

ÖSYM TARZI

Yeni Nesil Öğreten

TÜRK EDEBİYATI

4

CUMHURİYET DÖNEMİ
TÜRK EDEBİYATI

SORU BANKASI

LYS
12. sınıf

- CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI OLUŞUMU
- CUMHURİYET DÖNEMİNDE ÖĞRETİCİ METİNLER
- CUMHURİYET DÖNEMİNDE COŞKU VE HEYECANI DİLE GETİREN METİNLER (ŞİİR)
- CUMHURİYET DÖNEMİNDE OLAY ÇEVRESİNDE OLUŞAN EDEBÎ METİNLER
- ANLATMAYA BAĞLI EDEBÎ METİNLER (HİKÂYE-ROMAN)
- GÖSTERMEYE BAĞLI EDEBÎ METİNLER (TİYATRO METİNLERİ)
- CUMHURİYET DÖNEMİ EDEBİYATININ GENEL ÖZELLİKLERİ

Bu kitap, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın en son kararı ile belirlenen Ortaöğretim Edebiyat dersi programına göre hazırlanmıştır.

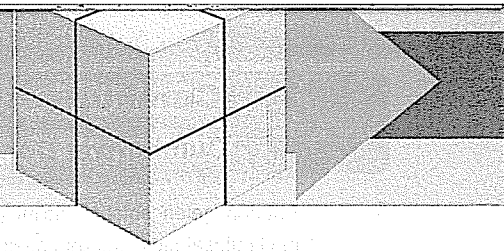
Gülay KÜÇÜK

Hasan KURT

Sadullah KARAYANIK

Göksu ÇETİN

Özhan YALÇINKAYA

SUNUŞ

Sevgili Öğrenciler,

Önünüzde geleceğinizi belirleyecek olan zor bir sınav var. Bu sınavın, her zamanki zorluğu yanında artık iki aşamalı olması üniversite sınavını daha da zor bir hâle getirdi. Biz de öğrencilerin her zaman başarısını artırmayı hedef alan eğitimciler olarak sizlere yeni sınav sisteminde başarıda belirleyici ve en fazla sorunun beklendiği alanlarda "ÖĞRETEN FASİKÜLLER" serisini çıkarmayı uygun gördük.

Bu fasikülde; öğrencinin konuyu tümüyle kavrayabilmesi için tamamen hücreleme yöntemine göre hazırlanmış konu testleri ile birçok etkinlik yer almaktadır.

Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nı bu fasikülümüzle en iyi şekilde kavrayacaksınız.

Bu fasikül, ülkemizde fasikül olarak ilk defa hücreleme tekniğiyle tarafımızdan hazırlanmış olup; sizin başarınız, sonraki çalışmalarımızda da size en iyiyi vermek için bizi gayretlendirecektir.

Hepinize iyi çalışmalar, dileğiniz gerçek olsun!

Sevgilerimizle,

Gür Yayınları

İçindekiler

Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı.....	6
Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatının Oluşumu	6
Cumhuriyet Döneminde Öğretici Metinler.....	8
Deneme, Makale, Gezi Yazısı, Hatıra, Fıkra	8
Cumhuriyet Döneminde Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)	16
Öz Şiir Anlayışını Sürdüren Şiir (1920 – 1940).....	16
Serbest Nazım ve Toplumcu Şiir (1920 – 1940)	24
Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir (1920 – 1950).....	28
Garip Hareketi (I. Yeni) (1940 – 1950).....	36
Toplumcu Şiir Zevk ve Anlayışını Ön Plana Çıkaranlar (1940 – 1960).....	40
Garip Dışında Yeniliği Sürdüren Şiir (1940 – 1960).....	44
İkinci Yeni Şiiri (1950 – 1965)	52
İkinci Yeni Sonrası Toplumcu Şiiri (1960 – 1980).....	60
1980 Sonrası Şiir	64
Cumhuriyet Döneminde Halk Şiiri.....	68
Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri Genel Özellikler	72
Cumhuriyet Döneminde Olay Çevresinde Oluşan Edebî Metinler	
Anlatmaya Bağlı Edebî Metinler (Hikâye – Roman)	88
Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Eserler	88
Toplumcu Gerçekçi Eserler.....	96
Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Eserler	104
Modernizmi Esas Alan Eserler.....	112
Cumhuriyet Döneminde Olay Çevresinde Oluşan Edebî Metinler	
Göstermeye Bağlı Edebî Metinler (Tiyatro)	120
Genel Özellikler	128
Kaynakça.....	136

[http://www.](http://www.guryayinlari.com)

[guryayinlari.com](http://www.guryayinlari.com)
[guraykucuk.com](http://www.guraykucuk.com)

1. I. Batıdan gelen anlatım biçimleri reddedilmiş, bütünüyle ulusal kaynaklardan beslenilmiştir.
- II. Cumhuriyetin ilk yıllarıyla birlikte Anadolu'ya ve Anadolu insanına bir yöneliş görülür.
- III. Atatürk ilke ve inkılapları da edebî eserlere yansımaya başlamıştır.
- IV. Dil ve üslup anlayışıyla Servetifünun Dönemi'nin özelliklerini yansıtır.
- V. Edebî eserlerde bilimsel gelişmelerden de yararlanılmıştır.

Yukarıdaki numaralanmış yargılardan hangileri Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nın özellikleri arasında gösterilemez?

- A) I. ve II. B) I. ve IV. C) II. ve IV.
D) III. ve IV. E) III. ve V.

2. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nın oluşumunda ... gibi bütün bir ulusu derinden etkileyen ve yaraları sarılmaya çalışılan tarihî bir olayla yeni bir ... kurmanın millî heyecanının önemli bir rolü vardır.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Tanzimat Fermanı – gazete
B) Islahat Fermanı – üniversite
C) Kurtuluş Savaşı – devlet
D) Çanakkale Savaşı – meclis
E) Balkan Savaşı – ulus

3. Örnektir uluslara açtığımız yeni iz;
İmtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış bir kitleyiz.
Uyduk görüşte bilgi, gidişte ülküye biz;
Tersine dönse dünya yolumuzdan dönmeyiz.

Türk'üz, Cumhuriyet'in göğsümüz tunç siperi,
Türk'e durmak yaraşmaz, Türk önde, Türk ilerli!

Yukarıdaki dizeler içerik özellikleri dikkate alındığında hangi edebiyat dönemine ait olabilir?

- A) Tanzimat Edebiyatı
B) Servetifünun Edebiyatı
C) Cumhuriyet Dönemi Edebiyatı
D) Millî Edebiyat Dönemi
E) Fecriatî Edebiyatı

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

1. Aşağıda verilen Cumhuriyet Dönemi öğretici metin örneklerinden hangisi karşısında verilen dil ve anlatım özelliğiyle uyuşmaz?

Öğretici Metin	Dil ve Anlatım Özelliği
A) Doğu Doğu'dur, Batı da Batı. Omuz silkerdim bu söze. "Neden?" derdim, "Bizim etimiz, kemiğimiz başka mı?" derdim.	Açıklık
B) Doğulu olmayı bir üstünlük sayardık. Batı ülkelerinde bilim daha ileriymiş, yaşayış bizimkinden iyiymiş, olsun! Başka bir erdem bulurduk kendimizde.	Duruluk
C) Biliyor muyuz bir Yunan uygarlığını, Latin uygarlığını? Yunanlılardan, Romalılarından sonra Batı dünyası bir Orta Çağ geçirmiş.	Akıcılık
D) Batı dünyasının bizden üstün olduğunu anladık. Bunun için de eski övünmelerimiz kalmadı. Batılı olmadığımızı başkalarından sakladık.	Yalınlık
E) Şimdi de öyle düşünüyorum. Ancak şimdi duyuyorum, anlıyorum o sözün büsbütün boş olmadığını. Bizde bir Doğululuk, Batılılardan bir başkalık var.	Objektiflik

Eser	Tür
I. <i>Bu Ülke</i>	Deneme
II. <i>Tuna'dan Batı'ya</i>	Gezi yazısı
III. <i>Bizim Yokuş</i>	Anı (Hatıra)
IV. <i>Eşref Saat</i>	Sohbet
V. <i>Bizim Akdeniz</i>	Makale

Yukarıdaki eserlerden hangisi, karşısında verilen türle eşleştirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. I. <i>Yolcu Defteri</i>
II. <i>Tuna Kıyıları</i>
III. <i>Geçmiş Zaman Köşkleri</i>
IV. <i>Taymis Kıyıları</i>
V. <i>Deniz Aşırı</i>

Yukarıdaki eserlerden hangisi yazarı ve türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. Cumhuriyet Dönemi öğretici metinleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgi vermek, açıklama yapmak ve belli gerçekleri açığa çıkarmak amacıyla yazılır.
- B) Açıklayıcı ve öğretici anlatım türü ile örnekleme, karşılaştırma, tanık gösterme gibi düşünceyi geliştirme yollarından yararlanır.
- C) Objektiflikten uzak, bireyin iç dünyasını dile getiren bireysel konulara yer verilmiştir.
- D) Anlatım açık, duru, akıcı, tutarlıdır; herkesin anlayabileceği bir dil kullanılır.
- E) Konuşma dili ile yazı dili arasındaki fark ortadan kalkmış, günlük konuşma dilindeki sözcüklere yer verilmiştir.

5. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Gazete ve dergilerin yayımlanmaya başlamasıyla makale türü ortaya çıkmış ve önem kazanmıştır.
- B) Nurullah Ataç, Suut Kemal Yetkin ve Sabahattin Eyüboğlu'nun eserleri yazınımızda deneme türünün gelişmesinde önemli rol oynamıştır.
- C) Şinasi'nin yazdığı *Tercümân-ı Ahvâl Mukaddimesi* edebiyatımızdaki ilk makale örneğidir.
- D) Cumhuriyet Döneminde gezi türünde yazılmış önemli eserlerden biri olan *Avrupa'da Bir Cevelan*, Fali Rıfki Atay tarafından kaleme alınmıştır.
- E) Kimi yazarlar gezi izlenimlerini aralıklı olarak dostlarına yazdıkları mektuplarda anlatmışlardır; Cenap Şahabettin'in *Avrupa Mektupları* buna örnektir.

6. Bu tür özellikle Cumhuriyet Dönemi'nde gelişmiştir. *Karalama Defteri* adlı eseri kaleme alan türünün özgün örneklerini vermiştir. Günümüzde de çok sayıda yazar, duygu ve düşüncelerini bu yazı türüyle okurlarına ulaştırmıştır.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Peyami Safa – makale
- B) Ahmet Hamdi Tanpınar – fıkra
- C) Nurullah Ataç – deneme
- D) Haldun Taner – hatıra
- E) İsmail Habip Sevrük – gezi yazısı

7. Cumhuriyet Dönemi gezi yazısında büyük gelişme göze çarpar. Bu bir bakıma dünyaya açılmadır. Dönemin ünlü gezi yazarları arasında *Deniz Aşırı* eserinin yazarı ve *Tuna'dan Batı'ya* eserinin yazarı gelir.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Ahmet Haşim – Reşat Nuri Güntekin
- B) Fali Rıfki Atay – İsmail Habip Sevrük
- C) Atilla İlhan – Haldun Taner
- D) Yusuf Ziya Ortaç – Yaşar Kemal
- E) Azra Erhat – Bedri Rahmi Eyüboğlu

8. Aşağıdakilerden hangisinde yazar – eser – tür eşleştirmesinde yanlışlık yapılmıştır?

Yazar	Eser	Tür
A) Azra Erhat	<i>Mavi Yolculuk</i>	Gezi
B) Sabahattin Eyüboğlu	<i>Mavi ve Kara</i>	Deneme
C) Suut Kemal Yetkin	<i>Günlerin Götürdüğü</i>	Deneme
D) Abdülhak Şinasi Hisar	<i>Boğaziçi Mehtapları</i>	Gezi
E) Fali Rıfki Atay	<i>Çankaya</i>	Hatıra

9. Büyük bir denemeci olan, "Ankara, İstanbul, Bursa, Konya ve Erzurum"u anlattığı, örneği edebiyatımızda bulunmayan müstesna eseri

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Fali Rıfki Atay'ın – *Yolcu Defteri*'dir.
- B) Atilla İlhan'ın – *Abbas Yolcu*'dur
- C) Ahmet Hamdi Tanpınar'ın – *Beş Şehir*'dir.
- D) Cemil Meriç'in – *Bu Ülke*'dir.
- E) Salah Birsell'in – *Ah Beyoğlu Vah Beyoğlu*'dur.

I. Grup	II. Grup
I. <i>Mavi Anadolu</i>	Reşat Nuri Güntekin
II. <i>Düşsem Yollara Yollara</i>	Atilla İlhan
III. <i>Abbas Yolcu</i>	Azra Erhat
IV. <i>Anadolu Notları</i>	Haldun Taner
V. <i>Bizim Akdeniz</i>	

Yukarıda I. grupta verilen eserlerden hangisi, II. grupta verilen yazarlardan herhangi biriyle eşleştirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. Türk edebiyatında anı türünde yazılmış birçok eser vardır. Ahmet Rasim'in *Eşkal-i Zaman*,

I
Yusuf Ziya Ortaç'ın *Portreler*,

II
Salah Birsell'in *Nezleli Karga*,

III
Halikarnas Balıkcısı'nın *Mavi Sürgün*

IV
ve Fali Rıfki Atay'ın *Zeytinadağı* adlı eserleri bu türde

V
yazılmış önemli kitaplar arasında sayılabilir.

Yukarıda numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. Estetik, sanat, felsefe, resim konularındaki yapıtlarının yanı sıra, deneme türünde yapıtlar vermiştir. Edebiyatın türlü konuları üzerinde özlü düşüncelerini kaleme alan yazar, deneme türünün en başarılı temsilcilerinden olmuştur. *Şiir Üzerine Düşünceler*, *Günlerin Götürdüğü*, *Yokuşa Doğru* ve *Düşün Payı* yazarın önemli yapıtları arasında sayılabilir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sabahattin Eyüboğlu
- B) Nurullah Ataç
- C) Ahmet Hamdi Tanpınar
- D) Cemil Meriç'in
- E) Suut Kemal Yetkin

Cumhuriyet Döneminde Öğretici Metinler

Deneme, Makale, Gezi Yazısı, Hatıra, Fıkra

TEST
2

1. Deneme, Türk edebiyatında Cumhuriyet Dönemi'nde gelişmiş ve yetkinliğe ulaşmış bir yazı türüdür. Nurullah Ataç, Suut Kemal Yetkin, Cemil Meriç, Sabahattin Eyüboğlu bu türün başarılı örneklerini vermişlerdir.

Aşağıda verilen eserlerden hangisi bu parçada adı geçen yazarlardan birine ait **değildir**?

- A) Zeytinadağı
B) Bu Ülke
C) Günlerin Getirdiği
D) Mavi ve Kara
E) Günlerin Götürdüğü

2. Falih Rıfkı Atay'ın başarılı yapıtlarından ---- ile ---- Anadolu Notları adlı yapıtı, gezi türünün önemli örneklerindendir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Denizaşırı – İsmail Habip Sevük'ün
B) Çankaya – Halide Edip'in
C) Tuna Kıyıları – Reşat Nuri Güntekin'in
D) Hac Yolunda – Nurullah Ataç'ın
E) Bizim Akdeniz – Refik Halit Karay'ın

3. Cumhuriyet'ten sonraki Türk gezi edebiyatının oluşumunda çok önemli bir yeri vardır. Türkçeyi en yalın ve en duru bir anlatıma ulaştıran yazarlarımızdan biridir. Atatürk'ün yakınında bulunmuş yazarlardandır. Gezi yazısı türündeki birçok yapıtında, Türkiye ile diğer ülkeler arasında karşılaştırmalar yaparak önemli noktalara değinmiştir. Denizaşırı, Yeni Rusya, Bizim Akdeniz, Tuna Kıyıları gezi türündeki eserlerinden bazılarıdır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Falih Rıfkı Atay
B) Reşat Nuri Güntekin
C) Sait Faik Abasıyanık
D) Ahmet Hamdi Tanpınar
E) İsmail Habip Sevük

4. ----, Türk yazar ve edebiyat tarihçisidir. Tezatlara şaşırtıcı havasından, ilginç kıyaslamalardan, orijinal buluşlardan, geniş tarih kültüründen beslenen anlatımı ile gezi türünün de güzel örneklerini verdi. İlk kez liseler için ders kitabı olarak hazırladığı Türk Teceddüt Edebiyatı Tarihi kitabı ile ilgi gören sanatçı; yazar ve şairlerin kişiliklerini, eserlerini yer yer coşkun ve duygulu bir dille değerlendirmiştir. Onun bir büyük çalışması da Batı kültür ve sanatını oluşturan şair ve yazarların yaşamlarını ve sanatlarını, Türk edebiyatı ile kıyaslayarak anlattığı Avrupa Edebiyatı ve Biz adlı iki büyük ciltlik eseri oldu.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdaki şairlerden hangisi getirilebilir?

- A) Suut Kemal Yetkin
B) Nurullah Ataç
C) Sabahattin Eyüboğlu
D) Ahmet Hamdi Tanpınar
E) İsmail Habip Sevük

5. I. Cumhuriyet Dönemi'nde yayımlanan ilk günlük kitabı *Günlük* adıyla Salah Bırsel'e aittir. ()
II. Cumhuriyet döneminde mülakat türünün ilk örneklerini Ruşen Eşref Ünaydın, *Diyorlar ki* adlı eseriyle vermiştir. ()
III. Abdülhak Şinasi Hisar'ın *Anadolu Notları* adlı eseri anı türünün önemli örnekleri arasındadır. ()

Yukarıdaki yargılardan doğru olanın yanına (D), yanlış olanın yanına (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	(D)	(Y)	(D)
B)	(D)	(D)	(Y)
C)	(Y)	(D)	(Y)
D)	(Y)	(D)	(D)
E)	(Y)	(Y)	(D)

6. Aşağıdaki eser – yazar eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?

- A) *Günlerin Getirdiği* – Nurullah Ataç
B) *Çankaya* – Falih Rıfkı Atay
C) *Edebiyat Üzerine Makaleler* – Ahmet Hamdi Tanpınar
D) *Mavi Sürgün* – Peyami Safa
E) *Yurttan Yazılar* – İsmail Habip Sevük

7. Babasının subay oluşu nedeniyle çocukluğunu Anadolu ve Rumeli'nin çeşitli kentlerinde geçirmiş, gazetelerde yazı işleri müdürlüğü ve başyazarlık yapmıştır. Konularını toplumsal sorunlardan alan; işçilerin yaşamlarını, sömürölmelerini, kapitalizmin rekabetçi döneminin üretim ilişkilerini, bunun sonucunda küçük üreticinin zor duruma düşmesini anlattığı *Bacayı İndir Bacayı Kaldır* adlı kitabı yazarın edebiyata bakışının da yansımasıdır aynı zamanda. Eleştirel gerçekçilik akımının önde gelen yazarları arasında yerini alan sanatçı, yazılarında edebiyatın çeşitli sorunlarını maddeci felsefenin etkisinde ve eleştirel gerçekçi bir sanat anlayışı doğrultusunda kuramsallaştırmaya yönelmiştir. *Modern Avrupa İktisat Tarihi, Hibe, Politika Felsefesi, Fikir ve Sanat, Avrupa'nın İskeleti, Propaganda I-II, Bir Vagon Penceresinden, Ankara-Bükreş* önemli yapıtları arasındadır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadri Ertem
B) Nurullah Ataç
C) Sait Faik Abasıyanık
D) Ahmet Hamdi Tanpınar
E) İsmail Habip Sevük

8. Nurullah Ataç, yazmaya Yahya Kemal Beyatlı'nın yönettiği *Dergâh* dergisinde yayımlanan şiir ve yazılarıyla başladı. Daha sonra yalnızca deneme ve eleştiri türünde ürünler verdi ve çeviriler yaptı. Eleştirmenin okura sezinleyemediği güzellikleri tanıtmaya gerektiğini savundu. Kendi ürettiği sözcükleri, devrik tümceleri ve kendine özgü biçimiyle dili bir uygarlık sorunu olarak ele aldı. (I) *Günlerin Getirdiği* (II) *Sözden Söze* (III) *Karalama Defteri* (IV) *Prospero ile Caliban* (V) *Mağaradakiler* adlı eserleriyle deneme türünün Türk edebiyatında yerleşmesinde büyük payı olmuştur.

Bu parçada numaralanmış eserlerin hangisi sözü edilen yazara ait **değildir**?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. I. *Bir Sürgünün Anıları* Aziz Nesin
II. *Bizim Akdeniz* Falih Rıfkı Atay
III. *Göz Ucuyula Avrupa* Yusuf Ziya Ortaç
IV. *Eşref Saat* Reşat Nuri Güntekin
V. *Beş Şehir* Ahmet Hamdi Tanpınar

Yukarıdaki numaralanmış eserlerden hangisi, karşı-sındaki sanatçıya ait **değildir**?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Aşağıdakilerden hangisinde parantez içinde verilenler boş bırakılan yerlere getirildiğinde **yanlışlık** oluşur?

- A) ----, *Anı Değil Yaşam ve Anılarda Görmek* adlı anı kitaplarını yazdı. (Oktay Akbal)
B) ----, 999. *Gün I Üstü Kalsın* denemesinde hayata dair yeni sorular sordu. (Cemal Süreya)
C) ----, *Umrandan Uygarlığa* adlı denemesinde, çağdaş uygarlık düzeyinden medeniyetlerin ölümüne, Osmanlı devlet adamlarından büyük siyasi eserlere kanat açan geniş soluklu ve güncel bir yapıt ortaya koymuştur. (Cemil Meriç)
D) ----, *Ah Beyoğlu, Vah Beyoğlu, Boğaziçi Şingir Mingir* adlı eserlerinde Beyoğlu ve Boğaziçi'nin sanat çevrelerini anlatır. (Salah Bırsel)
E) ----, en önemli denemelerinden biri olan *Beş Şehir*'de Ankara, Erzurum, Konya, Bursa, İstanbul'u anlatmıştır. (Ahmet Turan Alkan)

11. Tanzimat öncesindeki şura tezkireleri, menakıpname, siyer, vekayiname, gazavatname, sefaretname gibi eserler bilinen anlamıyla birer anı eseri olmasalar da bu türe özgü özellikleri taşırlar. Kimi anı kitapları da toplum içinde belli özellikleriyle seçilmiş kişilerin portrelerinden oluşmaktadır. Halit Fahri Ozansoy *Edebiyatçılarımız Geçiyor*, Yahya

Kemal Beyatlı *Siyasî ve Edebî Portreler*, Tanzimat'tan

sonra anı yazma geleneği devlet yönetiminde bulunmuş önemli kişiler arasında da yaygınlaştı. Askerî konulu anılara örnek: Afet İnan *Atatürk'ten Hatıralar*. Ülkemizi yurt

dışında temsil eden, yurt dışı görevlerinde bulunan kişiler oradaki kimi ilginç gözlem ve izlenimlerini yazıya dökmüşlerdir: Ali Fuat Cebesoy *Moskova Hatıraları*. Pek çok sa-

natçı ve yazar, özellikle olgunluk yaşlarında siyasi, sosyal, edebî, kültürel alanlardaki düşünce ve izlenimlerini, eserleriyle ilgili açıklamaları yazmışlardır. Falih Rıfkı Atay *İstanbul'un İç Yüzü* adlı eserinde edebiyat konulu anılara

örnek vermiştir.

Yukarıdaki numaralanmış eserlerden hangisinde **yanlışlık** söz konusudur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. Aşağıdaki eser – tür eşleştirmelerinden hangisinde **yanlışlık** yapılmıştır?

- A) *Günlerin Getirdiği* – Deneme
B) *Çankaya* – Anı
C) *Eşref Saat* – Sohbet
D) *Sözden Söze* – Gezi Yazısı
E) *Bize Göre* – Fıkra

Cumhuriyet Döneminde Öğretici Metinler

Deneme, Makale, Gezi Yazısı, Hatıra, Fıkra

TEST
3

1. Büyüklük hayır demektir demiyorum, hayır diyebilmeektir. Nice kimseler biliyoruz ki her şeye hayır dedikleri, hiçbir yeniliği anlayıp kabul etmedikleri için hiçbir şey yapmamışlardır. Onların hayır demesi bir inancın verdiği cesareten değil, alışık oldukları yerlerden uzaklaşmaya cesaret edemedikleri içindir. Onlar kendilerine bir sınır çizmez, kendileri için başkalarının çizdiği sınırı -bir sınır olduğunu bilmeden, sınırsızlık sanarak- kabul ederler.

Nurullah Ataç

Yukarıdaki parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öğretici metin türlerine özgü nitelikler taşımaktadır.
B) Açıklayıcı ve tartışmacı anlatım türlerine yer verilmiştir.
C) Makale türüne ait özellikler barındırmaktadır.
D) Dil ve anlatım bakımından Cumhuriyet Dönemi'ne özgü duruluk ve yalınlık anlayışını yansıtmaktadır.
E) Her yeniliğe hayır demenin başkalarının çizdiği sınırlarda yaşamaktan kaynaklandığı ana düşüncesini işlemektedir.

2. Cumhuriyet Dönemi yazar ve sanatçıların önemli bir kısmı sosyal ve siyasal gelişmelere yakın ilgi duymuşlar; deneme, makale, fıkra, gezi yazısı, hatıra gibi türlerde verdikleri eserlerle bu gelişmelere düşünsel planda katkıda bulunmaya çalışmışlardır.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi parçada söz edilen öğretici metin türlerinde verdiği eserlerle tanınan isimlerden biri değildir?

- A) Falih Rıfkı Atay
B) Fazıl Hüsni Dağlarca
C) Nurullah Ataç
D) Cemil Meriç
E) Ruşen Eşref Ünyayın

3. I. Suut Kemal Yetkin
II. Salah Bırsel
III. Cemil Meriç
IV. Reşat Nuri Güntekin
V. Nurullah Ataç

Yukarıdaki sanatçılardan hangisi denemeci yönüyle ön plana çıkmış isimlerden biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Dış kapının kemeri altından Tac-Mahal'e bakıyoruz. Servili bir su kanalının sonunda onun klasik olduğu kadar esrarlı güzelliği ve bilhassa hatırası bizi kendine doğru çekiyo. Geniş bir mermer taraça ortasında büyük bir kubbe ve yanında daha küçük kubbeler... Oranlarında o kadar ahenk var ki uzaktan ezmeyici hafifliği, yaklaştıkça, bir ihtişam manasına bürünür. Kapı eşiğinde ise ulu ve baş döndürücü bir heybet alır.

Falih Rıfkı Atay

- I. Gözlem tekniğinden yararlanılmıştır.
II. Sıfatlara yer verilmiştir.
III. Öznel betimlemelere yer verilmemiştir.
IV. Gezi yazısına özgü nitelikler taşımaktadır.
V. Hâkim bakış açısıyla kaleme alınmıştır.

Yukarıdaki metinle ilgili olarak verilen numaralanmış bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve V.
D) III. ve IV. E) III. ve V.

5. Kıvrak nehrin nasılsa en çok düz uzandığı bir yerindeyiz. Suyun bir ucuna yakut bir levha hâlinde asılmış gibi duran güneş, diğer ucuna kadar bütün Tuna'yı pembe bir pırıltı ile örtmüştü. Renkler koyulaşıyor, pembe, kırmızı, gibi; kırmızı, kan gibi: Bir an önümdeki Tuna'yı unuttum. Ecdadın Tuna için, yakuttan selsebil gibi akan kanını seyrediyorum. Kandan daha yüksek hangi tapu senedi var? Tuna bizindir.

İsmail Habip Sevük

Yukarıdaki parçada aşağıdaki metin türlerinden hangisine özgü nitelikler ağır basmaktadır?

- A) Makale
B) Fıkra
C) Deneme
D) Gezi yazısı
E) Hatıra

6., Montaigne'den yaptığı çeviriyle deneme türünün edebiyatımızda daha çok tanınması ve sevilmesini sağladı. Kendisi de *Mavi* ve *Kara* isimli kitabında denemelerinin bir kısmını topladı.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki yazarlardan hangisi getirilmelidir?

- A) Nurullah Ataç
B) Sabahattin Eyüboğlu
C) Suut Kemal Yetkin
D) Peyami Safa
E) Sabri Esat Siyavuşgil

7. I. Cumhuriyet Dönemi'nde deneme, eleştiri ve günlük türlerinde eserler yazmıştır.
II. Yunan, Latin, Fransız ve Rus yazarlardan elliye yakın eser çevirmiştir.
III. Türkçenin özleşmesini kendine öncelikli görev olarak seçmiş, yabancı sözcüklere Türkçe karşılıklar bulmuştur.
IV. Bazı yazılarında hiçbir yabancı sözcüğe yer vermemesi, örneğin "ve" bağlacını hiç kullanmaması ile bilinir.
V. Yeni edebiyata karşı çıkmış, asıl edebiyatımızın klasik kabul ettiği divan edebiyatı olduğunu savunmuştur.

Yukarıdaki numaralanmış yargılardan hangisi Nurullah Ataç'a özgü bir nitelik değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi parantez içinde verilen yazarla uyuşmamaktadır?

- A) Türk edebiyatı tarihini bilimsel temellere oturtan çalışmaları ile tanınmıştır. (Memduh Şevket Esendal)
B) Söylevlerini *Dağ Yolu* isimli iki ciltten oluşan eserde toplamıştır. (H. Suphi Tanrıöver)
C) Şairliğinden çok okul kitapları, edebiyat tarihi üzerine araştırmaları ve *Millî Edebiyat Meseleri* ve *Cenap Bey'le Münakaşalarım* adlı eserleriyle tanındı. (Ali Canip Yöntem)
D) Elçilik dönemi anılarını *Zoraki Diplomat* isimli eserinde toplamıştır. (Yakup Kadri Karaosmanoğlu)
E) Şair ve romancılığının yanı sıra deneme, edebiyat incelemesi türünde de eserler vermiştir. (Ahmet Hamdi Tanpınar)

9. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nda öğretici metinler geniş bir yer tutar. Genç devletin öncü sanatçıları, yeni bir toplumsal duyarlılık oluşturmak için özellikle gazete ve dergi yazılarıyla halkı belirli bir çizgide birleştirmeye gayret ediyordu. Millî eğitim müfettişi olarak Anadolu'ya yaptığı seyahatleri *Anadolu Notları* altında toplayan ve özellikle yurt dışı seyahatlerini birçok eserle geleceğe taşıyan genç Cumhuriyet toplumunun ufkunu açan isimler olmuştur.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki sanatçılardan hangileri getirilmelidir?

- A) Falih Rıfkı Atay – İsmail Habip Sevük
B) Ahmet Hamdi Tanpınar – Yakup Kadri Karaosmanoğlu
C) Reşat Nuri Güntekin – Falih Rıfkı Atay
D) Haldun Taner – Reşat Nuri Güntekin
E) İsmail Habip Sevük – Ahmet Hamdi Tanpınar

10. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nda romancılığının yanı sıra gazete köşe yazarlığı ile de geniş kitlelerin ilgisini çeken yazılar kaleme alan ve yine aynı dönemin en önemli şairlerinden olmasının yanında gazete ve özellikle kendi çıkardığı *Ağaç* ve *Büyük Doğu* gibi dergilerdeki polemik dolu yazılarıyla edebiyat ve fikir hayatımızda önemli yer edinen fıkra türünün önemli isimleri olarak ön plana çıkmışlardır.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki-lerden hangisi getirilmelidir?

- A) Peyami Safa - Necip Fazıl Kısakürek
B) Necip Fazıl Kısakürek - Nazım Hikmet Ran
C) Nazım Hikmet Ran - Necip Fazıl Kısakürek
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu - Peyami Safa
E) Peyami Safa - Nazım Hikmet Ran

11. Felsefî eserleri yanı sıra denemeleriyle de tanındı. Nurullah Ataç'ın dil anlayışına yakın bir Türkçe ile kaleme aldığı *Dilin Gücü*, *Felsefenin Çağırısı*, *İnsan Açısından Edebiyat* gibi eserlerinde felsefe ile edebiyatı bağdaştırmaya çalıştı.

Yukarıda tanıtılan felsefeci ve deneme yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nermi Uygur
B) Sabri Esat Siyavuşgil
C) Suut Kemal Yetkin
D) Cemil Meriç
E) Âgâh Sırrı Levent

12.	I. Grup	II. Grup
I.	Suut Kemal Yetkin	A. <i>Bu Ülke</i>
II.	Cemil Meriç	B. <i>Şiir Üzerine Düşünceler</i>
III.	Salâh Bırsel	C. <i>Boğaziçi Şingir Mingir</i>

Yukarıda I. grupta verilen yazarlar, II. grupta verilen öğretici metinlerle aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I.	II.	III.
A)	A	B	C
B)	C	B	A
C)	B	A	C
D)	C	A	B
E)	B	C	A

1. Aşağıdakilerden hangisi Salah Bırsel'e ait günlük türündeki eserlerden biri değildir?

- A) Kuşları Örtünmek B) Aynalar Günlüğü
C) Hacivat Günlüğü D) Hiroşimalar Olmasın
E) Yalnızlığın Fırınlanmış Kokusu

2. Edebî tür anlamında anı, bizde Tanzimat Dönemi'nde başlamıştır. Cumhuriyet Dönemi'nde yazılan anılardan bazıları *Çankaya, Bizim Yokuş, Ah Beyoğlu Vah Beyoğlu, Mavi Sürgündür*.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi yukarıda adı geçen anılardan herhangi birini kaleme almamıştır?

- A) Yusuf Ziya Ortaç B) Salah Bırsel
C) Ahmet Hamdi Tanpınar D) Falih Rıfkı Atay
E) Halikarnas Balıkcısı

3. Aşağıdaki yargılardan hangisinde bir bilgi yanlıştır?

- A) İsmail Habip Sevük tezatların şaşırtıcı havasından, ilginç kıyaslamalardan, orijinal buluşlardan, geniş tarih kültüründen beslenen anlatımı ile *Tuna'dan Batı'ya* ve *Yurttan Yazılar* adlı eserleriyle gezi türünün güzel örneklerini verdi.
B) Azra Erhat kültür tarihi yorumunu, bir grup aydınla birlikte başlattığı mavi yolculukları, *Mavi Anadolu, Mavi Yolculuk* adlarıyla yayımladığı gezi yazılarıyla yaygınlaştırmaya çalıştı.
C) Peyami Safa, *Sanat – Edebiyat – Tenkit* adlı eseriyle Nazım Hikmet ve Nurullah Ataç'ın anlayışına karşı çıkmış, yerli ve millî bir edebiyatın gerekliliğini savunmuştur.
D) Refik Halit Karay, çoğunlukla erkek olan kahramanlarını, dış görünüşlerinden çok psikolojik özellikleriyle yansıttı. Mizaha daha geniş yer verdiği öykülerinde de aşk, yalnızlık, fedakarlık, dostluk, ihanet gibi temalar kullandı. Anadolu gezileri sırasındaki gözlemlerini *Anadolu Notları* adıyla kitaplaştırdı.
E) Falih Rıfkı Atay, *Taymis Kıyıları, Tuna Kıyıları* gibi çok sayıdaki eseriyle, Cumhuriyet Dönemi'nin gezi yazısındaki ilk örneklerini verdi.

4. Eleştirmenin, okura sezinleyemediği güzellikleri tanıtmayı gerektiğini savundu. Kendi türettiği sözcükleri, devrik tümceleri ve kendine özgü biçimiyle dili bir uygarlık sorunu olarak ele aldı. Batılılaşma, divan şiiri, yeni şiir, eleştiri gibi çeşitli konularda, kişisel yönü ağır basan yazılarında ki kuşkucu ve cesur tavrıyla pek çok genç yazarı etkiledi. *Karalama Defteri, Okuruma Mektuplar* önemli eserlerindendir.

Yukarıda tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Suut Kemal Yetkin B) Nurullah Ataç
C) Peyami Safa D) Falih Rıfkı Atay
E) Sabahattin Eyüboğlu

5. I. *Şapkam Dolu Çiçekle* Cemal Süreya
II. *Edebiyat Üzerine Makaleler* Ahmet Hamdi Tanpınar
III. *Günlerin Göttürdüğü* Nurullah Ataç
IV. *Türkçenin Sırları* Nihat Sami Banarlı
V. *Aziz İstanbul* Yahya Kemal Beyatlı

Yukarıdaki numaralanmış eserlerden hangisi karşı-sındakiyle ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. İlk yazısı Hatay'da *Yeni Gün* gazetesinde çıktı. Sonra, *Yirminci Asır, Yeni İnsan, Türk Edebiyatı, Pınar, Doğuş ve Edebiyat* dergilerinde yazılar yazdı. Hisar dergisinde *Fildişi Kuleden* başlığıyla sürekli denemeler yazdı. Gençlik yıllarında Fransızcadan tercümeyle başladı. Honore de Balzac ve Victor Hugo'dan yaptığı tercümelerle kuvvetli bir mütercim olduğunu gösterdi. Batı medeniyetinin temelini araştırdı. Dil meseleleri üzerinde önemle durdu. Dilin, bir milletin özü olduğunu savundu ve sansüre, anarşik edebiyata şiddetle çattı. Önemli yapıtlarından biri de *Bu Ülke*'dir.

Aşağıdakilerden hangisi parçada tanıtılan yazara ait eserlerden biri değildir?

- A) Mağaradakiler B) Kırk Ambar
C) Jurnal D) Abbas Yolcu
E) Umrandan Uygarlığa

7. Aşağıdaki yargılardan hangisinde bir bilgi yanlıştır?

- A) Ruşen Eşref Ünaydın, *Kadro* dergisinin kurucularından ve Kadro Hareketi'nin önderlerindendir. Türk tarihinde önemli rol oynayan kişilikleri inceleyen eserleri ile ünlenmiştir. Kendi yaşamını anlattığı *Suyu Arayan Adam*, Atatürk ve İnönü dönemlerini incelediği üç ciltlik *Tek Adam* ve *İkinci Adam* adlı kitapları en ünlü eserleridir.
B) Mina Urgan'ın seksen üç yıllık bir ömrün anı ve tanıklıklarını bir araya getirdiği ve yakın tarihi anlattığı *Bir Dinozorun Anıları*, 74 baskı yaparak çok satılanlar arasına girdi.
C) Çeşitli edebiyat ve fikir dergilerinde çok sayıda şiir, makale ve denemesi yayımlanan Beşir Ayvazoğlu'nun eserlerinden *Aşk Estetiği, Yahya Kemal Eve Dönen Adam, Güller Kitabı/Türk Çiçek Kültürü Üzerine Bir Deneme* sayılabilir.
D) Sohbet türünün önemli örneklerinden olan *Eşref Saat*'in yazarı Şevket Rado'nun 1961 yılında fasiküller halinde yayımlamaya başladığı Hayat Ansiklopedisi 150.000 adetten fazla satılmıştır.
E) Mehmet Kaplan, Tanzimat'tan sonraki edebiyatımız ile Türk halk edebiyatımızın çok çeşitli konu ve şahısları üzerinde araştırma ve inceleme yapmış, tahlil ve tenkitleri ile tanınmış bilim adamı yazarlarımızdandır.

8. Sanatçı Eser
I. Şefket Rado (A) *Avrupa Edebiyatı ve Biz*
II. Suut Kemal Yetkin (B) *Yokuşa Doğru*
III. İsmail Habip Sevük (C) *Diyeğim*
IV. Nurullah Ataç (D) *Gezerek Gördüklerim*
V. Falih Rıfkı Atay (E) *Eşref Saat*

Yukarıdaki sanatçı-eser gruplarının doğru eşleşmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

	I.	II.	III.	IV.	V.
A)	D	E	A	C	B
B)	E	C	A	B	D
C)	D	C	E	B	A
D)	E	B	A	C	D
E)	C	D	B	E	A

9. Bu türdeki kitaplar, bir kimsenin, başından geçen ya da karşılaştığı olayları üzerinden belli bir zaman geçtikten sonra kaleme aldığı yazılardan oluşan yapıtlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede açıklanan yazınsal türe örnek gösterilemez?

- A) *Mavi Sürgün* B) *Çankaya*
C) *Ah Beyoğlu Vah Beyoğlu* D) *Türk'ün Ateşle İmtihanı*
E) *Göz Ucuyla Avrupa*

10. Cumhuriyet Dönemi öğretici metinlerinde;

- I. Yazı dilinin konuşma diline yaklaştırılması, açık ve sade bir dilin kullanılması daha fazla okura ulaşmasını sağlamıştır. ()
II. Bilgi verme, düşündürme, açıklama amaçlanmıştır; metnin yapısı dil ve anlatımı, kullanılan motifler bu amaçlara göre belirlenmiştir. ()
III. Kurtuluş Savaşı'ndan yeni çıkmış olan ülkenin Atatürk ilke ve inkılapları doğrultusunda büyük bir kalkınmaya girişmesi sonucunda millete ve milletin kültürüne yönelinmiş, Anadolu ve Anadolu insanı konu edilmiştir. ()

Yukarıdaki yargılardan doğru olanın yanına (D), yanlış olanın yanına (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	(D)	(D)	(D)
B)	(Y)	(D)	(Y)
C)	(D)	(Y)	(D)
D)	(Y)	(Y)	(D)
E)	(D)	(D)	(Y)

11. Sanatçının çocukluğu Rumelihisarı, Büyüka'da ve Çamlıca'daki konaklarda geçti. Anlaşılar bir dille, anı, makale, öykü ve romanlar yazdı. *Boğaziçi Mehtapları, Boğaziçi Yalıları, Geçmiş Zaman Köşkleri* adlı anıları ve CHP roman yarışmasında üçüncü olan *Fehim Bey ve Biz* adlı romanı önemli eserleridir.

Yukarıda tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Peyami Safa B) Asaf Hâlet Çelebi
C) Ahmet Hamdi Tanpınar D) Falih Rıfkı Atay
E) Abdülhak Şinasi Hisar

12. I. Grup II. Grup
I. Nurullah Ataç A. *Mavi ve Kara*
II. Suut Kemal Yetkin B. *Düşün Payı*
III. Sabahattin Eyüboğlu C. *Günce*

Yukarıda I. grupta verilen sanatçılarla II. grupta verilen eserler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	C	A	B
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Öz Şiir Anlayışını Sürdüren Şiir (1920 – 1940)

TEST
1

1. Musiki, her şeyden önce musiki
 Onun için tekli mısradan şaşma
 Kıvrak olur, erir havada sanki
 Ağır aksak söylenişe yanaşma

Hep musiki, biraz daha musiki
 Havalanan bir şey olmalı mısra
 Deli bir gönülden kalkıp gıtmeli
 Başka göklere başka sevdalara

Yukarıdaki dizelerde dile getirilen şiir anlayışıyla aşağıdaki şairlerden hangisinin sanat anlayışı örtüşür?

- A) Ahmet Kutsi Tecer
 B) Faruk Nafiz Çamlıbel
 C) Enis Batur
 D) Ahmet Muhip Dıranas
 E) Hüseyin Atlansoy

GÜR YAYINLARI

3. Bizi müşterek bir eser yayımlamaya teşvik eden fikirlerimizi şu şekilde izah edebiliriz: "Canlılık, samimiyet ve daima yenilik..." Gerçek bir sanat eseri meydana getirmek için yazılarımızı sıkı bir tasniften geçirdik ve mümkün olduğu kadar yoğun bir eser elde etmeye çalıştık. Eline kalem alan her kişinin yayın hayatına atılarak okuyucu bulduğu bu zamanda, sanat eserlerini bekleyenlerin de bulunduğunu biliyor ve eserlerimizi onlara ithaf etmekten büyük bir zevk duyuyoruz.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki sözü söyleyenlerden biri olamaz?

- A) Vasfi Mahir Kocatürk
 B) Zeki Ömer Defne
 C) Yaşar Nabi Nayır
 D) Cevdet Kudret Solok
 E) Ziya Osman Saba

4. "Sanat sanat içindir." anlayışı ile ortaya çıkarak 1928'de adlı bir kitapta şiirlerini toplayan gençler, aynı adla bir de dergi çıkarmışlardır. Bu dergide Ahmet Haşim de yazmıştır. adıyla anılan bu grubun nesir alanında yazan tek üyesi Kenan Hulusi Koray'dır. Grubun diğer üyeleri arasında sayılabilir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Meşale – Yedi Meşaleciler – Sabri Esat Siyavuşgil
 B) Hisar – Hisarcılar – Mehmet Çınarlı
 C) Mavi – Maviciler – Attila İlhan
 D) Hece – Beş Hececiler – Enis Behiç Koryürek
 E) Garip – Garipçiler – Melih Cevdet Anday

GÜR YAYINLARI

5. Öz şiiri savunan sanatçılar, ömürleri boyunca saf şiiri üretmeye çalışmışlardır. Bu sanatçılardan Yahya Kemal'in öğrencileri olan Ahmet Hamdi Tanpınar ve Behçet Kemal

Çağlar, Valery'nin tesiri ve Ahmet Haşim'in uyardığı zevk ile şiiri hayatlarının meselesi hâline getirmişlerdir.

Yukarıdaki parçada numaralı yerlerin hangisinde bilgi yanlısı yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Bu görüşü savunanlarda estetik tavır ön planda gelir. Diktik şiir anlayışının şiirle bir ilgisi yoktur. Şiirde her türlü ideolojik sapmanın dışında kalınmıştır. Sanatın bir form sorunu olduğuna inanan bu kuşak için önemli olan iyi ve güzel şiir yazmaktır.

Aşağıdakilerden hangisi parçada sözü edilen görüşü savunan şairlerden biridir?

- A) Necip Fazıl Kısakürek B) Oktay Rifat Horozcu
 C) Haydar Ergülen D) Kemalettin Kamu
 E) Hilmi Yavuz

7. **Olvido**

Dalga dalga hücum edip pişmanlıklar
 Unutuşun o tunç kapısını zorlar
 Ve ruh, atılan oklarla delik deşik
 İşte doğduğun eski evdesin birden
 Yolunu gözlüyor lamba ve merdiven
 Susmuş ninnilerle gıcırıyor beşik
 Ve cümle yitikler, mağluplar, mahzunlar

"Olvido" şiirinden alınan yukarıdaki parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öz şiir anlayışını yansıtan bir şiirdir.
 B) Unutuş anlamına gelen "Olvido" başlığı ile ilk iki dize birbirini tamamlamaktadır.
 C) Çağrışımlara dayalı imgesel bir anlatım vardır.
 D) Ahenk unsurlarına ve söz sanatlarına yer verilmiştir.
 E) Yusuf Ziya Ortaç tarafından kale alınmıştır.

8. Başlangıçta heceyi kullanmasına rağmen sonraları serbest şiir de yazmıştır. Şair, hareket isteyen gerçek karışında rüya, masal ve hayale sığınır. Yahya Kemal ve Valery'den aldığı anlayışla daima mükemmelin peşindedir. Fransız şiiri ve felsefesi, şairin zengin kültür birikimini oluşturan unsurlardandır. Zaman, ruh ve aşk kavramlarının zengin imgelerle işlendiği şiirlerini yazmakta son derece titiz davranan sanatçı öz şiir anlayışını sürdüren şairlerden biridir.

Aşağıdakilerden hangisi parçada sözü edilen görüşü savunan şairlerden biridir?

- A) Ahmet Muhip Dıranas B) Ahmet Hamdi Tanpınar
 C) Ahmet Kutsi Tecer D) Ziya Osman Saba
 E) Behçet Necatigil

9. I. *Ne İçindeyim Zamanın*
 II. *Takvimdeki Deniz*
 III. *Otuz Beş Yaş*
 IV. *Sebil ve Güvercinler*
 V. *Orda Bir Köy Var*

Yukarıdakilerden hangisi "öz şiir anlayışını sürdüren şair"lerden birine ait değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Az kelime ile çok şey söylemekten yana olan, söylediklerinin ses ve çağrışım bakımından zenginliğine önem veren şairin şiirlerinde kuvvetli bir yaşama sevgisi hissedilir. Ölüm korkusu ise bu güzel dünyayı bırakmak istememesindendir. Onun şiirlerinden, okuyucu, yaşama zevkini tadar. Şair, şiir hakkındaki görüşlerini arkadaşları Ziya Osman Saba'ya yazdığı mektuplarında dile getirmiştir. Bu mektuplar daha sonra *Ziya'ya Mektuplar* adıyla yayımlanmıştır.

Yukarıdaki parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Necip Fazıl Kısakürek
 B) Ahmet Muhip Dıranas
 C) Ahmet Hamdi Tanpınar
 D) Cahit Sıtkı Tarancı
 E) Fazıl Hüsnü Dağlarca

11. I. Necip Fazıl Kısakürek
 II. Cahit Sıtkı Tarancı
 III. Ziya Osman Saba
 IV. Ahmet Muhip Dıranas

Aşağıdaki yapıtlardan hangisi yukarıda verilen sanatçılardan biriyle ilişkilendirilemez?

- A) *Fahriye Abı* B) *Geçen Zaman*
 C) *Örümcek Ağı* D) *Kapalı Çarşı*
 E) *Ömrümde Sükut*

12. Kara gökler kül rengi bulutlarla kapanık
 Evlerin bacasını kolluyor yıldırımlar
 İn cin uykuda, yalnız iki yoldaş uyanık
 Biri benim, biri de serseri kaldırımlar

Aşağıdaki yapıtlardan hangisi bu dizelerin şairine ait değildir?

- A) *Ben ve Ötesi* B) *Çile*
 C) *Sonsuzluk Kervanı* D) *Örümcek Ağı*
 E) *Dünya Kaçtı Gözüme*

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

**Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)**
Öz Şiir Anlayışını Sürdüren Şiir (1920 – 1940)

**TEST
2**

1. Modern Türk şiirinin mistik şairidir. Düzyazı türünde yapıtları da olmasına rağmen asıl güçlü yanı şiirlerindedir. Halk şiirimizin öz ve biçim yapısından yararlanmış, bunlara Batılı, modern bir özellik kazandırmış, sonraları dinî duyularda karar kılmıştır. Sağlam bir teknikle, esrarlı iç âlemini, felsefî görüşlerini, etkileyici bir anlatımla dile getirmiştir. *Ağaç ve Büyük Doğu* dergilerini yayımlamıştır. Şiirlerinde insanın evrendeki yerini madde ve ruh meselelerini insanın iç dünyasına ait çeşitli yönleri, gizli duyguları işlemiştir. "His" ve "fikir"i şiiri oluşturan iki unsur olarak kabul eder. Şiirlerinde sağlam bir dil ve üslup ile kuvvetli lirizm, başarılı bir teknik hemen göze çarpar. Şiirleri *Çile* adlı kitapta toplanmıştır.

Bu parçada tanılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Necip Fazıl Kısakürek B) Ziya Osman Saba
C) Faruk Nafiz Çamlıbel D) Cahit Külebi
E) Ahmet Hamdi Tanpınar

2. I. *Örümcek Ağı* Necip Fazıl Kısakürek
II. *Olvido* Ahmet Muhip Dıranas
III. *Ömründe Sükût* Cahit Sıtkı Tarancı
IV. *Kendi Gök kubberniz* Yahya Kemal Beyatlı
V. *Han Duvarları* Ziya Osman Saba

Yukarıda numaralanmış eserlerden hangisi karşısında sanatçılar ile ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Gençlik yazılarından birinde "Ben ömrüm boyunca Anadolu'yu dinleyeceğim ve onun sesini dinletmeye çalışacağım." demişti. Bu sözüne bağlı kalarak Avrupa'da öğrendiklerini memleket sevgisi ile birleştirip tam bir olumlu aydın örneği vermiştir. Aşık şiiri ve folklorun Türkiye'de yayılışı, radyoları ve memleketi kuşatması bakımından büyük emek ve hizmetleri görülmüştür. halk şairlerinin son büyüklerinden olan Aşık Veysel' i Sivas'ın Sivrialan köyündeki yalnızlığından çıkarıp bütün ülkeye tanıtmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kemalettin Kamu B) Fazıl Hüsnü Dağlarca
C) Ziya Osman Saba D) Faruk Nafiz Çamlıbel
E) Ahmet Kutsi Tecer

4. I. Grup II. Grup
I. Fazıl Hüsnü Dağlarca A. Yedi Meşale
II. Ziya Osman Saba B. Mistik Şiir
III. Necip Fazıl Kısakürek C. Yapma destan

Yukarıda I. grupta verilenler, II. grupta verilenlerle aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I.	II.	III.
A)	A	B	C
B)	C	B	A
C)	B	A	C
D)	C	A	B
E)	B	C	A

5. I. *Örümcek Ağı*
II. *Sonsuzluk Kervanı*
III. *Ben ve Ötesi*

Yukarıdaki eserlerin şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fazıl Hüsnü Dağlarca B) Cahit Külebi
C) Ziya Osman Saba D) Faruk Nafiz Çamlıbel
E) Necip Fazıl Kısakürek

6. 1920'li yılların sonunda, 1928'de Cumhuriyet Dönemi'nin ilk topluluğu olan kurulmuştur. 1933'e değin çalışmalarını birlikte sürdüren topluluk altısı şair, biri öykü yazarı olan yedi kişiden oluşmuştur. Amaçlarının şiirin tekdüzeliğinden kurtarmak olduğunu açıklayan şairler, Ziya Osman Saba, Cevdet Kudret Solok, Sabri Esat Siyavuşgil, Muammer Lütfi, Yaşar Nabi Nayır, Muammer Lütfi ve Vasfi Mahir Kocatürk'tür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Toplumcu Gerçekçiler
B) Yedi Meşaleciler
C) Öz Şiir Anlayışı
D) İkinci Yeni
E) Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir

7. Ahmet Haşim ve Yahya Kemal'in benimsediği saf şiir anlayışı Cumhuriyet Dönemi'nde de varlığını sürdürür. Öz şiir anlayışı Paul Valery'nin şiirde dili her şeyin üstünde tutan görüşünden hareketle Batı edebiyatından ve divan şiirinin biçimci yapısından etkilenen ortak zevk ve anlayışa verilen addır.

Aşağıdakilerden hangisi öz şiir anlayışını sürdüren sanatçılar arasında yer almaz?

- A) Orhan Veli Kanık B) Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Cahit Sıtkı Tarancı D) Ahmet Muhip Dıranas
E) Necip Fazıl Kısakürek

8. Hece vezniyle yazdığı ilk şiirleri, imge zenginlikleri ve müzikal nitelikleriyle dikkat çekmiştir. Bu şiirlerde, Beş Hece-cilerden ayrı bir estetik peşinde olmuş, kendine özgü bir sözcük ve kavram dünyası yaratmaya çalışmıştır. Ahmet Haşim ve fakülte'deki hocası Yahya Kemal Beyatlı'nın sentezciliği, yoğunlaşma kaygıları, Haşim'in soyutlama eğilimleri görüldüğü gibi, halk şiiri estetiğindeki alışılmış söyleyiş özelliklerine de rastlanır. Annesinin yokluğundan duyduğu acıyı ve kendisini avutacak bir sevginin özlemini dile getirmiştir. Şiirlerinde, içe dönük bir bakışla doğa ile iletişim kurmaya çalışmıştır. Şiirlerinde zaman kavramı üzerinde sıkça durmuştur. Onun eserlerinde zaman, basit bir süreklilik göstermez, çok katlı ve karmaşıktır. *Bursa'da Zaman* şiiri bu olgunun güzel bir örneğidir.

Bu parçada tanılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kemalettin Kamu B) Fazıl Hüsnü Dağlarca
C) Ziya Osman Saba D) Faruk Nafiz Çamlıbel
E) Ahmet Hamdi Tanpınar

9. **Aşağıdakilerden hangisi öz şiir anlayışını sürdüren şairlerin özelliklerinden biri değildir?**

- A) İdeolojik kaygılardan uzak, okuyucuda estetik haz uyandıran şiirler yazma eğilimindedirler.
B) Şiiri soylu bir sanat olarak görürler ve şiirde dizeyi baş tacı yaparlar.
C) İç ahengi sağlamak için söz sanatlarından, kafiye, redif ve ses benzerliklerinden faydalanırlar.
D) Şiirde şekle, şekil güzelliğine, özgün ve yaratıcı imgeye önem vermişlerdir.
E) İşlenen temalar, sıradan okuyucunun anlayacağı açıklıktadır.

10. **Aşağıdakilerden hangisi eserlerini öz şiir anlayışıyla yazan şairlerden biri değildir?**

- A) Necip Fazıl Kısakürek B) Fazıl Hüsnü Dağlarca
C) Ahmet Hamdi Tanpınar D) Ahmet Muhip Dıranas
E) Yaşar Nabi Nayır

11. Şiir Sanatı

Musiki, her şeyden önce musiki
Kelime seçerken de meydan senin
Bile bile bir nebze aldanmalı
Dumanlısı güzeldir türkülerin
Öyle hem seçik olsun, hem kapalı

Paul VERLAINE

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki şiirin düşünce-sinden etkilenmiş sanatçının ortaya koyduğu dizelere örnek olamaz?

- A) Mavi, maviydi gökyüzü
Bulutlar beyaz, beyazdı
Boşluğu ve üzüntüsü
İçinde ne garip yazdı
B) Ne içindeyim zamanın
Ne de büsbütün dışında
Yekpare geniş bir anın
Parçalanmış akışında
C) Gün olur sürüyüp beni derbeder
Bu ses rüzgârlara karışır gider
Gün olur peşimden yürür beraber
Ansızın haykırır bana: –Nerdesin
D) Kalbim bir çiçektir, gündüzler ölgün
Gelin, gelin, onu açın geceler
Beni yâd edermiş gibi, bütün gün
Ötün kulağımda, çın çın geceler
E) Eli değnek tutar tutmaz
Çoban oldu
Sardılar sırtına bazlamayı
On altı yıl güne verdi karnını
On altı yıl koyun güttü kavalı

12. Sanat yaşamının ilk döneminde şiirle uğraştı. Yedi Meşale Topluluğu'nun kurucuları arasında yer aldı. Sonraları öykü, roman, oyun ve deneme türünde de ürünler verdi. Çok sayıda çevirisi vardır. Ancak asıl önemli yönü, 48 yıl hiç aksatmadan yayınladığı *Varlık* dergisidir. *Kahramanlar* ve *Onar Mısra* adlı şiirlerini öz şiir anlayışıyla sürdürdü.

Bu parçada tanılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kemalettin Kamu B) Fazıl Hüsnü Dağlarca
C) Ziya Osman Saba D) Faruk Nafiz Çamlıbel
E) Yaşar Nabi Nayır

Cumhuriyet Döneminde Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir) Öz Şiir Anlayışını Sürdüren Şiir (1920 – 1940)

**TEST
3**

1. I. Bir kuş sesi gelir dudaklarından
Gözlerin gönlümde açan nergisler
Düşen öpüşlerdir dudaklarından
Mor akasyalarda ürperen seher
- II. Kardır yağın üstümüze geceden
Yağmurlu karanlık bir düşünceden
Ormanın uğultusu ile birlikte
Ve dört nala dümdüz bir mavilikte
Kar yağıyor üstümüze inceden
- III. Bir bıçak saplı durur göğsünde
Hangi su tasına uzansan boş
Hangi pencereye koşarsan koş
Aynı siyah güneş gökyüzünde
- IV. Tanrım şahit, duracağım sözümde
Milletimin sevgileri özümde
Vatanımdan başka şey yok gözümde
Yâr yatağın düşman almaz giderim
- V. Haydi Abbas vakit tamam
Akşam diyordun işte oldu akşam
Kur bakalım çilingir soframızı
Dinsin artık bu kalp ağrısı

Yukarıda numaralandırılmış dizelerden hangisi öz (saf) şiir anlayışına özgü bir duyarlılıkla yazılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Edebiyatımızda şiiri yalnız şiir olduğu için değerli gören sanatçılar da diyebileceğimiz öz şiirciler som sanatın öncüleri kabul edilebilir. Bu sanat görüşüne mensup ---- şiirlerinde insanı, onun hayat içindeki savruluşunu, çaresiz ve kaçınılmaz biçimde ölüme doğru sürüklenişini işlemekten alıkoymaz kendini. Özellikle biçim titizliği ve hece ölçüsü ile yazmış olduğu şiirlerin bir kısmı çok sevilmiş ve ezberlenmiştir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdaki şairlerden hangisi getirilemez?

- A) Nazım Hikmet Ran B) Ziya Osman Saba
C) Cahit Sıtkı Tarancı D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Ahmet Muhip Dıranas

3. Fransız sembolizminden yola çıkıp Türk şiir geleneğinden ustalıklı yararlandığı şiirleriyle Cumhuriyet Dönemi'nin büyük şairleri arasında yer aldı. *Olvido, Serenat, Şehrin Üstünden Geçen Bulutlar* gibi birçok şiiri, yazdığı gün kadar taze, yaşamaya devam etmiştir.

Yukarıda bu sözlerle tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cahit Sıtkı Tarancı B) Faruk Nafiz Çamlıbel
C) Fazıl Hüsni Dağlarca D) Atilla İlhan
E) Ahmet Muhip Dıranas

4. Sönmüş saçlarında son damla ışık
Bir düşün içinde gibi her akşam
Ve yüzleri duman kadar dağınık
Geçer bu sokaktan binlerce adam
Ahmet Muhip Dıranas
- Yukarıdaki dörtlük ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Çapraz uyak düzeninde yazılmıştır.
B) Tam uyak kullanılmıştır.
C) Söz sanatlarına yer verilmemiştir.
D) Hecenin 11'li kalıbıyla yazılmıştır.
E) Öz şiir anlayışına uygun olarak bireysel bir konu işlenmiştir.

5. I. Biçim ile özü ayrılmaz kabul etmişler, şiirlerini belirli bir ölçü ile yazmışlardır.
II. Toplumsal konuları işlemeyi şiirin taşıması gereken bir zorunluluk olarak görmüşlerdir.
III. Şiiri ve sanatı soylu bir uğraş olarak değerlendirmişlerdir.
IV. Söz sanatlarına ve imgeye değer vermişlerdir.
V. Özellikle Fransız sembolistlerine yakın bir sanat anlayışları vardır.

Yukarıdaki numaralanmış yargılardan hangisi öz şiir anlayışına özgü bir nitelik değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. I. *Örümcek Ağı*
II. *Kaldırımlar*
III. *Çile*
IV. *Sebil ve Güvercinler*
V. *Ben ve Ötesi*

Yukarıdaki eserlerden hangisi Necip Fazıl Kısakürek'in şiir kitaplarından biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi parantez içinde verilen şairle **uyuşmamaktadır?**

- A) Türk edebiyatının en önemli şairleri arasında yer almış, ömrünün belli bir döneminden sonra mistik ve dinî temalara yönelmiştir. (Necip Fazıl Kısakürek)
B) Bir yarışmada birinci olan *Otuz Beş Yaş* şiiri ile tanınmış, genç denilebilecek bir yaşta yaşama veda etmiştir. (Cahit Sıtkı Tarancı)
C) Şairliğinden çok romancılığı ve düşünce adamı kimliği ile ön plana çıkmıştır. (Ziya Osman Saba)
D) En tanınmış şiiri biçim ve öz uyumu mükemmel denilebilecek düzeydeki *Bursa'da Zaman* şiiridir. (Ahmet Hamdi Tanpınar)
E) Şairliğinin yanı sıra Varlık dergisini çıkarmış ve uzun yıllar yöneticiliğini yapmış bir edebiyat adamıdır. (Yaşar Nabi Nayır)

8. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nda öz (saf) şiir olarak nitelendirilen şiir anlayışının geçmişi Millî Edebiyat hatta ondan da önce hüküm sürmüş Fecriatî Dönemi'ne kadar indirilebilir. Bu anlamda bu şiir estetiğinin öncüleri ---- ve ---- olarak kabul edilebilir.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki sanatçılardan hangileri getirilmelidir?

- A) Ahmet Haşim - Yahya Kemal Beyatlı
B) Cenap Şehabettin - Emin Bülent Serdaroğlu
C) Tevfik Fikret - Fuat Köprülü
D) Abdülhak Hamit Tarhan - Mehmet Âkif Ersoy
E) Muallim Naci - Ziya Gökalp

9. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nda birçok şiir anlayışı ya beraber ya da birbirine karşıt olarak egemenlik alanı bulmuştur. Memleket edebiyatı kendilerinden önceki

I
kuşağa göre daha nitelikli bir çizgiye taşımak isteyen Yedi Meşalecilerin yanında sâf (öz) şiir anlayışıyla hareket

II III
eden başka bir gruptan da söz etmek gerekir. Özellikle Yahya Kemal ve Ahmet Haşim çizgisine bağlanabilecek

IV
bu şairlerin en önemlileri Necip Fazıl Kısakürek, Ahmet Hamdi Tanpınar, Ahmet Muhip Dıranas, Orhan Veli Kanık
V

ve Ziya Osman Saba gibi isimlerdir.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlısı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. I. Yeryüzünde yalnız benim serseri
Yeryüzünde yalnız ben derbederim
Herkesin dünyada varsa bir yeri
Ben de bütün dünya benimdir derim

- II. Bakıp imreniyorum akınına
Şehrin üstünden geçen bulutların
Belki gidiyorlar yakınına
Rüyamızı kuşatan hudutların

Aşağıdakilerin hangisi yukarıda verilen dörtlüklerin ortak özelliği değildir?

- A) Aynı uyak örgüsünü kullanma
B) Aynı ölçü ile yazılma
C) Yalnızlık temasını işleme
D) Öz (saf) şiire özgü nitelikler taşıma
E) Tekrar sanatına başvurma

11. I. Grup II. Grup
I. Ahmet Muhip Dıranas A. *Memleket İsterim*
II. Ziya Osman Saba B. *Bursa'da Zaman*
III. Ahmet Hamdi Tanpınar C. *Geçen Zaman*
IV. Cahit Sıtkı Tarancı D. *Fahriye Abla*

Yukarıda I. grupta verilen şairler, II. grupta verilen şiirlerle aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I.	II.	III.	IV.
A)	A	B	C	D
B)	C	B	A	D
C)	D	A	C	B
D)	C	D	B	A
E)	D	C	B	A

12. Ne doğan güne hükmüm geçer
Ne hâlden anlayan bulunur
Ah, aklımdan ölümüm geçer
Sonra bu kuş bu bahçe bu nur

Ve gönül Tanrı'sına der ki
Pervam yok verdiğin elemden
Her mihnet kabulüm yeter ki
Gün eksilmesin pencereyden

Cahit Sıtkı Tarancı

- I. Hece ölçüsünün dokuzlu kalıbı ile yazılmıştır.
II. Fecriatî edebiyatı geleneğini yansıtmaktadır.
III. Sarma uyak düzeni kullanılmıştır.
IV. Dörtlük nazım birimi ile kaleme alınmıştır.
V. Her şeye karşın yaşama tutku ile bağlılık teması işlenmiştir.

Yukarıdaki şiirle ilgili olarak verilen numaralanmış bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve V.
D) III. ve IV. E) III. ve V.

Cumhuriyet Döneminde Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir) Öz Şiir Anlayışını Sürdüren Şiir (1920 – 1940)

**TEST
4**

1. Dergâh dergisi Kurtuluş Savaşı'nı destekleyen yayın politikasının yanı sıra düşüncede Anadolu Türklüğünün tarih içerisindeki macerasını, kültürel ve manevi değerlerini arayan bir milliyetçilik anlayışını; edebiyatta yaşayan dile, mistik – modern duyarlılığı taşıyan "saf şiir" (öz şiir) anlayışını savunmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Dergâh dergisiyle özdeşleşen saf şiir anlayışına bağlı sanatçılardan biri değildir?

- A) Ahmet Hâşim B) Yahya Kemal
C) Yusuf Ziya Ortaç D) Ahmet Hamdi Tanpınar
E) Cahit Sıtkı Tarancı

2. Çöl olsa aşar, dağ olsa yıkarım
Bizi ayıran kalın duvarları
Bu acı gerçeğe sonradan vardım
Gök çoktan yeşildir, dal çoktan sarı

Yukarıdaki dizelerden yola çıkılarak Cahit Sıtkı Tarancı ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Edebiyatımızda "Otuz Beş Yaş" şairi olarak tanındığına
B) Hece ölçüsüyle şiir yazdığına
C) Saf şiir anlayışından etkilendiğine
D) İmge ve söz sanatlarından yararlandığına
E) Şiirlerini sade bir Türkçe ile kaleme aldığına

3.	I. Grup	II. Grup
I.	Ahmet Muhip Dıranas	A. Geçen Zaman
II.	Sabri Esat Siyavuşgil	B. Kar
III.	Ziya Osman Saba	C. Odalar ve Sofalar

Yukarıda I. grupta verilen şairlerle II. grupta verilen şiirler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

4. Adını ilk kez Altın Kitap dergisinde yayımlanan *Musul Akşamları* şiiriyle duyuran - - - -; Dergâh, Millî Mecmua, Hayat, Görüş, Ülkü, Varlık, Oluş, Kültür Haftası ve Aile dergilerinde şiirlerini yayımladı. Sanatçının düşüncelerinde Yahya Kemal'in, şiirlerinde ise daha çok Ahmet Hâşim'in etkisi görülür. Şiirlerinde "bir rüya estetiği yaratmaya" çalışan şair, eserlerinde zaman kavramına sıkça yer vermiştir. *Ne İçindeyim Zamanın, Bursa'da Zaman* şiirleri bu kavramın işlendiği örneklerdir. Şiirlerinde titiz bir işçilik göstermesi - - - - anlayışında olduğunun göstergesidir.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel – Millî Edebiyat
B) Ahmet Hamdi Tanpınar – saf şiir
C) Rıfat Ilgaz – toplumcu şiir
D) İlhan Berk – İkinci Yeni şiiri
E) Orhan Veli Kanık – Garip şiiri

5. Şiirin iç yapısıyla dış yapısı arasında bir uyum bulunması gerektiği düşüncesinden hareket eden - - - - otuzlu yılların başlarına değin süren yoğun şairlik yaşamında, lirizmin ağır bastığı şiirler yayımlamıştır. Duygularını değişik biçimde yansıttığı, değişik benzetmeler kullanarak şiirlerini renklendirdiğiyle bu yılların şairleri arasında ayrı bir yer almıştır. Şiirlerini *Örümcek Ağı, Kaldırımlar* adlı iki kitapta toplamış; daha sonra, yaptığı seçmelere yenilerini ekleyerek, *Ben ve Ötesi, Sonsuzluk Kervanı* ve *Çile*'yi yayımlamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki şairlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ziya Osman Saba B) Ahmet Muhip Dıranas
C) Zeki Ömer Defne D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Yaşar Nabi Nayır

6. İlk şiirinin 1926 yılında Servet-i Fünûn'da yayımlanışından iki yıl sonra Yedi Meşaleciler'e katılan sanatçı, on yıl kadar şiirle meşgul olmuştur. *Kahramanlar ve Onar Mısra* adlı şiir kitaplarını yayımlamıştır. İki arkadaşıyla birlikte kurduğu Varlık dergisi ve yayınevi ile adı özdeşleşmiştir. Bu dergi etrafında toplanan yeteneklere ve toplumcu gerçekçi çizgide gelişen edebiyata telif ve çeviri kitaplarıyla katkıda bulunmuş ve resmî görüş olarak Atatürkçülük yanında tavrı sergilemiştir.

Yukarıda sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vasfi Mahir Kocatürk B) Yaşar Nabi Nayır
C) Ziya Osman Saba D) Cevdet Kudret Solok
E) Sabri Esat Siyavuşgil

7. Yedi Meşaleciler arasında *Sönen Gözler* adlı şiiri ile şairliğe adımını atan ve ona sonuna kadar bağlı kalan sanatçı, mütevazı kişiliği kadar Cahit Sıtkı Tarancı ile aralarında ki mektuplaşmaları ile de tanınan bir şair olarak önceleri hece vezniyle şiirlerini kaleme alırken son zamanlarında serbest tarzı denemiş ve yaşadığı dönemde görülen bütün şiir tekniklerini kullanmıştır. Sade, açık ve yalın bir dille kaleme aldığı şiirlerinde ölüm, ahiret ve Tanrı temalarında yoğunlaşma gösteren şair, bunların dışında, sıradan insanın günlük yaşayışı, acısı ve sevincini de konu edinir. Sevgi, özlem, kırgınlık gibi duyguları işleyen şair, yaşama sevincini ve mutluluğu şiirlerinde duygulu, içli ve ince bir biçimde dile getirir.

Aşağıdakilerden hangisinde, yukarıda sözü edilen sanatçının adı ve eseri verilmiştir?

- A) Kemalettin Kamu – Bingöl Çobanları
B) Ali Mümtaz Arolat – Bir Gemi Yelken Açtı
C) Ömer Bedrettin Uşaklı – Sarıkız Mermerleri
D) Ziya Osman Saba – Sebil ve Güvercinler
E) Faruk Nafiz Çamlıbel – Çoban Çeşmesi

8. Saf şiir anlayışında estetik tavrı ön plandadır. Bu anlayıştaki şairler didaktik bilgidan uzak durup; bir şey öğretmeyi değil, musikiyle ya da musikinin çağrıştırdığı, uyandırdığı imgelerle insanın estetik duyarlılığını doyurmayı amaç edinirler.

Yukarıdaki bilgidan hareketle aşağıdaki dizelerden hangisinin "saf şiir" anlayışı ile kaleme alındığı söylenemez?

- A) Ya şevk içinde harab ol, ya aşk içinde gönül
Ya lale açmalıdır göğsümüzde yahud gül
B) Şakaklarıma kar mı yağdı ne var
Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz
C) Bir zafer müjdesi burda her isim
Şanki tek bir anda gün, saat, mevsim
D) Kalbim, yırtılıyor her nefesinde
Kulağım, ruhumun kanat sesinde
E) Başka sanat bilmeyiz karşımızda dururken
Söylenmemiş bir masal gibi Anadolu'muz

9. Ey unutul! Kapat artık pencereni
Çoktan derinliğine çekmiş deniz beni
Çıkmaz artık sular altından o dünya
Bir duman yükselir gibidir kederden
Macerası çoktan bitmiş o şeylerden
Amansız gecenle yayıl dört yanıma
Ey unutul! Kurtar bu gamlardan beni

Yukarıdaki dizlerden yola çıkılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sade, anlaşılır, açık bir dille kaleme alınmıştır
B) Söz sanatlarına yer verilmiştir.
C) Şair, hatıralardan kurtuluşu unutuşa sığınarak sağlamak istemektedir.
D) Vezin ve kafiye önem verilmiştir.
E) İmgesel bir anlatımdan kaçınılmış, şairanelikten uzak bir söyleyiş önemsenmiştir.

10. Aşağıdakilerin hangisi saf (öz) şiir anlayışını sürdüren şairlerin genel özelliklerinden biri değildir?

- A) Sanatın form sorunu olduğuna inanan bu şairler için önemli olan iyi ve güzel şiir yazmaktır.
B) Dilde saflaşma düşüncesi kendini rahat şiir yazma şeklinde başat öge olarak gösterir.
C) Şiiri, halkı eğitmek için bir araç olarak kabul eden bu şairlerde toplumsal yön ağır basar.
D) Disiplinli çalışarak mükemmelle varan halis şiir yazma endişesi kendisini hissettirir.
E) Şairlerde, genellikle sembolizm akımının izleri görülür.

11. Cahit Sıtkı Tarancı, şiirlerinde en çok yaşama sevinci ve ölüm temalarına yer vermiş, ölüm korkusunu dile getirmiştir. Ayrıca yitik aşklar, mutlu sevdalar, yalnızlık, yaşadığı bohem hayatın buruklukları, çocukluk özlemi de şiirlerine konu olmuştur.

Bu parçaya göre aşağıda verilenlerden hangisinin Cahit Sıtkı Tarancı'ya ait olduğu söylenemez?

- A) Kapımı çalıp durma ölüm
Açmam
Ben ölecek adam değilim
B) O dem çocuklar gibi sevinçten zıplar mısın
Toprağın altındaki saklambaçta var mısın
Ölüm ölene bayram, bayrama sevinmek var
Oh ne güzel, bayramda tahta ata binmek var
C) Bir güvercin kanadında okşuyorum
Göklerin maviliğini
Serçelerin civıltısıyla sınıyor içime
Ağaçların yeşilliği
D) Ne yardan geçilir, ne serden
Korkuyorum bu gecelerden
Bel bağladığım tepelerden
Gün doğmayabilir bir daha
E) Ben aşk adamıyım
Sevmeye geldim insanları
Gönlümle, elimle, kafamla sevmeye
Hesapsız, karşılıksız
Aynılık gayrılık gözetmeden

12. I. Sanat, sanat için olmalıdır.
II. Edebiyatta taklitten kaçınılmalı, daima yenilik, içtenlik, canlılık aranmalıdır.
III. Batılı ilkelerle sanat yapılmalı, geleneksel temalar yerine yeni temalar bulunmalıdır.
IV. Şiirde konu zenginliği sağlamak için hayalden yararlanılmalıdır.

Aşağıdakilerden hangisi, yukarıda özellikleri verilen edebî topluluğa bağlı sanatçılardan biri değildir?

- A) Vasfi Mahir Kocatürk B) Muammer Lütfi Bahşi
C) Ziya Osman Saba D) Yusuf Ziya Ortaç
E) Sabri Esat Siyavuşgil

Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Serbest Nazım ve Toplumcu Şiir (1920 – 1940)

TEST
1

1. şiirlerinde kitlelerin hareketini hatırlatan kuvvetli ahenk, kelime öbeklerinin başarıyla düzenlenmesinden kaynaklanır. aldığı şiir şemasıyla, klasik halk şiiri şeklini kırması, gür sesi, serbest nazımın yaygınlaşmasına yol açmıştır. Şaire asıl şöhret kazandıran şiir kitabı *Simavna Kadısı Oğlu Şeyh Bedrettin Destanı* olmuştur.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Nazım Hikmet'in – Arthur Rimbaud'den
B) Ercüment Behzat Lav'ın – Paul Verlaine'den
C) Rıfat Ilgaz'ın – Maksim Gorki'den
D) Nazım Hikmet'in – Mayakovski'den
E) Beşir Fuat'ın – Charles Baudelaire'den

2. Toplumcu gerçekçilik, çoğunlukla materyalist dünya görüşünün üzerine temellendirilmiş, daha sonra bu edebî hareketin ideolojik arka planı olan Marksist bir dünya görüşü ile şekillendirilmiş, toplumsal gerçekleri yansıtmayı amaçlayan bir sanat akımıdır. Bu sanat akımının önemli temsilcileri arasında sayabiliriz.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Nazım Hikmet Ran B) Ercüment Behzat Lav
C) Ceyhan Atıf Kansu D) Rıfat Ilgaz
E) İlhan Geçer

3. I. Şairler, toplumun bir parçası olduğu için şiirler, toplumsal bir kaygı ile yazılmıştır.
II. Dilin harekete geçiren gücünden, etkisinden yararlanılmıştır.
III. Geniş kitlelere hitap etmek, onları harekete geçirmek için yazılmıştır.
IV. Şiirde biçimden çok içeriğe önem verilmiş, bu sebeple de ölçsüz, kafiyesiz şiirler yazılmıştır.
V. Nazım Hikmet, Cahit Sıtkı Tarancı ve Bekir Sıtkı Erdoğan bu şiir anlayışının en önemli temsilcilerindendir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisi serbest nazım ve toplumcu şiirin özelliklerinden biri değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. Dadaizm ve fütürizm etkisiyle oluşmuş kendine özgü bir şiir dünyası vardır. Her türlü dayatmaya karşı olan şair, bu anlayışını şiir sanatında da sürdürerek geçmiş şiiri bütünüyle yadsıyan özgün bileşimlere varmıştır. *Kaos* isimli kitabında, çarpık düşüncenin karşısına materyalizmi çıkararak kapitalist düzendeki dengesizlikleri siyasal açıdan ele almıştır. *Üç Anadolu* şiir kitabında tarihsel dönem katmanlarına inerek sorgulamasını destan boyutunda sürdürmüştür. Yergi, onun şiirinin yerleşik kültürüdür. Şairin eserleri arasında *S.O.S., Açıl Kilidim Açıl, Mau Mau* sayılabilir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nazım Hikmet Ran B) Atilla İlhan
C) Ercüment Behzat Lav D) Kemalettin Kamu
E) Metin Eloğlu

5. Trrrum
trrrum
trrrum!
trak tiki tak
Makinalaşmak
istiyorum!
Mutlak buna bir çare bulacağım
ve ben ancak bahtiyar olacağım
karnıma bir türbin oturtup
kuyruğuma çift uskuru taktığım gün
trrrum
trrrum
trrrum!
trak tiki tak
Makinalaşmak
istiyorum!

Nazım Hikmet Ran

Nazım Hikmet'in yukarıdaki şiirinde akımının etkisi görülür. Bu akımın temsilcisi şairler, makineleşen dünyadaki yenilikleri, devinimi, değişimi ve dolayısıyla meydana gelen heyecanı ifadeye çalışmışlardır.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) fütürizm B) sürrealizm C) parnasizm
D) kübizm E) egzistansiyalizm

6. Aşağıdaki düşünce akımlarından hangisi toplumcu şiirin etkilendiği ve temel edindiği görüşlerden biri değildir?

- A) Materyalizm B) Hümanizm C) Halkçılık
D) Milliyetçilik E) Marksizm

7. Hava kurşun gibi ağır!
Bağır
bağır
bağırıyorum

Koşun
kurşun
erit-
meğe
çağırıyorum.

O diyor ki bana:
– Sen kendi sesinle kül olursun ey!

Kerem
gibi
yana
yana

Deert
çok,
hemdert
yok

Yürek-
lerin
kulak-
ları
sağır...

Nazım Hikmet Ran

Yukarıdaki parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Serbest nazım ve toplumcu şiirin özelliklerini yansıtmaktadır.
B) Sosyal problemlerin ifadesinde şair, bir söylevci gibi halka hitap etmiştir.
C) Ahenk ses akışıyla, tonlamayla sağlanmıştır.
D) Söz sanatlarından yararlanılmıştır.
E) Sürrealizm akımının etkisiyle oluşan şiir, öz şiir anlayışına bir tepkidir.

8. İlk şiirlerini Cumhuriyet öncesi yıllarda yayımlayarak, 1920'li yılların sonunda *835 Satır* ve *Jokond ile Si-Ya-U* kitaplarıyla kamuoyunu etkileyen sanatçının, şiirimizde ayrı bir yeri vardır. Gerek biçim gerekse tema bakımından şiirimize büyük bir genişlik getiren şair, şiir diline de kendisinden sonra gelenleri etkileyecek ölçüde yenilik getirmiştir. Şiirde kullanılan, kullanılmayan sözcükler diye bir ayırım yapmayan sanatçı, dizeleri kullanmaya getirdiği özgünlükle de özgür koşuk biçiminin gelişmesinde büyük bir rol oynamıştır. Adı geçen iki kitabını izleyerek şiirleri, *Varan 3,1+1=Bir, Sesini Kaybeden Şehir, Gece Gelen Telgraf, Benerci Kendini Niçin Öldürdü, Taranta Babu'ya Mektuplar, Portreler, Simavna Kadısı Oğlu Şeyh Bedrettin Destanı, Memleketimden İnsan Manzaraları* kitaplarında bir arada toplanmıştır.

Bu parçada tanılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nazım Hikmet B) Rıfat Ilgaz
C) Beşir Fuat D) Cahit Külebi
E) Ercüment Behzat Lav

9. Yapma destan, bir şairin, toplumu etkileyen herhangi bir olayı tabii destanlara benzeterek söylemesi sonucu oluşan destanlardır. Nazım Hikmet de bu türde eserler kaleme almıştır.

Nazım Hikmet'in,

- I. Kuvayı Milliye Destanı
II. Üç Şehitler Destanı
III. Çanakkale Destanı
IV. Simavna Kadısı Oğlu Şeyh Bedrettin Destanı
V. Çakırın Destanı

adlı eseri bir yapma destan örneğidir.

Yukarıdaki cümle numaralanmış eserlerin hangisiyle tamamlanabilir?

- A) I. ve II. B) I. ve IV. C) II. ve IV.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

10. Aşağıdakilerin hangisinde toplumcu gerçekçi şiirle ilgili bir bilgi yanlıştır?

- A) Sanatı her türlü dinsel ve töresel bağdan kopararak bireysel varoluş biçimi olarak algılayan bu şiir anlayışı, bireye anlam kazandıranın toplum olduğunu savunur.
B) Bu şiir anlayışının temelini materyalist dünya görüşü oluşturur.
C) Düşünce akımı olan ve edebiyatı da etkileyen fütürizmden etkilenecek bugüne kadar gelir.
D) Bu edebî hareketin ideolojik arka planını ise Marksist ideoloji şekillendirir.
E) Sanatın dil işçiliğiyle oluşması gerektiğini savunur.

11. I. Nazım Hikmet
II. Rıfat Ilgaz
III. Ercüment Behzat Lav
IV. Ahmet Muhip Dıranas
V. Kemalettin Kamu

Yukarıda numaralanmış sanatçılardan hangisi toplumcu gerçekçi şiir anlayışıyla eser vermemiştir?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

12. Sığradık
şimşekli rüzgâra bindik
Kayalardan
kayalarla kopan kartallar
cırpıyor ışıktaki yıldızlanan kanatlarını
Alev bilekli süvariler kamçılıyor
şaha kalkan atlarını

Akın var
güneşe akın
Güneşi zaptedeceğiz
güneşin zaptı yakın

Yukarıdaki dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kafiye ve redife yer verilmiştir.
B) "k" sesiyle aliterasyon yapılmıştır.
C) Serbest ölçüyle yazılmıştır.
D) Nazım Hikmet'e ait bir şiirden alınmıştır.
E) Şiirsellikten uzak bir anlatım vardır.

**Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Serbest Nazım ve Toplumcu Şiir (1920 – 1940)**

**TEST
2**

1. I. Ellerim takılırken rüzgârların saçına
Asıldı arabamız bir dağın yamacına
Her tarafta yükseklik her tarafta ıssızlık
Yalnız arabacının dudağında bir ılık
- II. Demek otuz altı yediye düşmüş ateşin
Demek çıkışın yakın hastaneden
Benim dal gibi zayıfım, güzelim
Ne dilerse dile benden
- III. Ey bitmek bilmeyen hıncı zamanın
Her şey bana karşı kendi içimde
Renk ve büyüyle bakışlarının
Musiki hatıran gibi peşimde
- IV. Tırman akşamleyin Muradiye'den
Uzaklaşan günün sesini dinle
Bir kırık basamak bir, bir taş merdiven
Bekliyor çıkalım diye seninle
- V. İnsanlarım, ah benim insanlarım
Antenler yalan söylüyorsa
Yalan söylüyorsa rotatifler
Bu bezirgân saltanatı, bitmesin diyedir

Yukarıda numaralandırılmış dizelerden hangisi toplumcu şiir anlayışına özgü bir duyarlılıkla yazılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Ben yanmasam
sen yanmasan
biz yanmasak
nasıl
çıkarm
karan-
-lıklar
aydın-
lığa
Nazım Hikmet Ran

Yukarıdaki dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Serbest ölçü ile yazılmıştır.
B) Bütün kelimeler gerçek anlamlarıyla kullanılmıştır.
C) Kelime ve ses tekrarı ile ahenk sağlanmıştır.
D) Didaktik bir anlatım vardır.
E) Toplumsal bilinçlenme için özveri gerektiği temasını işlemektedir.

3. I. Ercüment Behzat Lav
II. Necip Fazıl Kısakürek
III. Ziya Osman Saba
IV. Faruk Nafiz Çamlıbel
V. Ahmet Hamdi Tanpınar

Yukarıdaki numaralanmış şairlerden hangisi toplumcu gerçekçi şiir anlayışıyla ürünler vermiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

4. I. Genellikle serbest ölçüyü kullanmayı yeğlemişlerdir.
II. Toplumsal konuları işlemeyi şiirin taşıması gereken bir zorunluluk olarak görmüşlerdir.
III. Tarihten ve millî kültürden beslenmişlerdir.
IV. Şiire söylev üslubuna yakın bir söyleyiş hâkimdir.
V. Rus şairi Mayakovski'den etkilenmişlerdir.
- Yukarıdaki numaralanmış yargılardan hangisi toplumcu gerçekçi şiir anlayışına özgü bir nitelik değildir?**
- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.
5. Aşağıdakilerin hangisinde toplumcu gerçekçi şiir anlayışıyla ilgili bir bilgi yanlış vardır?
- A) Nazım Hikmet Ran, toplumcu gerçekçi şiirin öncüsü olmuş, kendisinden sonra gelen pek çok şairi etkilemiştir.
B) Bu şiir anlayışında ezilen, sömürülen geniş kitlelerin haklarını savunmak sanatçının sorumluluğu olarak görülür.
C) Olayları en yalın hâliyle anlatmayı sanatın ve sanatçının genel tavrı olarak benimsemişlerdir.
D) İkinci Dünya Savaşı ile gücünü yitiren bu şiir anlayışı dönemsel bir hareket olarak edebiyat tarihindeki yerini almıştır.
E) Şiirde biçimden çok içeriğin önemli ve öncelikli olduğunu savunmuşlardır.
6. Yeni körler peydahlarız uyur uyanır
Ayakaltında eziledursun karınca sürüleri
Ezenlerle bir olmuş yaşıyoruz ne güzel
Çizme onlardan içindeki ayak bizden ne iyi
- Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki dördlüğün toplumcu gerçekçi anlayışla yazıldığını gösterir?**
- A) Konusu B) Ölçüsü C) Uyak düzeni
D) Uyak çeşidi E) Söz sanatları

7. Benim
şiirime ilham veren perimin
omuzlarında açılan kanat
asma köprülerimin
demir putrellerindendir

Dinlenir,
dinlenmez değil
bülbulün güle karşı feryatları
Fakat asıl
benim anladığım dil
Bakır, demir, tahta, kemik ve kirşilerle çalınan
Bethoven'in sonatları

Maddeye ve teknolojiye övgüler sunan bu dizeler, - - - - ,
- - - - akımının açık etkisinde bulunduğunu göstermektedir.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Ahmet Hâşim'in – sembolizm
B) Yahya Kemal'in – parnasizm
C) Nâzım Hikmet Ran'ın – fütürizm
D) Ahmet Hamdi Tanpınar'ın – sembolizm
E) Mehmet Âkif Ersoy'un – realizm

8. Oktay'a göre o, Nâzım Hikmet'in başardığı biçim-içerik uyumunu başaramamış; ya biçimde ya içerikte "açık düşmüştür." Gerçekten de o, şiirlerinde de toplumcu gerçekçilerin materyalist, ezen – ezilen, sömüren-sömürülen temlerine benzer konuları işlemiş olsa da içerikte belirgin ve bütüncül bir yönelme göstermez. Aslında belirli bir ideolojiye bağlanamayan bir şairdir, yerleşik değerleri inkâr eder ve daha çok bir başkaldırı şairi özelliği taşır. Şiir işçiliği özellikle biçim üzerinde yoğunlaşır. Sanatçı, şiirlerini S.O.S., Kaos, Açıl Kilidim Açıl, Mau Mau, Üç Anadolu adlı kitaplarda toplamıştır.

Yukarıda "o" sözcüğü ile ifade edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atilla İlhan B) Orhan Veli Kanık
C) Behçet Kemal Çağlar D) Ercüment Behzat Lav
E) Necip Fazıl Kısakürek

9. I. Grup II. Grup
I. Hasan İzzettin Dinamo A. 835 Satır
II. Nazım Hikmet B. Deniz Feneri
III. Ercüment Behzat Lav C. S.O.S.

Yukarıda I. grupta verilen şairlerle II. grupta verilen eserler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

10. Toplumcu gerçekçi şiir için,

- I. Serbest nazım özellikleri taşır.
II. O güne kadar görülmemiş, denenmemiş bir görsellik, karmaşık biçimli teknikler barındıran bir şiirdir.
III. Sanat için sanat anlayışına sahiptir.
IV. Sosyalist bireyselliğin geliştirilmesi bu edebiyatın ana amacıdır.
V. Geleceğe dönük karamsar bir bakış açısı hâkimdir.

İfadelerinden hangileri söylenemez?

- A) I. ve II. B) II.ve III. C) Yalnız III.
D) III.ve V. E) IV. ve V.

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

11. Okuyucuya doğruyu anlatmak, gerçeği anlatırken kimi zaman sert ama her zaman yürekli olmak, insanların yüreğine gelecek adına, kendi güçleri adına, geleceği biçimlendirmedeki yetenekleri adına güçlü inanç satmak. Bütün dünyada barış için mücadele etmek ve yazdıkları kanalla yazılarının ulaşabileceği her yerde barış savaşçıları yetiştirmek, insanları ilerlemek için duydukları soylu ve doğal isteklerinde birleştirmek. Sanat, insanların kafalarını ve yüreklerini etkileyecek büyük güce sahiptir. Bir insanın sanatçı tanımına hak kazanması için, insanların ruhunda güzeli yaratmaya, insanlığın iyiliğine yönelmesi gerektiğine inanıyorum.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi, yukarıda ifade edilen sanat anlayışına uygun eserler kaleme almamıştır?

- A) Ercüment Behzat Lav B) Hasan İzzettin Dinamo
C) Rıfat Ilgaz D) İlhami Bekir Tez
E) Ahmet Haşım

12. Aşağıdakilerden hangisi Nazım Hikmet'in şiir türündeki eserlerinden biri değildir?

- A) Kafatası
B) Benerci Kendini Niçin Öldürdü
C) Taranta-Babu'ya Mektuplar
D) Simavna Kadısı Oğlu Şeyh Bedreddin Destanı
E) 835 Satır

Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir (1920 – 1950)

TEST
1

1. Çıktık açık alınıla on yılda her savaştan
 On yılda on beş milyon genç yarattık her yaştan
 Başta bütün dünyanın saydığı Başkumandan
 Demir ağırlarla ördük ana yurdu dört baştan
 Türk'üz, Cumhuriyet'in göğsümüz tunç siperi
 Türk'e durmak yaraşmaz, Türk önde Türk ileri
 ...
 Yukarıdaki şiiri, "Ankaralı Âşık Ömer" mahlasını da kulla-
 nan ---- ile ---- beraber yazmışlardır.

**Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakiler-
 den hangileri getirilebilir?**

- A) Ahmet Kutsi Tecer – Orhan Şaik Gökyay
 B) Faruk Nafiz Çamlıbel – Kemalettin Kamu
 C) Zeki Ömer Defne – Ömer Bedrettin Uşaklı
 D) Behçet Kemal Çağlar – Faruk Nafiz Çamlıbel
 E) Enis Behiç Koryürek – Orhan Seyfi Orhon

2. ---- dergisi, Orhan Seyfi Orhon ve Yusuf Ziya Ortaç ta-
 rafından, 1941 – 1948 yılları arasında yüz altmış bir sayı
 yayımlanmıştır. Türkçü - milliyetçi bir dergidir. Dergide,
 Türk kültürü ve Türk tarihi üzerinde yoğunlaşmıştır. Der-
 gide, Halide Nusret Zorlutuna, Hüseyin Nihal Atsız, Peya-
 mi Safa, Behçet Kemal Çağlar, Faruk Nafiz Çamlıbel, Ha-
 lit Fahri Ozansoy, Zeki Ömer Defne gibi isimler yazmıştır.
**Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakiler-
 den hangisi getirilebilir?**

- A) Çınaraltı B) Hisar C) Ağaç
 D) Kültür Haftası E) Varlık

3. Biz şimdi yeni bir ahenge bağlıyız
 Âşık saziyle geldi erenler meclise
 Yalnız bugün senin gibi ölgün sadalıyız
 Zira bu saz da parçalanır gülmek istese
 Başlangıçta aruzu kullanıp daha sonra hece ölçüsünü be-
 nimsemiş olan ---, yukarıdaki *Aruza Veda* şiirinde ahenk
 unsuru değişse de aynı hüznü devam ettireceğini belirt-
 miştir.

**Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakiler-
 den hangisi getirilebilir?**

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel B) Enis Behiç Koryürek
 C) Halit Fahri Ozansoy D) Yusuf Ziya Ortaç
 E) Orhan Seyfi Orhon

4. I. Karadutum, çatal karam, çingenem
 Nar tanem, nur tanem, bir tanem
 Ağaç isem dalımsın salkımsın saçak
 Petek isem balımsın a gülüm
 Günahımsın, vebalımsın
 II. Ne arzum ne emelim
 Yaralanmış bir elim
 Ben gurbette değilim
 Gurbet benim içimde
 III. Geceleyin bir ses böler uykumu
 İçim ürpermeyle dolar: – Neredesin
 Arıyorum yıllar var ki ben onu
 Aşıkıyım beni çağıran bu sesin
 IV. Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın
 Bu toprak, bir devrin battığı yerdir
 Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın
 Bir vatan kalbinin attığı yerdir
 V. Gümüş bir dumanla kapandı her yer
 Yer ve gök bu akşam yayla dumanı
 Sürüler, çimenler, sarı çiçekler
 Beyaz kar, yeşil çam yayla dumanı
 A. Kemalettin Kamu B. Necmettin Halil Onan
 C. Bedri Rahmi Eyüboğlu D. Ömer Bedrettin Uşaklı
 E. Ahmet Kutsi Tecer

**Biçim ve içerik özellikleri ele alındığında, yukarıdaki
 şiirler ile şairler eşleştirildiğinde doğru sıralama aşağı-
 daki hangisi olur?**

- A) I – C, II – A, III – E, IV – B, V – D
 B) I – D, II – B, III – A, IV – C, V – E
 C) I – B, II – A, III – C, IV – E, V – D
 D) I – E, II – D, III – C, IV – A, V – B
 E) I – A, II – B, III – D, IV – E, V – C

5. Âşık Veysel gibi bir büyük ustayı Türk şiir dünyasına
 kazandırmasının yanı sıra Türklüğün millî kaynaklarına
 yönelmesi bakımından Millî Edebiyat zevk anlayışını sür-
 düren şairler arasında önemli bir yeri vardır. Bütünyle
 Türk folkloruna yönelmiş ve halk şiiri formlarını kendisine
 örnek almıştır. Anadolu'daki millî ruhu yeniden canlandır-
 ma çalışmalarına sanatı aracılığıyla büyük katkıda bulun-
 muştur.

**Aşağıdaki şiirlerden hangisi yukarıdaki parçada tanı-
 tılan şaire aittir?**

- A) Çoban Çeşmesi B) Takvimdeki Deniz
 C) Sanat D) Halay Çeken Kızlar
 E) Ziller Çalacak

6. I. Ömer Bedrettin Uşaklı
 II. Ahmet Kutsi Tecer
 III. Zeki Ömer Defne
 IV. Arif Nihat Asya

**Aşağıdaki şiirlerden hangisi yukarıda verilen şairler-
 den birine ait değildir?**

- A) *Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor* B) *Deniz Sarhoşları*
 C) *Nerdesin* D) *İlgaz*
 E) *Gemiciler*

7. Kimi şiirler, okuyucu tarafından öyle benimsenmiştir ki
 şairleri âdeta o şiirlerin gölgesi altında yaşamak zorun-
 da kalmıştır. Şairlerinin edebiyat tarihinde yerini alma-
 sına yetecek kadar güçlü olan bu şiirler arasında, Nec-
 mettin Halil Onan'ın *Bir Yolcuya*, Kemalettin Kamu'nun

I II
Bingöl Çobanları Faruk Nafiz Çamlıbel'in *Han Duvarları*

III IV
Orhan Şaik Gökyay'ın *Bu Vatan Kimin* şiiri ve Orhan Sey-
 fi Orhon'un *Orda Bir Köy Var* sayılabilir.

**Yukarıdaki parçada numaralı yerlerin hangisinde bir
 bilgi yanlış yapılmıştır?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Doğru (D) / Yanlış
 (Y)" şeklinde değerlendirilirken bir yanlışlık yapılmı-
 ştır?**

- A) Hecenin beş şairinden Yusuf Ziya Ortaç, "Akbaba"
 adlı mizah dergisini çıkarmıştır. (Y)
 B) Zeki Ömer Defne, millî romantik açılımın ses bayrağı
 ve "Bayrak Şairi" olarak bilinir. (D)
 C) Yusuf Ziya Ortaç, ömrünün sonlarına doğru *Vâridat-ı*
Süleyman isimli mistik eğilimli bir şiir kitabı yayımla-
 mıştır. (Y)
 D) Aynı zamanda ressam olan Cahit Külebi, *Yaradana*
Mektuplar adlı şiir kitabında Anadolu insanının yok-
 sul hayatını anlatmıştır. (D)
 E) *Hazan Rüzgârları* ve *Gayya*, bir öğretmen olan
 Şükûfe Nihal Başar'a ait şiir kitaplarıdır. (Y)

9. **Aşağıdaki yapıtlardan hangisi "Beş Hececiler" toplulu-
 ğunun üyelerinden birine ait değildir?**

- A) *Şarkın Sultanları* B) *Akından Akına*
 C) *İşte Sevdığım Dünya* D) *Cenk Duyguları*
 E) *Dualar ve Aminler*

10. I. Millî Edebiyat akımından etkilenmiş ve şiirlerinde he-
 ce ölçüsünü kullanmışlardır.
 II. Şiirde sade ve özentisiz olmayı ve süsten uzak olma-
 yı tercih etmişlerdir.
 III. Şiire Birinci Dünya Savaşı ve Millî Mücadele Döne-
 mi'nde başlamışlardır.
 IV. İlk şiirlerinde aruz vezni kullanmışlar daha sonra
 heceye geçmişlerdir.
 V. Şiirde memleket sevgisi, yurt güzellikleri, kahraman-
 lık ve yiğitlik gibi temaları işlemişlerdir.

**Aşağıdaki şairlerden hangisi, yukarıda özellikleri ve-
 rilen topluluğa mensup değildir?**

- A) Halit Fahri Ozansoy B) Kemalettin Kamu
 C) Faruk Nafiz Çamlıbel D) Orhan Seyfi Orhon
 E) Yusuf Ziya Ortaç

11. Hani o bırakıp giderken seni
 Bu öksüz tavrını takmayacaktın
 Alına koyarken veda buseni
 Yüzüme bu türlü bakmayacaktın

Hani ey gözlerim bu son vedada
 Yolunu kaybeden yolcunun dağda
 Birini çağırmak için imdada
 Yaktığı ateşi yakmayacaktın

Gelse de en acı sözler dilime
 Uçacak sanırım birkaç kelime
 Bir alev hâlinde düştün elime
 Hani ey gözlerim akmayacaktın

**Aşağıdaki yapıtlardan hangisi bu dizelerin şairine ait
 değildir?**

- A) *Gönülden Sesler* B) *Fırtına ve Kar*
 C) *O Beyaz Bir Kuştu* D) *Dinle Neyden*
 E) *İşte Sevdığım Dünya*

12. I. *Suda Halkalar*
 II. *Âşıklar Yolu*
 III. *Nefes Almak*
 IV. *Erciyes'ten Kopan Çığ*
 V. *Memleketimden İnsan Manzaraları*

**Yukarıdaki eserlerden hangileri Millî Edebiyat zevk ve
 anlayışıyla eser veren şairlerden birine ait değildir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I. ve II.
 D) II. ve III. E) III. ve V.

Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir (1920 – 1950)

TEST
2

1. O, memleketçi şiirimize yeni bir ses getirmiştir. Anadolu'yu derinliğine duyup işler. Şiirlerinin ses, lirizm yanı zengindir. Anlatımı ve dili dağ çeşmelerinden akan duru, temiz sular gibidir. Bu yönüyle Karacaoğlan'ı andıran bir içtenlik, yeni bir duyarlılıkla yazar. Şiirlerini yalnızca yü reğiyle değil, gözleriyle de yazdığı için realizm ile birlikte yürümektedir. *Adamın Biri, Rüzgâr, Atatürk Kurtuluş Sa vaşında* gibi eserleri vardır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı, aşağıdakilerden hangi sidir?

- A) Tarık Buğra B) Ahmet Hamdi Tanpınar
 C) Cahit Sıtkı Tarancı D) Kemalettin Kamu
 E) Cahit Külebi

2.	I. Grup	II. Grup
I.	Bayrak Şairi	A. Faruk Nafiz Çamlıbel
II.	Deli Ozan	B. Behçet Kemal Çağlar
III.	Ankaralı Âşık Ömer	C. Arif Nihat Asya

Yukarıda I. grupta verilenler, II. grupta verilenlerle aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I.	II.	III.
A)	A	B	C
B)	C	B	A
C)	B	A	C
D)	C	A	B
E)	B	C	A

3. Aşağıdakilerin hangisi, Faruk Nafiz Çamlıbel'in farklı türde yazdığı bir eserdir?

- A) *Şarkın Sultanları* B) *Gönülden Gönüle*
 C) *Dinle Neyden* D) *Çoban Çeşmesi*
 E) *Yayla Kartalı*

4. Öğretmenlik yaptığı yıllarda Anadolu'nun birçok yerini tanıyan, bir ara Adana milletvekilliği yapan sanatçı, edebiyatımızda "Bayrak Şairi" olarak tanınmıştır. Heceyle, aruzla ve serbest ölçüyle şiirler yazan şair, millî konuları ince bir duyarlılıkla işlemiştir. Din ve kahramanlık duygusu şiirlerinde çok belirgindir. Son derece sade bir dille yazan şair, dil estetiğine çok önem vermiştir. Sanatçının şiirlerinde epik, lirik ve didaktik özellikler görülür. Düzyazı alanında da eserleri vardır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ârif Nihat Asya B) Zeki Ömer Defne
 C) Cahit Sıtkı Tarancı D) Faruk Nafiz Çamlıbel
 E) Cahit Külebi

5. I. Duygulu memleket şiirleri ile tanınır.
 II. Şiirlerinde Anadolu halk motiflerini işlemiştir.
 III. Yazılarında, çok sevdiği Bodrum'un antik çağlardaki ismi olan Halikarnasos'tan esinlenerek Halikarnas Balıkcısı takma adını kullanmıştır.
 IV. Avrupai şiir anlayışında, âşık tarzı söyleyişe yönelmiştir.
 V. En çok bilinen *Orda Bir Köy Var Uzakta* adlı şiirini babasının memleketi olan Apçağa köyü için yazmıştır.

Yukarıda numaralanmış özelliklerden hangisi Ahmet Kutsi Tecer'e ait bir bilgi olamaz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Başka sanat bilmeyiz, karşımızda dururken Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz. Arkadaş, biz bu yolda türküler tuttururken Sana uğurlar olsun... Ayrılıyor yolumuz.

Bu dördümlük ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 14'lü hece ölçüsü kullanılmıştır.
 B) Şairin kendi sanat anlayışını ortaya koyan manzum bir poetikasıdır.
 C) Türk sanatçısı, asıl beslenme kaynağı olarak Batı'yı değil; millî ve yerli kaynakları, Anadolu'yu almıştır.
 D) Türkçeyi sadeleştirme anlayışına bağlı kalınarak ya lın bir Türkçesiyle kaleme alınmıştır.
 E) Orhan Seyfi Orhon'a ait *Sanat* şiirinden alınmıştır.

7. Leyla gelin oldu, Mecnun mezarda,
 Bir susuz yolcu yok şimdi dağlarda,
 Ateşten kızaran bir gül arar da,
 Gezer bağdan bağa çoban çeşmesi,

Ne şair yaş döker ne âşık ağlar,
 Tarihe karıştı eski sevdalar.
 Beyhude seslenir, beyhude çağlar,
 Bir sola, bir sağa çoban çeşmesi...

Yukarıdaki şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Redif kullanılmıştır
 B) İlk dördümlükte telmih sanatına yer verilmiştir.
 C) 11'li hece ölçüsüyle, dördümlük nazım birimiyle yazılmış tır.
 D) Millî Edebiyat zevk ve anlayışını yansıtır.
 E) Çapraz kafiye örgüsüne sahiptir.

8. I. Bu vatan toprağın kara bağrında
 Sıradağlar gibi duranlarında
 Bir tarih boyunca onun uğrunda
 Kendini tarihe verenlerindir
 Orhan Şaik Gökyay
 II. Ben bir Türk'üm; dinim, cinsim uludur
 Sinem, özüm ateş ile doludur
 İnsan olan vatanının kuludur
 Türk evladı evde durmaz giderim
 Mehmet Emin Yurdakul

Yukarıda verilen şiirlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. dördümlük ahnek unsurları bakımından halk edebiyatı geleneğine bağlı olarak oluşturulmuştur.
 B) I. dördümlük konu bakımından II. dördümlüğe benzemektedir.
 C) II. dördümlük 11'li hece ölçüsüyle yazılması bakımından şekilce koşmaya benzemektedir.
 D) I. dördümlükte benzetmeye yer verilmiştir.
 E) II. dördümlükte ahenk unsurlarına yer verilmemiştir.

9. Aşağıdakilerin hangisi, Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şairlerden biri değildir?

- A) Zeki Ömer Defne B) Arif Nihat Asya
 C) Orhan Veli Kanık D) Ahmet Kutsi Tecer
 E) Kemalettin Kamu

10. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlıştır vardır?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel, *Sanat* adlı şiiriyle "memleketçi edebiyat" anlayışının öncülüğünü yapmıştır.
 B) Behçet Kemal Çağlar, birçok şiirinde Atatürk'e ve Cumhuriyet'e olan sevgisini anlatmıştır. "Ankaralı Âşık Ömer" takma adıyla da şiirler yazmıştır.
 C) Kemalettin Kamu, vatan sevgisini, aşk, gurbet ve doğa sevgisini işlediği şiirleriyle tanınır, *Bingöl Çobanları* adlı pastoral şiiri ünlüdür.
 D) *Uçun Kuşlar* şiiriyle de tanınmış olan Ahmet Kutsi Tecer, şiirlerini *Serab-ı Ömrüm* adlı eserde toplamıştır.
 E) Ârif Nihat Asya, hece ve aruzu kullandığı şiirlerinin yanı sıra serbest ölçüyle de şiirler yazmıştır. Dinî ve millî duyguları, kahramanlıkları sade bir dille şiirleş tirmiştir.

11. Dede Korkut Hikâyeleri üzerine yaptığı kapsamlı çalışmalarıyla tanınan sanatçı, inceleme ve araştırmalarıyla Türk edebiyat tarihine önemli katkılarda bulunmuştur. Eski metinleri incelemiş, onlara eklediği notlarla bu metinlerin yeni basımlarını hazırlamıştır. Millî Edebiyat zevk ve anlayışına bağlı kalan sanatçı asıl ününü *Bu Vatan Kimin* adlı şiiriyle kazanmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel B) Ahmet Kutsi Tecer
 C) Orhan Şaik Gökyay D) Zeki Ömer Defne
 E) Kemalettin Kamu

12. Aşağıdakilerden hangisi Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şiirin özelliklerinden biri değildir?

- A) Sade ve halkın anlayabileceği bir dille yazma
 B) Eserlerde millî duyguları öne çıkarma
 C) Halk şiiri geleneğinden yararlanma
 D) Memleket manzaralarıyla ilgili söyleyişler kullanma
 E) Fransız şiirini örnek alma

Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir (1920 – 1950)

TEST
3

1. Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet Dönemi'nde Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şiirin özellikleri arasında sayılamaz?

- A) Bu anlayıştaki sanatçılar, sanat görüşü bakımından 1911 yılında Selanik'te ortaya çıkan Genç Kalemler ve Millî Edebiyat hareketine bağlıdır.
- B) Anadolu ve Anadolu halkı, bu sanatçıların ortak temalarının başında gelir.
- C) Millî Edebiyat Dönemi'nde ortaya çıkan "Yeni Lisan" akımına uygun bir dil anlayışları vardır.
- D) Millî Edebiyat anlayışının bir gereği olarak Batılı anlatım biçimlerine ve edebî türlere karşıdır.
- E) Sanatçıların Anadolu'yu değerlendirmelerinde romantizm ağır basar.

2. I. Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın
Bu toprak bir devrin battığı yerdür
Eğil de kulak ver bu sessiz yığın
Bir vatan kalbinin attığı yerdür
- II. Gözlerime vurunca kubbelerin gölgesi
Öz cenneti gönlümle seyrettim ben bu akşam
Göklerde ne bir nefes, ne de bir ses
Uludağ etekleri al ipekten bu akşam
- III. Bir köşeye mahzun çekilen için
Yemekten içmekten kesilen için
Sensiz uykuyu haram bilen için
Ayrılık ölümün diğer adıdır
- IV. Tırman akşamleyin Muradiye'den
Uzaklaşan günün sesini dinle
Bir kırıl basamak bir, bir taş merdiven
Bekliyor çıkalım diye seninle
- V. Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıra dağlar gibi duranlarındır
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir.

Yukarıda numaralandırılmış dizelerden hangisi Cumhuriyet Dönemi'nde Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şiire özgü temalardan birini işlememiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Söğüt dallarında hasta serçeler
Eski akın destanını heceler
Tuna ağılıyormuş bazı geceler
Göğsünde kefensiz şehitler varmış
M. Fuat Köprülü

Yukarıdaki dördlük, biçim özelliklerine göre aşağıdaki şiir geleneklerinden hangisine yakındır?

- A) Halk şiiri B) Divan şiiri
C) Tanzimat şiiri D) Servetifünun şiiri
E) Fecriati şiiri

4. I. Şiire Birinci Dünya Savaşı yıllarında aruzla başladı.
II. Hecenin beş şairi içinde yer aldı.
III. Özellikle hece ölçüsü ile yazdığı şiirlerle tanındı.
IV. Şiirlerinde Anadolu insanı ve memleket sevgisini anlattı.
V. En ünlü şiiri *Bursa'da Zaman*'dir.

Yukarıdaki numaralanmış yargılardan hangisi Faruk Nafiz Çamlıbel'in özellikleri arasında yer almaz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Elimi beş yerinden dağıladı beş parmağın
Bağrım da yanmadık bir yer bırakmadan git
Bir yarın göçtüğünü, çöktüğünü bir dağın
Görmemek istiyorsan ardına bakmadan git

Faruk Nafiz Çamlıbel'e ait yukarıdaki dördlük için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Konusu, terk edilmenin verdiği ızdıraptır.
B) 14'lü hece ölçüsü ile yazılmıştır.
C) Çapraz uyak düzeninde yazılmıştır.
D) İstiare (eğretileme) sanatına başvurulmuştur.
E) Sözcük halinde redif yoktur.

6. I. *Akından Akına*
II. *Cenk Ufukları*
III. *Âşıklar Yolu*
IV. *Dinle Neyden*
V. *Yanardağ*

Yukarıdaki eserlerden hangisi Yusuf Ziya Ortaç'ın şiir kitaplarından biri değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. Gidiyorum gurbeti gönlümde duya duya
Ulukışla yolundan Orta Anadolu'ya
İlk sevgiye benzeyen ilk acı, ilk ayrılık
Yüreğimin yaktığı ateşle hava ılık

Faruk Nafiz Çamlıbel

Yukarıdaki dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hece ölçüsü ile yazılmıştır.
B) Toplumsal bir sorunu ele almıştır.
C) Millî Edebiyat zevk ve anlayışıyla yazılmıştır.
D) Tunç uyağa yer verilmiştir.
E) Son dizede istiare sanatı vardır.

8. I. Ahmet Kutsi Tecer.
II. Enis Behiç Koryürek
III. Halit Fahri Ozansoy
IV. Arif Nihat Asya
V. Necip Fazıl Kısakürek

Yukarıdaki şairlerden hangisi, Cumhuriyet Dönemi'nde Millî Edebiyat zevk ve anlayışıyla eser verener arasında değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi parantez içinde verilen şairle uyuşmamaktadır?

- A) Hece ile yazmasına karşın hecenin beş şairinden ayrı bir yol tuturan şair, Sivas'taki öğretmenliği sırasında Âşık Veysel'i keşfetmesi ile ünlendi.

(Ahmet Kutsi Tecer)

- B) Edebiyat araştırmaları alanında özellikle Dede Korkut üzerine önemli çalışmalar yapan sanatçı ünlü *Bu Vatan Kimin* şiiri ile tanınmıştır.

(Orhan Şaik Gökyay)

- C) *Bingöl Çobanları* isimli pastoral şiirle ünlünen sanatçının şiirleri öldükten sonra kitaplaştırılmıştır.

(Behçet Kemal Çağlar)

- D) "Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın / Bu toprak bir devrin battığı yerdür." dizeleriyle başlayan ve Çanakkale Savaşı'nı konu edinen *Bir Yolcuya* isimli şiiri ile tanındı.

(Necmettin Halil Onan)

- E) Hecenin beş şairi arasında yer alan sanatçı, hüznü duyularla yüklü berrak bir dille yazdığı şiirlerinin bir kısmını *Rüya*, *Cenk Duyguları* gibi kitaplarda topladı.

(Halit Fahri Ozansoy)

10. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nda Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şiir anlayışının geçmişi Millî Edebiyat Dönemi'ne kadar götürülebilir. Bu sanatçıların birçoğu Genç Kalemler ekibinin dil ve sanat anlayışından etkilenmiştir. Örneğin - - - - - sade bir dil ve hece ölçüsü ile yazdığı memleket sevgisi yüklü şiirleri ile bu anlayışın önemli bir üyesidir.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdaki sanatçılardan hangisi getirilemez?

- A) Yahya Kemal Beyatlı B) Enis Behiç Koryürek
C) Orhan Seyfi Orhon D) Zeki Ömer Defne
E) Ömer Bedrettin Uşaklı

11. I. Şiirlerinde hem serbest ölçüyü hem hece hem de aruz ölçüsünü kullandı.
II. Yedi Meşaleciler içinde yer aldı.
III. Sade ve ahenkli bir dille yazdı.
IV. *Bayrak* isimli şiiri, Bayrak Şairi olarak tanınmasını sağlayacak kadar ünlendi.
V. Şiirlerinde toplumcu gerçekçi temalara ağırlık verdi.

Yukarıdaki numaralanmış yargılardan hangisi Arif Nihat Asya'nın özellikleri arasında yer almaz?

- A) I. ve II. B) I. ve IV. C) II. ve IV.
D) II. ve V. E) III. ve V.

12. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatında, en güçlü temsilcileri; Faruk Nafiz Çamlıbel, Orhan Seyfi Orhon, Enis Behiç Koryürek, Halit Fahri Ozansoy, Necmettin Halil

Onan gibi isimler olan Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şairler, şiir birikimi olarak güçlü bir miras bıraktılar. Bu mirası sahiplenen sanatçıların arasında, ünlü *Kışlada Bahar* ve *Binbirinci Gece* gibi şiirlerin şairi Fazıl Hüsnü

Dağlarca ismi, anılmayı hak etmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlıştır vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir (1920 – 1950)

TEST
4

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisi Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şairlerin genel özelliklerinden biri değildir?

- A) Kurtuluş Savaşı etkilerinin sürdüğü dönemde ortaya çıktığı için, dünyadaki milliyetçilik akımından etkilenilme
 B) Şiirlerini, genellikle Kültür Haftası, Hisar, Çınaraltı gibi dergilerde yayımlama
 C) Söz sanatları ve ölçüden uzak durma
 D) Şiirlerde millî tarihten alınma kişi ve konulara yer verme
 E) Yabancı sözcükler yerine mümkün olduğunda Türkçe karşılıklarını kullanma

2. Memleket Edebiyatı olarak Anadoluculuk düşüncesinin şiirimizdeki başlangıç noktasını ---- *Çoban Çeşmesi* kitabında bulmak mümkündür. Bu kitapta yer alan ---- adlı şiir hem sanatçının hem de edebiyatımızdaki memleketçi şiirin bir poetikası (şiir anlayışı) gibidir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kemalettin Kamu'nun – *Bingöl Çobanları*
 B) Faruk Nafiz Çamlıbel'in – *Sanat*
 C) Ömer Bedrettin Uşaklı'nın – *Sarıkız Mermerleri*
 D) Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun – *Karadut*
 E) Orhan Şaik Gökyay'ın – *Bu Vatan Kimin*

3. Hececi şairlerin en genç ancak en başarılı ismidir. Şiirleri, Türk edebiyatında Anadolu'ya yönelişin başlangıcı olmuştur. Şair özellikle bu anlayışla yazdığı *Han Duvarları* şiiri ile Memleket edebiyatının en tanınmış ürünlerinden birisini vermiştir. Bu şiirde bir yandan İstanbullu bir aydının Anadolu'nun sert yaşam koşulları ile karşılaşması hikâye edilirken, öte yandan da Maraşlı Şeyhoğlu tipi üzerinden Anadolu insanının hüznü işlenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, yukarıda sözü edilen sanatçının eserlerinden biri değildir?

- A) *Dinle Neyden* B) *Gönülden Gönüle*
 C) *Suda Halkalar* D) *Şarkın Sultanları*
 E) *Peri Kızı ile Çoban Hikâyesi*

4. Millî Edebiyat döneminde ortaya çıkan "Beş Hececiler" de Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren edebî gruplar arasında sayılır. Halit Fahri Ozansoy, Enis Behiç Koryürek, Yusuf Ziya Ortaç, Orhan Seyfi Orhon ve Faruk Nafiz Çamlıbel'in oluşturduğu bu grubun kaynağı halk şiiri olup genellikle vatan ve millet sevgisini işlerler. Bu akımda memleketçi bir şiir anlayışı hâkimdir. Şiire Birinci Dünya Savaşı ve Millî Mücadele yıllarında başlayan, Mütareke yıllarında şöhret kazanan Beş Hececiler, Anadolu'yu ve vasat insan tipini şiire soktular. Memleket sevgisi, yurt güzellikleri, kahramanlık ve yiğitlik, işledikleri başlıca konulardır.

Aşağıdakilerden hangisi, yukarıda adı geçen sanatçılardan birine ait değildir?

- A) Cenk Duyguları B) Gemiciler
 C) Akından Akına D) Şarkın Sultanları
 E) Otuz Beş Yaş

5. I. *Varidat-ı Süleyman* Enis Behiç Koryürek
 II. *Bu Vatan Kimin* Orhan Şaik Gökyay
 III. *Denizden Çalınmış Ülke* Zeki Ömer Defne
 IV. *Erciyes'ten Kopan Çığ* Behçet Kemal Çağlar
 V. *Bingöl Çobanları* Halit Fahri Ozansoy

Yukarıdaki numaralanmış eserlerden hangisi karşı-sındakiyle ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Doğru (D), Yanlış (Y)" şeklinde değerlendirilken bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) *Üç İstanbul* adlı romanın yazarı Mithat Cemal Kuntay'ın *Türk'ün Şehnamesi* adında Millî Edebiyat zevk ve anlayışına uygun bir şiir kitabı da vardır. (D)
 B) Önceleri âşık tarzına uygun, çoğunlukla ulusal konuları işleyen lirik şiirler yazan Arif Nihat Asya şiirlerini *Bu Vatan Kimin* adlı kitapta toplamıştır. (Y)
 C) Halk edebiyatı geleneklerine bağlı ve hece ölçüsünde çağdaş şiirler yazan Zeki Ömer Defne'nin *Denizden Çalınmış Ülke* adlı eseri meşhurdur. (D)
 D) Edebiyatımızda gurbet şairi olarak tanınan Kemalettin Kamu'nun *Han Duvarları* adlı eseri meşhurdur. (Y)
 E) *Akından Akına*, *Cenk Ufukları* Yusuf Ziya Ortaç'ın önemli şiir kitaplarıdır. (Y)

7. I. *Akıncı Türkleri*
 II. *Cenk Duyguları*
 III. *Denizden Çalınmış Ülke*
 IV. *Sebil ve Güvercinler*
 V. *Han Duvarları*

Yukarıdaki eserlerden hangisi Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren sanatçılardan birine ait değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdakilerden hangisi, Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren sanatçılara ait eserler den biri değildir?

- A) *Akından Akına*
 B) *Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor*
 C) *Şarkın Sultanları*
 D) *Sarıkız Mermerleri*
 E) *835 Satır*

9. Aşağıdakilerin hangisinde Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şiirin özellikleriyle ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Nazım birimi Genellikle dördlüklerden oluşmuştur.
 B) Ölçü En sık kullanılan ölçü hece ölçüsüdür.
 C) Uyak Yarım ve tam uyak şiirlerde en çok kullanılan uyak türü olmuştur.
 D) Dil ve üslup Dil son derece ağır ve süslüdür.
 E) Konu Millî konulara yer verilmiştir, millî hisler ön plandadır.

10. I. Arif Nihat Asya edebiyatımızda "Bayrak Şairi" olarak tanınır. ()
 II. "Ankaralı Âşık Ömer" olarak da bilinen Behçet Kemal Çağlar, Faruk Nafiz Çamlıbel ile *Onuncu Yıl Marşı*'ni kaleme almıştır. ()
 III. Şiirlerinde Anadolu'yu ve deniz güzelliklerini işleyen Ömer Bedrettin Uşaklı'nın *Erciyes'ten Kopan Çığ* adlı bir şiir kitabı vardır. ()

Yukarıdaki cümlelerden doğru olanın yanına (D), yanlış olanın yanına (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	(D)	(D)	(Y)
B)	(D)	(Y)	(D)
C)	(Y)	(D)	(Y)
D)	(D)	(D)	(D)
E)	(Y)	(D)	(D)

11. Millî Edebiyat döneminde ortaya çıkan "Beş Hececiler" de Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren edebî gruplar arasında sayılır. Halit Ziya Uşaklıgil, Enis Behiç Koryürek,

Yusuf Ziya Ortaç, Orhan Seyfi Orhon ve Faruk Nafiz Çamlıbel'in oluşturduğu bu grubun kaynağı halk şiiri olup genellikle vatan ve millet sevgisini işlerler.

Yukarıdaki parçada altı çizili sanatçılardan hangisi "Beş Hececiler"den değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Sanatçı Eser
 I. Arif Nihat Asya (A) *Bingöl Çobanları*
 II. Faruk Nafiz Çamlıbel (B) *Kardelenler*
 III. Orhan Seyfi Orhon (C) *Çoban Çeşmesi*
 IV. Zeki Ömer Defne (D) *Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor*
 V. Kemalettin Kamu (E) *Fırtına ve Kar*

Yukarıdaki sanatçı – eser gruplarının doğru eşleşmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A)	I – D	II – E	III – A	IV – C	V – B
B)	I – A	II – C	III – E	IV – D	V – B
C)	I – D	II – C	III – E	IV – B	V – A
D)	I – E	II – B	III – D	IV – C	V – A
E)	I – C	II – D	III – B	IV – E	V – A

Cumhuriyet Döneminde Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir) Garip Hareketi (I. Yeni) (1940 – 1950)

**TEST
1**

1. I. Ölçüyü ve uyağı önemsemeden serbestçe yazmak
- II. Çağırışma dayalı imgesel bir anlatımdan yararlanmak
- III. Şiiri gerçek yaşama, sokağa çıkarmak
- IV. Yapmacıksız bir söyleyişle günlük yaşamın içinde halktan insanları yakalamak
- V. Her sınıftan insanı ve en basit konuları şiire konu edinebilmek

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisi Garipçilerin (I. Yeni) özelliklerinden biri değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. Hiçbir şeyden çekmedi dünyada
Nasırdan çektiği kadar
Hatta çirkin yaratıldığından bile
O kadar müteessir değildi
Ayakkabısı vurmadiğı zamanlarda
Anmazdı ama Allah'ın adını
Günahkâr da sayılmazdı
Yazık oldu Süleyman Efendi'ye
Yukarıda - - - - - ait olan - - - - - adlı şiir, ait olduğu akımın özelliklerini gösteren, yayımlandığı dönemde yadırganan ve adından söz ettiren önemli bir örnektir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Oktay Rifat'a – *Balıkçı*
B) Melih Cevdet'e – *Telgrafhane*
C) Orhan Veli'ye – *Kitabe-i Seng-i Mezar*
D) Orhan Veli'ye – *Tahattur*
E) Oktay Rifat'a – *Ağaç*

3. Garip hareketinin kurucusudur. Ölümüne kadar hareketin ilkelerine bağlı kalarak edebiyat tarihindeki yerini almıştır. Şiir sanatına ait klasik biçimlerin dışına çıkarak modern Türk şiirinin imkânlarını genişletmiştir. O güne kadar yapılmayana gerçekleştiren gelenekle karşılaştığında direniş geçmişi ve geleneksel biçim öğelerini dışlayarak her türlü form endişesinden uzak bir şiir anlayışının esaslarını ortaya koymuştur.

Yukarıda tanıtılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Melih Cevdet Anday
B) Orhan Veli Kanık
C) Oktay Rifat Horozcu
D) Rüştü Onur
E) Muzaffer Tayyip Uslu

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

4. Rahatı Kaçan Ağaç
Tanıdığım bir ağaç var
Etlik bağlarına yakın
Saadetin adını bile duymamış
Allah'ın işine bakın

Geceyi gündüzü biliyor
Dört mevsimi, rüzgârı, karı
Ay ışığına bayılıyor
Ama kötülemiyor karanlığı

Ona bir kitap vereceğim
Rahatını kaçırmak için
Bir öğrenegörsün aşkı
Ağacı o vakit seyredin

Yukarıdaki şiirden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Garip şiirinin özelliklerini taşımaktadır.
B) Serbest nazımla yazılmıştır.
C) Melih Cevdet Anday tarafından kaleme alınmıştır.
D) *Yenisi* adlı şiir şairin önemli eserleri arasındadır.
E) Günlük konuşma dilinin sadeliği üzerine kurulmuş bir şiirdir.

5. Garipçiler, o dönemde dünya edebiyatını etkileyen - - - - - ve - - - - - gibi akımlardan belirli bir ölçüde etkilanmışlerdir. Garip şiirindeki çocuksu söylem, bu akımların etkilerini yansıtan öğelerdir. Bilinçaltı, düşler ve çocukluk heyecanları, Garip şiirini besleyen önemli kaynaklardır.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) parnasizm – sembolizm
B) empresyonizm – egzistansiyalizm
C) fütürizm – kübizm
D) klasisizm – romantizm
E) sürrealizm – Dadaizm

6. Edebiyat dünyasına Garip hareketiyle girmiş, şiirlerini Garip anlayışı ile yazmıştır. Ancak daha sonraki dönemlerde Garip çizgisinde kalmayarak şiir serüvenini toplumcu gerçekçi, İkinci Yeni tarzında ve evrensel değerleri öncelleyen bir doğrultuda sürdürmüştür. *Aşağı Yukarı* ve *Karga ile Tilki* kitaplarındaki şiirleriyle toplumcu gerçekçi özü dile getirmiştir. *Perçemli Sokak* eseriyle araladığı İkinci Yeni kapısına ise *Âşık Merdiveni* adlı eseriyle girmiştir.

Yukarıdaki parçada tanılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Veli Kanık B) Melih Cevdet Anday
C) Oktay Rifat Horozcu D) Muzaffer Tayyip Uslu
E) Rüştü Onur

7. Biçim ve içerik özellikleri göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisi Garip anlayışını yansıtan bir şiirden alınmış olabilir?

- A) Ne doğan güne hükmüm geçer
Ne halden anlayan bulunur
Ah aklımdan ölümüm geçer
Sonra bu kuş, bu bahçe, bu nur
- B) Çingiraksız, rehbersiz deve kervanı nasıl
İpekli mallarını kimseye göstermeden
Sonu gelmez kumlara uzanırsa muttasıl
Ömrüm öyle esrarlı geçecek ses vermeden
- C) Ey başında şimdi sevda rüzgârları esen
Böyle her gün yollarımdan geçsen de süzgün
Sen benimsin büsbütün terk olunduğun gün
O mukadder günü, bilmem, düşündün mü sen
- D) Ağaca bir taş attım
Düşmedi taşım
Taşımı ağaç yedi
Taşımı isterim
- E) Çocukluğum, çocukluğum
Uzakta kalan bahçeler
O sabahlar, o geceler
Gelmez günler çocukluğum

8. Aşağıdakilerden hangisi Garip şiirinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Millî unsurlara ve toplumsal faydaya önem vermişlerdir.
B) Vezin ve kafiye karşı çıkmışlardır.
C) Günlük konuşma dilini şiire uygulamaya çalışmışlardır.
D) Mecaza, süse ve yapaylığa karşı çıkıp yalınlığa önem verdiler.
E) Yaşama sevinçlerini şiire yansıtmışlardır.

9. "O, edebiyatın ve şiirin, diliyle ve gayeleriyle değişmesini istiyordu. Ve bunun için etrafında döneceği insanı arıyordu. Süleyman Efendi bu arayışın ilk merhalesi oldu ve şiirden şiire onun çehresi değişti. Sanatın kendisini devamlı yenilemesiyle ilgili olarak üzerinde durulabilecek bir başka görüşe göreyse "sanat, mevcutla yetinmek, mevcudu tekrarlamak değil, yeniyi aramak, yapılmayana yapmaktır. Yukarıda tanıtılan ve *Vazgeçemediğim, İstanbul'u Dinliyorum* adlı eserlerin şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlhan Berk B) Ece Ayhan
C) Orhan Veli Kanık D) Melih Cevdet Anday
E) Sezai Karakoç

10. Gül verir yonca alırsız
Bülbül verir serçe alırsız
Edebiyat verir yalın söz alırsız
Şarkı verir türkü alırsız
Lisan verir dil alırsız

İlk sayısında yukarıdaki dizelerle okurlarıyla buluşan "Yaprak" dergisini çıkaran I. Yeni şairi kimdir?

- A) Orhan Veli Kanık B) Oktay Rifat Horozcu
C) Melih Cevdet Anday D) Cemal Süreya
E) Edip Cansever

11. 1940 sonrası Türk şiirinde önemli izler bırakan Garip adlı akım, Orhan Veli Kanık öncülüğünde kurulur. Ona Oktay

Rifat ve Melih Cevdet destek verir. Bu akıma göre şiirde

basitlik ön plandadır. Vezin, uyak, nazım biçimi gereksiz unsurlardır. Şiir serbest olmalı, hayatın canlılığını yansıtmalıdır. Şiirde mecazlı söyleyişlerden kaçınılmalıdır. Garipçiler kendilerinin parnasçı düşünceye yaklaştığını söy-

lemişlerdir. Her ne kadar Garip adı verilen kitabın ön sözü

Orhan Veli tarafından kaleme alınmış olsa da diğer iki şair de bu ön sözün altına imzalarını atmışlar. Türkiye'deki toplumsal koşulların dayatması ile daha sonraki dönemde farklı şiir anlayışlarının etkisinde şiirler yazdıklarını görürüz.

Garip Akımı'yla ilgili yukarıdaki paragrafta numaralanmış yerlerden hangisinde bir bilgi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. I. Nazım Hikmet Ran
II. Orhan Veli Kanık
III. Faruk Nafiz Çamlıbel
IV. Atilla İlhan
V. Melih Cevdet Anday

Yukarıda adları verilen sanatçılarımızın hangi ikisi aynı edebî topluluğa mensuptur?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve III.
D) II. ve V. E) IV. ve V.

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Garip Hareketi (I. Yeni) (1940 – 1950)

TEST
2

1. I. Şu anda dışarıda yağmur yağıyor
 Ve bulutlar geçiyor aynadan
 Ve bugünlerde Melih'le ben
 Aynı kızı seviyoruz
- II. Sen gelince bir mutluluk ülkesiyim
 Cıvı cıvı
 Az gelişmiş toplum gibi sen gidince
 Boynum bükük

Yukarıda birincisi Orhan Veli Kanık'a ikincisi Oktay Rifat'a ait şiirler için aşağıdakilerden hangisi ortak değildir?

- A) Söz sanatlarına yer vermeme
 B) Uyak kullanmama
 C) Serbest ölçüyle yazılmış olma
 D) Sade bir söyleyişe sahip olma
 E) Bireysel konuları işleme

2. **Aşağıdakilerden hangisi Garip şiir akımının özellikleri arasında sayılamaz?**

- A) Şiirde şairanelikten, dolayısıyla mecazlı söyleyiş ve sanatlardan uzak durmak gerektiğini savunmuşlardır.
 B) Süslü, gösterişli dile karşı çıkmışlar, sade bir dil kullanmayı yeğlemişlerdir.
 C) Toplumun sorunlarını ve çözüm arayışlarını şiirlerinin merkezine yerleştirmişlerdir.
 D) "Basitlik, sadelik, aleladelik" kelimeleriyle özetlenebilecek bir sanat anlayışları vardır.
 E) Kısmen sürrealizm ve Dadaizm gibi akımların etkisinde kaldılar.

3. Birinci Yeni'nin en güçlü üç şairinden biri olan - - - - 1946'dan sonra şiirini toplumcu bir çizgiye kaydırды. *Rahatı Kaçan Ağaç*, *Telgrafhane* gibi eserlerde şiirindeki bu değişimi somutlaştırdı. Düzyazıları ve tiyatro eserleri ile de dikkat çeken bir yazar oldu.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdaki sanatçılardan hangisi getirilmelidir?

- A) Oktay Rifat
 B) Melih Cevdet Anday
 C) Orhan Veli Kanık
 D) Muzaffer Tayyip Uslu
 E) Cahit Sıtkı Tarancı

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

4. Vezin ve kafiye ile var olan ahenkten zevk duyabilmek safdillik, bunun dışında ahenge inanmaksa şiir için gereksiz ve zararlıdır.

Yukarıdaki cümle aşağıdaki sanatçılardan hangisi tarafından dile getirilmiş olabilir?

- A) Yahya Kemal Beyatlı B) Ahmet Kutsi Tecer
 C) Ahmet Muhip Dıranas D) Orhan Veli Kanık
 E) Necip Fazıl Kısakürek

5. I. Toplumda yerleşmiş düzene ve kavramlara karşı çıkarak dil ve biçimde yeni deneylere giriştiler.
 II. I. Dünya Savaşı yıllarında başlamış kültürel ve sanatsal bir akımdır.
 III. I. Dünya Savaşı'nın barbarlığına, sanat alanındaki ve gündelik hayattaki entelektüel katılığa bir karşı çıkıştır.
 IV. Türk edebiyatında Birinci Yeni (Garip) akımına mensup şairler, bu akımdan belirli ölçüde etkilenmişlerdir.
 V. Sanatçılar sade bir dil ve toplumsal mesajlarla yüklü ürünler vermişlerdir.

Yukarıdaki numaralanmış yargılardan hangisi Dadaizm'in özellikleri arasında yer almaz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Damlara bakan penceresinden
 Liman görünürdü
 Ve kilise çanları
 Durmadan çalardı, bütün gün
 Tren sesi duyulurdu yatağından
 Arada bir ve geceleri
 Bir de kız sevmeye başlamıştı
 Karşı apartmanda
 Böyle olduğu hâlde
 Bu şehri bırakıp
 Başka şehre gitti

- I. Serbest ölçüyle yazılmıştır.
 II. Belirli bir nazım birimi yoktur.
 III. Uyak ve redif kullanılmamıştır.
 IV. İmgeye dayalı bir söyleyiş hâkimdir.
 V. Ümitsizlik temasını işlemektedir.

Yukarıdaki şiirle ilgili olarak verilen numaralanmış bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve V.
 D) III. ve IV. E) IV. ve V.

7. Ben, sanatlarda karışmaya taraftar değilim. Şiiri şiir, resmi resim, musikiyi musiki olarak kabul etmeli. Her sanatın kendine ait hususiyetleri, kendine ait ifade vasıtaları var. Meramı bu vasıtalarla anlatıp bu hususiyetlerin içinde kapalı kalmak, hem sanatın hakiki kıymetlerine hürmetkâr olmak, hem de bir cehde, bir emeğe yer vermek demek değil mi? Güzel olanı temin edecek güçlük herhâlde bu olmalı. Şiirde musiki, musikide resim, resimde edebiyat bu güçlüğü yenemeyen insanların başvurdıkları birer hileden başka bir şey değil. Ayrıca bu sanatlar, öteki sanatların içine girince hakiki değerlerinden de birçok şey kaybediyor.

Yukarıdaki ifadeler aşağıdaki sanatçılardan hangisi tarafından dile getirilemez?

- A) Ahmet Hâşim
 B) Orhan Veli Kanık
 C) Muzaffer Tayyip Uslu
 D) Melih Cevdet Anday
 E) Oktay Rifat Horozcu

8. I. Yeni şiiri ile ilgili aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Doğru (D), Yanlış (Y)" şeklinde değerlendirilirken bir yanlılık yapılmıştır?

- A) Vezin ve kafiye karşı çıkmışlardır. (D)
 B) Mecaza, süse ve yapaylığa karşı çıkıp yalınlığa önem verdiler. (D)
 C) O güne kadar şiirimizde kullanılmayan birtakım sözcükleri kullandılar. (D)
 D) Kaynağını Batı şiirinden alan Garip akımı eskiye ait olan her şeyin karşısında olduğunu ilan etmiştir. (Y)
 E) Karamsarlıklarını şiire fazlasıyla yansıtmışlardır. (Y)

9. I. *Vazgeçemediğim*
 II. *Rahatı Kaçan Ağaç*
 III. *Güzelleme*
 IV. *Yenisi*
 V. *Perçemli Sokak*

Numaralanmış eserlerden hangisi Melih Cevdet Anday'a aittir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Başka, bambaşka bir şiir hasreti ikimizin de içinde. Ben, yeni bir şiir yazmışım, ona okumaya pek cesaret edemiyorum. Çünkü ne vezni var ne kafiyesi. Hem de birkaç satırlık bir şey. Adı: Saksılar. (...) Bir ara boş verip okuyuyorum. O, kolay coşmaz, coşuyor. Şu işe bakın o da cebinden dört satırlık bir şiir çıkarıyor. Adı: Kelebek. Raymond Radiguet'den tercüme etmiş. Bu sefer coşmak sırası bende. Sarmaş dolaş oluyoruz. O bambaşka şiire ilk adımı attığımızı biliyoruz. Geleneği yıkmak için kolları sıvıyoruz. Üç dört günün içinde bu çeşit şiirlerden bir sürü yazıyoruz.

Yukarıdaki anı metni aşağıdaki sanatçılardan hangisinin hayatından alınmış olabilir?

- A) Necip Fazıl Kısakürek – Nazım Hikmet Ran
 B) Cahit Sıtkı Tarancı – Ziya Osman Saba
 C) Ahmet Hâşim – Yahya Kemal
 D) Orhan Şaik Gökyay – Arif Nihat Asya
 E) Oktay Rifat Horozcu – Orhan Veli Kanık

11. Eskiler alıyorum
 Alıp yıldız yapıyorum
 Musiki ruhun gıdasıdır
 Musikiye bayılıyorum

Şiir yazıyorum
 Şiir yazıp eskiler alıyorum
 Eskiler verip musikiler alıyorum.
 Bir de rakı şişesinde balık olsam

Yukarıdaki dizelerde Garip şiirinin en önemli temsilcisi olan - - - - , şiiri "sözden ziyade musikiye yakın bir sanat" olarak gören - - - - şiir görüşünü alaya almakta; "Bir Günü'nün Sonunda Arzu" şiirinin "Göllerde bu dem bir kamış olsam" biçimindeki son dizesini parodi tekniğiyle gülünçleştirmeye çalışmaktadır.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Orhan Veli Kanık – Yahya Kemal'in
 B) Melih Cevdet Anday – Faruk Nafiz Çamlıbel'in
 C) Oktay Rifat Horozcu – Cahit Sıtkı Tarancı'nın
 D) Orhan Veli Kanık – Ahmet Hâşim'in
 E) Oktay Rifat Horozcu – Ziya Osman Saba'nın

12. **Aşağıdakilerden hangisi, Garip hareketine mensup sanatçılardan birine ait eserlerden değildir?**

- A) *Kolları Bağlı Odysseus*
 B) *Teknenin Ölümü*
 C) *Suda Halkalar*
 D) *Destan Gibi*
 E) *Karşı*

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

Cumhuriyet Döneminde

Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Toplumcu Şiir Zevk ve Anlayışını Ön Plana Çıkaranlar (1940 – 1960)TEST
1

1. Şiirlerinde Nazım Hikmet'in etkisi açıkça bellidir. Yurt sevgisini dile getiren ilk kitabı "Tebliğ"de bir yandan savaşa karşı çıkarken bir yandan da yoksul Türk insanını gerçekçi bir bakışla yansıttı. Bireysel dramı toplumsal sorunların birlikteliği içinde ele aldı. Olgunluk dönemi şiirlerinde konuşma diline yakın bir dil kullandı, türküler, halk şiiri ve gelenekleri motiflerinden yararlandı. Savaş, yoksulluk, sürgünlük, hapislik acılarını yaşayan insanın duygularını, iyiye, doğruya, eşitliğe olan özlemini yalınlık, gerçeklik ve lirizmle yansıttı. 1940'lı yılların toplumsal gerçekçi şiirinin ortak temaları ve biçimleriyle, Orhan Veli kuşağının bazı söyleyiş özelliklerini kaynaştırarak sentezci bir şiire ulaştı. *Hoş Geldin Halil İbrahim, Dört Pencere ve Mutlu Olmak Varken* önemli yapıtları arasında sayılır.

Yukarıda tanıtılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) A. Kadir B) Cahit Irgat
C) Rıfat Ilgaz D) Suat Taşer
E) Enver Gökçe

2. Adımlar, Ataç, Dost, Kaynak, Pınar, Yeditepe, Yürüyüş, Varlık gibi dergilerde şiirleri yayımlandı. 1940 kuşağının toplumcu şairleri arasında yer aldı. İlk dönem yüksek sesli, söylevci tarzda şiirler yazdı. Zamanla toplumsal konulardan bireysel duygulara yöneldi. Günlük dil ve kimi zaman argo kullanarak mizahi şiirler de yazdı. *Bir, Hürriyet, Merhaba, Haraç Mezat, İkinci Kurtuluş* önemli yapıtları arasındadır.

Yukarıda tanıtılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rıfat Ilgaz B) Cahit Irgat C) A. Kadir
D) Suat Taşer E) Enver Gökçe

3. Aşağıdakilerden hangisi toplumcu şiir zevk ve anlayışını ön plana çıkaran şairlerden biri değildir?

- A) Rıfat Ilgaz B) Cahit Zarifoğlu
C) A. Kadir D) Suat Taşer
E) Enver Gökçe

4. I. Yoksulluk, ezilme, eşitlik gibi toplumsal konuları ele almışlardır.
II. Marksizm, sosyalizm gibi felsefe-ideolojilerden beslenmişlerdir.
III. Ele aldıkları konu ve hitap ettikleri kesime uygun olarak sade bir dil kullanmışlardır.
IV. Nazım Hikmet, bu dönem şairleri üzerinde etkili olmuştur.
V. Genellikle hece ölçüsüyle şiirler yazmışlardır.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisi toplumcu şiir zevk ve anlayışını ön plana çıkaran şairlerin özelliklerinden biri değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Dost

Hürriyeti yazan eller, dizen eller
Sizlere selam olsun makineler
Entertipler, rotatifler, bobinler
Bu gülünç, aşağılık,
Namussuz şeyler dışında,
Sana selam olsun
Zincirin zulmün kâr etmediği,
Kırbacın kâr etmediği
Büyük tahammül!

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında yukarıdaki şiiri aşağıdakilerden hangisi yazmış olabilir?

- A) Fazıl Hüsni Dağlarca B) Zeki Ömer Defne
C) Mehmet Çınarlı D) Enver Gökçe
E) Bekir Sıtkı Erdoğan

6. 1940 yılı onun şiirlerinde en belirgin kırılmayı yaşadığı dönemdir. Devrin sosyal yapısı ve geçim sıkıntısı onu toplumu inceleyen bir sanat anlayışına yaklaştırdı. Şairanelikten uzaklaşarak bir ayağı toplumda olan ve bireyi ait olduğu sınıf özellikleri ile ele alan bir şiir anlayışına yönelir. Kendi ifadesiyle: "Yaşadığı çağa tanıklık eden ve konularını yaşanan çağdan alan somut bir şiir anlayışıdır bu." Toplumcu gerçekçi söylemi ortak köy ve kent sorunlarında buluşuran şairin yapıtları arasında *Yarenlik, Sınıf, Yaşadıkça* sayılabilir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nazım Hikmet Ran B) Rıfat Ilgaz
C) Ercüment Behzat Lav D) Atilla İlhan
E) Atıl Behramoğlu

7. I. Hürriyet
II. Üsküdar'da Sabah Oldu
III. Panzerler Üstümüze Kalkar
IV. Bu şehrin Çocukları

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki şiirlerden herhangi birinin şairi değildir?

- A) Atilla İlhan B) Cahit Irgat
C) Suat Taşer D) Enver Gökçe
E) Rıfat Ilgaz

8. Aşağıdakilerden hangisi toplumcu gerçekçi anlayışla şiir yazan şairlerden birine aittir?

- A) Sınıf B) Menziller
C) Sebep Ey D) Nar
E) Örümcek Ağı

9. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) 1943 yılında ilk kitabı *Yarenlik* ile yazın dünyasına başarılı bir adım atan Rıfat Ilgaz'ın, sonraki yıllarda başarılı ve düzeyli çizgisini koruduğu bir yolculuğa başladığını söyleyebiliriz.
B) Cahit Irgat, çeşitli dergilerde Cahit Saffet adıyla yayımladığı şiirlerinde romantik ve egzotik bir çizgi izlediyse de sonradan toplumcu anlayışı benimsedi.
C) Abdülkadir Meriçboyu açık anlaşılır, duru ve yalın şiirlerinde Nazım Hikmet yolunda, toplumcu bir anlayışta yürümüştür. İlk şiirlerini "Ali Karasu" takma adıyla yayımlamıştır.
D) Enver Gökçe yaşamındaki olayları, duyarlıkları içten ve acılı bir sesle, genellikle kısa dizeler hâlinde işledi. *Dost Dost İle Kavga, Panzerler Üstümüze Kalkar* gibi şiir kitapları vardır.
E) Nihal Atsız, 1940 kuşağının toplumcu şairleri arasında yer aldı. İlk dönem yüksek sesli, söylevci tarzda şiirler yazdı. Zamanla toplumsal konulardan bireysel duygulara yöneldi.

10. Nazım Hikmet, Bursa Cezaevi'nden yazdığı ve sonrasında Bursa Cezaevi'nden *Vâ-Nû'lara Mektuplar* adlı kitabında yer alan bir mektubunda şöyle diyordu: "Gençlerin içinde çok beğendiğim şairler var, hepsinin ismini aklımda tutamıyorum, isimleri henüz yer etmedi ama şiirlerini pek beğeniyorum. Şöyle aklımda kalanları sıra ayırımı yapmadan sayayım: -----, -----, -----, -----."

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Hasan İzzettin Dinamo
B) Suat Taşer
C) Rıfat Ilgaz
D) A. Kadir Meriçboyu
E) Cemal Süreya

11. Güzel yağmur çirkin olur yoksul gözünde
İsyan değil, arzudur, şimşek şimşek parlayan
Konuş toprak, konuş meydan
İnsanoğlu her gün daha perişan
Cahit İRGAT

Yukarıdaki dizelerden, toplumcu şiir zevk ve anlayışını ön plana çıkaran şiirin;

- I. Sosyal olaylara ve toplumsal meselelere yönelmeleri
II. I. Yeni'ye tepki olarak ortaya çıkmaları
III. Eserlerinde köy hayatını ve köylülerin sorunlarını ele almaları
IV. Söylev üslubundan yararlanmaları
özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) I ve IV.
D) II ve III. E) II ve IV.

12. Sanatçı Eser
I. Rıfat Ilgaz (A) *Bir*
II. A. Kadir Meriçboyu (B) *Dört Pencere*
III. Suat Taşer (C) *Yarenlik*

Yukarıda I. grupta verilenler, II. grupta verilenlerle aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I.	II.	III.
A)	A	B	C
B)	C	B	A
C)	B	A	C
D)	C	A	B
E)	B	C	A

Cumhuriyet Döneminde

Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)

Toplumcu Şiir Zevk ve Anlayışını Ön Plana Çıkaranlar (1940 – 1960)

TEST
2

1. Emrindesin insanı hiçe sayanların
Bir liseli talebeyle vurulu bileklerin
Kırk mahkûmun sürüklediği zincire
Tek suçunuz hür insanlar gibi konuşmak
Kitaplar suç ortağınız
Rıfat Ilgaz'ın yukarıdaki dizelerde yokluğunu bu sözlerle dile getirdiği kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İş imkânı B) Can güvenliği
C) Eğitim hakkı D) Seyahat özgürlüğü
E) Düşünce özgürlüğü

2. Ömrümde görmedim böyle bir gün
Yarım dilim ekmek önümde
Düşünüyorum alevden ülkeleri
Boğazında kalsın yedikleri
Ve zehir zıkkım olsun
Bu anda düşünmeyen varsa eğer
İşlediği tema dikkate alındığında yukarıdaki dizeler aşağıdaki sanatçılardan hangisi tarafından kaleme alınmış olabilir?

- A) Orhan Veli Kanık B) Ziya Osman Saba
C) Faruk Nafiz Çamlıbel D) A. Kadir (Meriçboyu)
E) Ahmet Muhip Dıranas

3. Edebiyatımızın ilginç yüzlerinden olan ---- toplumcu şiir anlayışıyla kaleme aldığı şiirlerini Bu Şehrin Çocukları, Rüzgârlarım Konuşuyor, Ortaklık isimli kitaplarda topladı. Aynı zamanda tiyatro ve sinema oyunculuğu da yapan şair, roman ve anı türünde eserler de yazdı.
Yukarıdaki boşluğa aşağıdaki sanatçılardan hangisi getirilmelidir?

- A) Oktay Rifat B) Cahit Irgat C) Atilla İlhan
D) Rıfat Ilgaz E) Enver Gökçe

4. Et, tereyağı, şeker
Padişahın üç oğludur kenar mahallelerde
Yumurta masalıyla büyütülür çocukların
Hürriyet yok
Ekmek yok
Hak yok
Kolların ardından bağlandı
Kesildi yolbaşların
Haramilerden gayrisına yaşamak yok
I. Serbest ölçüyle yazılmıştır.
II. Yoksulluğa ve haksız kazanca tepkiyi dile getirmektedir.
III. Kelimelerin tümü temel anlamlarıyla kullanılmıştır.
IV. Kelime tekrarlarıyla mesaj güçlendirilmeye çalışılmıştır.
V. Çaresizlik duygusu hâkimdir.

Yukarıdaki şiirle ilgili olarak verilen numaralanmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Aşağıdakilerden hangisi toplumcu şiir zevk ve anlayışını ön plana çıkaran sanatçıların özelliklerinden biri değildir?

- A) Amaç toplumsal yapıdaki bozuklukları, haksızlıkları, adaletsizlikleri dile getirmektir.
B) Süsten, sanatlı ifadelerden olabildiğince kaçınmayı iletinin bir gereği olarak görürler.
C) Genellikle biçime önem verilmez; uyak, ölçü gereksiz görülür.
D) Söylemlerine toplumsal bir zemin bulabilmek için millî tarihten yoğun bir biçimde yararlanırlar.
E) Marksizm, sosyalizm gibi ideolojilerden aldıkları kavramlara şiirde yer verdiler.

6. I. Behçet Necatigil
II. Cahit Irgat
III. Suat Taşer
IV. Enver Gökçe
V. Rıfat Ilgaz

Yukarıdaki şairlerden hangisi toplumcu şiir zevk ve anlayışıyla eser veren sanatçılardan biri olarak tanınmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) A. Kadir (İbrahim Abdülkadir Meriçboyu), 1938'de Nâzım Hikmet'le birlikte cezaevinde yatmış ve tabii olarak büyük oranda onun etkisinde kalmıştır. 1943'te yayımladığı *Tebliğ* adlı kitabı, serbest şiir akımını sürdürmek amacıyla olduğunu gösterir.
B) Rıfat Ilgaz, 1938'de ölçülü ve kafiyeli şekilde başlayan şiir serüvenini, 1940'larda serbest şiir etkilerine açmış, emekçilerin konuşma özelliklerini yansıtan bir şiire varmayı amaçlamıştır.
C) Suat Taşer, şiirini, serbest nazımdan toplum sorunlarına yönelen 1950'lerin Garipçilerine doğru geliştirir. Giderek toplumsal konular kadar, bireysel konuları da içeren yergici bir şiire ulaşmaya çalışırsa da sonunda, *Hürriyet* adlı kitabındaki misyonunun aksine, bir bürokrat duyarlılığına sığınır.
D) Enver Gökçe'nin, *Dost Dost İlle Kavga* adlı kitabı ancak 1973'te, mısraları tek kelimeye indirilmiş şiirlerden oluşan *Panzerler Üstümüze Kalkar* adlı kitabı ise 1977'de yayımlanır.
E) 1940 kuşağının en yetenekli toplumcu şairlerinden olan Erdem Beyazıt, biçim ve kullandığı imgeler açısından Garip akımına daha yakındır.

8. İlk şiiri "Edirne'de Akşam" 1940'ta "Yeni İnsanlık" dergisinde yayımlandı. "İnsan", "Gün", "Ant" dergilerindeki şiirleriyle dikkat çekti. Toplumsal gerçekçi anlayışta şiir yazan genç şairlerden biri olarak belirdi. Kavgacı ama barışçıl ve insancıl yanı ağır basan, dil öğelerini ve biçim kaygısını elden bırakmayan bir şiir kurmaya yöneldi. "Yeryüzü" dergisinde bu çabanın başarılı şiir örnekleri yayımlandı. "Arif Barikat" takma ismini kullandığı bu dönem şiirlerini 1956'da "Günden Güne" adlı kitabında topladı. Kitap basıldıktan beş ay sonra toplatıldı ama beraat etti. Sonraları İkinci Yeni şairlerinin yanında, imgeye ağırlık veren, biçim ve dil araştırmalarına girmiş bir şair olarak görüldü. Bu yönüyle 1940 kuşağı adıyla anılan şair arkadaşlarından ayrılır. Şiirlerinden bazılarını *İstanbul Bulutu*, *Kedi Akli*, *Saat Sekizi Geç Vurdu* adlarıyla kitaplaştırmıştır.

Yukarıda tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arif Damar B) Cemal Süreya C) İlhan Berk
D) Nazım Hikmet E) Fazıl Hüsni Dağlarca

9. İlk şiirleri Ülkü dergisinde yayımlanan sanatçı, değişik bir kültür ortamından gelmiş, 1940'ların ikinci yarısında, halk şiirinden, halk söyleyişlerinden yararlanan özgün bir şiirle dergilerde görünmüş, ilgi çekmiş sonra ortadan yok olmuştur *Dost Dost İlle Kavga* adlı kitabı ancak 1973'te yayımlandı.

Yukarıda tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Arif B) Süreyya Berfe C) Arif Damar
D) Enver Gökçe E) A. Kadir

10. Nazım Hikmet şiiri 1930'lu yıllarda birçok genç şairi etkisine alır. Ama bu genç şairler, toplumcu çizgide kendilerine özgü bir şiiri geliştiremezler. Asıl bağlantı 1940'larda kurulur. Kimilerince' 1940 kuşağı adıyla anılan bu sosyalist şairlerden,

- I. Rıfat Ilgaz
II. A. Kadir
III. Asaf Halet Çelebi
IV. Suat Taşer
V. Cahit Irgat

toplumcu şiiri devam ettirip geliştirmeye çalışırlar.

Yukarıdaki cümle, numaralanmış sanatçılardan hangisi ile devam ettirildiğinde yanlış bir bilgi ifade eder?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. I. Grup II. Grup
I. Rıfat Ilgaz A. *Güvercinim Uyur mu*
II. Enver Gökçe B. *Hoş Geldin Halil İbrahim*
III. A. Kadir C. *Panzerler Üstümüze Kalkar*

Yukarıda I. grupta verilen şairlerle II. grupta verilen eserler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

12. Ölçülü, uyaklı ilk şiirleri 1927'de yayımlanan sanatçı, daha sonra ölçü, uyak, benzetme, imge gibi şiir araçlarına uzak durması, hiçbir kurala uymamasıyla, Orhan Veli' den daha ilerilere gitti. Ayrıca halkın beğenisini arayıp bulma çabasında da onu geçliği söylenebilir. 1942' de *Yarenlik*, 1944'te *Sınıf*, 1948'de *Yaşadıkça* adlı kitapları basıldıktan sonra, uzun süre şiir yayımlamadı. 1953'te yayımladığı *Devam* ile 1954'te yayımladığı *Üsküdar'da Sabah Oldu* adlı kitapları kendi yolunda direnmediğini, günün beğenilen şairleriyle yarıştığını gösteriyordu.

Yukarıda tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rıfat Ilgaz B) Enver Gökçe
C) Ömer Faruk Toprak D) Cihat Irgat
E) A. Kadir

Cumhuriyet Döneminde Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir) Garip Dışında Yeniliği Sürdüren Şiir (1940 – 1960)

**TEST
1**

1. Garip hareketinin etkisinin sürdüğü yıllarda şiiri onlar kadar sıradanlaştırmak istemeyen, her biri kendine özgü şiir tarzını oluşturmuş - - - - gibi şairler, şiirdeki lirizmi kaybetmeden Garip dışında yeniliği sürdürmüşlerdir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Atıf Behramoğlu B) Fazıl Hüsni Dağlarca
C) Cahit Külebi D) Behçet Necatigil
E) Atilla İlhan

2. Şiirleri devamlı gelişme göstermiştir. Kurallı biçimlerden serbest biçimlere, anlamlı özlere en yalın anlamlara varan şiir türlerini denemiştir. Her şiirinde âdeti bir "yeni"yi denemiştir. Genellikle epik, dramatik, lirik, didaktik anlayışlardır. *Havaya Çizilen Dünya*, ilk şiir kitabıdır. Bu kitapta topladığı şiirler, ölçülü, uyaklı, âşık tarzı denemelerdir. İkinci kitabı *Çocuk ve Allahla birlikte* şiirinde büyük bir gelişme söz konusudur. Bu eserindeki şiirlerde, insanın evren, toplum ve doğa içindeki yerini çocuk gözüyle ve duyarlılığıyla dile getirmiştir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hilmi Yavuz B) Cahit Zarifoğlu
C) Behçet Necatigil D) Fazıl Hüsni Dağlarca
E) Asaf Halet Çelebi

3. 1940'lı yılların sonlarında yayımladığı *Duvar* adlı kitabındaki şiirlerinde toplumcu gerçekçi bir çizgide görünen - - -, ellili yıllara geçtiğinde okuyucularına, zengin imgeler, değişik benzetmelerle renklendirmiş, insanın duygularını yansıtmaya yönelik şiirler vermiştir. *Duvar*'dan sonra, şairin diğer eserleri arasında - - - önemli bir yer tutar. Sanatçının romanları ve senaryoları da edebiyatımızda önemli bir yere sahiptir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Fazıl Hüsni Dağlarca – *Türk Olmak*
B) Behçet Necatigil – *Eski Toprak*
C) Hilmi Yavuz – *Bakış Kuşu*
D) Cahit Külebi – *Yeşeren Otlar*
E) Atilla İlhan – *Sisler Bulvarı*

4. I. Behçet Necatigil
II. Özdemir Asaf
III. Fazıl Hüsni Dağlarca
IV. Asaf Halet Çelebi
V. Atilla İlhan

Aşağıdaki eserler,

- *Delice Böcek*
– *Yedi Memetler*
– *Malazgirt Ululaması*
– *Toprak Ana*
– *Balinayla Mandalina*

yukarıda numaralanmış şairlerden hangisine aittir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Garip hareketinin dışında kalan şairlerden bir kısmı memleket edebiyatını devam ettirmişlerdir. Bir önceki nesilden farkları, memleket coğrafyasını anlatırken yeni keşfettikleri yerleri değil, içinde bulundukları bölgenin özelliklerini, hayallerini şiirlerinde işlemeleridir. Artık Anadolu'ya açılanlar sadece İstanbullu gençler değildir. Anadolu'da doğan, hiç olmazsa çocukluklarını oralarda geçirenler, o bölgelerin kültürünü, hayallerini de şiirlerine taşımışlardır. Şehre gelen köylü gençler, eskisinden farklı bir özlemle doludurlar. Bu şairlerden biri olan - - -, çocukluğunun ve gençlik yıllarının geçtiği yörelerden izlenimlerini "Tokat'a Doğru" şiirinde dile getirmiştir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Ahmet Oktay B) Hilmi Yavuz
C) Özdemir Asaf D) Erdem Bayazit
E) Cahit Külebi

6. Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinin sürekli kendini yenileyen ismidir. Rahat, gösterişe kaçmayan, sembolere dayalı, şiir geleneklerini gözetken bir anlayışta olan şair, önce Garipçi çizgide yürümüş, sonra onlardan ayrılmıştır. Ölümüne karşı sevgi ve aşkı bir direnç noktası olarak gören şair, zamanla sınırlandırılmış insanın sevgilerini sürekli ertelerek onları kaybetmesinden korkmuş ve onu zamanı bilinçli bir şekilde yaşamaya davet etmiştir. Gurbet, hasret ve hikmet burçlarını keşfeden şaire "evlerin öyküsünü yazan şair" diyebiliriz.

Yukarıdaki parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özdemir Asaf B) Behçet Necatigil
C) Erdem Bayazit D) Mehmet Çınarlı
E) Fazıl Hüsni Dağlarca

7. Sivas Yollarında

Sivas yollarında geceleri
Katar katar kağnılar gider
Tekerleri meşeden
Ağız dil vermeyen köylüler
Odun mu, tuz mu, hasta mı götürürler
Ağır ağır kağnılar gider
Sivas yollarında geceleri

Aşağıdaki eserlerden hangisi, yukarıdaki şiirin şairine ait değildir?

- A) *Atatürk Kurtuluş Savaşında*
B) *Adamın Biri*
C) *Ayrılık Sevdaya Dahil*
D) *Yeşeren Otlar*
E) *Türk Mavis*

8. Şiirini, İkinci Yeni'nin anlatım tekniklerini İslami söylemle birleştirerek geliştirmiştir. Onun şiirlerinde kent yaşamının doğurduğu maddi ve manevi kirliliğin tahribatını ve bundan kaynaklanan sıkıntıları görmek mümkündür. Şairin imgeleri, İslam'ın ve insanlığın evrensel kalıpları üzerine kuruludur. İslami ton, bir "leit-motif (sıkça işlenen tema)" hâlinde bütün şiirlerine yayılmıştır. Şiirlerini *Sebepe Ey* ve *Risaleler* adlı kitaplarında toplamıştır.

Yukarıdaki parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Erdem Bayazit B) Hilmi Yavuz
C) Cahit Zarifoğlu D) Fazıl Hüsni Dağlarca
E) Asaf Halet Çelebi

9. Edebiyat dünyasında İkinci Yeni tarzındaki şiirleriyle tanınmaya başlamış fakat içerik itibarıyla İslami kaynaklara yöneldiği için onlardan ayrılmıştır. İçerik yönü, eserlerinin dünyasına da yansımıştır. Kapalı ve kilitli bir şiir diline sahiptir. Bu dil anlayışıyla İslami muhtevayı birleştirerek labirent izlekli şiirler yazmıştır. Şiirlerinde; İslamiyet'i, ruhu ve Batı karşıtlığını işlemiş; dinsel inançları çerçevesinde ele aldığı Anadolu insanının acı, umut ve sevgilerini yansıtmıştır. Kurucusu olduğu *Mavera* dergisinde şiirleri yayımlanan şairin eserleri arasında *İşaret Çocukları*, *Yedi Güzel Adam*, *Menziller* ve *Korku ve Yakarış* sayılabilir.

Yukarıdaki parçada tanıtılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cahit Zarifoğlu B) Asaf Halet Çelebi
C) Hilmi Yavuz D) Erdem Bayazit
E) Mehmet Çınarlı

10. Garip akımına karşı bir duruş sergilemeleri ve yenilikçi şiiri savunmaları, onları "Garip Dışında Yeniliği Sürdüren Şiir" akımına dahil eder. Atilla İlhan'ın 1952 – 1956 yıllarında çıkardığı "Mavi" adlı derginin etrafında toplanan "Maviciler" - - - gibi sanatçıların oluşturduğu bir edebî topluluktur.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Ferit Edgü B) Orhan Duru
C) Özdemir Nutku D) Ahmet Oktay
E) İlhan Geçer

11. Türk ve Batı şiirini çok iyi bilen bir şairdir. Bu iki güçlü şiir dünyasının can alıcı özelliklerini kendi şiirinde birleştirmeyi başarmıştır. Şiirlerinin birçoğunda Ahmet Haşim, Yahya Kemal, Ahmet Hamdi Tanpınar ve Ahmet Muhip Dıranas'ı hatırlatan güçlü etkiler bulunmaktadır. Ayrıca divan şiirinden çeşitli alıntılar yapan şair, divan şiirinden yararlanmıştır. Şiirlerini *Bedrettin Üzerine Şiirler*, *Doğu Şiirleri*, *Gizemli Şiirler* adlı eserlerinde toplamıştır.

Yukarıdaki parçada tanıtılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cahit Zarifoğlu B) Hilmi Yavuz
C) Behçet Necatigil D) Erdem Bayazit
E) Cahit Külebi

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Doğru (D) / Yanlış (Y)" şeklinde değerlendirilirken bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Asaf Halef Çelebi, temalarını eski Doğu uygarlığı ve masallarından aldığı şiirlerini *He* adlı kitabında yayımlamıştır. (Y)
B) Erdem Bayazit, şiirlerinde kendi evinden başlayarak öteki evleri, sokağı, çevreyi, giderek dış dünyayı ve toplumu sorunlarıyla anlatmıştır. (D)
C) Cahit Külebi'nin şiirlerinde derin bir Anadolu sevgisi vardır; iyimser, açık ve gerçekçi bir bakışla Anadolu'ya eğilmiştir. Şiirlerinde temiz bir Türkçe, Karacaoğlan'ı andıran bir içtenlik görülür. (Y)
D) *Mavera* dergisinin de kurucuları arasında yer alan Atilla İlhan, halk geleneklerine bağlı şiirden yeni şiire geçerek Anadolu'nun derinliklerini, sevinçlerini, çocukları dile getiren şiirler kaleme almıştır. (D)
E) *Dünya İşleri* ve *Hacıvatın Karısı* adlı şiir kitaplarıyla 1950'li yılların bağımsız şairleri arasında yer alan Hilmi Yavuz, ele aldığı temaları alaysı bir ifadeyle yansıtmalarıyla şiirimize yenilik getirmiştir. (Y)

Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Garip Dışında Yeniliği Sürdüren Şiir (1940 – 1960)

TEST
2

1. yüzündeki deniz parlaklığıyla durur hatıramızda
o çocuk yumruklu dev o dev yumruklu çocuk
o zaman mayıstı yağmurlar başımızda
bir cumartesi akşamı girdi kapımızdan
gözlerinde kıpkızıl diken diken öfkesi
adeta birdenbire aydınlandı zindan
onu böyle görünce nasıl da korkmuştuk
sapından fırlamış bir balta gibi çehresi
ve omuzlarında delikanlı gölgesi

Atilla İlhan

Yukarıdaki şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şiirde bireysel duyarlıklara yer verilmiştir.
B) Söz sanatlarından sıkça yararlanılmıştır.
C) Ahenk unsurlarına yer verilmemiştir.
D) Alışılmamış bağdaştırmalara yer verilmiştir.
E) Serbest ölçüyle yazılmıştır.

2. Cumhuriyet Dönemi'nin önemli şairlerinden olan, öğrenimini Anadolu'nun değişik yerlerinde sürdürmüş, subaylık yaptığı yıllarda ise Anadolu'yu daha iyi tanıma fırsatı bulmuştur. İç ve dış gerçeklere bakarak bilinçaltına yönelerek şiire yeni ürperişler getirir. Şiirleri devamlı gelişme gösterir. Kurallı biçimlerden serbest biçimlere, anlamlı özlerden en yalın anlamlara varan şiir türlerini dener. Her şiirinde bir "yeni"yi dener gibidir. Genellikle epik-dramatik, lirik-didaktik ve toplumsal gerçekçi anlayışlıdır. Şiir dili en son türetilen Türkçe sözcüklerle doludur. Türkçem benim ses bayrağım." dizesiyle Türkçeye olan sevgisini anlatmıştır. *Havaya Çizilen Dünya*, *Çocuk ve Allah*, *Çakırın Destanı*, *Üç Şehitler Destanı*, *Türk Olmak*, *Yedi Mehmetler* şiirleriyle tanınmıştır

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Bedri Rahmi Eyüboğlu B) Fazıl Hüsni Dağlarca
C) Cahit Külebi D) Atilla İlhan
E) Mehmet Çınarlı

3. Aşağıdakilerden hangisi Behçet Necatigil'e ait şiir türündeki eserlerden biri değildir?

- A) *Kapalı Çarşı* B) *Evler* C) *Çevre*
D) *Eski Toprak* E) *Yağmur Kaçağı*

4. I. Grup II. Grup

- I. Behçet Necatigil *Çocuk ve Allah*
II. Fazıl Hüsni Dağlarca *Om Mani Padme Hum*
III. Cahit Külebi *Sebebe Ey*
IV. Asaf Halet Çelebi *Evler*
V. Erdem Beyazıt

Yukarıda I. grupta verilen şairlerden hangisi II. grupta verilen şiirlerden herhangi biri ile ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Aşağıdakilerden hangisi Fazıl Hüsni Dağlarca'ya ait eserlerden biri değildir?

- A) *Çakırın Destanı* B) *Havaya Çizilen Dünya*
C) *Çanakale Destanı* D) *Kuvayı Milliye Destanı*
E) *Üç Şehitler Destanı*

6. Divan edebiyatından etkilendi. Gazeller ve rubailer yazdı. Sonra serbest şiiri kullanmaya ve Batı şiirinin tekniklerine yönelmeye başladı. Ses, Hamle, Sokak ve Gün gazetesinde ilk şiirleri yayımlandı. Bu şiirlerinde ergenlik çağına ait duygular, çocukluk, masallar ve tekerlemelerin gerçeküstü dünyası gibi temaları kullandı. Hırsız, Trilobit ve Cüneyt adlı şiirlerinin Fransızca çevirileriyle birlikte 45 şiirin bulunduğu *He'nin* ardından aynı çizgide on şiirin yer aldığı *Lam Elif'i* yayımladı. Bütün şiirlerinin toplandığı *Om Mani Padme Hum*, şairin gizemci şiirini bütünüyle gözler önüne serer. İstanbul dergisinde yayımladığı *Benim Gözümle Şiir Davası* adlı altı makalede poetikasını açıkladı. Ses, imge, anlam ve düşünce olarak kültürler arası ve metinler arası bir nitelik taşıyan şiirleriyle Türk şiirinde "modern gelenekçi" tavrın temsilcisi oldu.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Asaf Halet Çelebi B) Bedri Rahmi Eyüboğlu
C) Atilla İlhan D) Behçet Necatigil
E) Cahit Zarifoğlu

7. Atilla İlhan'ın 1952 – 1956 yıllarında çıkardığı derginin I adı olan "Mavi", etrafında toplanan Mehmet Çınarlı, Ferit Edgü gibi sanatçıların oluşturduğu gruptur. Bu sanatçılar, I. Yeni'ye karşı çıkmış, şairane bir sanat anlayışının temsilcisi olmuşlardır.

Yukarıdaki numaralanmış yargılardan hangisinde bir bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. I. Grup II. Grup
I. Behçet Necatigil A. *Sisler Bulvarı*
II. Atilla İlhan B. *Kapalı Çarşı*
III. Cahit Külebi C. *Adamın Biri*

Yukarıda I. grupta verilen şairlerle II. grupta verilen eserler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

9. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) Fazıl Hüsni Dağlarca, "Türkçem benim ses bayrağım." diyerek kendine özgü bir dil yapısı ve biçim oluşturmuştur.
B) Cahit Külebi, çocukluk günlerinin izlenimlerini yansıtarak yurt ve doğa sevgisini halk türkülerinden yararlanarak dile getirmiştir.
C) Behçet Necatigil, "evler" şairi olarak tanınmış, Garip çizgisinde başladığı şiir serüvenini halk edebiyatı, divan şiiri ve Batı şiirinin özelliklerini ekleyerek sürekli değişim için şiiri bir çıkışı yolu olarak seçmiştir.
D) Erdem Beyazıt; tok, kavgacı, destana yatkın bir üslupta söylenmiş olan *Sebebe Ey* ve *Risaleler* şiirlerinde ince duyarlılıklar işlemiştir. İslami ton bir "leit-motif (sıkça işlenen tema)" hâlinde bütün şiirlerine yayılmıştır.
E) Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun, ilk şiirlerinde ikinci yeni akımının etkileri görülür. Şair madde-ruh çatışması, "Batı diktasına karşı Doğu protestosu" temalarını işledi. *İşaret Çocukları* şiirinde dinsel inançları çerçevesinde ele aldığı Anadolu insanının acı, umut ve sevgilerini yansıttı.

10. Nazım Hikmet'e ait şiirlerle yakalandığı için tutuklandı. İki ay hapis yattı. Türkiye'nin hiçbir yerinde okuyamayacağına dair bir belge verilince eğitim hayatına ara vermek zorunda kaldı. Danıştay kararıyla, 1944 yılında okuma hakkını tekrar kazandı. Lise son sınıftayken amcasının kendisinden habersiz katıldığı CHP Şiir Armağanı'nda *Cebbaroğlu Mehmed* şiiriyle ikincilik ödülünü pek çok ünlü şairi geride bırakarak aldı. Üniversite hayatının başarılı geçen yıllarında Yığın ve Gün gibi dergilerde ilk şiirleri yayımlanmaya başladı. 1948'de ilk şiir kitabı *Duvar*'ı kendi imkânlarıyla yayımladı.

Bu parçada tanılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hilmi Yavuz B) Atilla İlhan
C) Bedri Rahmi Eyüboğlu D) Necati Cumalı
E) Mehmet Çınarlı

11. I. melengcin dalında çifte sığırıcık diley çifte sığırıcık
ciğerime ateş değdi öley diley öley gencecik
zehir pamuk ırgatlığı gavur gündelikçilik
rinna-rinnan-nay
yüreğim bölündü lay
damarlarım delindi
kan gider kan gider

Atilla İlhan

- II. Suda güneş ışımaya başladı mı
Suyun yüreği çarpmaya başladı mı
Bir aşk mektubu gibi gelir, kırılacağı
Uzaktaki sevgiliden
Bir elinde çiçeklenmiş badem dalı
Bir elinde çayır çimen

Oktaç Rifat

Yukarıda I. si Atilla İlhan'a, II. si Garip şairlerinden Oktaç Rifat'a ait şiirlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Serbest ölçüye yer verme
B) Görüş ve ideolojilerini şiirlerine temel yapma
C) Batı dillerinden sözcük alma
D) Söz sanatlarına yer vermeme
E) Halk söyleyişlerinden yararlanma

12. Sevgilerde

Sevgileri yarınlara bırakınız
Çekingem, tutuk, saygılı
Bütün yakınlarınız
Sizi yanlış tanıdı
Bitmeyen işler yüzünden
(Siz böyle olsun istemezsiniz)
Bir bakış bile yeterken anlatmaya her şeyi
Kalbinizi dolduran duygular
Kalbinizde kaldı.

Gizli bahçenizde
Açan çiçekler vardı
Gecelerde ve yalnız
Vermeye az buldunuz
Yahut vaktiniz olmadı

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında yukarıdaki şiiri aşağıdakilerden hangisi yazmış olabilir?

- A) Nazım Hikmet B) Edip Cansever
C) İsmet Özel D) Enver Gökçe
E) Behçet Necatigil

Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Garip Dışında Yeniliği Sürdüren Şiir (1940 – 1960)

TEST
3

1. (I) İlk şiir kitabı *Havaya Çizilen Dünya*'da ölçülü uyaklı, âşık tarzı denemeleri bulunuyordu. (II) İkinci kitabı *Çocuk ve Allah* ile en yetkili kalemlerin dikkatini üzerine çekmeyi başarmıştır. (III) Tanzimat'tan bugüne, şiir kitaplarının sayısı ve içerik çeşitliliği bakımından en verimli sanatçılarından biri oldu. (IV) Şiirlerinde insanın iç ve dış dünyası, her boyutuyla soyut-somut çatışması, yurt ve dünya insanı gibi temalar üzerinde derinleşmiştir. (V) Kendini tümüyle şiire adayan sanatçı bu türün dışında yalnızca tiyatro alanında kalem oynatmıştır.

Fazıl Hüsnü Dağlarca ile ilgili bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. I. İlk şiirleri liseden hocası Behçet Necatigil yönetiminde çıkan *Dönüm* dergisinde yayımlandı.
 II. İlk dönem şiirlerinde daha çok İkinci Yeni akımına yakın bir anlayış görülür.
 III. Geleneği dikkate alan yaklaşımı ile zengin bir şiir birikimi ortaya koydu.
 IV. Şiirlerinde ölçü, uyak gibi biçimsel özelliklerden hiç bir zaman ödün vermedi.
 V. Tasavvuftan ve İslam gizemciliğinden beslenen şiirini modern şiir anlayışıyla harmanlamayı bilmiştir.

Yukarıdaki numaralanmış yargılardan hangisi Hilmi Yavuz'un özellikleri arasında yer almaz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Edebiyatımızda bazı bakımlardan bir dönüm noktası olduğu üzerinde herkesin birleştiği Garip (I. Yeni), gerçekte yeniliklerin ve değişimin sonu değil, belki önemli bir nirengi noktasıydı. Bu akıma kendini yakın hissetmeyen - - - - gibi yeni ve modern sanatçılar, Garip sonrası ama Garip'ten farklı bir sanat anlayışıyla edebiyat dünyamızda bir yer tutmayı başarmışlardır.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdaki sanatçılardan hangisinin getirilmesi uygun olamaz?

- A) Behçet Necatigil B) Enis Behiç Koryürek
 C) Asaf Hâlet Çelebi D) Atilla İlhan
 E) Özdemir Âsaf

4. Sivas yollarında geceleri
 Katar katar kağnılar gider
 Tekerleri meşeden.
 Ağız dil vermeyen köylüler
 Odun mu, tuz mu, hasta mı götürürler?
 Ağır ağır kağnılar gider
 Sivas yollarında geceleri

İçerik ve biçim özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, yukarıdaki şiirin aşağıdaki şairlerden hangisi tarafından yazıldığı söylenebilir?

- A) Cahit Külebi B) Ece Ayhan
 C) Sezai Karakoç D) Cemal Süreya
 E) Edip Cansever

5. İnsanlar yüzyıllar yılı evler yaptılar
 İrili ufaklı, birbirinden farklı
 Ahşap evler, kâğır evler yaptılar
 Doğup ölenleri oldu, gelip gidenleri oldu
 Evlerin içi devir devir değişti
 Evlerin dışı pencere, duvar

Behçet Necatigil'in en çok işlediği temalardan biri olan "ev" ile ilgili yukarıdaki dizelerde dile getirdiği duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evlerin insanlara huzur ve güven veren mekânlar olduğu
 B) Evlerin sağlam bir malzemeden yapılması gerektiği
 C) Evlerdeki canlılık ve değişimin, fiziki durumundan çok, evin içinde gerçekleştiği
 D) Evlerin dış görünüşünde dikkate değer bir değişim yaşanmadığı
 E) Evlerin iç düzenlemesine yeterince özen gösterilmediği

6. Sen kocaman çöllerde bir kalabalık gibisin
 Kocaman denizlerde ender bir balık gibisin
 Bir ısıtır, bir üşütür, bir ağlatır, bir güldürür
 Sen hem bir hastalık hem de sağlık gibisin

Özdemir Âsaf

Özdemir Âsaf'ın aşk temalı yukarıdaki şiiriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tezat ve benzetme sanatlarına birçok kez başvurulmuştur.
 B) Aşkın tanımlanamaz oluşu, farklı ruh durumlarına göre değişkenlik göstermesine bağlanmaktadır.
 C) Divan şiiri geleneği içinde yer alan rubai nazım biçiminin uyak düzeninden yararlanılmıştır.
 D) Tunç uyağa ve kelime hâlinde redife yer verilmiştir.
 E) Biçimsel yönden özgün bir nitelik taşımaktadır.

7. Aşağıdaki yargılardan hangisi "Cahit Zarifoğlu'nun özellikleri arasında yer almaz?"

- A) Toplumcu temalarla kurguladığı şiirinde ezilen, hakkı yenen toplumsal sınıfların acılarını ve sorunlarını ele almıştır.
 B) Şiirsel derinliğe önem vermiş, kapalı bir anlatımı yeğlemiştir.
 C) Mavera dergisi etrafında toplanan bir grup sanatçı ile ortak bir sanat ve dünya görüşünü savunmuştur.
 D) Ölçü, uyak gibi ahenk öğelerine önem vermemiştir.
 E) *Yedi Güzel Adam*, *İşaret Çocukları*, *Menziller* şiir kitaplarından bazılarının adıdır.

8. çoklarından düşüyor da bunca
 görmüyor gelip geçenler
 eğilip alıyorum
 solgun bir gül oluyor dokununca
 ya büyük şehirlerin birinde
 geziniyor kalabalık duraklarda
 ya yurdun uzak bir yerinde
 kahve, otel köşesinde
 nereye gitse bu akşam vakti
 ellerini ceplerine sokuyor
 sigaralar, kağıtlar
 arasından kayıyor usulca
 eğilip alıyorum, kimse olmuyor
 solgun bir gül oluyor dokununca

Behçet Necatigil

- I. Serbest ölçüyle yazılmıştır.
 II. Şiirin geneline Garip (I. Yeni) şiir anlayışına uygun bir üslup hâkimdir.
 III. Nakarat işlevine sahip tekrarlarla güçlü bir ahenk yakalanmıştır.
 IV. Nazım birimi ve uyak düzeni gibi ahenk unsurları dikkate alınmamıştır.
 V. Bireyin iç yalnızlığını, umutla umutsuzluk arası bir duygu durumunu anlatmaktadır.

Yukarıdaki şiirle ilgili olarak verilen numaralanmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. 1950 yılında Munis Faik Ozansoy, Mehmet Çınarlı, Gültekin Sâmanoğlu, Mustafa Necati Karaer ile birlikte "Hisarcılar" grubunu oluşturdu. Şiirlerinde incelikli bir söyleyişle bireyin yalnızlığını, Anadolu coğrafyası ve yurt güzelliğini dile getirdi. En ünlü şiirlerinden biri olan *Küçük İstasyonlar*'daki
 "Nedense küçük istasyonlar bana
 Buruk yalnızlıkları tattırır
 Gurbeti acı acı çalar kampana
 Kavruk ağaç, kara vagon, gökte yıldız yalnızdır"
 dizeleri onun şiir dünyasının bir özeti gibidir.

Bu sözlerle tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Erdem Beyazıt B) Necip Fazıl Kısakürek
 C) Atilla İlhan D) İlhan Geçer
 E) Cahit Sıtkı Tarancı

10. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi parantez içinde verilen şairle uyusmamaktadır?

- A) Şiirlerinde güncel olandan ve toplumsal olaylardan çok Anadolu-İran-Hint çizgisi üzerinde uzanan bir yaşamın görünümünü sesler aracılığıyla dile getiren şair, şiiriyle kendine özgü soyut bir evren kurdu. (Âsaf Hâlet Çelebi)
 B) "Gözüne dünya kaçan şair" olarak kullandığı özel şiir diliyle zıtlıklarla dolu, şaşırtıcı bir mantık düzeni içinde az sayılı dizelerden oluşan şiirler yazdı. (Özdemir Âsaf)
 C) Teknolojinin, modern yaşamın Tanrı'dan kopardığı çağdaş insanın manevi bunalımını dile getirdiği ev şiiriyle özgün bir ses olarak öne çıktı. (Cahit Külebi)
 D) Hisarcılar içinde öne çıkan şairlerden olan sanatçı eski ve yeni biçimli şiirleriyle her zaman bir duygu şairi olarak anıldı. (İlhan Geçer)
 E) Tiyatro eserlerinde millî tarihimizden aldığı konuları işleyen sanatçı, bir kısmı Anadolu temalı şiirinde ise gelenekçi bir çizgiyi takip etti. (Yahya Akengin)

11. (I) İkinci Yeni'ye yakın bir çizgisi olan Yavuz Bülent Bakiler'in ilk kitapları yirmili yaşlarında çıkar. (II) Önce *Yalnızlık* ve ardından da *Duvak*'la başlayan şiir serüveni, *Seninle* ve *Harman* isimli yapıtlarıyla devam eder. (III) Sivas ve Anadolu insanının berrak bir yayla gözesi gibi doğal hâlleri, anneler, romantik ve arı duru aşk hikâyeleri onun şiirlerindeki temel izlekler olarak ön plana çıkar. (IV) Dili kullanırken son derece titiz olan şair, sese ve ahenge de alabildiğine önem verir. (V) Bu nedenle birçok şiiri kolayca ezberlenecek bir niteliktedir.

Yavuz Bülent Bakiler'le ilgili bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. - - - - şiiri, bir yönüyle halk edebiyatına bağlanabileceği gibi bir yönüyle de Millî Edebiyat geleneğinin devamıdır. Prof. Dr. Mehmet Kaplan kendisi ile ilgili yaptığı bir değerlendirmede, "Sende de Anadolu duygusu ağırlık kazanıyor. Seninle ilgili tahlillerde bu temanın öne çıkacağını söyleyebilirim..." derken sanatçının beslendiği coğrafya olan Bayburt ve Anadolu'nun onun anlaşılmasında ne kadar önemli bir yeri olduğuna işaret etmiş. Ancak sanatçı yaşadığı çağın ve dünyanın şiir evrenine de asla yabancı değildir. *Akşamla Gelen*, *Çağ Sürgünü*, *Saatler ve Çehreler* ve *Sözümüz Var*'da yer alan birçok şiirindeki imge yoğunluğu onu modern şiirle de akraba kılar.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdaki sanatçılardan hangisi getirilmelidir?

- A) Atilla İlhan B) Sezai Karakoç
 C) Yahya Akengin D) Cahit Sıtkı Tarancı
 E) Cahit Zarifoğlu

Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Garip Dışında Yeniliği Sürdüren Şiir (1940 – 1960)

TEST
4

1. Şiirinde mağara devri adamlarından modern çağın insanına kadar, kişiöğlunun iç ve dış dünyasını, yurt ve dünya insanını, çok yönlü davranış ve çatışmalarıyla işlediği, soyut-somut durumlar üzerinde derinleştiği, bunları yaparken de arada söyleyiş sağlamlığını ihmal etse bile, kendine özgü hayaller, benzetmeler, semboller hazinesinden kuvvet aldığı görülür. 1970'de sayısı 34'ü bulmuş kitapları içinde *Çakırın Destanı*, *Toprak Ana* özellikle ön planda yer alır.

Yukarıda kısaca tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Behçet Necatigil B) Süreyya Berfe
C) Asaf Hâlet Çelebi D) Cahit Külebi
E) Fazıl Hüsni Dağlarca

2. Garip Hareketi'nin etkisinin sürdüğü yıllarda şiiri onlar kadar sıradanlaştırmak istemeyen, her biri kendine özgü şiir tarzını oluşturmuş şairler şiirdeki lirizmi kaybetmeden yeniliği sürdürmüşlerdir.

Aşağıdaki eserlerden hangisi Garip dışında yeniliği sürdüren şairlerden birine ait değildir?

- A) *Ben Sana Mecburum* B) *Sebep Ey*
C) *Rahatı Kaçan Ağaç* D) *Adamın Biri*
E) *Arada*

3. Sekizi Knut Hamsun olmak üzere otuza yakın kitap çevirdi. Radyo oyunları yazdı, edebiyat tarihiyle ilgili çalışmalar yaptı. İlk şiir kitapları *Kapalıçarşı*, *Çevre'nin* ardından yayımlanan *Evlerde* (1953) divan ve halk şiirlerini sıcak bir lirizmle bir araya getirdiği şiirleri yer alır. Bundan sonraki kitaplarında uzun dizelerle yeni bir biçim arayışına yöneldi. *Yaz Dönemeci* kitabında günlük dilden ustaca yararlandığı görüldü. Sonraki şiirlerinde iç dünyasından yansımalar, anımsamalar ve tedirginliklerle lirizmin özgün örneklerini verdi. Son şiirlerinde geleneksel Türk şiirinin söyleyiş uygulamalarını denedi.

Yukarıda tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Behçet Necatigil B) Özdemir Asaf
C) Cahit Zarifoğlu D) Necati Cumalı
E) Erdem Beyazıt

4. İlk şiirleri "Nazmi Cahit" takma ismiyle 1938'de Gençlik dergisinde yayımlandı. Daha sonra Varlık dergisinde yayımlanan şiirlerinde de aynı imzayı kullandı. 1950-1954 arasında Sokak, İnsan, Türk Dili, Yaratış, Kültür Dünyası gibi dergilerde çıkan şiirleriyle ünlendi. İlk şiir kitabı *Adamın Biri* 1946'da yayımlandı. 1949'da çıkan ikinci kitabı *Rüzgâr'da* Orhan Veli şiirine yaklaştığı dikkat çekti. *Atatürk Kurtuluş Savaşı*'nda adlı eseri, Nevit Kodallı'nın *Atatürk Oratoryosuna* temel oluşturdu. 1940 sonrasında başlayan şiirimizin yenileşmesi hareketinde kendine özgü bir yeri var.

Yukarıda tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sabahattin Kudret Aksal B) Cahit Külebi
C) Bedri Rahmi Eyüboğlu D) Necati Cumalı
E) Mehmet Çınarlı

5. *Aysel Git Başından*'da dediği çıktı, "birden" oldu ölüm! Ne yazılar yazılacak ardından kim bilir; tıpkı sevdiği kadınlar gibi: Zaten olmayan! Güzel sözcükler çıkarılacak tozlu sandıklardan şerefine... Yağmur giyecekler bu sonbahar gününde o kadınlar ve belki de ağlayacaklar gizli gizli... Onun kendileri için döktüğü gözyaşlarının onurunu ilk kez tadarak! Ve gazeteler aynı başlığı atacaklar: Aşk şiirlerinin en iyi şairi öldü!

Bir köşe yazısından alınan bu parçada aşağıdaki sanatçılardan hangisi konu edilmiştir?

- A) Bekir Sıtkı Erdoğan B) Atilla İlhan
C) Fazıl Hüsni Dağlarca D) Cahit Zarifoğlu
E) Oktay Rifat Horozcu

6. Aşağıdakilerden hangisinde yazar – eser eşleşmesinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Atilla İlhan – *Sisler Bulvarı*
B) Behçet Necatigil – *Sevgilerde*
C) Asaf Hâlet Çelebi – *İşaret Çocukları*
D) Erdem Beyazıt – *Sebep Ey*
E) Cahit Külebi – *Adamın Biri*

7. İlk şiirlerinde ikinci yeni akımının etkileri görülür. Madde-ruh çatışması, "Batı diktasına karşı Doğu protestosu" temalarını işledi. İlk şiir kitabı *İşaret Çocukları* 1967'de yayımlandı. Şiirlerinde dinsel inançları çerçevesinde ele aldığı Anadolu insanların acı, umut ve sevgilerini yansıttı. Son şiirlerinde ise İslamcı düşüncedeki insan sevgisi, toplumsal mutluluk anlayışını işledi. Yer yer gerçeküstü öğeler ve eski şiir kalıplarını uyguladı. Çocuklar için yazdığı *Yürekdede ile Padişah* adlı hikâyesi de önemli eserlerindendir.

Yukarıdaki parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cahit Zarifoğlu B) Mehmet Çınarlı
C) Yavuz Bülent Bakiler D) Hilmi Yavuz
E) Asaf Hâlet Çelebi

8. Garipçilere tepki koyan bu topluluk, Atilla İlhan'ın 1952 – 1956 yıllarında çıkardığı derginin adı olan - - - - etrafında toplanan Orhan Duru, Ferit Edgü, Ahmet Oktay gibi sanatçıların oluşturduğu bir edebî topluluktur. Bu sanatçılar, şairane bir sanat anlayışının temsilcisi olmuşlardır. Daha sonra dergi Özdemir Nutku'nun yönetimine geçer ve Atilla İlhan'ın savunduğu toplumsal gerçekçiliğin sözcüsü olur.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdaki dergilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hisar'ın B) Mavi'nin C) Çınaraltı'nın
D) Mavera'nın E) Dergâh'ın

9. I. Grup II. Grup
I. Bedri Rahmi Eyüboğlu A. *Sebep Ey*
II. Ahmet Oktay B. *Karadut*
III. Erdem Beyazıt C. *Yol Üstündeki Semender*

Yukarıda I. grupta verilen şairlerle II. grupta verilen eserler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

10. Hisar grubu ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) Bu grubun ana özelliği hece ölçüsüne ve edebiyatın klasik değerlerine sıcak bakmasıdır.
B) Sanatın, ideolojinin baskısı altında olmaması, belli bir dünya görüşünün propagandasını yapmaması temel prensipleridir.
C) Şiir dilinin öz Türkçeci ve tasfiyeci olmaması, şiirde yaşayan dilin kullanılması gerektiği savunulmuştur.
D) Orhan Veli, Melih Cevdet ve Oktay Rifat'ın açtığı Garip yolundan ilerlemeyi ilk amaç olarak belirlemişlerdir.
E) Munis Faik Ozansoy, Mehmet Çınarlı, İlhan Geçer, Mustafa Necati Karaer, Gültekin Sâmanoğlu ve Nevzat Yalçın grubun önemli isimleridir.

11. Ressam, şair ve akademisyendir. Halk şiirlerinden yararlandı; kafiye, cinas ve aliterasyonlara yer verdi. Türk nakış ve kilim ve oyma sanatlarının desenlerini resimlerinde kullandığı gibi; türkü, ninni, bilmece deyim ve deyişlerini de şiirlerinde kullandı. Şiirlerinde ressamlığının etkisi görülür; renkler, sıfatlar şiirinde geniş yer tutar. *Karadut*, *Yaradana Mektuplar*, *Dol Kara Bakır Dol* önemli şiir kitaplarıdır.

Bir köşe yazısından alınan bu parçada aşağıdaki sanatçılardan hangisi konu edilmiştir?

- A) Bedri Rahmi Eyüboğlu B) Bekir Sıtkı Erdoğan
C) Cahit Sıtkı Tarancı D) Zeki Ömer Defne
E) Melih Cevdet Anday

12. Aşağıdaki cümlelerinden hangisi, "Doğru (D), Yanlış (Y)" şeklinde değerlendirilirken bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Hilmi Yavuz, İslam mistisizmi, özellikle de tasavvuf-tan yararlanarak kendine özgü bir sözcük dağarcığı geliştirdi. *Bakış Kuşu*, *Bedreddin Üzerine Şiirler*, *Doğu Şiirleri* önemli eserlerindendir. (D)
B) Öğretmenlik yaptığı yıllarda Anadolu'yu tanıyan Cahit Külebi, memleketçi şiirimize yeni bir ses getirmiştir. (D)
C) *Kapalı Çarşı*, *Evler* ve *Arada* adlı kitapları ile büyük şehir insanının ruh dünyasını ele alan Fazıl Hüsni Dağlarca, edebiyatımızda önemli bir yere sahip sanatçılarımızdandır. (Y)
D) Günümüz şairlerinden olan Atilla İlhan, yüksek öğrenimini yarıda bırakmış, bir süre gazetecilik yapmış, yazarlıkta karar kılmıştır. Adını 1946 CHP şiir yarışmasında ikinci olan *Cebbaroğlu Mehmed* şiiri ile duyurmuştur. (Y)
E) Ahmet Oktay, 1950'li yıllarda Mavi Hareketi içinde yer almış ve aynı adlı dergide yazıları ve şiirleriyle etkin bir rol oynamıştır. (D)

Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
 İkinci Yeni Şiiri (1950 – 1965)

TEST
1

1. Atımı istedim evin göğü gerindi
 Cin gülleri bir yerden ordan geliyorum
 Öyle sular dağların üstüydü isminiz
 Yeşil, o solukları gibi rüzgârların
 Bir bin yıl rüzgâr değirmeninizde kaldım
 İlhan Berk

Bu dizeler,

- I. Alışılmamış bağdaştırmalardan yararlanma
 II. Kapalı bir anlatıma başvurma
 III. İmge ve çağrışımlardan yararlanma
 IV. Şiir dilinde, söz diziminde değişiklikler yapma
 V. Duyulmadık yeni sözcükler türetme ve kullanma

İkinci Yeni Şiiri ile ilgili yukarıdaki özelliklerden hangisine örnek oluşturmaz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Doğru (D) / Yanlış (Y)" şeklinde değerlendirilirken bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) İkinci Yeni şiirinin ilk örnekleri "Pazar Postası" adlı haftalık dergide yayımlandığı gibi, ilkeleri de yine o dergide konmuştur; akımın eleştirilmesi, kuramcısı ise Muzaffer Erdost'tur. (Y)
 B) İkinci Yeni şiirinde, günlük konuşma dili dışlanarak kurulu dilin yapısı bilinçli bir biçimde bozulmuştur. (Y)
 C) Takma adı Osman Mazlum olan Üvercinka şairi Ülkü Tamer, çıkardığı Papirüs dergisiyle İkinci Yeni hareketinin toparlayıcısı olmuştur. (D)
 D) İkinci Yeni'ye özgü biçimi kullanarak İslam dinini esas alan konulara yönelen Sezai Karakoç'un şiirlerinin sağlam bir metafizik zemini vardır. (D)
 E) Turgut Uyar, Kaynak dergisinin bir şiir yarışmasında Arz-ı Hâl şiiri ile ikincilik kazanınca başta Nurullah Ataç olmak üzere birçok kişinin dikkatini üzerine çekmiştir. (Y)

3. I. Hasretinden Prangalar Eskittim
 II. Yerçekimli Karanfil
 III. Beni Öp Sonra Doğur Beni
 IV. Cinayetler Kitabı
 V. Çaylar Şirketten

Yukarıdaki eserlerden hangileri İkinci Yeni şairlerine aittir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I. ve II.
 D) II. ve III. E) III. ve V.

4. I. Garibim
 Ne bir güzel var avutacak gönlümü
 Bu şehirde
 Ne de bir tanıdık çehre
 Bir tren sesi duymaya göreyim
 İki gözüm
 İki çeşme
 II. Merhaba diyoruz ölü teyzelerimize çocuklar
 merhaba diyorlar o şiirlerimizin eşikleri
 Mum tacirlerinin kızları ne temiz porselen
 yüz çiçeğe yüz ay çıkarırmış bu tabaklar
 Yüzüklerinde altın parmaklar takılıymış ve
 çarşılar grevsiz deli olurmuş yalnızlık işte

Yukarıdaki şiirlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. şiir Garip şiirinin özelliklerini taşır.
 B) II. şiir, saf şiir anlayışıyla kaleme alınmıştır.
 C) I. şiir serbest şiire örnektir; imge ve çağrışım değeri açısından zayıftır.
 D) II. şiirde kapalı, soyut bir anlatım vardır; şairin kendine özgü bir biçimi vardır.
 E) I. şiiri Orhan Veli Kanık yazmıştır.

5. Dün fena sıkıldım akşama kadar
 İki paket cigara bana mısın demedi
 Yazı yazacak oldum, sarmadı
 Keman çaldım ömrümde ilk defa
 Dolaştım
 Tavla oynayanları seyrettim
 Bir şarkıyı başka makamla söyledim
 Sinek tuttum bir kibrit kutusu
 Allah kahretsin, en sonunda
 Kalktım buraya geldim

Yukarıdaki dizeler, şiir akımının özelliklerini taşımaktadır. Bu şiir anlayışına tepki olarak şiiri ortaya çıkmıştır; akımın şiir anlayışına bağlı olan sanatçılardan biri adlı şairdir.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Mavi – Birinci Yeni – Fazıl Hüsni Dağlarca
 B) Hisar – İkinci Yeni – İsmet Özel
 C) Garip – İkinci Yeni – Cemal Süreya
 D) Toplumcu – Garip – Melih Cevdet Anday
 E) Yedi Meşaleciler – Mavi – Attilâ İlhan

6. Hece ölçüsüyle yazdığı ve toplumsal konuları işleyen ilk iki kitabı Arz-ı Hal ve Türkiyem'den sonra, Dünyanın En Güzel Arabistanı'yla bireyin iç dünyasına yönelerek yalnızlığın ve çıksızlığın peşinde olmuştur. İkinci Yeni'nin en verimli şairlerindendir.

Yukarıda sözü edilen İkinci Yeni şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ülkü Tamer B) Sezai Karakoç C) Ece Ayhan
 D) İlhan Berk E) Turgut Uyar

7. I. Ah karpuzun içindeki kesmece delikanlım İstanbul
 II. Yalnızlığın dükkânlarında hasır koltuklarda oturduk
 III. Gözleri göz değil gözistan
 IV. çiçek bahçelerine kaçabilsin ayşe
 V. Sen yüzüne sürgün olduğum kadın

Bu dizelerle,

- A. Uzak çağrışımlardan yararlanma
 B. Duyulmadık yeni sözcükler oluşturma
 C. Sözdizimi bozulmaları
 D. Alışılmamış bağdaştırma
 E. Yazımla ilgili sapmalar

İkinci Yeni şiirine ilişkin yukarıdaki özellikler eşleştirildiğinde doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I – C II – D III – B IV – E V – A
 B) I – D II – B III – A IV – C V – E
 C) I – B II – A III – C IV – E V – D
 D) I – E II – D III – C IV – A V – B
 E) I – A II – B III – D IV – E V – C

8. İkinci yeni hareketinin önde gelen şair ve kuramcılarında sayılan şairin ilk şiiri *Şarkısı Beyaz* Mülkiye dergisinde yayımlanmıştır. Geleneğe karşı olmasına rağmen geleneği şiirinde en güzel kullanan şairlerden birisidir. Kendine özgü söyleyiş biçimi ve şaşırtıcı buluşlarıyla, zengin birikimi ile, duyarlı, çarpıcı, yoğun, diri imgeleriyle İkinci Yeni şiirinin en başarılı örneklerini vermiştir. Şiirlerini *Üvercinka*, *Göçebe* gibi kitaplarda toplamıştır.

Yukarıda sözü edilen İkinci Yeni şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edip Cansever B) Cemal Süreya
 C) İlhan Berk D) Turgut Uyar
 E) Ece Ayhan

9. I. Sezai Karakoç
 II. İlhan Berk
 III. Turgut Uyar
 IV. Edip Cansever

Aşağıdaki eserlerden hangisi yukarıda verilen şairlerden birine ait değildir?

- A) Dünyanın En Güzel Arabistanı
 B) Umutsuzlar Parkı
 C) Seveda Sözleri
 D) Şahdamar
 E) Galile Denizi

10. Şehrazat

Sen gecenin gündüzün dışında
 Sen kalbin atışında kanın akışında
 Sen Şehrazat bir lamba bir hükümdar bakışında
 Bir ölüm kuşunun feryadını duyarsın

Sen bir rüya geceleyin gündüzün
 Sen bir yağmur ince hazin
 Sen şarkılarca büyük uzun
 Sen yolunu kaybeden yolcuların üstüne
 Bir ömür boyu yağın bir ömür boyu karsın

Sezai Karakoç

Bu şiirle ilgili "Doğru (D) / Yanlış (Y)" şeklinde değerlendirme yapılırken aşağıdakilerin hangisinde yanlış yapılmıştır?

- A) Biçim ve içerik özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, İkinci Yeni şiirine özgü özellikler ağır basmaktadır. (D)
 B) *Bakışsız Bir Kedi Kara ve Sivil Şiirler* şairin tanınmış kitaplarındandır. (D)
 C) Şiirde geçen Şehrazat'la, Binbir Gece Masalları'ndaki Şah Şehriyar'a masal anlatarak ölümden kurtulan ve Şehriyar'ı kendisine âşık eden kadın kahraman çağrıştırılmıştır. (D)
 D) Şiirin birinci biriminde teşbih; ikinci biriminde ise teler ve telmih söz sanatlarından, imgelerden yararlanılmıştır. (Y)
 E) Kendine özgü bir biçimi olan şiirde aşk teması işlenmiş, sözcüklerin çağrışım gücünden yararlanılmıştır. (D)

11. Garip şiirine tepki olarak doğmuştur. Bu edebî hareket, İkinci Dünya Savaşı'nın getirdiği toplumsal yoksulluk ve tek parti yönetiminin dayatmacı politikaları sonucunda bunalan şairlerin kendisini ifade ediş tarzına uygundur. Bu akımın şairleri kapalı ve kilitli bir dili tercih etmişler; kendi iç dünyalarına kapanarak bir dil dünyası kurmuşlardır.

Aşağıdaki şairlerden hangisi yukarıda sözü edilen edebî topluluk içinde yer almaz?

- A) Ece Ayhan B) Turgut Uyar C) Edip Cansever
 D) Cahit Külebi E) İlhan Berk

12. I. Grup II. Grup

- I. Edip Cansever *Kınar Hanım'ın Denizleri*
 II. Sezai Karakoç *Yerçekimli Karanfil*
 III. Cemal Süreya *Divan*
 IV. Turgut Uyar *Körfez*
 V. Ece Ayhan

Yukarıdaki I. grupta verilen şairlerden hangisi, II. grupta verilen eserlerden herhangi biriyle eşleştiremez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

**Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
İkinci Yeni Şiiri (1950 – 1965)**

**TEST
2**

1. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) İlhan Berk; *İstanbul, Günaydın Yeryüzü, Türkiye Şarkısı, Köroğlu, Galile Denizi* ile ellili şairler arasında yer almış, onları izleyerek aralarında en çok tanınan Mısır Kalyoniğne olmak üzere on beş şiir kitabıyla günümüze gelmiştir.
- B) Cemal Süreya ilk şiir kitabı, *Üvercinka* ile tanınmış, daha sonra *Göçebe, Güz Bitiği, Sıcak Nal* adlı şiir kitaplarını yayımlamıştır.
- C) Turgut Uyar, *Arz-ı Hal, Türkiye'm, Dünyanın En Güzel Arabistan'*ı kitaplarıyla bu yılların şairleri arasında yer almış, *Tütünler Islak, Her Pazartesi, Divan, Toplandılar, Kayayı Delen İnci*'le şiirlerini yayımlamayı sürdürmüştür.
- D) Edip Cansever ellili yıllarda *İkinci Üstü, Dirlık-Düzenlik, Yerçekimli Karanfil, Umutsuzlar Parkı* ve *Petrof*'de şiirlerini yayımlamış, onları izleyen on bir kitabıyla seksenli yıllara gelmiştir. Son kitabı *Oteller Kenti*'dir.
- E) Ülkü Tamer, *Körfez* adlı ilk şiir kitabını ellili yılların sonunda yayımlayarak İkinci Yeniler arasındaki yerini almış; *Şahdamar, Hızır Kırk Saat, Sesler, Taha'nın Kitabı, Gül Muştusu, Zamana Adanmış Sözler, Leyla ile Mecnun, Ateş Dansı* ile günümüze gelmiştir.

2. ADAM

Yıldızlar kıyamet gibiydi kaldırımlarda
Çünkü biraz evvel yağmur yağmıştı
Adam bulut gibiydi, hatırladı
Adamın ayaklarının altında
Yıldızların yıldız olduğu vardı
Adam yıldızlara basa basa yürüdü
Çünkü biraz önce yağmur yağmıştı.

Cemal Süreya

Yukarıda verilen şiirden hareketle II. Yeni şiiri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İmgeye dayalı bir anlatım kullanılmıştır.
- B) Şiirde günlük konuşma dili bütün doğallığıyla kullanılmıştır.
- C) Alışılmamış bağdaştırmalara yer verilmiştir.
- D) Ele alınan konu, gerçek hayattan uzak ve soyuttur.
- E) Anlam geri plana itilmiştir.

3. Aşağıdaki eserlerden hangisi "Sezai Karakoç" a ait değildir?

- A) *Körfez* B) *Şahdamar* C) *Monna Rosa*
D) *Hızır Kırk Saat* E) *Yerçekimli Karanfil*

4. İkinci Yeni şiir anlayışını geleneğe, İslam düşüncesine bağlayan şairdir. Türk şiirini metafizik bir esasa oturtan şairdir. Bunu modern şiirin diliyle yapmıştır. O, Batı edebiyatını da iyi incelemiş bir şairdir. Modern sanattaki soyutlamanın İslam anlayışına uygun olduğu düşüncesindedir ve şiirlerini bu yönde geliştirmiştir. Geleneksel şiire de yaklaşıp, ancak dili farklıdır. O, modern şiirin diliyle şiirlerini yazmıştır. *Hızır Kırk Saat, Taha'nın Kitabı, Gül Muştusu* bazı eserlerindendir.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Turgut Uyar B) Sezai Karakoç
C) Edip Cansever D) Ece Ayhan
E) Cemal Süreya

5. Aşağıdakilerden hangisi İkinci Yeni topluluğu için söylenemez?

- A) Millî Edebiyat zevk ve anlayışını öne çıkaran şiir anlayışına tepki olarak doğmuştur.
- B) Zor anlaşılmayı ve anlamca kapalılığı benimseyen sanatçılar, sürrealizmi temel almışlardır.
- C) Söyleyişe anlamdan daha fazla önem vermişlerdir.
- D) İkinci Yeni şiirinin, konuşma dilinden uzak, özgün bir anlatımı vardır.
- E) Ahengi sağlamak için musiki ve anlatım zenginliği ön plana çıkarmışlardır.

6. Aşağıdakilerden hangisi İkinci Yeni şiir anlayışıyla eser veren şairlerden biri değildir?

- A) Ülkü Tamer B) Sezai Karakoç
C) Edip Cansever D) Ece Ayhan
E) Atilla İlhan

7. Aşağıda verilen sanatçı – eser eşleştirmelerinden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Sezai Karakoç – *Zamana Adanmış Sözler*
B) Ülkü Tamer – *Üçüncü Şahsın Şiiri*
C) Edip Cansever – *İkinci Üstü*
D) Ece Ayhan – *Bakışsız Bir Kedi Kara*
E) Cemal Süreya – *Üvercinka*

8. İlhan Berk şairliğini şöyle anlatır: "Şairlik bir çeşit dervişliktir. Yıllarca bir yer altı suyunu, yalnızlığını, unutulmuşluğunu, ezikliğini yaşayacaksınız; bunu hiç yaşamamış gibi de alçakgönüllülüğünüzü elden bırakmayacaksınız; yeryüzüne çıkma özlemini yitirmeden dayanacaksınız; sonra bir gün, gün ışığını gördüğünde asıl da bu zaman bir kıyıya çekilip bakmasını bileceksin."

İlhan Berk'in şairle ilgili yukarıdaki düşüncesinden

- I. tevazu sahibi olma
II. sabretmeyi bilme
III. yalnızlığı yeğleme
IV. umudunu yitirmeme
V. toplum yararını gözetme

özelliklerinden hangisine ulaşılamaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Muzaffer Erdost, *Pazar Postası* dergisindeki yazısında

I
İkinci Yeni adını ilk kez kullanmış, *Garipçilere* karşı Tepki

II
olarak doğduğu ve sık sık tekrarladığı için bu ad devam etmiştir. I. Dünya Savaşı'nın doğurduğu bunalım sonucunda oluşan *sürrealizm* ve Dadaizm İkinci Yeni'ye kaynak-

III
lık etmiştir. Bu akımda *soyut şiir* anlayışı tercih edilmiş,

IV
anlaşılması zor ve kapalı bir anlatım benimsenmiştir. Cemal Süreya, Sezai Karakoç, *Cahit Zarifoğlu*, Ece Ayhan, Tur-

V
gut Uyar, İlhan Berk gibi şairler bu düşünceyle şiirlerini kaleme almışlardır.

Bu parçadaki numaralandırılmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Asım Bezirci, bu dönem şiirini "imgeye kapıları sonunu kadar açarak edebî sanatlara özgürlük tanımak, sıradanlıktan ayrılmak, halk kültüründen uzaklaşmak, nükteden kaçmak, duyguya ve çağrışıma yaslanmak, olayı atmak, aydın azınlığa seslenmek" diye tanımlar.

Aşağıdakilerden hangisi Asım Bezirci'nin tanımladığı anlayışa uygun bir tarzda kaleme alınmış şiirlerden değildir?

- A) *Kitabe-i Sengi Mezar* B) *Güz Bitiği*
C) *Tütünler Islak* D) *Umutsuzlar Parkı*
E) *Güneşi Yakanların Selamı*

11. İkinci Yeni şiirinin en önemli isimlerindendir. Geleneğe karşı olmasına karşın geleneği şiirinde en güzel kullanan şairlerdendir. Kendine özgü söyleyiş biçimi ve şaşırtıcı buluşlarıyla, zengin birikimi ile duyarlı, çarpıcı, yoğun, diri imgeleriyle İkinci Yeni şiirinin en başarılı örneklerini vermiştir. Şahsiyetli bir şiir dili vardır. Canlı halk dilini kullanması, onu okuyucuya yaklaştırır. Üslubundaki mizah ve alay, ona ayrı bir özellik kazandırmaktadır. *Üvercinka, Göçebe, Beni Öp Sonra Doğur Beni, Sevda Sözleri, Sevda Sözleri* eserlerinden bazılarıdır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sezai Karakoç B) Ülkü Tamer
C) Edip Cansever D) Ece Ayhan
E) Cemal Süreya

12. I. *Galile Denizi*
II. *Ortodoksluklar*
III. *Yerçekimli Karanfil*
IV. *Erciyes'ten Kopan Çiğ*
V. *Şahdamar*

Yukarıdaki eserlerden hangileri İkinci Yeni zevk ve anlayışıyla eser veren şairlerden birine ait değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I. ve V.
D) II. ve III. E) Yalnız IV.

**Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
İkinci Yeni Şiiri (1950 – 1965)**

**TEST
3**

1. (I) İlk kez eleştirmen Muzaffer İlhan Erdost'un İkinci Yeni diye adlandırdığı bu topluluk Garip hareketinden sonra en ciddi çıkıştı. (II) İkinci Yeni'ye kimlik kazandıran şairler hem birbirine hiç benzemeyen hem de kimi yönleriyle ortak özellikler taşıyan sanatçılardan oluşuyordu. (III) Başat ortaklıkları Garip hareketine duydukları tepkiydi. (IV) Bu hareketin imgeye, söz sanatlarına kapalı olan anlayışını reddediyor; bunun, şiirin öz niteliğine aykırı olduğunu düşünüyorlardı. (V) Bu nedenledir ki şiirde ölçü ve uyağı olmazsa olmazlardan kabul etmişler, divan ve halk edebiyatları ile Batı edebiyatlarından aldıkları nazım biçimleriyle yazmayı bu anlayışın bir gereği olarak benimsemişlerdi.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. I. Anlam tümüyle geri plana atılmış, imge anlamdan üstün tutulmuştur.
II. Realizmin etkisiyle toplumsal sorunlara eğilmişler, şiirde gözleme önem vermişlerdir.
III. "Basitlik, sıradanlık ve yalınlık"tan uzak durmaya çalışmışlardır.
IV. Somut durumlar, insana özgü ortak duygu ve düşünceler en çok ele aldıkları konulardır.
V. Şiiri herhangi bir idealin taşıyıcısı olarak görmemişler, mesaj kaygısı taşımamışlardır.

İkinci Yeni ile ilgili yukarıdaki değerlendirmelerden hangileri yanlıştır?

- A) I. ve II. B) I. ve IV. C) II. ve IV.
D) II. ve V. E) III. ve V.

3. I. Sezai Karakoç
II. Ece Ayhan
III. Turgut Uyar
IV. Cemal Süreya

Aşağıdaki yapıtlardan hangisi yukarıda verilen sanatçılardan biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Üvercinka B) Şahdamar
C) Ben ve Ötesi D) Sivil Şiirler
E) Dünyanın En Güzel Arabistanı

4. Edebiyatımızda Batılı anlamdaki edebî atılımların en önemlilerinden biri olan İkinci Yeni 1950 – 1960 yılları arasında neredeyse tek başına doldurmuştur. Maviciler ve daha gelenekçi anlayışlara mensup sanatçılar bu güçlü akımın gölgesinde kalmışlardır. . . . gibi pek çok sanatçının yer aldığı topluluk, aşırı soyut şiir anlayışıyla yalnız sıradan şiir okuyucusunun değil Attila İlhan gibi belirli bir tanınmışlığı ve gücü olan isimlerin de eleştirilerine hedef olmuştur.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdaki sanatçılardan hangisinin getirilmesi uygun olmaz?

- A) Cemal Süreya B) Sezai Karakoç
C) Edip Cansever D) Asaf Hâlet Çelebi
E) Ülkü Tamer

5. I. Turgut Uyar ilk iki kitabı olan *Arz-ı Hâl* ve *Türkiyem*'de hece ölçüsünü kullanmış, toplumsal konulara değinmiştir.
II. Cemal Süreya, kendine özgü söyleyiş biçimi ve şaşırtıcı buluşlarıyla, duyarlı, çarpıcı, yoğun imgeleriyle İkinci Yeni şiirinin en başarılı örneklerini vermiştir.
III. Cumhuriyet Dönemi'nde Türk şiirindeki metafizik damarın en önemli temsilcisi Sezai Karakoç'tur.
IV. Edip Cansever, 1957'de yayımlanan *Yerçekimli Karanfil* ile kendisine özgü bir şiir evreni kurdu.
V. İlhan Berk, *Monna Rosa* ile Türk edebiyatının en güzel aşk şiirlerinden birini yazmıştır.

İkinci Yeni sanatçıları ile ilgili yukarıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. **Aşağıdakilerden hangisi İkinci Yeni akımının özellikleri arasında yer almaz?**

- A) Bilinçaltına ve serbest çağrışıma önem vermişlerdir.
B) Anlaşılması zor, son derece kapalı bir anlatım yeğlenmiştir.
C) Birinci Yeni'nin edebî sanatlarla kapattığı kapı ardına kadar açılmıştır.
D) Halkın ve sıradan okuyucunun beğenisine uygun eserler kaleme alınmıştır.
E) Ahlaki ve toplumsal bir gaye güdülmemiştir.

7. **Cemal Süreya ile ilgili aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Doğru (D), Yanlış (Y)" değerlendirmesinde bir yanlışlık yapılmıştır?**

- A) İkinci Yeni hareketi içinde yer almış, bu hareketin önemli isimlerinden biri olmuştur. (D)
B) Şiirinde anlamın açık olmasına önem vermiş, yalın anlaşılır eserler kaleme almıştır. (Y)
C) Divan ve halk şiirinin bazı öğelerinden yararlanmıştır. (D)
D) İkinci Yeni'nin genel yönelimine aykırı olarak toplumsal konulara da yer vermiştir. (D)
E) Şiirlerinin yanında tercümeleri ve düzyazıları da bulunmaktadır. (Y)

8. **İkinci Yeni şiiri için,**

- I. Halka ait sorunlardan ve folklorik öğelerden uzak durulmuştur.
II. Dil bilgisi kurallarının dikkate alınmadığı söyleyiş ve dizelere yer verilmiştir.
III. Her okuyanın kendine göre değerlendirebileceği yoruma açık bir söyleyiş benimsenmiştir.
IV. Söz sanatlarına yer verilmemiş, bu yönleriyle Garip akımına yakın durulmuştur.
V. Nükteler, hikâye ve şaşırtmaya önem verilmiştir.

yargılarından hangisi yanlıştır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

9. **I. Grup**

- I. İlhan Berk
II. Edip Cansever
III. Cemal Süreya

II. Grup

- A. *Sevda Sözleri*
B. *Galile Denizi*
C. *Yerçekimli Karanfil*

Yukarıda I. grupta verilen şairlerle II. grupta verilen eserler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

10. I. Sürrealizm ve Dadaizm gibi akımlardan etkilenmiştir. ()
II. Aydın kesime ve seçkin bir gruba seslenilmiş, halktan uzaklaşmıştır. ()
III. Attila İlhan ve Fazıl Hüsni Dağlarca önderliğinde gelişmiş bir şiir anlayışıdır. ()

İkinci Yeni şiiri ile ilgili yukarıdaki cümlelerden doğru olanın yanına (D), yanlış olanın yanına (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	(D)	(D)	(Y)
B)	(D)	(Y)	(D)
C)	(Y)	(D)	(Y)
D)	(D)	(D)	(D)
E)	(Y)	(D)	(D)

11. **Aşağıdaki sanatçılardan hangisi İkinci Yeni'ye mensup olmakla birlikte dünya görüşü ve işlediği temalar bakımından onlardan ayrılır?**

- A) İlhan Berk B) Sezai Karakoç
C) Ece Ayhan D) Turgut Uyar
E) Cemal Süreya

12. Orhan Veli'nin ölümünden sonra Oktay Rifat ve . . . İkinci Yeni tarzı içinde değerlendirilebilecek eserler kaleme almışlardır. Önceleri karşı oldukları söz sanatlarına . . . kadar olumlu bakan bu şiir anlayışı içinde yer almakta özellikle Oktay Rifat bir sakınca görmemişlerdir.

Yukarıdaki boşluklara aşağıdakilerden hangisi sırayla getirilmelidir?

- A) Attila İlhan - divan edebiyatı
B) Melih Cevdet Anday - divan edebiyatı
C) Fazıl Hüsni Dağlarca - halk edebiyatı
D) Cahit Sıtkı Tarancı - öz şiir
E) Ziya Osman Saba - halk edebiyatı

**Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
İkinci Yeni Şiiri (1950 – 1965)**

**TEST
4**

1. İkinci Yeni şairleri, okuyan / dinleyende yeni tasarımlar oluşturabilmek için, dilin bütün olanaklarından yararlanmaya çalışmışlardır. Bu amaçla, dildeki öğeleri ses, biçim, söz dizimi ve anlam bakımından farklı bir duruma sokarak şiir dilini hem dil bilgisi hem de anlamla ilgili sapsmalar üzerine kurmuşlardır.

Aşağıdaki dizelerden hangisi İkinci Yeni anlayışına uygun bir şiir değildir?

- A) Ah karpuzun içindeki kesmece delikanlım İstanbul
Yüreğini utanarak saklıyor ve çürümüş çiçek kokuyorsun
- B) Sizi görmüyor muyum dikkat! Trenlere çikolata yediriyorum
Bunu her zaman yapıyorum, akılla oynamak yani
- C) Olmayacak şey mi niye bakmayayım denizlere
En akıllı tarafımdır balıkla deniz tutmak
- D) Biri bir koca görür rüyasında
Yüz lira maaşlı kibar bir adam
- E) Adam yıldızlara basa basa yürüdü
Çünkü biraz önce yağmur yağmıştı

2. İkinci Yeni, Türkiye şiir geleneği içinde önemli bir kilometre taşı olmuştur. 1950'li yılların sonlarına doğru bu şiir akımı kendisini duyurmuş ve 1960'lı yılların başında da kendi kendine gündemden çıkmıştır. Özellikle Garip şiirinden sonra, şiirimiz yeni biçimler ve olanaklar denemeye girişmiş ve bunun sonucu olarak da İkinci Yeni, hem Garip şiirinin belli başlı unsurlarından kendisini yalıtmış, hem de o güne dek ülkemizde rastlanmayan bir dize yapısı ve sözcük kullanımı kurmaya çalışmıştır. Renk, görsellik gibi temalar bu şiirde ön plana çıkmış ve imgenin kendi dilini yaratmasına olanak sağlanmıştır. Böylelikle günlük konuşma dilinden ayrı bir şiir dili oluşturulmuştur. İkinci Yeni şiirinin en önemli temsilcileri, Cemal Süreya, Turgut Uyar, Edip Cansever, Behçet Necatigil, İlhan Berk gibi şairlerimizdir.

Yukarıdaki parçada numaralarla belirtilen isimlerden hangisi İkinci Yeni şairlerinden değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Kurduğu yeni çağrışımlar ve gönderme tarzıyla hem II. Yeni şiirine hem de Türk şiirine farklı bir boyut kazandırmıştır. Karamsar bir bakışla ve sürrealist unsurlarla şiirlerini yazmıştır. Biçim ve anlam kaygısından uzaklaşmıştır. *Kınar Hanım'ın Denizleri, Bakışsız Bir Kedi Kara* sanatçının önemli şiirlerindendir.

Yukarıda tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edip Cansever B) Sezai Karakoç
C) Ece Ayhan D) Cemal Süreya
E) Turgut Uyar

	I. Grup	II. Grup
I.	Cemal Süreya	A. <i>Hızlı Kırk Saat</i>
II.	Sezai Karakoç	B. <i>Yerçekimli Karanfil</i>
III.	Edip Cansever	C. <i>Üvercinka</i>

Yukarıda I. grupta verilen şairlerle II. grupta verilen eserler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	C	A	B
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

5. İkinci Yeni'ye has dil ve söylem özelliklerini kullanarak İslam düşüncesini esas alan konulara yöneldi. Onun şiiri İslam'ın geleneksel metinlerinde görülen merkez çevre ilişkisinin üzerine kurulmuştur. İslam mitolojisini kucaklayan şiirinin sağlam bir metafizik zemini vardır. O, şiir dilindeki semboller aracılığıyla geleneği güne ve geleceğe taşır. Şiiri aşk, hürriyet ve yaşam olgularını anlatmaya çalışır.

Yukarıda tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlhan Berk B) Sezai Karakoç
C) Attila İlhan D) Cemal Süreya
E) Necip Fazıl Kısakürek

6. (I) Parnasizm etkisinde, aklı ön planda tutan şiirler yazdılar. (II) Bilinçaltını, çağrışımları, düşü, fanteziyi şiirin kaynağı olarak kabul ettiler. (III) Anlam kapalılığı ve soyutlamayı ön plana çıkardılar. (IV) Anlamdan kurtulmak, soyutluğu yakalamak amacıyla yeni sözcükler ürettirler. (V) Söz dizimini değiştirip yeni tamlamalar kurdular.

İkinci Yeniciler ile ilgili numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. Okuru sarsmak isteyen İkinci Yeniciler, anlamı örtme işteğinin bir sonucu olarak bazı kelime deformasyonlarına (bozulma) da başvurmışlardır.

Aşağıdaki dizelerin hangisi yukarıda ifade edilen duruma örnek bir kullanım değildir?

- A) Dirim kısa ölüm uzundur cehennette herhal ağabeyler
- B) Topağacımdan apartmanlarda odası bulunamaz
- C) Kaybolursa taşlar içinde taşlar getiren taş bir bulut
- D) Ve bir melankolya çiçeği, saksıda
- E) O zaman bütün İstanbulistan Vizansiyadan kalan sarıdaydı

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Doğru (D), Yanlış (Y)" şeklinde değerlendirilirken bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Ülkü Tamer, İkinci Yeni duyarlılığını yansıtan, yoğun ve özgün bir imge anlayışı geliştirdi. Yalın bir dil kullandığı şiirlerinde giderek toplumsal kaygılar ve düşünce öğeleri ağırlık kazandı. (D)
- B) İlhan Berk'in, ilk şiirlerinde görülen Nazım Hikmet etkisi, zamanla yerini İkinci Yeni şiirinin özelliklerine bıraktı. (D)
- C) Cemal Süreya, *Yerçekimli Karanfil* adlı eserinde kendine has üslubu ve özgün imgeleriyle İkinci Yeni şiirinin en önemli örneklerini ortaya koydu. (D)
- D) Turgut Uyar, İkinci Yeni akımı doğrultusunda şiirler yazsa da daha sonra farklı imgeleri, dinî öğelere yer veren mistik şiirleriyle bu akımdan uzaklaştı. (Y)
- E) Edip Cansever, kendine özgü bir şiir anlayışı yaratarak kapalı, anlaşılması zor imgelere yer verdi. (D)

I.	<i>Şahdamar</i>	Sezai Karakoç
II.	<i>Güz Bitiği</i>	Cemal Süreya
III.	<i>Tütünler Islak</i>	Turgut Uyar
IV.	<i>Üvercinka</i>	Edip Cansever
V.	<i>Sivil Şiirler</i>	Ece Ayhan

Yukarıdaki numaralanmış eserlerden hangisi karşısındakiyle ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Anlatılmayan, anlatılmadan kalan şeyleri bulup çıkarmaya çalıştı şiirinde. Soluklu, uzun şiirlere eğilim duydu. Çağdaş insanın yabancılaşmasını düşünce yanı ağır basan bir anlayışla işledi. Divan şiirinden etkiler taşıyan şiirini resim sanatıyla özdeşleştirerek zenginleştirdi. Yaşama tedirginliğinin getirdiği bilinçaltı birikimlerini başarıyla ifade etti. Uzun soluklu şiir serüveninde insanın sıkıntılarını, bunalımlarını gelecekte duyduğu endişeleri büyük bir incelikte dile getirdiği şiirlerinde mitolojiye de yer verdi. *Yerçekimli Karanfil, İkinci Üstü, Umutsuzlar Parkı* önemli eserlerindendir.

Yukarıda tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edip Cansever B) Sezai Karakoç
C) İlhan Berk D) Cemal Süreya
E) Metin Eloğlu

11. Uzun soluklu, uzun dizeli, düzyazı görünümüne şiiri, din kitaplarını çağrıştıran havasıyla, öyküsünü anlatışıyla, yücelik duygusu veren bir şiirdi. İkinci Yeni akımı içinde imgelerle, kapalı söyleyişlerle anlamı derinleştirmeye, yoğunlaştırmaya çalışan bir şair olarak yer aldı. Şiiri hep içerikte aradı. Toplumsal sorunlara yönelişi de, şiirinin bütünlüğü içinde hiç yadırganmayan bir görkemlilikte ürünler getirdi. *Arz-ı Hal, Her Pazartesi, Dünyanın En Güzel Arabistanı* önemli eserlerindendir.

Yukarıda kısaca tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Turgut Uyar B) Edip Cansever
C) Attila İlhan D) Cemal Süreya
E) İlhan Berk

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde İkinci Yeni şiiri ile ilgili yanlış bir yargı vardır?

- A) Günlük konuşma dili dışlanarak kurulu dilin yapısı bilinçli olarak bozulmuştur.
- B) Dadaizm ve sürrealizm akımları İkinci Yeni şiirine kaynaklık eder.
- C) Garip şiirini devam ettirmek isteyen şairlerin oluşturduğu bir topluluktur.
- D) Nükte, şaşırtmaca ve tekerlemelerden uzaklaşmıştır.
- E) İkinci Yeni şairleri bireyci bir şiir anlayışına sahiptir.

**Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
İkinci Yeni Sonrası Toplumcu Şiiri (1960 – 1980)**

**TEST
1**

1. Mataramda Tuzlu Su

West Indies, Kızıl Elma, İtaki, Maçın
Uzun yola çıkmaya hüküm giydim
Beyazların yöresinde nasibim kalmadı
yerlilerin topraklarına karşı suç işledim
zorbaların arasında tehlikeli bir nifak
uyrukların içinde uygunsuz biriyim
vahşetim
beni baygın meyvelerin lezzetinden kopardı
kendime dünyada bir
acı kök tadı seçtim
yakın yerde soluklanacak gölge bana yok
uzun yola çıkmaya hüküm giydim

Yukarıdaki şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şair, şiirin mesajını daha etkili hâle getirmek için öykümeden yararlanmıştır.
B) İsmet Özel tarafından yazılan şiir, İkinci Yeni sonrası toplumcu şiirin özelliklerini taşımaktadır.
C) İlk mısradaki "West Indies" yeni keşfedilen kıta; "Kızıl Elma" Türklerin hedefi; "İtaki" Troya'da savaştıktan sonra eve dönüş yolculuğuna çıkan Odysseus'un memleketi; "Maçın" masallarda kullanılan Çin'in diğer adı olarak karşımıza çıkar.
D) İlk dizedeki kelimeler uzağı, hedefi, ulaşılmamış temsil eder.
E) Şiirde ahenge, önem verilmiş, biçim önemsenmiş, içerik önemsenmemiştir.

2. I. "Umut, direnme, sorgulama, geleceğe inanç, isyan" gibi temaları işlemişlerdir.
II. Kendilerini toplumun sözcüsü olarak kabul ederek bireyin özgürlük arayışını dile getirmek istemişlerdir.
III. Şiirden kitleleri harekete geçiren bir güç olarak yararlanmak istemişlerdir.
IV. Şiiri, politik kaygı ve tepkilerin anlatım aracı olarak kullanmışlardır.
V. Serbest nazım geleneğini sürdürmüşlerdir.

Yukarıda, İkinci Yeni sonrası toplumcu şiir anlayışıyla yazan şairlerin özellikleri verilmiştir. Bu anlayışla şiir yazan şairler arasında ---- sayabiliriz.

Bu parçadaki boş bırakılan yere aşağıdaki şairlerden hangisi getirilemez?

- A) Nihat Behram B) Ataoğlu Behramoğlu
C) Refik Durbaş D) Süreyya Berfe
E) Haydar Ergülen

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

3. 1970 – 1974 yıllarını kapsayan dört yıllık zaman dilimi içinde yoğun bir sorgulamaya giren şairin bu sorgulamasını, 1971 muhtırasından sonra oluşan ortamın hızlandırdığı söylenebilir. Şairin *Mazot* şiirinden *Amentü* şiirine kadar uzanan dokuz şiiri, bu sorgulamanın şiir hâlinde yansıması olarak değerlendirilebilir. Bu şiirler, toplumsal ortamın kokmuş, boğucu havasını yansıttığı gibi, şairin gür ve güçlü sesinin yanında kendi varoluşundan kaygılanışının içerdığı hüznü ve acıyı da kapsamaktadır. Şair, sorgulama dönemi şiirlerini *Cinayetler Kitabı* adıyla kitaplaştırmıştır. Bu şiirleri, 1970'li yılların bir panoraması olarak da değerlendirilebilir.

Bu parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ataoğlu Behramoğlu B) İsmet Özel
C) Süreyya Berfe D) Ahmet Arif
E) Refik Durbaş

4. Seni, anlatabilmek seni
İyi çocuklara, kahramanlara
Seni anlatabilmek seni
Namussuza, halden bilmeze
Kahpe yalana
Art arda kaç zemheri
Kurt uyur, kuş uyur, zindan uyurdu
Dışarda gürül gürül akan bir dünya
Bir ben uyumadım
Kaç leylim bahar
Hasretinden prangalar eskittim
Saçlarına kan gülleri takayım
Bir o yana
Bir bu yana

Yukarıdaki dizeler aşağıdaki sanatçıların hangisinin adıyla özdeşleşen şiirinden alınmıştır?

- A) İsmet Özel B) Ataoğlu Behramoğlu
C) Ahmet Arif D) Metin Eloğlu
E) Nihat Behram

5. Şairin şiirlerinde aşk ve devrim ön plandadır. Aşk, belki de alaya alınmayan, şairi devrim kadar heyecanlandıran bir duygudur. Evren, Yelken, Devinim 60, Yapraklar, Şiir Sanatı dergilerinde yayımlanan şiirleriyle tanınmıştır. 1965'ten sonra, Halkın Dostları dergisinde çıkan şiirleriyle toplumcu özü öne alan bir şair olarak görünmüştür. İmgeci şiirden yalın ve toplumcu şiire geçmiş ve siyasal düşüncenin şiirde eritilmesini amaçlamıştır. İlk şiiri kitabı *Bir Ermeni Generali* den sonra, *Bir Gün Mutlaka*, *Aşk İki Kişiliktir* gibi eserler de kaleme almıştır.

Bu parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ataoğlu Behramoğlu B) Metin Altıok
C) Süreyya Berfe D) Arif Damar
E) Nihat Behram

6. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlıştır?

- A) Ataoğlu Behramoğlu yazdığı *Yurdundan, Bağımsızlık Gülü ve Sakarya Meydan Savaşı* gibi eserlerde Anadolu insanının dünyasına yöneltilmiş sosyalist bir sorgulama biçimi vardır.
B) Başlangıçtaki bireysel duyarlılığı, yerini 1970'lerden sonra toplumsallığa bırakan Gülten Akın, halk şiiri geleneğini ve Nazım Hikmet çizgisini takip ederek *Kırmızı Karanfil*, *Ağtılar ve Türküler* ve *Seyran Destanı* eserleriyle toplumsal bir şiir dünyası kurmuştur.
C) Toplumcu anlayışı epik anlayışla bağdaştıran şiirler yazan Kemal Özer'in şiirinin genel çizgisi, eylemci ve bilimsel toplumcu anlayışı yansıtır.
D) İlk kitabı *Gün Olayı* 1969'da yayımlayan Süreyya Berfe'nin şiirleri kara mizaha kadar varan güçlü bir ironi taşır.
E) 1960'larda sembolere bağlı şiirler yazmış, önce Marksist sonra da 1974'ten itibaren dindar şairler arasında yer alan İsmet Özel'in şiirlerinde anlaşılabilir, dağınıklık, asi tavır önde gelir.

7. *Bir Gün Mutlaka* adlı kitabıyla adını duyuran ----, *Yolculuk*, *Özlem ve Kavga Şiirleri*, *İyi Bir Vatandaş Aranıyor*, *Kızıma Mektuplar*, *Eski Nisan*, *Türkiye Üzgün Yurdu*, *Güzel Yurdu*, *Bebeklerin Ulusu Yok* kitaplarıyla günümüze gelmiştir. ---- şiirlerini *Gün Olay*, *Savrun*, *Hayat ile Şiir*, *Ufkun Dışında* adlı dört kitapta toplamıştır. Daha önce yayımladığı *Geceleyin Bir Koşu*'dan sonra yetmişli yılların şairleri arasında *Evet İsyan*'la katılan ----, bu kitabına *Cinayetler Kitabı*, ilk üç kitabını bir arada bastığı *Şiirler*, *Celladım Gülümserken*, *Erbain*'i (4 kitabı bir arada) eklemiştir. Şiirimizde toplumsal yergiye güncelleştirerek canlılık kazandıran, kullandığı kendine özgü sözcüklerle yarattığı yeni bir gülmeceyi lirizmle birleştiren ---- *Hasretinden Prangalar Eskittim* adlı kitabıyla bu yılların şairleri arasında katılmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Ataoğlu Behramoğlu B) Ahmet Arif
C) Süreyya Berfe D) İsmet Özel
E) Hilmi Yavuz

8. Şiir hayatına İkinci Yeni akımının şiir estetiğiyle başlamış; şiirlerindeki imgeleri lirik bir tarzla dile getirmiştir. Ataoğlu Behramoğlu ile Halkın Dostları dergisini çıkarır. Şiirlerini ve yazılarını dönemin önemli dergileri olan *Devinim*, *Papirüs*, *Yeni Dergi*, *Diriliş*, *Mavera*, *Dergâhta* yayımlar. 1969 yılında büyük yankılar uyandıran ikinci kitabı *Evet İsyan*'da topladığı şiirleriyle 1960 sonrası toplumcu şiirimizin önde gelen şairlerinden olmuştur. 1970'e kadar Marksist görüşle şiirlerini oluşturmuş; *Amentü* şiiriyle İslami söyleme yönelmiş; mistik bir görüşü benimsemiştir. İnsanların temel sorunu olan yabancılaşma, başkaldırı, bunaltı ve özgürlük gibi sorunlar şiirlerinin temasını oluşturmuştur. Sınırları ihlal edilen modern insan adına dünyaya başkaldırmıştır.

Aşağıdaki şiirlerden hangisi yukarıdaki parçada tanımlanan şaire ait değildir?

- A) Bir Yusuf Masalı B) Cinayetler Kitabı
C) Erbain D) Monna Rosa
E) Celladım Gülümserken

9. I. İsmet Özel
II. Ataoğlu Behramoğlu
III. Can Yücel
IV. Süreyya Berfe

Aşağıdaki şiirlerden hangisi yukarıda verilen şairlerden birine ait değildir?

- A) *Bir Gün Mutlaka* B) *Gün Olay*
C) *Sevgi Duvarı* D) *Geceleyin Bir Koşu*
E) *Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor*

GÜR YAYINLARI

10. Şiirlerinde argo ve müstehcen sözlerle çok sık yer veren, bu nedenle zaman zaman dikkatleri üzerine çekip kovuşturmaya uğrayan şair, ilk şiirlerini 1950 yılında *Yazma* adlı kitapta toplamıştır. ----, taşlama ve toplumsal duyarlılığın ağır bastığı şiirlerinde, yalın dili ve buluşları ile dikkati çekti. İlham kaynakları ve şiirlerinin konuları; doğa, insanlar, olaylar, kavramlar, heyecanlar, duyular ve duygulardır. Şiirlerinin çoğunda sevdiği insanlar vardır. Şairin, *Bağlanmayacaksın* adlı şiiri ünlüdür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Süreyya Berfe B) Ataoğlu Behramoğlu
C) Can Yücel D) İsmet Özel
E) Refik Durbaş

11. Aşağıdakilerden hangisi şiirin lirizmi içine gülmeceyi sıkıştırabilen şair olarak öne çıkmıştır?

- A) Can Yücel B) Ercüment Behzat Lav
C) İsmet Özel D) Metin Eloğlu
E) Hilmi Yavuz

GÜR YAYINLARI

12. Aşağıdakilerden hangisi İkinci Yeni sonrası toplumcu şiir anlayışıyla yazan şairlerden biri değildir?

- A) Ahmet Arif B) Cahit Zarifoğlu
C) İsmet Özel D) Refik Durbaş
E) Süreyya Berfe

Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
İkinci Yeni Sonrası Toplumcu Şiiri (1960 – 1980)

TEST
2

1. I. Grup II. Grup
- I. İsmet Özel A. *Erbain*
- II. Ataul Behramoğlu B. *Hasretinden Prangalar Eskittim*
- III. Ahmet Arif C. *Bir Gün Mutlaka*
- Yukarıda I. grupta verilen şairlerle II. grupta verilen eserler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?**

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

2. I. Süreyya Berfe
- II. Kemal Özer
- III. Refik Durbaş
- IV. Cemal Süreya
- V. İsmet Özel
- VI. Erdem Beyazıt

Yukarıda numaralanmış sanatçılardan hangileri 1960-1980 arası toplumcu şiir anlayışıyla ön plana çıkmış isimler arasında değildir?

- A) I. ve II. B) II. ve IV. C) III. ve V.
- D) II. ve VI. E) IV. ve VI.

3. Yağmur yağar akasyalar ıslanır
 Bulutlar uçuşur geceleyn
 Ben yağmura deli buluta deli
 Bir büyük oyun yaşamak dediğin
 Beni ya sevmeli ya öldürmeli
- Bir şarkıda iştimize alıştığımız bu dizelerin sahibi - - - - , 1960 sonrası şiirimizdeki toplumcu gerçekçi yönelimin kilometre taşı isimlerindendir. İlk şiirlerindeki aşk, ayrılık, doğa gibi bireysel daha sonra toplumsal temalara yöneldi. Gezip gördüğü yerlerden damıttığı folklorik öğeleri şiirine başanyla yansıttı. Birçok şiiri bestelendi. Şairin önemli yapıtları arasında *Maraş'ın ve Ökkeş'in Destanı* sayılabilir.
- Yukarıdaki boşluğa aşağıdaki sanatçılardan hangisinin getirilmelidir?**

- A) Gülten Akın B) Ataul Behramoğlu
- C) Refik Durbaş D) İsmet Özel
- E) Ülkü Tamer

4. Artık kelimeleri kalmamış fiyatları sormaktan
 Saçları taranılmaktan usanmışlar
 Sinemalara saklanıyorlar kışın
 Yaz olunca deniz yalayılarında
 Kaldırımlarda demokrat
 Otobüslerde dindar
 Geceyi
 Saatlerine bakarak anlıyorlar
 Ve sabah
 Gökyüzünün karnını gerdiği zaman
 Dağların kokusundan fabrikalar
 Acıkınca
 Köleler!
- İsmet Özel
- Yukarıdaki şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Serbest ölçüyle yazılmıştır.
- B) I. Yeni (Garip) anlayışına ait içerik özellikleri taşımaktadır.
- C) İnsan emeğinin ucuz zevkler karşılığında sömürüldüğü konusunu işlemektedir.
- D) Uyağa yer verilmemiştir.
- E) Belirli bir nazım birimi ve biçimi kullanılmıştır.

5. I. Toplumcu dünya görüşünü savunmuş, bu anlayışla eserler vermiştir.
- II. Aynı şiir anlayışını paylaştığı İsmet Özel'le birlikte Halkın Dostları isimli dergiyi çıkarmıştır.
- III. Tümünüyle kapalı ve imgeci bir şiir tutumu benimsemiştir.
- IV. Şiirlerinde dünya görüşüne uygun olarak kavgacı, mücadeleci bir üslup vardır.
- V. *Memleketimden İnsan Manzaraları* en ünlü eserleri arasındadır.

Ataul Behramoğlu ile ilgili yukarıdaki değerlendirmelerden hangileri yanlıştır?

- A) I. ve II. B) I. ve IV. C) III. ve IV.
- D) II. ve V. E) III. ve V.

6. (I) Marksizm'in ve öğrenci hareketlerinin yükselişte olduğu 1960'lı yıllarda edebiyat da bu gelişmelerden etkilendi. (II) Birçok derginin yayımlanmaya başladığı bu dönemde toplumcu siyasal akıma koşut biçimde halkın ve işçi sınıfının sorunları, bu sınıfın kapitalist güçlerce sömürüldüğü teması işlendi. (III) Ataul Behramoğlu ve İsmet Özel'in çıkardıkları Halkın Dostları'nın, bu denli başarılı olması ve ününü günümüze dek koruyabilmesinin sırrı dönemin söz konusu toplumsal koşullarında aranmalıdır. (IV) Bu isimlerle birlikte Erdem Beyazıt, Cahit Zarifoğlu ve Yavuz Bülent Bakiler de aynı anlayışla eser veren diğer sanatçılardır. (V) Hareket 1980 yılına kadar güçlenerek devam ettiyse de 80 sonrası, dönemin siyasal koşulları nedeniyle gücünü gittikçe yitirdi.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde 1960-1980 arası toplumcu şiir anlayışıyla ilgili bilgi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. I. İkinci Yeni sonrası toplumcu şiirin temsilcileri, kendilerini toplumun sözcüsü kabul ederek bireyin özgürlük arayışını dile getirmek istemişlerdir. ()
- II. İkinci Yeni sonrası toplumcu şiirde, umut, direnme, sorgulama, geleceğe inanç, isyan gibi temalar işlenmiştir. ()
- III. Dil ve anlatımda İkinci Yeni şiirinde görülen soyut anlatıma devam edilmiş, İkinci Yeni şairlerinden daha ileri bir anlam kapallılığı tercih edilmiştir. ()
- IV. Toplumsal mesajları daha etkili kılmak için slogan üslubundan yararlanmışlardır. ()

Yukarıdaki cümlelerden doğru olanın yanına (D), yanlış olanın yanına (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.	IV.
A)	(D)	(D)	(Y)	(Y)
B)	(D)	(Y)	(D)	(Y)
C)	(Y)	(D)	(Y)	(Y)
D)	(D)	(D)	(Y)	(D)
E)	(Y)	(D)	(D)	(D)

8. İkinci Yeni sonrası toplumcu şiirde; ümit, geleceğe inanç ve hayatın zorluklarına direnme isteği gibi temalara sıkça yer verilmiştir.

Yukarıdaki bilgiden hareketle aşağıdaki dizelerin hangisi, İkinci Yeni sonrası toplumcu şiirin özelliklerini yansıtan bir şiirden alınmış olamaz?

- A) Nedir aydınlığı yaratan, günü güne benzeten
 Hayatı yaşanır kılan, insanı insan eden
- B) Ölü bir şey kalıyor dünyadan, yapraklardan
 Ben buradâ bir sıkıntıyım, atımdan iniyorum
- C) İstedim ki / Daha güzel / Olsun şu dünya.
 İstedim ki / Beyaz / İpek gibi yağın karın altında
- D) Bu sabah mutluluğa aç pencereni
 Bir güzel arın dünkü kederinden
- E) İnsan bütün güzel müzikleri dinlemeli alabildiğine
 Hem de tüm benliği seslerle, ezgilerle dolarcasına

9. İlk kitabı *Geceleyn Bir Koşu*'yu 1966 yılında, büyük yankılar uyandıran ikinci kitabı *Evet İsyan*'ı ise 1969 yılında yayımlar. 1970'de yakın arkadaşı Ataul Behramoğlu ile birlikte Halkın Dostları dergisini çıkarır. 1974 yılına gelindiğinde ise o zamana dek içerisinde bulunduğu ve savunduğu sosyalist düşünce çizgisini geride bırakarak fikri ve ruhi bir değişim yaşar. Bu tarihten sonra yazı ve sanat hayatına, İslami düşünce çerçevesinde devam eder. *Celladım Gülümserken* ve *Erbain* adlı kitapları bu dönemin ürünleridir.

Yukarıda tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nihat Behram B) Süreyya Berfe
- C) İsmet Özel D) Özkan Mert
- E) Refik Durbaş

10. İlk şiir kitabı *Bir Ermeni General* 1965'te basıldı. Gençlik dönemi şiirlerinde Orhan Veli, Atilla İlhan ve İkinci Yeni şiirinin ortak özellikleri etkili oldu. Gerçek şiir kimliği 1965-1971 arasında Papirüs, Şiir Sanatı, Yeni Gerçek, Yeni Dergi ve Halkın Dostları'nda çıkan şiirleriyle oluştu. Bu şiirlerde toplumcu, etkin bir edebiyat anlayışının örnekleri yer aldı. Toplumcu gerçekçi şiir ilkelerine yöneldi, şiirini yeni biçim ve tema arayışlarıyla besledi.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsmet Özel B) Refik Durbaş
- C) Nihat Behram D) Ataul Behramoğlu
- E) Süreyya Berfe

11. I. Grup II. Grup
- I. Refik Durbaş A. *Savrulan*
- II. Süreyya Berfe B. *Bir Gün Mutlaka*
- III. Ataul Behramoğlu C. *Çıracık Aranıyor*

Yukarıda I. grupta verilen şairlerle II. grupta verilen eserler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	C	A	B
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

12. - - - - 70'li yılların sonunda yayımladığı *Siyah Bir Acıda* kitabıyla bu yılların yazarları arasına girmiş, *Çıracık Aranıyor* ve *Menzil*'le günümüze gelmiştir. Şiirlerinde 12 Mart olaylarını yansıtan bir şair olarak dikkati çeken - - - - *Hayatımız Üzerine Şiirlerle* adını duyurduktan sonra, şiir yazmayı sürdürmüş, *Yeniden Kendi Şehrimle* günümüze gelmiştir.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Ataul Behramoğlu – İsmet Özel
- B) Refik Durbaş – Nihat Behram
- C) Nâzım Hikmet – Atilla İlhan
- D) Ahmet Oktay – Hilmi Yavuz
- E) Süreyya Berfe – Can Yücel

Cumhuriyet Döneminde Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)

1980 Sonrası Şiir

TEST
1

1. I. 1980 sonrası Türk şiirinde, hece ölçüsü ve aruz ölçüsü sıklıkla kullanılmış ama aynı zamanda Türk şiir geleneğinden de uzaklaşmıştır. ()
- II. 1980 sonrası Türk şiirinde, Türk şiir birikimini yeniden ve bütün olarak değerlendirme çabası vardır. ()
- III. 1980 sonrası Türk şiirinde, açık ve basit bir anlatım tercih edilmiş, biçim bakımından Garip çizgisine yaklaşılmıştır. ()

Yukarıdaki yargılardan doğru olanın yanına (D), yanlış olanın yanına (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	(D)	(Y)	(Y)
B)	(Y)	(D)	(Y)
C)	(Y)	(D)	(D)
D)	(Y)	(Y)	(Y)
E)	(D)	(Y)	(D)

2. I. Bu dönem şairleri birlikte dergiler çıkarmışlardır. *Yazko Edebiyat*, *Üç Çiçek*, *Şiir Atı* ve *Sombahar* gibi dergiler bu dönemde etkili olmuştur.
- II. 1980 şairleri için ortak bir anlayıştan çok, grupların ve kişilerin ayrı ayrı şiir anlayışlarından söz edilebilir.
- III. İkinci Yeni Sonrası Toplumcu Şiirde olduğu gibi ideolojiyi şiirlerinde öncelikli bir öge olarak görmemişlerdir.
- IV. Düz yazıya yaklaşan bir üslupla, anlatmaya imkân veren temaları da şiirlerinde işlemişlerdir.
- V. Halk şiiri geleneğinin benimsendiği şiirlerde ironi ve mizaha önem verilmiş, nasıl anlatıldığından çok neyin anlatıldığı önem kazanmıştır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde, 1980 sonrası Türk şiirinin özelliklerinden biri verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. 1980 sonrası Türk şiirinin kendine özgü sese sahip şairlerindendir. Siyasal çalkantıların içinde yetişmesine rağmen şiirlerinde ideolojiyi ön plana çıkarmamıştır. *Üç Çiçek* ile *Şiir Atı* dergilerini yayıma hazırlayanlar arasında yer almıştır. İnsan - dünya ilişkisini, insanın var oluşunu, ölüm - yaşam karmaşasını, sade, lirik bir tarzla sorgulamış; şiirlerinin ana temasını ölüm, yalnızlık, yabancılaşma oluşturmuştur. Her şiirini bir imge etrafında kurgulaması şiirlerinin en önemli özelliği olmuştur. *Karşılığını Bulmamış Sorular*, *Sırat Şiirleri*, *Nar*, *Hafız ile Semender* önemli eserleridir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüseyin Atlansoy B) Haydar Ergülen
C) Enis Batur D) Murathan Mungan
E) Küçük İskender

4. I. Bir zamanlar yalnızlık güzeldi Mısır'da
Seninle yepyeni bir göktü gidildi
Baktım mı, büyürdü bir zambaktı anımda
Şimdi bir gölgedir uzar ovalarımda
Böyle uyanırdım ya uyanmak değildi
Bir aşk demektir bu dünyada.

İlhan Berk

- II. O şehre davrandığın gibi davran bana da
O şehre gittiğin gibi bana da git uçarak
Bana da in bana kan ve el salla geride
Bıraktığına: Elveda benim küçük adamım

Haydar Ergülen

Yukarıdaki şiirlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İkinci Yeni şiirine özgü nitelikler taşıyan I. şiir, İkinci Yeni'nin temsilcisi olan bir şair tarafından kaleme alınmıştır.
- B) II. şiir, 1980 sonrası Türk şiirinin özelliklerini taşımaktadır.
- C) Şiirlerde imge ve çağrışıma önem verilmiştir; bu özellik her iki şiir anlayışını birbirine yaklaştıran unsur olarak değerlendirilebilir.
- D) II. şiirde, şiir düşünceleri yaymak için bir araç olarak kullanılmıştır; I. şiirde ise bu amaç söz konusu değildir.
- E) Kapalı bir anlatımın benimsendiği her iki şiirde de biçim bakımından yakınlaşma görülmektedir.

5. Şiirlerini *Diriliş*, *Yönelişler*, *Yedi İklim*, *Bürde*, *Kayıtlar*, *İpek Dili*, *Dergâh*, *Kaşgar* ve *Hece* dergilerinde yayımlamıştır. *Batıda Kar Var* ilk şiiridir. 1980 Kuşağının en önemli şairlerindendir. II. Yeni şiirinden etkilenmiş, imge ve çağrışımlara yer vermiştir. *İntihar İlacı*, *Balkon Çıkmazında Efendilik Tarihi*, *Güldeste*, *Su Burcu* önemli eserleridir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüseyin Atlansoy B) Ebubekir Eroğlu
C) Özdemir İnce D) Enis Batur
E) Küçük İskender

6. Şiir kültürü bakımından donanımlı bir şairdir. Şair, yirminci yüzyıl şiirinin mirasını çizebilecek kadar zengin bir şiir kültürüne sahiptir. Şairin şiirleri, Doğu ve Batı kültürünün kesiştiği yerde önemli bir yere sahiptir. Şair, şiir dilinde her türlü deneyime açıktır. Şiirlerini *Bir Ortaçağ Yalnızlığı*, *Nil*, *İblise Göre İncil*, *Kandil*, *Doğu Batı Divanı* gibi eserlerde toplamıştır.

Yukarıdaki parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Murathan Mungan B) Ebubekir Eroğlu
C) Haydar Ergülen D) Hüseyin Atlansoy
E) Enis Batur

7. I. serin rüzgârlar taşır
bir dostumun yüzünü yakan mevsim
incelmış bir hayatın kederiyle
sessizce durur anıların yamacında
renginden su alan resim
odalara sığmazdık odalar dar
içinde gizli bir ses ölürken
dönenip durdu heves
dağlar dağlar

Haydar Ergülen

- II. Bir zamanlar hamaldım, çelenk taşıdım
En güzel çiçekleri ben sırtımda taşıdım
Caddelerden geçerdim, büyük vitrinlerin önünden
Serlerden bahçelerden güne damlardım
Renklere karıştırdım, kentlin ışıklarına
İçinden soyulan bir portakal gibi
Kendi içdenizlerimi öper okşardım
Süslenmiş gibi olurdum
Kokular içinde kalırdım.

Edip Cansever

Yukarıdaki şiirler karşılaştırıldığında;

- I. Nazım birimi II. Ölçüleri
III. İmgeye yer vermeleri IV. Aynı temada yazılmaları
numaralanmış bilgilerden hangisinin ortak olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I. ve III.
D) II. ve III. E) I. ve IV.

8. Şiirleri 1982'den itibaren *Diriliş*, *Yönelişler*, *Yedi İklim*, *İkinci Yazıları*, *Şiir Atı*, *Albatros*, *Dergâh*, *Bürde*, *Hece* dergilerinde yayımlandı. Şehir Konuşmaları ile 1990 Türkiye Yazarlar Birliği Şiir Ödülünü aldı. *Su Burcu*, *İntihar İlacı* önemli eserlerindendir.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsmet Özel B) Haydar Ergülen
C) Erdem Beyazıt D) Hüseyin Atlansoy
E) Cahit Zarifoğlu

9. I. Grup II. Grup
I. Hüseyin Atlansoy A. *Bir Ortaçağ Yalnızlığı*
II. Enis Batur B. *Su Burcu*
III. Haydar Ergülen C. *Hafız ve Semender*

Yukarıda I. grupta verilenler, II. grupta verilenlerle aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I.	II.	III.
A)	A	B	C
B)	C	B	A
C)	B	A	C
D)	C	A	B
E)	B	C	A

10. İlk şiirini Eskişehir'de *Deneme* dergisinde "Umur Elkan", ilk yazısını da aynı yıl Yeni Ortam gazetesinde "Mehmet Can" adıyla yayımlayan gösteri dergisinin düzenlediği yarışma ile adını duyurdu. Klasik ve çağdaş şiirimizin birikimlerini bilinçle, ustaca özümsemiş, kuşağının önde gelen şairlerinden biri olmuştur. Rasyonalite ile ironi arasında salınan duygusu yüksek şiirler yazmıştır. *Karşılığını Bulamamış Çocuklar*, *Sırat Şiirleri*, *Hafız ile Semender*, *Keder Gibi*, *Ödünç Üzgün Kediler Gazeli* şiir kitaplarından bazılarıdır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Hüseyin Atlansoy B) Haydar Ergülen
C) Edip Cansever D) İsmet Özel
E) Ahmet Telli

11. I. Hüseyin Atlansoy
II. Zeki Ömer Defne
III. Necip Fazıl Kısakürek
IV. Asaf Hâlet Çelebi
V. Nazım Hikmet Ran

Yukarıda numaralanmış sanatçılardan hangisi 1980 sonrası şiir anlayışıyla eser ortaya koyan sanatçıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. 1980 sonrası şiir anlayışıyla ortaya konan eserler yazarları bakımından ikiye ayrılmışsa hangisi dışta kalır?

- I. *Su Burcu*
II. *İntihar İlacı*
III. *Nar*
IV. *Hafız ile Semender*
V. *İblise Göre İncil*

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Cumhuriyet Döneminde Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir) 1980 Sonrası Şiir

**TEST
2**

1. Anne

Sahi senden mi doğdum anne
Yollar nehirler kuşluk vakitleri dururken
Bir insandan mı doğar bir çocuk

Anne senin yüreğin taş olsa dayanır mı
Kuş olsa çiçek olsa gündüz olsa
Kırılmaz mı acıdan bir sap menekşenin boynu

Bu kez dağlar doğursun beni anne
Sen de ılık bir yağmur ol
Durmadan yağ kanayan yerlerime

Haydar Ergülen

Yukarıdaki şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bireysel bir konuyu dile getirmektedir.
B) Yaşamın kaynağı ve doğayla bütünleşme gibi alt temaları işlemektedir.
C) Bazı sözcük tekrarları ile ahenk yakalanmaya çalışılmıştır.
D) Üçlük nazım biriminde uyak düzeni değil anlam bütünlüğü dikkate alınmıştır.
E) İmgeden ve söz sanatlarından uzak bir anlayışla yazılmıştır.

2. I. Hüseyin Atlansoy
II. Ebubekir Eroğlu
III. Murathan Mungan
IV. Melih Cevdet Anday
V. Haydar Ergülen

Yukarıda numaralanmış sanatçılardan hangisi 1980 sonrası şiir anlayışına uygun yapıtlarla öne çıkmış isimler arasında değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. I. 1980 askerî darbesinin ortaya çıkardığı toplumsal ve siyasal koşullarda şekillenmiştir.
II. Siyasal ve toplumsal sorunlar geri planda kalmış, daha çok bireysel temalar işlenmiştir.
III. Kapalı ve imgeci bir şiir tutumu benimsenmiştir.
IV. Hece ölçüsü ve dörtlük nazım birimi hâkimdir.
V. Uzak çağrışımlara değer vermesi yönüyle İkinci Yeni akımı ile benzerlikler taşımaktadır.

1980 sonrası Türk şiiri ile ilgili yukarıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4., 1980 sonrası şiirinin usta isimlerinden biridir. Yabancılaşma, ölüm, yalnızlık, var oluş karmaşası şiirlerinin ana temasıdır. Şiirlerinde imge odaklı bir örüntü hemen dikkat çeker. Yapıtları birçok ödüle layık görülen sanatçı, yaşamının merkezine şiiri yerleştirmiştir. Öyle ki bir şiir kitabının başlığı olan *Nar*, aynı zamanda çocuğuna da ad olmuştur.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdaki sanatçılardan hangisi getirilmelidir?

- A) Murathan Mungan B) Ebubekir Eroğlu
C) Hilmi Yavuz D) Hüseyin Atlansoy
E) Haydar Ergülen

5. I. Grup II. Grup
I. Enis Batur A. *Balkon Çıkmazında Efendilik Tarihi*
II. Haydar Ergülen B. *40 Şiir ve Bir*
III. Hüseyin Atlansoy C. *Perişey*

Yukarıda I. grupta verilen şairlerle II. grupta verilen eserler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

6. 1980 sonrası bir dergi ve şair enflasyonu yaşadığımız söylelenebilir. Birçoğu birkaç aydan birkaç yıla uzanan bu kısa süreli dergilerin sanatçıları da dergileri ile birlikte unutulup gitmiştir. Ancak şiiri kendine dert edinmiş ve onunla olan birlikteliği gönül eğlendirmenin çok üzerinde bir bağlılık ifade eden *Hafız ile Semender* şairi ve toplu şiirlerini *Su Burcu* isimli kitapta toplayan ayrı bir yere konulmayı hak ediyorlar.

Yukarıdaki boşluklara aşağıdakilerden hangisi sırayla getirilmelidir?

- A) Murathan Mungan – Ebubekir Eroğlu
B) Ebubekir Eroğlu – Haydar Ergülen
C) Hilmi Yavuz – Hüseyin Atlansoy
D) Hüseyin Atlansoy – Enis Batur
E) Haydar Ergülen – Hüseyin Atlansoy

7. Gizleyen Özne okumaz yazmaz biri olsam
kayıtsız bir yabancı örnek
ya da sürü sahibi bir çoban
bir asa kalsa bana
kitaplarda bulunmayan
isimler fiiller ve edatlardan
evreni içinde gizleyen özneyim ben
leyla çöllerde bir kayıp zamir
yolu bitirip menzile erişir isem
sıfatlar nesnelerden yeşerir
ruha açılan sözüm ben
faniliğe kapı gövde
kıydan kesen kılıç
açıkça gösterilen simge

Hüseyin Atlansoy

Yukarıdaki dizelerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) "asa, çoban, leyla ve çöl" sözcüklerinin çağrışım değerinden yararlanılmıştır.
B) İmgelerle zenginleştirilmiş bir şiir dili kullanılmıştır.
C) İkinci bölümde kullanılan "evreni içinde gizleyen özneyim ben" ifadesi tasavvufi bir imgedir.
D) Ahenk unsurları önemsenmemiş, şairanelik geri plana itilmiştir.
E) Türk şiir geleneğinde sıkça kullanılan konulardan yararlanılmıştır.

8. 1980-2000 arasında etkili olan şairlerden biri de *Sırat Şiirleri*; *Eskiden Terzi*, *Kırk Şiir ve Bir*, *Nar*, *Üzgün Kediler* *Gazeli* gibi şiir kitapları olan

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hilmi Yavuz'dur B) Haydar Ergülen'dir
C) Hüseyin Atlansoy'dur D) Erdem Beyazıt'tır
E) Cahit Zarifoğlu'dur.

9. 1980'lerde yazılan Türk şiirinin genel özelliği 12 Eylül darbesinin ardından toplumsal-siyasal ortamın değişmesine paralel olarak şiir anlayışının söylevci-slogancı anlayıştan saf şiire doğru değişmesidir.

Aşağıdaki eserlerden hangisi, parçada sözü edilen dönemde yazılmış şiirlerden biri değildir?

- A) *İntihar İlacı* B) *Nar*
C) *Hafız ile Semender* D) *İlk Sözler*
E) *Yerçekimli Karanfil*

10. 1980 dönemi şairleri âdeta kendilerinden önceki kuşağın şiirini atlayarak özellikle İsmet Özel ve Cahit Zarifoğlu gibi şairlerden, oradan geçerek çoğu Birinci Yenicilerin şairanelikten uzak şiirinden, gelenekten, divan ve halk şiiri kaynaklarından, Batı şiirinin son örneklerinden istifade etme yolunu seçmişlerdir.

Yukarıdaki numaralanmış ifadelerin hangisinde "1980 sonrası Türk şiiri" ile ilgili bir bilgi yanlıştır vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. 80 kuşağının en önemli şairlerinden olan Hüseyin Atlansoy'un 1983-2005 yılları arasında yazdığı şiirler, Hece Yayınları tarafından "Su Burcu" adıyla bir kitapta toplandı. 2005'in son günlerinde okurla buluşan Su Burcu, Atlansoy'un *İntihar İlacı*, *Balkon Çıkmazında Efendilik Tarihi*,

Şehir Konuşmaları, *İlk Sözler*, *Bir Gün Mutlaka* adlı kitaplarıyla, çeşitli dergilerde yer alan kitaba girmemiş şiirlerinden oluşuyor.

Yukarıdaki parçada altı çizili eserlerden hangisi Hüseyin Atlansoy'a ait değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. 1980 sonrası Türk şiiri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisinde bir bilgi yanlıştır vardır?

- A) İmgeye önem veren şairler, anlamdan ziyade bir duyuş oluşturmaya çalışmışlardır.
B) Yer yer halk ve divan şiiri gelenekleriyle, dünya şiirinin çağdaş örnekleriyle ilişkiler kurmuşlardır.
C) Biçimsel olarak ironiden (alaydan) öykülemeye, imgecilikten somut şiire uzanan geniş bir uygulama yelpazesi oluşturmışlardır.
D) Siyasal ideolojilerini yayabilmek için şairanelikten vazgeçmişler, şiirlerini toplumcu bir anlayışla kaleme almışlardır.
E) Başta İkinci Yeni şiiri olmak üzere, Türk şiirinin çeşitli şair ve akımlarından yararlanmışlardır.

Cumhuriyet Döneminde Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir) Cumhuriyet Döneminde Halk Şiiri

**TEST
1**

- Genç yaşımda felek vurdu başıma
Aldırdım elimden iki gözümü
Yeni değmiş idim yedi yaşıma
Kayıp ettim baharımı yazımı

Üç yüz onda gelmiş idim cihana
Dünyaya bakmadım ben kana kana
Kader böyle imiş çiçek bahana
Levh ü kalem kara yazmış yazımı

**Yukarıdaki şiirlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söy-
lenemez?**
A) Halk şiiri geleneğine göre yazılmış bir şiirdir.
B) Şiirde şairin yaşamına özgü bilgilere yer verilmiştir.
C) 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
D) Sarma kafiye düzeninde yazılmış; zengin kafiye-
ye yer verilmiştir.
E) Yirminci yüzyıl halk şairi Âşık Veysel tarafından kale-
me alınmıştır.
- I. Halk şairleri usta - çırak ilişkisi içinde yetişmeye de-
vam etmişlerdir.
II. Genel olarak saz eşliğinde şiir söyleme geleneği sür-
dürülmüştür.
III. Abdurrahim Karakoç gibi saz çalma geleneğine uy-
mayıp sadece şiir yazan kalem şairleri de vardır.
IV. Arapça - Farsça sözcüklerin kullanımı ve divan şiiri-
nin etkisi bu dönem halk şiirinde görülen önemli bir
özelliktir.
V. Bu dönem halk şairleri, şiirlerinde geleneksel konula-
rın yanında güncel konuları da işlemişlerdir.

**Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisi, Cum-
huriyet Dönemi halk şiirinin özelliklerinden biri değil-
dir?**
A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.
- Cumhuriyet'te birlikte halk kültürüne büyük önem verilmiş,
halk müziği ve dili araştırmaları bilimsel bir kimlik kazan-
mıştır. Cumhuriyet Dönemi'nde de halkın duygu ve dü-
şüncelerinin tercümanı olan halk şiiri örnekleri verilmiştir.
Bu dönemde eser veren şairler arasında - - - sayabiliriz.

**Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakiler-
den hangisi getirilemez?**
A) Âşık Veysel'i B) Şeref Taşlıova'yı
C) Murat Çobanoğlu'nu D) Mahzuni Şerif'i
E) Âşık Ömer'i

GÜR YAYINLARI

- 1933 yılında tanıştığı Ahmet Kutsi Tecer'in teşvikleriyle
kendi sözlerini yazıp söylemeye başlamıştır. Eserlerinde
yalın bir Türkçe vardır. Dili ustalıkla kullanır. Yaşama se-
vinciyle hüznün, iyimserlikle umutsuzluk şiirlerinde iç içe-
dir. Doğa, toplumsal olaylar, din ve siyasete ince eleştiri-
ler yönelttiği şiirleri de vardır. Şiirleri, *Deyişler*, *Sazımdan
Sesler* gibi eserlerde toplanmıştır.

**Yukarıdaki parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden
hangisidir?**
A) Âşık Veysel B) Âşık Feymanî
C) Abdurrahim Karakoç D) Neşet Ertaş
E) Şeref Taşlıova
- Küçük yaşta mecazi bir aşka tutuldum. Bu aşk on beş ya-
şıma kadar devam etti. İlk yıllarda "Çoban Osman" mah-
lasıyla şiir yazar, türkü söylerdim. 1964'ün sonbaharında
ve 1965'in ilkbahar ve yaz aylarında birkaç kez rüyamda
nurani yüzlü bir zatı görmüştüm. Bana hep - - - diye
seslenmişti. Bu yüzden bu adı mahlas olarak aldım. 1972
yılında evlendim. Üçü oğlan, biri kız, dört çocuğum oldu.
Halen Azaplı köyünde oturuyorum. Şiirlerimin bir bölümü-
nü *Ahu Gözlüm* adlı kitapta topladım.

**Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakiler-
den hangisi getirilebilir?**
A) Şeref Taşlıova
B) Âşık Feymanî
C) Abdurrahim Karakoç
D) Âşık Mahzuni Şerif
E) Âşık Veysel
- Günümüz halk şiirinin en büyük ozanlarından biridir. Mil-
letimizin hislerine tercüman olmuş ve hayatının sonuna
kadar da bu çizgisinden hiçbir zaman taviz vermemiş-
tir. Halk şiirine derin düşünce ve davayı genişlemesine,
derinlemesine sokan şairdir. Hem bir halk şairi, hem de
bir aydın yazar olarak Anadolu halkının, gazetecisinden,
doktorundan, hakiminden ezeli şikâyetlerini dile getirir.
Son devir Türk şiirinin en çok okunan şairlerinden biri
olan şair, *Mihriban* türküsünün de söz yazarıdır. Şiirlerini
Hasan'a Mektuplar, *Vur Emri*, *Gökçekimi*, *Dosta Doğru*
eserlerde toplamıştır.

Parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Neşet Ertaş B) Âşık Feymanî
C) Murat Çobanoğlu D) Şeref Taşlıova
E) Abdurrahim Karakoç

- Cumhuriyet Dönemi halk şiiri için aşağıda verilen
"Doğru (D) / Yanlış (Y)" eşleştirmelerinin hangisinde
yanlışlık yapılmıştır?
A) Âşık Veysel, Sivas'ın Şarkışla ilçesinde doğmuş,
gözlerini küçük yaşlarda kaybetmiş ve öğrenim gö-
rememiştir. Şiirlerinde vatan ve toprak sevgisini, aşkı
işlemiştir. (D)
B) Âşık Mahzuni, Ahmet Kutsi Tecer tarafından keşfe-
dilmiş, şiirlerini hece ölçüsüyle yazmıştır. (D)
C) Âşık Şeref Taşlıova, saz çalmamakla birlikte şiirlerini
halk şiiri gelenekleri doğrultusunda yazmıştır. Poli-
tik taşlamalarıyla tanınan şair, *Mihriban* adlı şiiriyle
geniş kesimler tarafından sevilmiştir. Hece ve aruz
ölçüsü kullanılmıştır. (Y)
D) Abdurrahim Karakoç, halkın sıkıntılarını toplumcu bir
bakış açısıyla anlatmış, güncel siyaseti konu alan
politik şiirler ve taşlamalar yazmıştır. Şiirlerini saz
eşliğinde söylemiştir. İşte *Gidiyorum Çeşm-i Siya-
hım*, *Bu Mezarda Bir Garip Var*, *Dom Dom Kurşunu*
sevilen şiirleridir. (Y)
E) Murat Çobanoğlu, âşıklık geleneğinin bir parçası
olan türkölü hikâyeler anlatma konusunda oldukça
başarıldır. *Cumhuriyet Destanı*, *Öğretmen*, *Dertli
Bülbül*, *Neyine Güvenemem Yalan Dünyanın*, *Yara-
dan*, *Kızıroğlu* bazı eserleridir. (D)
- Kars'ta doğdu. İlk bağlama derslerini Çıldır Şenlik'in
çırağı olan babası, yörenin usta âşıklarından Gülistan
Çobanlar'dan aldı. 14 yaşlarında türkü söylemeye baş-
ladı. Sürekli olarak Konya Âşıklar Bayramına katıldı. Bir-
çok kez çeşitli dallarda birincilik aldı. Âşıklık geleneğinin
bir parçası olan türkölü hikâyeler anlatma konusunda
da başarılı örnekler veren - - - , kendi türkülerinin yanı
sıra usta malı türkülerini de genç kuşaklara aktardı. Halk
edebiyatı ve âşıklık geleneği üzerine çeşitli seminerler
verdi. Şiirleri çeşitli dergilerde yayımlandı. Türkiye dışın-
da, Avrupa'dan İran'a dek birçok ülkede konserler verdi,
yarışmalara katıldı. 1971 yılında Kars'ta açtığı, özellikle
usta-çırak ilişkisinin ve âşıklık geleneğinin sürdürülmesi
adına bir okul niteliğinde olan Halk Ozanları Kahvesi yö-
renin âşıklar merkezine dönüştü.

**Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden han-
gisi getirilebilir?**
A) Mahzuni Şerif B) Murat Çobanoğlu
C) Âşık Veysel D) Şeref Taşlıova
E) Âşık Feymanî
- Aşağıdakilerden hangisinde XX. yüzyıl halk şairleri
bir arada verilmiştir?
A) Şeref Taşlıova, Ruhsatı, Dadaloğlu, Abdurrahim Ka-
rakoç
B) Âşık Veysel, Âşık Mahzuni Şerif, Âşık Feymanî, Ab-
durrahim Karakoç
C) Dertli, Seyrani, Abdurrahim Karakoç, Kağızmanlı
Hıfzı
D) Âşık Veysel, Abdurrahim Karakoç, Bayburtlu Zihni,
Murat Çobanoğlu
E) Murat Çobanoğlu, Âşık Ömer, Âşık Veysel, Erzurumlu
Emrah

- (I) Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Sivrialan köyünde doğ-
du, yedi yaşında iken çiçek hastalığına yakalanarak göz-
lerini kaybetti. (II) Babasının telkiniyle saz çalıp şiir söy-
lemeye başladı. (III) Ahmet Hamdi Tanpınar'ın yardımıyla
yurt çapında tanındı, Köy Enstitülerinde halk türküsü öğ-
retmenliği yaptı. (IV) TBMM tarafından çıkarılan özel bir
kanunla kendisine maaş bağlandı, halk şiirinin başarılı
örneklerini verdi. (V) Şiirlerinde dünyanın geçiciliği, ölüm,
kardeşlik, birlik-beraberlik ve sevgi gibi temaları işledi.

**Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde Âşık
Veysel'le ilgili bir bilgi yanlış vardır?**
A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.
I. Grup	II. Grup
I. Âşık Veysel	A. <i>Mihriban</i>
II. Âşık Mahzuni Şerif	B. <i>Uzun İnce Bir Yoldayım</i>
III. Abdurrahim Karakoç	C. <i>İşte Gidiyorum</i>

**Yukarıda I. grupta verilen şairlerle II. grupta verilen
eserler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden
hangisi olur?**

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A
- Aşağıdakilerden hangisi XX. yüzyılda halk şiirine ve-
rilen değerın ana sebeplerinden biri savılamaz?
A) Halk müziği, dil ve folklor araştırmalarının bilimsel ve
kurumsal bir kimlik kazanması
B) Ulus-devlet yapısının, halkçılık ilkesinin tabii bir so-
nucu olarak halk kültürünün önem kazanması
C) Halk şairlerinin toplumsal sorunlar karşısında halk
bilincini ve halkın bakış açısını yansıtmaları
D) Halk şiirinin yaşayan bir gelenek olarak yeni ve güçlü
temsilciler çıkarması
E) Batı kaynaklı modern şiir akımlarına duyulan tepki

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Cumhuriyet Döneminde Halk ŞiiriTEST
2

- I. Ölçü hece ölçüsüdür.
II. Nazım birimi dördlüktür.
III. Ses akışı için çoğunlukla yarım uyak ve redif kullanılır.
IV. Genellikle 7, 8 ve 11'li hece ölçüsü kullanılmıştır.
V. Geleneksel nazım biçimleri yerine çağdaş ve Batı kökenli nazım biçimleri kullanılmıştır.

Cumhuriyet Dönemi halk şiirinin biçimsel özellikleri ile ilgili yukarıdaki değerlendirmelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

- Ağlayalım Atatürk'e
Bütün dünya kan ağladı
Süleyman olmuştu mülke
Geldi ecel, can ağladı
Atatürk'ün eserleri
Söyleyecek bundan geri
Bütün dünyanın her yeri
Ah çekti, vatan ağladı

Bu ne kuvvet, bu ne kudret
Var idi bunda bir hikmet
Bütün Türkler, İnönü İsmet
Gözlerinden kan ağladı

Uzatma Veysel bu sözü
Dayanmaz herkesin özü
Koruyalım yurdumuzu
Dost değil, düşman ağladı

Yukarıdaki şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

- Hece ölçüsü ve dördlük nazım birimi kullanılmıştır.
- Âşık tarzı halk şiirinin genel özelliklerinden taşsırma geleneğini devam ettirmektedir.
- İçeriği, yazıldığı dönemle ilgili tarihsel bilgiler içermektedir.
- Koşma nazım biçimine ait şekil özellikleri vardır.
- Uyak düzeni abab-cccb-dddb-eeeb biçimindedir.

- Çok köklü bir geçmişi olan halk şiiri, İslamiyet öncesi döneme kadar geri götürülebilir. Bu yönüyle Batılı yaşam tarzının ve modern hayatın alabildiğine canlandığı Cumhuriyet Dönemi'nde halk şiirinin sona ermesi beklenemezdi. Nitekim günümüzde de - - - - , gibi bir kısmı ölmüş bir kısmı hâlen hayatta olan sanatçılar eliyle özellikle meraklıları için canlı bir halk şiiri geleneğinin olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdaki sanatçılardan hangisinin getirilmesi uygun **olmaz**?

- A) Âşık Veysel B) Bayburtlu Zihni
C) Şeref Taşlıova D) Mahzuni Şerif
E) Murat Çobanoğlu

- I. Bir yönüyle Pir Sultan Abdal'a, bir başka yönüyle de Karacaoğlan'a bağlanabilecek bir geleneğin devamıdır.
II. Şiirlerinde sürekli toplumsal barışa, insan ve doğa sevgisine vurgu yapmıştır.
III. Önceleri tamamen bağlı olduğu âşık tarzını zamanla terk etmiş, modern şiir ölçütleri ile değerlendirilebilecek eserler yazmıştır.
IV. Sazı kullanması kendisinden önceki geleneğin yozlaşmamış, güçlü, özgün tekniğini yansıtmaktadır.
V. Ahmet Kutsi Tecer tarafından keşfedilmiş ve sanat âleminde tanıtılmıştır.

Cumhuriyet Dönemi halk şiiri sanatçılarından Âşık Veysel'le ilgili yukarıdaki değerlendirmelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

- Günümüzde halk şiiri geleneksel biçimde sazla ve doğaçlama icra edildiği gibi modern şiir anlayışına uygun olarak belirli bir süreç içinde de üretilmektedir. Bu şiirler de duyarlılık ve biçimsel yönden halk şiiri evreni içinde değerlendirilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda sözü edilen yalnız "duyarlılık ve biçimsel" yönden halk şiirine bağlanabilecek şairlerden biridir?

- A) Abdurrahim Karakoç B) Âşık Reyhâni
C) Şeref Taşlıova D) Mahzuni Şerif
E) Murat Çobanoğlu

- Seni çok sevenler çok örseledi
Oy güzel vatanım, oy Anadolu
Açların çalıştı, tokların yedi
Oy güzel vatanım, oy Anadolu

- Eleştirel bir üslup kullanılmıştır.
- Ahenk; yarım uyak, redif ve nakaratla sağlanmıştır.
- Biçimsel yönden semaiye uygun niteliklere sahiptir.
- Tezat sanatına başvurulmuştur.
- Çapraz uyak düzeninde yazılmıştır.

Yukarıda Abdurrahim Karakoç'tan alınan dizeler için numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi **yanlıştır**?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

- I. Cumhuriyet Dönemi halk şairleri yapısal yenilikler ile geleneksel tür ve biçimlerden tamamen uzaklaşmışlardır. ()
II. XX. yüzyıl halk şiirinde, XIX. yüzyıl halk şiirindeki gibi divan edebiyatı etkisi görülmez. ()
III. Bayburtlu Zihni, Erzurumlu Emrah ve Seyrani, XX. yüzyıl halk şairlerinden bazılarıdır. ()
IV. XX. yüzyıl halk şiirinde, geleneksel konulardan tümüyle uzaklaşmış, yeni bir tema arayışına girilmiştir. ()

Yukarıdaki cümlelerden doğru olanın yanına (D), yanlış olanın yanına (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.	IV.
A)	(D)	(D)	(Y)	(Y)
B)	(D)	(Y)	(D)	(Y)
C)	(Y)	(D)	(Y)	(Y)
D)	(D)	(D)	(Y)	(D)
E)	(Y)	(D)	(D)	(D)

- Aşağıdakilerden hangisi, Cumhuriyet Dönemi'nde eser veren halk şairlerinden biri **değildir**?

- A) Şeref Taşlıova B) Murat Çobanoğlu
C) Âşık Veysel Şatiroğlu D) Abdürrahim Karakoç
E) Kayıkçı Kul Mustafa

- I. Grup II. Grup
I. Âşık Mahzuni Şerif A. İşte Gidiyorum
II. Âşık Feymani B. Mihriban
III. Abdürrahim Karakoç C. Ahu Gözlüm

Yukarıda I. grupta verilen halk şairleri ile II. grupta verilen şiirler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

- Neyine güvenem yalan dünyanın
Kerem'i yandırıp kül etmedi mi
On bir ay bülbülü ettirdi feryat
Gül için bülbülü lal etmedi mi

Yukarıdaki dizlerden yola çıkılarak aşağıdaki yargılardan hangisine **ulaşılabilir**?

- A) Bir koşmadan alındığına
B) 11'li hece ölçüsü ile kaleme alındığına
C) Ait olduğu şiirin ilk dördlüğü olduğuna
D) Cumhuriyet Dönemi'nde oluşturulduğuna
E) Halk şiiri geleneğinin etkisiyle yazıldığına

- Aşağıdaki geleneksel Türk halk şiiri ile Cumhuriyet Dönemi Türk halk şiiri karşılaştırmalarının hangisinde bir **yanlışlık** yapılmıştır?

Cumhuriyet Öncesi Türk Halk Şiiri	Cumhuriyet Dönemi Türk Halk Şiiri
A) Genellikle hece ölçüsü kullanılmıştır.	Hece ölçü kullanılmıştır.
B) Şiirler, koşma, semai, Şiirler, koşma, semai, varsağı gibi nazım biçimleri ile oluşturulmuştur.	varsağı gibi nazım biçimleri ile oluşturulmuştur.
C) Şairler, eserlerini saz eşliğinde dile getirmişlerdir.	Saz şairliği anlayışı unutulmuş, eserler sadece yazılı olarak üretilmiştir.
D) Şiirler halkın kullandığı sade dille oluşturulmuştur.	Şiirler halkın anlayacağı sade dille oluşturulmuştur.
E) Bazı sanatçılar, divan şiirinden etkilenmiş ve o tarzda şiirler söylemeye çalışmışlardır.	Sanatçılar, divan şiirinden etkilenmemişlerdir.

- Yayalara çıkma zamanı gelmişti. Arabalar Kars'ın yakınında olan bir yaylaya gidiyordu. Ben de bunların arasındaydım. Yaşım on üçtü. Yolda çok susamıştım. Arabadan inip bir çeşme gözesine koştum. Su içtikten sonra otlara, çiçeklere daldım. Oracıkta uyuyakalmışım. Rüyamda ak saçlı bir ihtiyar, bana suya benzer bir şey içirdi. Gözümü açtığımda gece olmuştu. Uyanınca kendimi daha güçlü hissettim. Hafızamda bazı şeylerin yer ettiğini anladım.

Yukarıda kendi dilinden âşık olma hikâyesini anlatan Murat Çobanoğlu, aşağıdaki âşık olma şekillerinden hangisi ile bu geleneğe dâhil olmuştur?

- A) Bade içerek âşık olma
B) Usta-çırak ilişkisi ile âşık olma
C) Âşık meclislerini takip ederek âşık olma
D) Seveda yüzünden âşık olma
E) Kalıtım yoluyla âşık olma

**Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri Genel Özellikleri**

**TEST
1**

1. Dönemin koşulları nedeniyle siyasi söylevden uzak durulan - - - -, yapı ve söyleyişe içerikten fazla önem verilmiştir. Bu şiir, uzak çağrışımlara yeniden değer verilmesi yönüyle - - - - imge düzenini devam ettirdiği söylenebilir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) İkinci Yeni sonrası toplumcu şiirde – Garip şiirinin
B) Öz Şiir anlayışını Sürdüren Şiirde – Serbest Nazım ve Toplumcu şiirin
C) Garip Dışında Yeniliği Sürdüren Şiirde – Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiirin
D) Birinci Yeni Şiirinde – İkinci Yeni Şiirinin
E) 1980 Sonrası Şiirde – İkinci Yeni Şiirinin

2. Sokaklarda
Ölümçül portakallar
Ve çivitsi bulutlar saat
Kaç olursa olsun
Üzünç yüklenmiş bir gemi
Akdeniz'de
Ölümçül
Çivitsi
Portakallar bulutlar

İçerik ve biçim özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, yukarıdaki şiirin aşağıdaki şairlerden hangisi tarafından yazıldığı söylenebilir?

- A) Yusuf Ziya Ortaç
B) Cahit Külebi
C) Ece Ayhan
D) Orhan Veli Kanık
E) Ahmet Kutsi Tecer

3. I. Grup II. Grup
I. Orhan Veli Kanık Gül Muştusu
II. Fazıl Hüsnü Dağlarca Erbain
III. İsmet Özel Vazgeçemediğim
IV. Atıf Behramoğlu Çocuk ve Allah
V. Sezai Karakoç

Yukarıda I. grupta verilen şairlerden hangisi, II. grupta verilen eserlerden herhangi biriyle eşleştirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

4. I. Dokumada çalışan kızların
Günleri naylon iplik, ucuz keten
Emeğin, alın terinin ve aşkın
Kanı damlar kirpiklerinden
II. İkiz hayaletler gibi yürüdük
Puslu aydınlıkta o bahar günü
Gece bir tepeden seyrettik, büyük
Yıldızların suya döküldüğünü

Yukarıdaki şiirler biçim ve içerik özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, aşağıdaki şiir anlayışlarından hangisine özgü nitelikler taşır?

I	II
A) Toplumcu Şiir	Öz Şiir anlayışını Sürdüren Şiir
B) 1980 Sonrası Şiir	Toplumcu Şiir
C) İkinci Yeni Şiiri	Garip Dışında Yeniliği Sürdüren Şiir
D) Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir	Toplumcu Şiir
E) İkinci Yeni Şiiri	Garip Şiiri

5. Ali Rıza ile Ahmet'in Hikâyesi
Ne tuhaftır Ali Rıza ile
Ahmet'in hikâyesi
Biris köyde oturur
Biris şehirde
Ve her sabah
Şehirdeki köye gider
Köydeki şehre

Orhan Veli Kanık

Yukarıdaki şiirde Garip akımına ait özelliklerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Ölçü ve kafiye yer verilmemiştir.
B) Kalıp söz ve benzetmelerden kaçınılmıştır.
C) Sıradan insanın gündelik hayatlarından kesitler şiire konu olmuştur.
D) Gerçeküstücü şairlere özgü soyut bir anlatım vardır.
E) Şiirde günlük dil kullanılmıştır.

6. Gençlik yıllarında divan edebiyatından etkilendi. Gazeller ve rubailer yazdı. 1937'den sonra serbest ölçü kullanmaya ve Batı şiirinin tekniklerine yönelmeye başladı. Şiirlerinde dinlerden, ideolojilerden, toplumsal olaylardan çok Anadolu-İran-Hindistan çizgisi üzerinde uzanan bir yaşamın görünümünü sesler aracılığıyla dile getirdi. Şairin şiirleri, *He, Lâmelif, Om Mani Padme Hum* adlı eserlerde toplanmıştır.

Yukarıdaki parçada tanılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsmet Özel
B) Cahit Zarifoğlu
C) Asaf Hâlet Çelebi
D) Atıf İlhan
E) Hilmi Yavuz

7. I. Grup II. Grup
I. Süreyya Berfe A. 1980 Sonrası Türk Şiiri
II. Edip Cansever B. İkinci Yeni Sonrası Toplumcu Şiiri
III. Hüseyin Atlansoy C. İkinci Yeni Şiiri

Yukarıda I. grupta verilenler, II. grupta verilenlerle aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	C	A	B
C)	A	C	B
D)	C	B	A
E)	B	C	A

8. Garip Akımı ve İkinci Yeni şiirine karşı çıktı. Mavi ya da Maviciler adıyla tanınan şiir akımını başlattı. Şiire yeni bir ses düzeni, taşkın, coşkulu bir anlatım ve kendisine özgü bir duyarlılık getirdi. *Sisler Bulvarı, Yağmur Kaçağı* şiir kitaplarındaki şiirleriyle genç şair kuşağını etkiledi. *Elde Var Hüzün* eserindeki şiirlerinde ise divan şiirinden yararlandı.

Yukarıdaki parçada tanılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atilla İlhan
B) Süreyya Berfe
C) Fazıl Hüsnü Dağlarca
D) Metin Altıok
E) Behçet Necatigil

9. I. Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir
II. Öz Şiir anlayışını Sürdüren Şiir
III. 1980 Sonrası Şiir
IV. İkinci Yeni Sonrası Toplumcu Şiir

Aşağıdaki şairlerden hangisi yukarıdaki şiir anlayışlarından birinin temsilcisi değildir?

- A) İsmet Özel
B) Hüseyin Atlansoy
C) Ahmet Muhip Dıranas
D) Ahmet Kutsi Tecer
E) Abdürrahim Karakoç

10. Şiirde Garip hareketine tepki olarak ortaya çıkan yeni şiir akımı - - - - Anlamca kapalılığın, somuta karşı soyutlamanın, değişik çağrışımlarla imgeci, biçimci bir şiir anlayışının savunulduğu bu şiir topluluğunun öncüleri arasında - - - - sayılabilir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Öz Şiir'dir – Ahmet Hamdi Tanpınar
B) İkinci Yeni'dir – Cemal Süreya
C) İkinci Yeni Sonrası Toplumcu Şiir'dir – Atıf Behramoğlu
D) Garip Dışında Yeniliği Sürdüren Şiir'dir – Arif Nihat Asya
E) Serbest Nazım ve Toplumcu Şiir'dir – Nazım Hikmet

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Doğru (D) / Yanlış (Y)" şeklinde değerlendirilirken bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Garip hareketinde, ortalama insanın duyguları, düşünceleri, sokaktaki adamın davranışları çoğu kez abartılarak süslerden arındırılmış bir dille anlatılmıştır. (Y)
B) Garip dışında yeniliği sürdüren şairlerden biri olan Refik Durbaş, okuyucunun zihninde zengin çağrışımlar, tasarımlar oluşturarak şiirin çok boyutlu bir şekilde okunmasını sağlamıştır. (D)
C) Anlatılmayan, anlatılamayan şeyleri bulup çıkarmaya çalışan Edip Cansever, İkinci Yeni topluluğunun önemli şairlerinden biridir. (Y)
D) Kemalettin Kamu, *Çoban Çeşmesi* şiirinde, Anadolu'nun kendi yazgısına bırakılmışlığını betimlerken, halk şiirinin duygu ve deyişlerinden de esinlenmiştir. (D)
E) Halit Fahri Ozansoy'un, Ulukışla yoluyla Kayseri'ye gidişinin izlenimlerinden oluşan *Han Duvarları* şiiri, memleketçi şiirin zirvelerinden biridir. (Y)

12. Toplumcu gerçekçi şiir ilkelerine yöneldi, şiirini yeni biçim ve tema arayışlarıyla besledi. Çevirileriyle de dikkat çekti. Kendisi gibi şair olan ağabeyi Atıf Behramoğlu ile "Militan" dergisini kurdu ve yönetti. Ayrıca "Güneş" dergisini çıkaranlar arasında yer aldı. Eserleri arasında *Hayatımız Üstüne Şiirler, Fırtınayla Borayla Denenmiş Arkadaşlıklar, Dövüşe Dövüşe Yürünecek* sayılabilir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Can Yücel
B) Nihat Behram
C) İsmet Özel
D) Özdemir Asaf
E) Haydar Ergülen

**Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri Genel Özellikleri**

**TEST
2**

1. Hanginiz bilir, benim kadar
Karpuzdan fener yapmasını
Sedefli hançerler, üstüne
Gülcemal resmi çizmesini
Beyit düzmesini
Mektup yazmasını
Yatmasını
Kalkmasını

İçerik ve biçim özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, yukarıdaki şiirin şairi ve ait olduğu topluluk aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Ahmet Muhip Dıranas – Öz Şiir Anlayışını Sürdüren Şiir
B) Rıfat Ilgaz – Toplumcu Gerçekçi Şiir
C) Edip Cansever – İkinci Yeni Şiiri
D) Orhan Veli Kanık – Garip Şiiri
E) Haydar Ergülen – 1980 Sonrası Şiir

2. anlayışında şairler, bakışlarını kendi özerlerinden çok dış dünyaya, çevreye, köy ve şehir sorunlarına çevirmişlerdir. Bu şairlerin ortak yanı, sanata toplumsal bir işlev yüklemeleri ve gerçekliği benimsemeleridir. Sanatçının haksızlıklar karşısında siyasal bir tavır alması gerektiğini düşünürler. Bu şairlerden biri de

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Garip şiiri – Orhan Veli Kanık'tır.
B) Toplumcu gerçekçi şiir – Cahit Irgat'tır.
C) İkinci Yeni Şiiri – İlhan Berk'tir.
D) 1980 sonrası şiir – Hüseyin Atlansoy'dur.
E) Öz şiir – Cahit Sıtkı Tarancı

3. Halk şiiri geleneğini gününün koşullarıyla bağdaştırarak hece, bazen de aruz vezniyle şiirler yazdı. Rubai türündeki şiirleri Hisar Dergisi'nde yayımlandı. *Ellinci Yıl Marşı* şiiriyle, 1973'te Cumhuriyet'in 50. Yılı Şiir Yarışması'nı kazandı. *Kara Gözlüm Efkarlanma Gül Gayrı, Ve Ben Yalnız, Hasret, Hancı* gibi Türkçenin inceliklerini yansıtan, duygulu şiirlerinden bazıları bestelendi.

Yukarıdaki parçada tanılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Seyfi Orhon B) Can Yücel
C) Bekir Sıtkı Erdoğan D) Arif Nihat Asya
E) Özdemir Asaf

4. Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum
Bu dağların eskiden âşinasıdır soyum
Bekçileri gibiyiz ebenced buraların
Bu تنها derelerin, bu vahşi kayaların
Görmediği gün yoktur sürü peşinde bizi
Her gün aynı pınardan doldurup testimizi
Kırlara açılırız çingiraklarımızla

Yukarıdaki şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Konusu bakımından pastoral şiir özelliklerini taşımaktadır.
B) Kemalettin Kamu tarafından hece ölçüsüyle yazılmıştır.
C) Millî Zevk ve anlayışını sürdüren şiire örnek olarak gösterilebilir.
D) Sade bir dille ve içten bir söyleyişle kaleme alınmıştır.
E) Ahenk unsurlarına önem verilmemiş, edebî sanatlarından yararlanılmamıştır.

5. İnce bir duyarlığın şairidir. *Hücremde Ayışığı* isimli eseriyle 1960 sonrası toplumcu şairler kuşağı içerisinde yer alarak, şiirlerinde kenar mahalle insanının duygu ve düşüncelerini yansıtmıştır. Marksist harekete eylem itibarıyla olmasa da söylemindeki benzeşimler bakımından yakındır. *Kuş Tufanı, Çırak Aranıyor, Çaylar Şirketten* gibi şiir kitapları vardır.

Yukarıdaki parçada tanılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refik Durbaş B) İsmet Özel
C) Atıf Behramoğlu D) Ahmet Arif
E) Süreyya Berfe

6. Şairin şiirlerinin sağlam bir metafizik zemini vardır. O, şiir dilindeki semboller aracılığıyla geleneği güne ve geleceğe taşımaya çalışmıştır. Böylece şiir coğrafyasında geleneği yeniden biçimlendirmiş ve yorumlamıştır. Şairin şiirinin önemli işlevi, içinden çıktığı kültür ve medeniyeti yaşatmanın yanı sıra doğurganlığını sağlamaktır. *Ta-ha'nın Kitabı, Gül Muştusu, Hızır'la Kırk Saat* gibi uzun şiirlerindeki hikâyeler, şairi klasik edebiyata çektiği gibi, ona İslam ahlakını ve kültürünü anlatma fırsatını da vermiştir.

Yukarıdaki parçada tanılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Necip Fazıl Kısakürek B) İsmet Özel
C) Sezai Karakoç D) Arif Nihat Asya
E) Yavuz Bülent Bakiler

7. Aşağıdaki dizelerden hangisi, İkinci Yeni şairlerinden birine ait olabilir?

- A) Aladır gözlerin siyahtır kaşın
Aradım cihanı bulunmaz eşin
B) Param olsa satar mıydım
Kahverengi elbisemi
C) Çamlıbel'den Tokat'a doğru
Tozlu yolların aktığı ırmak
D) Acılarından, umutlarından başka
Aşkın, alınterinin ve emeğin
E) Güvercin kuşukusu cırlak güneş
En dar sokağı İstanbul'un

8. I. Şiir anlayışları, "imgeye kapıları sonuna kadar açarak, edebî sanatlarla özgürlük tanımak, sıradanlıktan ayrılmak, halk kültüründen uzaklaşmak, nükteden kaçmak, duyguya ve çağrışımlara yaslanmak, olayı atmak, aydın azınlığa seslenmek" diye tanımlanabilir.
II. Bu şiir anlayışında şairler kendilerini toplumun sesi, sözcüsü olarak görmüşler, şiirlerinde slogan üslubundan yararlanmışlardır.

Yukarıda şiir anlayışları verilen topluluk ve topluluğun temsilcisi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I	II
A) İkinci Yeni İlhan Berk	Toplumcu Gerçekçi Şiir Atıf Behramoğlu
B) Öz Şiir Cahit Sıtkı Tarancı	Garip Hareketi Orhan Veli Kanık
C) Garip Hareketi Melih Cevdet Anday	1980 Sonrası Şiir Haydar Ergülen
D) Birinci Yeni Oktay Rıfat Horozcu	İkinci Yeni Edip Cansever
E) Toplumcu Gerçekçi Şiir Nazım Hikmet Ran	İkinci Yeni Cemal Süreyya

9. "Eski şiirimizden, millî kültür ve edebiyatımızdan kopmadan yeni ve güzel bir şiir sergilemek, o yıllarda şiirimizi çıkmaza sokanlara ve yozlaştıranlara karşı çıkmak ve tavır almak" parolasıyla 1950'den itibaren Garip akımına tepki olarak çıkmaya başlayan dergisi etrafında toplanan şairler arasında sayılabilir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Mavi – Atilla İlhan
B) Yedi Meşale – Ziya Osman Saba
C) Hisar – Mehmet Çınarlı
D) Papirüs – Cemal Süreyya
E) Varlık – Yaşar Nabi Nayır

10. 1940 – 1950 arası, Türk edebiyatında yeni kıyırdaşma ve şahsiyetlerin belirme dönemidir. 1946 yılında *Ceb-baroğlu Mehmed* adlı şiiriyle "CHP Şiir Yarışması"nda ikinciliği kazanmış ve adından söz ettirmeye başlamıştır. Aynı yarışmada birinciliği *Otuz Beş Yaş* şiiriyle üçüncülüğü ise *Çakır'ın Destanı* şiiri ile kazanmıştır.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Orhan Veli Kanık – Cahit Sıtkı Tarancı – Atilla İlhan
B) Behçet Necatigil – Ahmet Muhip Dıranas – Asaf Hâlet Çelebi
C) Rıfat Ilgaz – Cahit Sıtkı Tarancı – Atıf Behramoğlu
D) Atilla İlhan – Cahit Sıtkı Tarancı – Fazıl Hüsni Dağlarca
E) İsmet Özel – Cahit Zarifoğlu – Gülten Akın

11. I. Halk edebiyatı geleneğinden yararlanmış, folkloru kullanmış, Anadolu coğrafyasını, halkını çeşitli yaşayış sahnelerini şiirlerine yansıtmıştır. (D)
II. *O Beyaz Bir Kuştu* adlı eserindeki şiirlerinden hareketle, konuşulan Türkçeyi en güzel kullanan şairlerden biri olduğu söylenebilir. (Y)
III. *Sanat* şiirinde sanat anlayışını dile getirirken yerli kaynakları görmezden gelenlere tepki göstermiştir. (D)
IV. Şiirlerinin tamamını hece ölçüsüyle yazmış, heceyle yazdığı şiirlerini *Şarkın Sultanları ve Dinle Neyden* adlı eserlerinde toplamıştır. (Y)
V. Çamdeviren, Deli Ozan gibi takma isimlerle mizahi şiirler de yazan şair, Behçet Kemal Çağlar ile birlikte *Onuncu Yıl Marşı'nı* yazmıştır. (Y)

Faruk Nafiz Çamlıbel ile ilgili yukarıdaki cümlelerin hangisinde "Doğru (D) / Yanlış (Y)" şeklinde değerlendirilken bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

12. I. Orhan Seyfi Orhon
II. Cahit Sıtkı Tarancı
III. Fazıl Hüsni Dağlarca
IV. Cemal Süreyya

Aşağıdaki eserlerden hangisi yukarıdaki şairlerden birine ait değildir?

- A) Çocuk ve Allah B) Elde Var Hüzün
C) Sevdâ Sözleri D) Düşten Güzel
E) Fırtına ve Kar

**Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)**
Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri Genel Özellikleri

**TEST
3**

1. Nazım Hikmet'in aşağıdaki eserlerinden biri değildir?

- A) 835 Satır
- B) Jakond ile Si – Ya – U
- C) Kuvayı Milliye Destanı
- D) Memleketimden İnsan Manzaraları
- E) Celladım Gülümserken

2. Aşağıdakilerin hangisi toplumcu gerçekçi şiir anlayışının özelliklerinden biri değildir?

- A) Materyalist ve Marksist bir dünya görüşü üzerine şekillenmiştir.
- B) Ana ilkeleri Sovyet Yazarlar Birliği Kongresinde şekillenmiştir.
- C) Toplumun feodalizmden sosyalizme geçişi hedeflenir.
- D) Temelinde insanı toplum ve üretim ilişkileri vardır.
- E) Ölçü ve ahenge önem verilir, tarihî değerler ön plana çıkarılır.

3. Ne sen
Ne ben,
Ne de hüsnünde toplanan bu mesa
Ne de alam-ı fikre bir mesa
Olan bu mai deniz
Melali anlamayan nesle aşına değiliz.

Ahmet Haşım

Serbest müstezattan daha serbest bir şekilde yazılan bu şiirlerde dize bir sözcüğe kadar iner fakat dizelerde bir kafiye vardır. Ölçü aruzdur. Ahmet Haşım bu şiirde çok başarılı eserler vermiştir.

Yukarıdaki şiir anlayışının etkileriyle oluşan Cumhuriyet Dönemi sanat anlayışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumcu Gerçekçiler
- B) Maviciler
- C) Öz Şiir Anlayışı
- D) İkinci Yeni
- E) Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir

4. Aşağıdakilerin hangisi, Faruk Nafiz Çamlıbel'in farklı türde yazdığı bir eserdir?

- A) Suda Halkalar
- B) Gönülden Gönüle
- C) Dinle Neyden
- D) Çoban Çeşmesi
- E) Canavar

5. Aşağıdakilerden hangisi Garip şiirinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Yaşama sevinçlerini fazlasıyla şiire yansıtmışlardır.
- B) Vezin ve kafiye karşı çıkmışlardır.
- C) Şiirde söz ve anlam oyunları bırakılmıştır.
- D) Süse ve suniliğe karşı çıkıp yalınlığa önem verdiler.
- E) Orhan Veli Kanık, Memduh Şevket Esenal ve Oktay Rifat bu anlayışla eserler kaleme almıştır.

6. Şiir anlayışı göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisi Garip anlayışını yansıtan bir şiirden alınmış olabilir?

- A) Çocukluğum, çocukluğum
Bir çekmecedeki unutulmuş
Senelerle rengi solmuş
Bir tek resim çocukluğum
- B) Çözülen bir demetten indiler birer birer
Bırak, yorgun başları bu taşlarda uyusun
Tutuşmuş ruhlarına bir damla gözyaşı sun
Bir sebile döküldü bembeyaz güvercinler
- C) Çılgınlık içinde can verdiği bu an
N'olur, gözlerine geceler dolmadan
Bana altın gibi bakışlarını ver
- D) Bekliyorum
Öyle bir havada gel ki
Vazgeçmek mümkün olmasın
- E) Bir melek su taşıdı
Biri serinlik taşıdı uzaktan
Biri yeşillik getirdi
Yıldırım gibi ama sessiz
Çimenler sökün etti kara topraktan

- 7. – Şiirlerinde iç duygu ve bununla birlikte gelişen hafif sesli bir musiki havası vardır.
- Halk edebiyatı üzerine araştırmaları önemlidir.
- Edebiyatımıza Âşık Veysel'i kazandırmıştır.
- Şiirlerini hece ölçüsünde ve yalın bir dille yazmış, aşk, doğa, ölüm, özlem gibi konuları işlemiştir.
- Hece ölçüsüne yeni biçimler eklemiştir.
- Tiyatro oyunları ile Türk edebiyatındaki büyük bir boşluğu doldurmuş, tiyatrocunun kimliğini ispat etmiştir.
- Köşebaşı, Koçyiğit Köroğlu, Yazılan Bozulmaz, Bir Pazar Günü, Satılık Ev eserlerinden bazılarıdır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tark Buğra
- B) Ahmet Kutsi Tecer
- C) Cahit Sıtkı Tarancı
- D) Kemalettin Kamu
- E) Cahit Külebi

8. Aşağıdakilerin hangisinde eser–yazar eşleştirmesinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Suda Halkalar – Faruk Nafiz Çamlıbel
- B) Ben ve Ötesi – Necip Fazıl Kısakürek
- C) Geceleyin Bir Koşu – İsmet Özel
- D) Gerçeğin Öte Yakası – Metin Altıok
- E) Yağmur Kaçağı – Erdem Beyazıt

9. Aşağıdakilerden hangisi eserlerini toplumcu şiir zevk ve anlayışıyla yazan şairlerden biri değildir?

- A) Rifat Ilgaz
- B) Yavuz Bülent Bakiler
- C) Suat Taşer
- D) Enver Gökçe
- E) A. Kadir

10. Amaçlarını Yaprak dergisinin ilk sayısında,

Edebiyat verir yalın söz alırız
Şarkı verir, türkü alırız
Tek ses verir, çok ses alırız
Lisan verir, dil alırız
Tesbih verir, pergel alırız
Meta verir, fizik alırız
Salon verir, sokak alırız

biçimindeki ilginç bir sunuş yazısı ile bildiren edebî topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Yeniciler
- B) Yedi Meşaleciler
- C) Maviciler
- D) I. Yeniciler
- E) Toplumcu gerçekçiler

11. Makineyi ve hızı sanata sokan bu akım 20. yy.da ortaya çıkmıştır. Hayatta her şey hareketlidir. Sanatçı da kendinde bir hız bulmuş ve eserini bu hıza uydurmuştur. Geçmiş ve durgun davranışa düşmandır. İçinde bulunulan zamanın ve geleceğin dinamizmine yönelmiş, bu hareketliliğin sesini şiirleriyle duyurmuştur. Mısralarda makine ve çark sesleri duyurulmaya çalışılmıştır. Bu akımın öncüsü İtalyan şair, romancı, oyun yazarı ve yayın yönetmeni Filippo Tommaso Marinetti'dir.

Yukarıda tanıtılan, Türk edebiyatının ünlü şairi Nazım Hikmet'in de temsilcisi olduğu akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelecekçilik (Fütürizm)
- B) Dadaizm
- C) Sürrealizm (Gerçeküstçülük)
- D) Kübizm
- E) Egzistansiyalizm (Varoluşçuluk)

12. "Şiir dili her şeyin üstündedir." ve "Sanat bir biçim sorudur." görüşünü savunan Cumhuriyet Dönemi şiir anlayışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İkinci Yeni Anlayışı
- B) Toplumcu Gerçekçi Şiir Anlayışı
- C) Öz Şiir Anlayışı
- D) Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışı
- E) Birinci Yeni Anlayışı

Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri Genel Özellikleri

TEST
4

1. Sanatçı Şiir Anlayışı
I. Nazım Hikmet	Serbest Nazım ve Toplumcu şiir
II. Attila İlhan	Öz (Saf) Şiir
III. Orhan Şaik Gökyay	Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını sürdüren şiir
IV. Sezai Karakoç	İkinci Yeni
V. Oktay Rıfat	Garip Hareketi
- Yukarıda verilen sanatçı – şiir anlayışı eşleştirmelerinden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?**
- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.
2. XX. yüzyılın başlarında Avrupa'daki askerî ve siyasi olaylar, sosyal karışıklıklara yol açmıştır. İtalyan şair ----- ve birkaç ressam tarafından başlatılan fütürizm (gelecekçilik) akımının Rusya'daki temsilcisi ----- ülkemizdeki temsilci ise toplumcu gerçekçi sanatçı ----- olmuştur.
- Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**
- A) Marinetti – Mayakovski – Nazım Hikmet
B) Mayakovski – Tolstoy – Cahit Külebi
C) Marinetti – Victor Hugo – Ziya Osman Saba
D) Tolstoy – Tristan Tzara – Faruk Nafiz Çamlıbel
E) Victor Hugo – Emile Zola – Necip Fazıl Kısakürek
3. Aşağıdakilerden hangisi Fazıl Hüsni Dağlarca'ya ait eserlerden biri değildir?
- A) Çocuk ve Allah B) Havaya Çizilen Dünya
C) Yedi Memetler D) Kapalı Çarşı
E) Üç Şehitler Destanı
4. Aşağıdakilerden hangisi İkinci Yeni Topluluğunun özelliklerinden değildir?
- A) Şiiri öyküleştirerek anlatımlardan kaçınma
B) Şiirde söyleyişi daha çok önemseme
C) Şiirde konu veya olayı ikinci plana alma
D) Şiirde imgeye ve hayal gücüne yer verme
E) Anlatımda açık, net, anlaşılır olmaya dikkat etme

5. Dede Korkut Hikâyeleri üzerine yaptığı kapsamlı çalışmalarıyla tanınan sanatçı, inceleme ve araştırmalarıyla Türk edebiyat tarihine önemli katkılarda bulunmuştur. Eski metinleri incelemiş, onlara eklediği notlarla bu metinlerin yeni basımlarını hazırlamıştır. Millî Edebiyat zevk ve anlayışına bağlı kalan sanatçı asıl ününü *Bu Vatan Kimin* adlı şiiriyle kazanmıştır. Yaşamı boyunca yalnızca beş şiirini Türkçe ve İngilizce olarak 1976'da yayımlamış olan şairin şiirleri, ölümünden sonra *Bu Vatan Kimin* adı altında kitaplaştırılmıştır.
- Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Faruk Nafiz Çamlıbel B) Ahmet Kutsi Tecer
C) Orhan Şaik Gökyay D) Zeki Ömer Defne
E) Kemalettin Kamu
6. Başlangıçta II. Yeni anlayışı içerisinde yer alan sanatçı, daha sonraki yıllarda tümüyle kendi şiirine yönelmiştir. II. Yeni'ye özgü dil ve biçim öğelerini kullanarak mistik, metafizik ve dinsel kavramların oluşturduğu soyut bir şiir dünyası kurmuş ve kuşağının en iyi şairleri arasına girmeyi başarmıştır. Daha sonraki yıllarda tümüyle kendi şiirine yöneldi. Yeni biçim araştırmalarına, değişik imgelerle kendine özgü, mistik ve İslami içeriğe yer veren eserleriyle kuşağının en iyi şairleri arasına girdi. Gazete yazılarında ise İslam toplumlarının çağdaş dünyadaki konumlarını ele aldı. *Monna Rosa* şiiriyle tanınmıştır.
- Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Turgut Uyar B) Sezai Karakoç
C) Edip Cansever D) Ece Ayhan
E) Cemal Süreya
7. Bingöl Çobanları ve Gurbet adlı şiirleri ile adını duyuran -----, ilk şiirlerinde vatan sevgisi, Millî Mücadele gibi konuları işlerken sonraki şiirlerinde aşk, gurbet, yalnızlık gibi temalarını işlemiştir. Duygu ve düşüncüyü bir arada yürüten, romantik ve realist konu ve hayatları işleyen şiirleriyle ün yapmıştır.
- Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**
- A) Faruk Nafiz Çamlıbel B) Ahmet Kutsi Tecer
C) Kemalettin Kamu D) Arif Nihat Asya
E) Behçet Kemal Çağlar

8. Faruk Nafiz Çamlıbel ve Yavuz Bülent Bakiler, şiirlerinde Anadolu ve Anadolu insanını anlatma işini hassasiyetle yerine getirmişlerdir. İki sanatçı, gerek tema gerek mesaj kaygısı bakımlarından benzerlikler gösterir. Faruk Nafiz Çamlıbel'in ----- şiiriyle Yavuz Bülent Bakiler'in ----- şiirlerinde Anadolu ve Anadolu insanı anlatılmıştır. Yavuz Bülent Bakiler ve Faruk Nafiz Çamlıbel, Anadolu'ya ortak duyarlılıkla ve bakış açısıyla yaklaşmışlardır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sanat – Anadolu Gerçeği
B) Han Duvarları – Mihriban
C) Körfez – Şahdamar
D) Çoban Çeşmesi – Kaldırımlar
E) Firari – Monna Rosa

9. Şiirlerinde resim tecrübesinin akisleri olan ifadeler vardır. Halk şiir geleneğinin bazı niteliklerinden yararlanmış, daha çok üsluba ve iç ahenge önem vermiştir. Çoğunlukla aşk temasını işledi. Resim sanatının da ustalarındandır. Ressamlığının yanı sıra şairliğiyle de ön plana çıkan sanatçı şiirlerinde tıpkı resimlerinde olduğu gibi halk edebiyatı motiflerinden yararlanmıştır. *Karadut, Dol Karabakır Dol* adlı eserleriyle tanınan sanatçı yalın bir dille içten, lirik şiirler kaleme almıştır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Melih Cevdet Anday B) Cahit Sıtkı Tarancı
C) Ahmet Kutsi Tecer D) Bedri Rahmi Eyüboğlu
E) Cahit Külebi

10. I. Grup II. Grup
I. Fazıl Hüsni Dağlarca	<i>Ben Sana Mecburum</i>
II. Sezai Karakoç	<i>Sivaslı Karınca</i>
III. Cahit Zarifoğlu	<i>Karşı</i>
IV. Orhan Veli Kanık	<i>Körfez</i>
V. Attila İlhan	

Yukarıda I. grupta verilen şairlerden hangisi, II. grupta verilen şiirlerden herhangi biriyle eşleştirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. Şiirde ölçü ve kafiyenin gereksiz olduğu kanısındadırlar. Şiirin bütün meselesi deyişedir. Sözcükleri ararken güzel olmalarına bakılmamalı ve şiir "şairanelikten" kurtulmalıdır. Şekil şiirin kalıbı değil, asıl kendisidir. Türk şiirinde o güne kadar kabul edilmiş kalıp ve anlayışlardan kurtulmak gerektiğini düşünür ve biçimciliğe, duygusallığa karşı koyup söyleyiş güzelliğini esas olarak görür. Şiirde tüm kurallara ve önceden belirlenmiş kalıplara karşı koyarak kuralsızlığı kural olarak gördüler.

Parçada sözü edilen şiirde sıradan insanların duyuruluşunu yansıtan, söz oyunlarına, söyleyiş oyunlarına başvurmayı reddeden edebî topluluk, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öz Şiir Anlayışı
B) Toplumcu Gerçekçiler
C) Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir
D) Birinci Yeni (Garipçiler)
E) İkinci Yeni (Soyutçular)

12. Sitem
- Önde zeytin ağaçları arkasında yâr
Sene 1946
Mevsim
Sonbahar
Önde zeytin ağaçları neyleyim neyleyim
Dalları neyleyim
Yâr yollarına dökülmedik dilleri neyleyim
Yâr yâr! Seni kara saplı bir bıçak gibi sineme sapladılar
Değirmen misali döner başım
Sevda değil bu bir hışım
Gel gör beni darmadağın
Tel tel çözülüp kalmışım
Yâr yâr
Canımın çekirdeğinde diken
Gözümün bebeğinde sitem var.

Yukarıdaki şiiri *Karadut* şiiriyle de tanınan aşağıdaki şairlerden hangisi yazmış olabilir?

- A) Orhan Veli Kanık B) Edip Cansever
C) İsmet Özel D) Cemal Süreya
E) Bedri Rahmi Eyüboğlu

**Cumhuriyet Döneminde
Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)
Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri Genel Özellikleri**

**TEST
5**

1. Savaştan yeni çıkmış oldukça yorgun ve acılı bir ulus olarak bir anlamda hayata yeniden başlamak durumundaydık. Hiçbir şey – bu arada sanat da – eskisi gibi olmayacaktı. Cumhuriyet'ten önceki son edebi topluluğun ortaya koyduğu birikimi yadsımamakla birlikte bilimde, eğitimde, sanayide olduğu gibi sanat–edebiyat alanında da daha almamız gereken çok uzun bir yol olduğunun bincindeydik.

Parçada geçen Cumhuriyet'ten önceki son edebî topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanzimat Edebiyatı
B) Servetifünun Edebiyatı
C) Fecriatî Edebiyatı
D) Millî Edebiyat
E) Yedi Meşaleciler

2. Yalınlık yürümeli haramilerin üstüne
Boğazlarındaki yetim hakkını
Yutamadan ümüklerinde yakalamalı
Yeminliyiz kul hakkı yedirmemeye
Yeminliyiz
Hakça
İnsanca
Paylaşmaya
Bir elmayı iki kardeşe bölercesine

Yukarıdaki şiir için;

- I. Serbest ölçüyle yazılmıştır.
II. Belirgin bir uyak sistemi yoktur.
III. Söylev üslubu kullanılmıştır.
IV. Toplumcu şiir anlayışına uygun bir temayı işlemektedir.
V. Söz sanatına yer verilmemiştir.

yargılarından hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. I. Behçet Necatigil
II. Attila İlhan
III. Fazıl Hüsnü Dağlarca
IV. Cahit Külebi

Aşağıdaki yapıtlardan hangisi yukarıda verilen sanatçılarından biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Evler B) Sisler Bulvarı
C) Çocuk ve Allah D) Bakışsız Bir Kedi Kara
E) Atatürk Kurtuluş Savaşında

4. Ben bir yıldızım yıldızlar ortasında
Sağa bakarım, sola bakarım, eyvah
Yapayalnızım yıldızlar ortasında
Bir bitmez düzelikte akşamla sabah

Alabildiğine bana vermişler, "all"
Dayanılmaz boşluğuyla bu evreni
"Bu gerçek, bunu all! Bu düş, bunu da all!"
Ne ki varsa, bana yazılmış nedeni

Ahmet Muhip Dıranas

Yukarıdaki şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hece ölçüsü ve dörtlülük nazım birimi kullanılmıştır.
B) Çapraz uyak düzeninde yazılmıştır.
C) Tam uyağa, ek ve kelime hâlinde rediflere yer verilmiştir.
D) Koşma nazım biçimine özgü ölçüyle yazılmıştır.
E) Öz (saf) şiir anlayışıyla yazılmıştır.

5. I. Şiirde sözü edilen dünya, hayalî ve yalnız şiire özgüdür.
II. Şiirlerde millî öğelere ve Anadolu temasına çok yer verilmiştir.
III. Şiirde ahenk, uyak, uyak düzeni önemli görülmüştür.
IV. Ölçüye önem vermişlerdir.
V. Şiirde mesaj kaygısı taşımışlar, bunu şiirin temel görevlerinden kabul etmişlerdir.

Saf (öz) şiirle ilgili yukarıdaki değerlendirmelerden hangileri yanlıştır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve V.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

6. Cumhuriyet Dönemi'nde birçok şiir topluluğu ve anlayışı ortaya çıkmıştır. Bunlardan biri de Millî Edebiyat zevk ve anlayışıdır. Bu sanatçıların ortak noktaları millî konuları, Anadolu'yu ve yerli, mahallî değerleri anlatmalarıdır. Bu şairler çoğunlukla hece ölçüsünü tercih etmişler, ahenk unsurlarına önem vermişlerdir. Millî Edebiyat zevk ve anlayışla eser veren sanatçılardan biri de

Yukarıdaki boşluğa aşağıdaki sanatçılardan hangisinin getirilmesi uygun olmaz?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel'dir B) Nazım Hikmet'tir
C) Ahmet Kutsi Tecer'dir D) Enis Behiç Koryürek'tir
E) Arif Nihat Asya'dır

7. Beni bu güzel havalar mahvetti
Böyle havada istifa ettim
Evkaftaki memuriyetimden
Tütüne böyle havada alıştım
Böyle havada âşık oldum
Eve ekmekle tuz götürmeyi
Böyle havalarda unuttum
Şiir yazma hastalığım
Hep böyle havalarda nüksetti
Beni bu güzel havalar mahvetti

Yukarıdaki şiir aşağıdaki anlayışlardan hangisiyle yazılmıştır?

- A) Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışı
B) Toplumcu Şiir
C) Garip (I. Yeni)
D) Öz (saf) Şiir
E) İkinci Yeni

8. I. Turgut Uyar
II. Melih Cevdet Anday
III. Cemal Süreya
IV. Oktay Rifat
V. Edip Cansever

Yukarıdaki sanatçılardan hangileri bir başka şiir akımının iki önemli sanatçısı iken II. Yeni tarzı şiire yönelmişlerdir?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

9. Bilinir ne usta olduğum içlenmek zanaatında
Canımla besliyorum şu hüznün kuşlarını
Sen kalabalıkta bulup bulup kaybettiğim kimya
Yokluğun gayri şurdan şuraya geldi
Bugünler şölenlerle egemen ülkemde
Şimdi iri gagalı yalnızlıklar dönüyor

Yukarıdaki dizelerde aşağıdaki şiir anlayışlarından hangisine özgü nitelikler ağır basmaktadır?

- A) Tanzimat Edebiyatı B) Servetifünun Edebiyatı
C) Millî Edebiyat D) Birinci Yeni (Garip)
E) İkinci Yeni

10. ben öyle bilirim ki yaşamak
berrak bir gökte çocuklar aşkına savaşmaktır
çünkü biz savaşmasak
anamın giydiği pazen
sofrada böldüğümüz somun
yani sıcacık benekleri çocukluğumun
cılık yaralar hâlinde;
yayırlılar toprağa
etlerimiz kokar
gökyüzünü kokutur
çünkü biz savaşmasak
Uzak Asya'dan çekik gözlerimiz
Küba'dan kıvrık sakallarımla
savaşmasak
güm güm vurur mu kömürün kalbi Kozlu'da
Kesan'da, Kandehar'da ümüğüne basılır mı vahşetin
Yukarıdaki şiir işlediği tema ve içerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki şairlerden hangisine ait olabilir?

- A) Abdurrahim Karakoç B) İsmet Özel
C) Sezai Karakoç D) Bekir Sıtkı Erdoğan
E) Necip Fazıl Kısakürek

11. Aşağıdakilerden hangisi Atıf Behramoğlu'nun özellikleri arasında yer almaz?

- A) Toplumcu şiir anlayışına mensuptur.
B) Anlaşılması zor, II. Yeni'yi de aşan son derece kapalı bir anlatımı yeğlenmiştir.
C) Şiirlerinde daha çok serbest ölçüyü tercih etmiştir.
D) Düşüncelerini halka yaymak için İsmet Özel'le Halkın Dostları isimli dergiyi çıkarmıştır.
E) Yaşadıklarından Öğrendiğim Bir Şey Var en ünlü şiirlerinden biridir.

12. Aşağıdakilerden hangisi Âşık Veysel Şatıroğlu'na ait bir eserdir?

- A) Dostlar Beni Hatırlasın B) Hızır Kırk Saat
C) Hafız ile Semender D) Evet İsyan
E) Su Burcu

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

Cumhuriyet Döneminde Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir) Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri Genel Özellikleri

**TEST
6**

1. I. Grup II. Grup
- I. Faruk Nafiz Çamlıbel A. *Bingöl Çobanları*
- II. Enis Behiç Koryürek B. *Dinle Neyden*
- III. Kemalettin Kamu C. *Miras*

Yukarıda I. grupta verilen şairlerle II. grupta verilen eserler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

2. Hep musiki, biraz daha musiki
Havalanan bir şey olmalı mısra
Deli bir gönülden kalkıp gitmeli
Başka göklere başka sevdalara
- I. Çapraz uyak düzeni kullanılmıştır.
- II. Tam uyağa yer verilmiştir.
- III. Şiirde musikinin öneminden söz etmektedir.
- IV. Garip Hareketi, dizelerde dile getirilen anlayışı benimsemiştir.
- V. Sembolizm akımının özelliklerini anlatmaktadır.

Yukarıdaki dizeler için numaralanmış cümlelerde verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Aşağıdakilerden hangisi İkinci Yeni akımının özellikleri arasında yer almaz?

- A) İlk örnekleri 1951-1959 yılları arasında Pazar Postası isimli dergide yayımlanmıştır.
- B) Birinci Yeni olarak adlandırılan Garip akımına bir tepki olarak ortaya çıktıkları söylenebilir.
- C) Ölçü, uyak gibi ahenk unsurlarına çok önem vermişlerdir.
- D) Yaşadıkları dönemdeki siyasi tartışmaların dışında kalmışlardır.
- E) Şiir yazmadaki tek amacın yalnızca sanat olması gerektiğini düşündüler.

4. Türk edebiyatının en önemli sanatçılarından kabul edilen - - - - öz (saf) şiir anlayışıyla kaleme aldığı ilk şiirlerinden sonra dinî ve metafizik temalara yöneldi. Şiirlerini - - - - isimli kitapta topladı.

Yukarıdaki boşluklara aşağıdakilerden hangisi sırayla getirilmelidir?

- A) Necip Fazıl Kısakürek – *Çile*
- B) Mehmet Âkif Ersoy – *Safahat*
- C) Hilmi Yavuz – *Çöl Şiirleri*
- D) Sezai Karakoç – *Şahdamar*
- E) Cahit Zarifoğlu – *İşaret Çocukları*

5. I. Anlamı tümüyle geri plana atmışlar, imgeyi anlamdan üstün tutmuşlardır.
- II. Şiirdeki uyak kaygısının, şiiri yapmacık söyleyişlere zorladığını düşündüler.
- III. Basitlik, sıradanlık ve yalınlık temel ilkeleri olarak öne çıktı.
- IV. Ölçü, nazım birimi gibi öğelerden uzak durdular.
- V. Bireysel bir anlayışla hareket ettiler, toplumsal bir amaç gütmədiler.

Garip (I. Yeni) şiiri ile ilgili yukarıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Aşklar uçup gitmiş olmalı bir yazla
Halay çeken kızlar misali kol kola
Ya sizler! Ey, geçmiş zaman etekleri
İhtiyar ağaçlı kuytu bahçelerden
Ay ışığı gibi sürüklenip giden
Geceye bırakıp yorgun erkekleri
Salınan etekler fısıltıyla, nazla

Saf (öz) şiir anlayışıyla yazılan yukarıdaki şiir için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) a-a-b-c-c-b-a biçiminde alışılmamış bir uyak düzeni kullanılmıştır.
- B) Tam uyağa ve redife yer verilmiştir.
- C) 12'li hece ölçüsü ile yazılmıştır.
- D) Toplumsal bir tema işlenmektedir.
- E) İstiare ve benzetme sanatlarına yer verilmiştir.

7. El ele verin kardeşlerim, el ele
Çelik vagonlar gibi kenetlensin parmaklarınız
Alınlarınıza vururken batan güneşin şavkı
Barışa ve kardeşliğe yürüyün el ele
Adımlarınız titretmeli toprağın kalbini
Emeğin, alın terinin hakkı
El ele alınır el ele

Yukarıdaki dizelerde aşağıdaki şiir geleneklerinden hangisine özgü nitelikler ağır basmaktadır?

- A) Serbest Nazım ve Toplumcu Şiir
- B) I. Yeni (Garip)
- C) II. Yeni
- D) Saf (öz) Şiir
- E) Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışı

8. Cahit Zarifoğlu ile ilgili aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Doğru (D), Yanlış (Y)" değerlendirmesinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Şiiri kapalı ve imgeye dayalı bir anlayışla ele aldı. (D)
- B) *İşaret Çocukları*, *Yedi Güzel Adam* önemli eserlerindendir. (Y)
- C) Dinî ve metafizik unsurlar, şiirinde önemli yer bulmuştur. (D)
- D) Daha çok Millî Edebiyat zevk ve anlayışıyla hareket eden sanatçılara yakın durdu. (Y)
- E) Şiirlerinin yanında günlük, roman ve çocuk edebiyatı alanlarında da eserleri vardır. (D)

Sanatçı	Eser
I. Behçet Necatigil	(A) <i>Sebep Ey</i>
II. Atilla İlhan	(B) <i>Yağmur Kaçağı</i>
III. Fazıl Hüsnü Dağlarca	(C) <i>Sevgilerde</i>
IV. Hilmi Yavuz	(D) <i>Çakırın Destanı</i>
V. Erdem Beyazıt	(E) <i>Doğu Şiirleri</i>

Yukarıdaki sanatçı – eser gruplarının doğru eşleşmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A)	B)	C)	D)	E)
I-D	I-A	I-D	I-E	I-C
II-E	II-C	II-C	II-B	II-B
III-A	III-E	III-E	III-D	III-D
IV -C	IV -D	IV-B	IV-C	IV-E
V-B	V-B	V-A	V-A	V-A

10. İkinci Yeni sonrası toplumcu şiir için,

- I. Halka ait sorunları bazen sert bir üslupla dile getirmekten kaçınmamışlardır.
- II. Süreyya Berfe, Gülten Akın, Ahmet Arif, Özdemir İnce bu anlayışın önemli şairlerindendir.
- III. Temalarının önemli bir kısmını, geleceğe inanç, umut, barış ve halkın sorunları oluşturur.
- IV. Sanatın yalnızca sanat için ortaya konan bir uğraş olduğunu savundular.
- V. Kendilerine yükledikleri işlev bakımından Mehmet Âkif Ersoy ve Necip Fazıl Kısakürek çizgisine bağlıdır.

yargılarından hangisi yanlıştır?

- A) I. ve II. B) II.ve III. C) III. ve IV
D) III.ve V. E) IV. ve V.

11. Aşağıdakilerden hangisi 1980 sonrası Türk şiirinin özelliklerinden biridir?

- A) Ölçüye önem verilmiş, hece ölçüsünün yanında kimi şairler geleneğe güçlü bir dönüş yaparak aruz ölçüsünü kullanmıştır.
- B) Anlaşılır olmaya özen göstermişler, şiirin ancak anlaşılması durumunda halka ulaşabileceğini savunmuşlardır.
- C) Kültür ve medeniyet tarihimizin olay, kişi ve kavramlarına imge düzeyinde sık sık göndermeler yapmışlardır.
- D) Nazım biçimlerinin disiplinli yapısal özelliklerine dönmüşler, halk ve divan edebiyatı nazım biçimlerinden yararlanmışlardır.
- E) Anadolu'nun ihmal edildiğini düşündüklerinden şiirlerinde yerli söyleyişlere, halkın sorunlarına yer vermişlerdir.

12. Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet Dönemi halk şiiri için söylenemez?

- A) Halk şiirinin genel biçimsel özelliklerine uyulmuş, hece ölçüsüne, dörtlülük nazım birimine, uyağa önem verilmiştir.
- B) Sade anlaşılır bir dil kullanmaları yönüyle halk edebiyatı geleneğinin genel anlayışına uygun hareket etmişlerdir.
- C) Kimi şairler halk şiirinin temel özellikleri arasında olan hece ölçüsünü ve dörtlülüğü terk etmişler, aruz ölçüsü ve beyitle yazmayı ve söylemeyi tercih etmişlerdir.
- D) Bireysel konu ve temaların yanında yaşadıkları dönemin sosyal, ahlaki ve ulusal sorunlarına da değinmişlerdir.
- E) Saz çalma alışkanlığına sahip olmayan bazı sanatçılar yalnızca konu, tema ve şekil özellikleri bakımından halk şiirine yakın olabilmişlerdir.

Cumhuriyet Döneminde Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir) Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri Genel Özellikleri

**TEST
7**

1. I. Yaş Otuz Beş yolun yarısı eder Dante gibi ortasında yız ömrün Delikanlı çağımızdaki cevher Yalvarmak yakarmak nafle bugün Gözünün yaşına bakmadan gider
- II. Eviniz kutu gibi bir küçücük evdi Sarmaşıkla balkonu örtük bir evdi Güneşin batmasına yakın saatlerde Yıkanırdı gölgesi kuytu bir derede Yaz, kış yeşil bir sakı itir pencerede Bahçende akasyalar açardı baharla Ne şirin komşumuzdun sen, Fahriye abla
- III. Geceleyn bir ses böler uykumu İçim ürpermeyle dolar: -Nerdesin Arıyorum yıllar var ki ben onu Aşkıyım beni çağırın bu sesin
- IV. Ne zaman yolda bir han rastlasam irkilirim Çünkü sizde gizlenen dertleri ben bilirim Ey köyleri hududa bağlayan yaşlı yollar Dönmeyen yolculara ağlayan yaşlı yollar Ey garip çizgilerle dolu han duvarları Ey hanların gönlümü sızlatan duvarları
- Yukarıda numaralanmış dizelerin şairleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?**
	I.	II.	III.	IV.
A)	Cahit Sıtkı Tarancı	Ahmet Muhip Dıranas	Ahmet Kutsi Tecer	Faruk Nafiz Çamlıbel
B)	Faruk Nafiz Çamlıbel	Cahit Sıtkı Tarancı	Ahmet Muhip Dıranas	Ahmet Kutsi Tecer
C)	Cahit Sıtkı Tarancı	Faruk Nafiz Çamlıbel	Ahmet Kutsi Tecer	Ahmet Muhip Dıranas
D)	Ahmet Muhip Dıranas	Faruk Nafiz Çamlıbel	Cahit Sıtkı Tarancı	Ahmet Kutsi Tecer
E)	Ahmet Muhip Dıranas	Cahit Sıtkı Tarancı	Ahmet Kutsi Tecer	Faruk Nafiz Çamlıbel
2. Aşağıdaki sanatçılardan hangisi toplumcu gerçekçi anlayışla şiirler kaleme almamıştır?
- A) Cahit Irgat B) Rifat Ilgaz
C) Enver Gökçe D) Erdem Beyazıt
E) Arif Damar

3. Cumhuriyet'i hazırlayan süreçte Türk aydınlarının en çok ilgilendikleri düşünce akımları aynı zamanda Cumhuriyet'ten sonra da etkisini sürdüren Türkçülük, İslamcılık ve Batıcılık akımları olmuştur. Bunlar Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinde de değişik biçimde etkileri görülecek kaynaklar arasında sayılabilir.
- Aşağıdaki sanatçılardan hangisi söz konusu akımların herhangi biriyle ilişkilendirilemez?**
- A) Ziya Gökalp B) Mehmet Âkif Ersoy
C) Mehmet Emin Yurdakul D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Nazım Hikmet Ran
4. Aşağıdaki sanatçılardan hangisi Mavi Hareketinin içinde yer almamıştır?
- A) Atilla İlhan B) Ahmet Oktay
C) Ferit Edgü D) Orhan Duru
E) Ahmet Arif
5. (I) "Beni gurbette değilim gurbet benim içimde" dizelerinden dolayı "gurbet şairi" olarak tanınan Kemalettin Kamu, şiirlerinde Mehmetçik teması başta olmak üzere genellikle yurt duygularını işleyen bir şair olarak hatırlanır. (II) Faruk Nafiz yolundan giden Behçet Kemal Çağlar'ın, *Deniz Sarhoşları*, *Yayla Dumanı*, *Sarıköz Mermerleri* adlı kitaplarında topladığı şiirlerin neredeyse biricik kaynağını, görevi icabı pek çok yerini gezip gördüğü Anadolu peyzajları oluşturur. (III) Halk şiiri geleneği ile modern dünyayı kucaklamaya çalışan bir şair olarak anılan Zeki Ömer Defne, *İlgaz*, *Bu Memleket Böyle Ağlar*, *Gül Ey Isparta'nın Pembe Gülleri* gibi şiirlerin şairidir. (IV) Aynı zamanda ressam olan ve şiirde özellikle *Karadut* adlı şiiriyle hatırlanan Bedri Rahmi Eyüboğlu, folklor motifleriyle memleket edebiyatının içinde yer alan iki şairden birincisi *Bu Vatan Kimin* şiirini yazan Orhan Şaik Gökyay; ikincisi ise *Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor* şairi Arif Nihat Asya'dır.
- Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde bir bilgi yanlışı yapılmıştır?**
- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.
6. Çözülen bir demetten indiler birer birer Bırak, yorgun başları bu taşlarda uyusun Tutuşmuş ruhlarına bir damla gözyaşı sun Bir sebile döküldü bembeyaz güvercinler
- Yukarıdaki dizelerin şairi, aşağıdaki edebî toplulukların hangisine mensuptur?**
- A) Yedi Meşale B) Birinci Yeni
C) İkinci Yeni D) Toplumcu Gerçekçi
E) Mavi

7. - - - - göre sanat, bilincin denetiminde yapılan bir üretim değil, bilinçaltının aracısız ve engelsiz bir aktarımıdır. Bu tıpkı rüyalarda veya esrime anlarında, sarhoşlukta olduğu gibi, bilinçaltının bilinç düzeyine, gerçeğin katışıksız olarak ortaya çıkmasıdır. Türk edebiyatında - - - - ve - - - - kimi şairleri bu akımdan etkilenmişlerdir.
- Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**
- A) Gerçeküstüçülere – İkinci Yeni – Garipçiler'in
B) Varoluşçulara – Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdürenler – Hırsacıların
C) Parnasyenlere – Beş Hececiler – Memleketçilerin
D) Sembolistlere – Saf şiirciler – Yedi Meşale'nin
E) Gelecekçilere – Toplumcu Gerçekçiler – Mavicilerin
8. Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinde metafizik / mistik eğilimler taşıyan sanatçılara ait eserlerden biri değildir?
- A) Sonsuzluk Kervanı B) Lâmelif
C) Rahatı Kaçan Ağaç D) Gül Muştusu
E) Hüzün ki En Çok Yakışandır Bize
9. I. *Kolları Bağlı Odysseus* Melih Cevdet Anday
II. *Perçemli Sokak* Oktay Rifat
III. *Bursa'da Zaman* Ahmet Hamdi Tanpınar
IV. *Olvido* Ahmet Muhip Dıranas
V. *Kitabe-i Seng-i Mezar* Atilla İlhan
- Yukarıdaki numaralanmış şiirlerden hangisi karşısındakiyle ilişkilendirilemez?**
- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.
10. Hava kurşun gibi ağır Bağır, bağır, bağırıyorum Koşun kurşun eritmeye çağırıyorum O diyor ki bana Sen kendi sesinle kül olursun Kerem gibi yana yana Deeert çok, hemdeert yok Yürekerin, kulakları sağır Hava kurşun gibi ağır
- Aşağıdaki eserlerden hangisi yukarıdaki dizeleri kaleme alan sanatçıya ait değildir?**
- A) *Memleketimden İnsan Manzaraları*
B) *Kuvayı Milliye Destanı*
C) *Benerci Kendini Niçin Öldürdü*
D) *Celladım Gülümserken*
E) *Taranta Babu'ya Mektuplar*

11. Sokaktayım, kimsesiz bir sokak ortasında Yürüyorum, arkama bakmadan yürüyorum Yolumun karanlığa saplanan noktasında Sanki beni bekleyen bir hayal görüyorum
- Yukarıda bir bölümü verilen Kaldırımlar şiiri aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?**
- A) Faruk Nafiz Çamlıbel
B) Cahit Külebi
C) Necip Fazıl Kısakürek
D) Özdemir Asaf
E) Vasfi Mahir Kocatürk
12. Aşağıdaki dizlerin hangisi ayraç içinde belirtilen şiir anlayışına uygun değildir?
- A) Giyilmemiş çamaşırlar nasıl kokar bilirsin Sandık odalarında Senin de dükkânın öyle kokar işte Ablamı tanımazsın Hürriyette gelin olacaktı, yaşasaydı Bu teller onun telleri (Garip Hareketi)
- B) Otları büyütme birgün Birgün köyler kentler yıkanık damlar geri dönmek birgün Birgün yeni dönmek Birgün dağlara çıkmak birer birer çıkmak çıkmak Su yürümek güneş bilmek (İkinci Yeni)
- C) Bu sabah mutluluğa aç penceremi Bir güzel arın dünkü kederinden Bahar geldi bahar geldi güneşin doğduğu yerden Çocuğum uzat ellerini (İkinci Sonrası Toplumcu Şiir)
- D) Kim okurdu kim yazardı Bu düğümü kim çözerdi Koyun kurt ile gezerdi Fikir başka başk'olmasa (Saf Şiir Anlayışını Sürdüren Şiir)
- E) Bu millet, bu insan, adı sanı Türk Bu toprak, bu vatan, güzel Türkel Bu tarih, bu onur, bu sihirli yük Bu Bursa, bu Konya, bu usta eli (Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir)

Cumhuriyet Döneminde Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir) Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri Genel Özellikleri

TEST
8

1. Bu dergi etrafında oluşan topluluğun Garip akımına karşı ilk sistemli tepkiyi verdiği belirtilir. Bu tepkinin bir bildiri biçiminde ortaya çıkmaktan çok Garipçilerin geleneğe ve geleneksel poetik öğelere karşı çıkışına tepkisel bir tavır takınmak şeklinde olduğu anlaşılmaktadır. Aynı zamanda Nazım Hikmet çizgisindeki toplumcu gerçekçilere de karşı olan sanatçılar, şiirin büyük fikirlerden değil küçük ve basit şeylerden ortaya çıktığını düşünürler. Dergiyle adı özdeşleşen Mehmet Çınarlı ve dönemin önemli şairlerinden Munis Faik Ozansoy derginin karakterini belirleyen isimlerdir.

Aşağıdakilerin hangisinde, parçada sözü edilen der-
giye ve o derginin sanatçılarından birine yer ver ve-
rilmıştır?

- A) *Halkın Dostları* – Atol Behramoğlu
B) *Ağaç* – Necip Fazıl Kısakürek
C) *Çınaraltı* – Orhan Seyfi Orhon
D) *Hisar* – İlhan Geçer
E) *Yaprak* – Orhan Veli Kanık

2. İsmet Özel *Yorgun* adlı ilk şiirini 1963 yılında *Yelken* dergisinde yayımladı. Daha sonra *Türk Dili, Şiir Sanatı, Papirüs, Yeni Dergi* gibi yayın organlarında şiirlerini yayımlamaya devam etti. Atol Behramoğlu'yla birlikte *Halkın Dostları* dergisini çıkardı. Yaşadığı iç hesaplaşma ve dönüşümden geçtiği 70'lerin ortasından sonra ise *Diriliş, Mavera, Dergâh* dergilerinde ürünleriyle göründü.

Yukarıdaki bilgiden yola çıkılarak aşağıdaki dizeler-
den hangisi İsmet Özel'in 1970 öncesinde kaleme al-
dığı şiirlerden olduğu söylenebilir?

- A) Hiç deneme
Cibril'i düşünmeden
Asla yaşayamazsın
Seni uçurmazsan yandın
Kuşları da uçuran
B) ham yüreğin pütürlerini geçtim
gövdemi âlemlere zerkederek
varoldum kayrasıyla Varedenin
eşref-i mahlûkat
nedir bildim
C) insanlar
hangi dünyaya kulak kesilmişse öbürüne sağır
o ferah ve delişmen birçok alınlarda
betondan tanrılara kulluğun zırhı vardır
D) Ay vurunca çatlatır göğsümdeki mahşeri
çünkü kavganın göbeğidir benim yerim
canlarım, kollarında parti pazubentleri
dik başlar, erkek haykırırlarla
göndere, en yukarlara çekiyorlar
E) İnsan
eşref-i mahlûkattır derdi babam
bu sözün sözler içinde bir yeri vardı
ama bir eylül günü bilek damarlarımı kestiğim zaman
bu söz asıl anlamını kavradı

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir bilgi yanlış
yapılmıştır?

- A) Turgut Uyar'ın ilk şiir kitabı *Arz-ı Hal* ve ikinci kitabı *Türkiye'm* hece ölçüsü kalıplarını da kullanan, mem-
leket edebiyatı şairlerini andırır biçimde Anadolu mo-
tiflerini işleyen denemelerdir.
B) İlhan Berk'in ünlü *Masa da Masaymış Ha* şiirinin de
içinde bulunduğu ikinci kitabı *Dirlik Düzenlik*, Garip'in
ağırlıklı etkisi altında olmasına rağmen şairin kendi
dilini bulmaya çalıştığı ürünleri içerir.
C) Cemal Süreya, özellikle Pazar Postası dergisinde
yayımlanan yazılarını, *Şapkam Dolu Çiçekle* ve *Gü-
nübürlük* adlı kitaplarında toplamış; Üvercinka adlı ilk
kitabındaki şiirleriyle dikkat çeken tartışmalar yarat-
mıştır.
D) İkinci Yeni'nin, dili şaşırtıcı ve anlamsızlığa varan bir
kapalılıkla kullanmasıyla en çok dikkati çeken şairi
Ece Ayhan, ilk kitabı *Kınar Hanımın Denizleri*'ni ya-
yımlamıştır.
E) İkinci Yeni hareketine daha sonra katılmış olmakla
birlikte Cemal Süreya gibi öncüler tarafından da en
önemli temsilcilerinden birisi olarak kabul edilen Ülkü
Tamer, ilk şiiri *Dünyanın Bir Köşesinden Lucia'yı*,
Kaynak dergisinde yayımladı.

4. Behçet Necatigil'le başlayıp Hilmi Yavuz'la devam eden
ve ana özelliği geleneksel şiirin hemen bütün öğelerini,
modern şiirin yapısında poetik bir malzeme olarak yeni-
den yorumlama, gelenekten yararlanarak şiirler yazma
yaklaşımı özellikle 1980 sonrasında yazmaya başlayan
Haydar Ergülen, Hüseyin Atlansoy gibi şairler tarafından
benimsenip sürdürülmektedir.

Aşağıdaki eserlerden hangisi parçada adı geçen sa-
natçılarından birine ait değildir?

- A) *Doğu Şiirleri* B) *Kapalı Çarşı*
C) *Hızır'la Kırk Saat* D) *İhtihar İlacı*
E) *Hafız ile Semender*

5. Bütün farklı görüşler bir yana ---- *Gül, Güzelleme, Üver-
cinka*; ---- *Aşkın Radyoaktivitesi, Yerçekimli Karanfil*;
İlhan Berk'in *Paul Klee'de Uyanmak, Ağır Ot*; Turgut
Uyar'ın *Göğe Bakma Durağı*; Sezai Karakoç'un *Balkon*
gibi şiirlerinin İkinci Yeni hareketinin öncüsü ürünler oldu-
ğu konusunda itiraz bulunmamaktadır.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla
aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Cemal Süreya'nın – Edip Cansever'in
B) Ece Ayhan'ın – Ülkü Tamer'in
C) Oktay Rifat'ın – Melih Cevdet Anday'ın
D) Atilla İlhan'ın – Ahmet Oktay'ın
E) Behçet Necatigil'in – Necip Fazıl Kısakürek'in

6. 2000 yılında *Gün Doğmadan* adıyla bütün şiirlerini bir ki-
tapta toplayan ---- şiirleri Batı modern şiirinin yapı özel-
likleriyle, geleneksel ifade ve imaj imkânlarını bir araya
getiren ürünlerdir. Bireyin dünyadaki yeri konusunu va-
roluşçu yaklaşımla ele alan sanatçının şiirlerinde, İkinci
Yeni şairlerinde görülen umutsuzluk, bunalım gibi özellik-
ler görülmez. Tam tersine topluma açılan duyarlılığının bir
"diriliş" sevinci ve umudu taşıdığı gözlemlenir. Batı düşün-
ce ve sanatından bilinçli bir biçimde incelediği anlaşılan
T.S. Eliot, Kierkegard, Claudel, Pound gibi isimlerle iliş-
kilendirilebilirse de Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinde "en
yerli şair" sıfatı rahatlıkla onun için kullanılabilir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakiler-
den hangisi getirilmelidir?

- A) Cemal Süreya B) Edip Cansever
C) Sezai Karakoç D) İlhan Berk
E) Edip Cansever

7. Cumhuriyet Dönemi için; siyasal, sosyal ve felsefi olarak
artık Batı birikimi de bir gelenektir. Bu açıdan bakıldığında
Batı düşünce hareketlerinin, ideolojilerinin ve poetikala-
rının Cumhuriyet Dönemi şiiri için önemli bir kaynak ol-
duğunu söylemek gerekir. Nitekim pozitivist, materyalist,
idealist ve zevkçi bakış açılarının dönem şairlerinde kül-
türel bir gelenek olarak izleri oldukça belirgindir. Örneğin,
Yahya Kemal'in Nev Yunanî, Nazım Hikmet'in ilerlemeci
ve toplumcu, Ahmet Hamdi Tanpınar, Cahit Sıtkı, Ahmet
Muhip Dranas'ın ----, Orhan Veli'nin olgucu, ---- bilinç
dışına önem veren tutumları, önemli ölçüde Batı'nın bu
kültürel birikimiyle ilişkilidir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla
aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Sembolist – İkinci Yeni'nin
B) Parnasyen – Birinci Yeni'nin
C) Fütürist – toplumcu şiirin
D) Dadaist – saf şiirin
E) Sürrealist – hececi şairlerin

8. I. *İhtihar İlacı* Hüseyin Atlansoy
II. *Kayıpların Şarkısı* Ebubekir Eroğlu
III. *Nar* Haydar Ergülen
IV. *Perişey* Enis Batur
V. *Hızır'la Kırk Saat* Cahit Zarifoğlu

Yukarıdaki numaralanmış şiirlerden hangisi karşısın-
dakiyle ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. Aşağıdaki dergi – sanatçı eşleşmelerinin hangisinde
bir yanlışlık yapılmıştır?

Dergi	Sanatçı
A) <i>Yaprak</i>	Orhan Veli Kanık
B) <i>Pazar Postası</i>	Muzaffer İlhan Erdost
C) <i>Ağaç</i>	Necip Fazıl Kısakürek
D) <i>Mavi</i>	İlhan Geçer
E) <i>Papirüs</i>	Cemal Süreya

I. Grup	II. Grup
I. Cahit Sıtkı Tarancı	A. Garip Dışındaki Yenilikçi Şiir
II. Melih Cevdet Anday	B. Garip Hareketi
III. Behçet Necatigil	C. İkinci Yeni
IV. Cemal Süreya	D. Öz Şiir

Yukarıda I. grupta verilen şairlerle II. grupta verilen
dönemler / anlayışlar eşleştirilirse doğru sıralama
aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.	IV.
A)	B	A	C	D
B)	A	B	C	C
C)	D	B	A	C
D)	A	C	B	D
E)	D	B	C	A

I. Grup	II. Grup
I. Cahit Zarifoğlu	A. <i>Amentü</i>
II. Erdem Beyazıt	B. <i>İşaret Çocukları</i>
III. İsmet Özel	C. <i>Sebepe Ey</i>

Yukarıda I. grupta verilen şairlerle II. grupta verilen
eserler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden
hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

12. Behçet Necatigil'in yönlendirmesi ile şiire başlayan ----
ve ---- az ancak dikkat çekici şiirler kaleme aldılar. Genç
yaşlarında veremden ölen bu talihsiz sanatçıların yaşamı
bir filme de konu oldu. Birinci Yeni etkisindeki şairlerin
kısaca yaşamları ve şiirleri Necati Cumalı ve Salah Bırsel
tarafından kitaplaştırıldı.

Yukarıdaki boşluklara aşağıdakilerden hangisi sırayla
getirilmelidir?

- A) Orhan Veli Kanık – Melih Cevdet Anday
B) Oktay Rifat – Rüştü Onur
C) Orhan Veli Kanık – Muzaffer Tayyip Uslu
D) Rüştü Onur – Muzaffer Tayyip Uslu
E) Melih Cevdet Anday – Rüştü Onur

1. I. Cumhuriyet'le birlikte siyasi, ekonomik ve toplumsal hayattaki değişimler edebiyata da yansımış; Anadolu'ya açılma, Anadolu'yu görüp anlatma ve Anadolu insanını konu edinme öne çıkmıştır.
 - II. Roman ve hikâyelerde toplumsal ve kültürel farklılıklar, ülke ve toplum sorunları, eski-yeni çatışması, köy ve kasaba insanının çelişkileri, tarihî konular, yanlış Batılılaşma konuları ağırlıklı işlenmiştir.
 - III. Realizm akımından etkilenilmiş, Cumhuriyet Dönemi'nin hazırlayıcıları olan I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı konu edilmiştir.
 - IV. Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren hikâyelerde Maupassant tarzının (olay hikâyesi) özellikleri görülür.
 - V. Bu dönemde, köyün ve köylünün sıkıntılarını, fabrikada çalışan işçilerin, ezilen insanların sorunlarını dile getiren yapıtlar ön plana çıkmıştır.
- Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisi, Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren hikâye ve romanların özelliklerinden biri değildir?**
- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. Cumhuriyet Dönemi'nde Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren hikâye ve romanlarla Millî Edebiyat Dönemi roman ve hikâyeleri arasında; Anadolu coğrafyasını ve halkını anlatma bakımından bir ortaklık olmakla birlikte ---- farklılıklar söz konusudur.
- Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?**
- A) açık, yalın, anlaşılır bir dil kullanma bakımından
B) bireysel konuların terk edilip toplumsal konuların işlenmesi yönüyle
C) kapalı, anlaşılması zor bir dil kullanma ve o ana kadar görülmemiş bir biçimle yazma bakımından
D) Atatürk ilke ve inkılaplarını konu edinme, savaş sonrası hayatı da anlatma bakımından
E) yabancı akım ve görüşlerden uzak, millî unsurları ön plana çıkarma yönüyle

3. ---- yakın tarihte oluşan, kendi tanık olduğu olaylara dayanarak toplumdaki değişimleri, siyasal yaşamdaki çalkantıları, çatışmaları ele alan romanlar yazdı. ----, köylü ve aydın çatışmasını anlatan en etkili romanıdır. Cumhuriyet'in ilk on yılında Kurtuluş Savaşı'na katılan halk ve aydınlar, yeni döneme ayak uydurmaya çalışan çıkarcılar ve işbirlikçiler, Batı uygarlığı karşısında geleneksel ahlakın ve yerleşik değerlerin tartışılması, toplumdaki değişimlerin, Batılılaşmayı yanlış anlamının yıkıcı etkileri gibi toplumsal konulara bireysel sorunlar eklendi. Yazarın, bu konuları diğer eserlerinde işlediğine de tanık oluruz.
- Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?**
- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu – *Yaban*
B) Reşat Nuri Güntekin – *Çalıkuşu*
C) Refik Halit Karay – *İstanbul'un İcyüzü*
D) Halide Edip Adıvar – *Sinekli Bakkal*
E) Memduh Şevket Esendal – *Ayaşlı ve Kiracıları*
4. Reşat Nuri Güntekin, Cumhuriyet ideolojisini yaymak, geniş kitlelere benimsetmek, halkı değişimlerden haberdar etmek ve aydınlatmak için kendisi gibi öğretmen olan aşk kırıgını *Feride* ile, Anadolu romantizminin önünü açar. Yazar, Anadolu ülkü-sünün verilmesinde sadece Feride ile yetinmez; pek çok roman kişisini Anadolu'ya gönderir. Cumhuriyet'in getirilerine yürekten inanmış bu öğretmenlerden biri de *Şahin* öğretmendir. Bir diğer öğretmen roman kahramanı *Zehra* ise bir aile sorunu yüzünden soluğu Anadolu'da almış ve Anadolu'yu aydınlatmayı amaç edinmiştir.
- Yukarıdaki parçada altı çizili kahramanların ait olduğu romanlar, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?**

	I.	II.	III.
A)	<i>Damga</i>	<i>Yeşil Gece</i>	<i>Çalıkuşu</i>
B)	<i>Çalıkuşu</i>	<i>Dudaktan Kalbe</i>	<i>Yaprak Dökümü</i>
C)	<i>Çalıkuşu</i>	<i>Yeşil Gece</i>	<i>Acımak</i>
D)	<i>Kavak Yelleri</i>	<i>Yaprak Dökümü</i>	<i>Kızılıcak Dalları</i>
E)	<i>Kan Davası</i>	<i>Acımak</i>	<i>Yeşil Gece</i>

5. 1923'ten sonra yayımlanan hikâye kitapları *Tanrı Misafiri*, *Sönmüş Yıldızlar*, *Leyla ile Mecnun* ve *Olağan İşlerdir*. Bu hikâyeler bir olay etrafında gelişir ve sonuçtan mutlaka bir hisse çıkarılır. Kısacık bir hikâyede yazarın, aile içi ilişkileri, eğitim anlayışımızı, çevre konularını işlediği görülür.
- Yukarıdaki parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Halide Edip Adıvar B) Reşat Nuri Güntekin
C) Refik Halit Karay D) Memduh Şevket Esendal
E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

6. Eser, ülkemizde Batılılaşma ile gelen hızlı değişimin ve bu değişimin sebep olduğu çözümlüğün sosyal kurumlarda ve özellikle de aile kurumu üzerindeki yansımaları işlemektedir. Bu bakımdan roman, her şeyden önce sosyal bir problemi ortaya koymak ve onun sonuçlarını ispat etmek gayesini güder. Romanın temelinde para ile namus arasındaki çatışma vardır. Ne var ki bu çatışmanın sonunda maddi imkan galip gelmiş ve aile, Ali Rıza Bey'in tüm engelleyici çabalarına karşın birer birer dağılmıştır.

Yukarıdaki parçada sözü edilen eser ve bu eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Kiralık Konak* – Yakup Kadri Karaosmanoğlu
B) *Sinekli Bakkal* – Halide Edip Adıvar
C) *İstanbul'un İcyüzü* – Refik Halit Karay
D) *Ayaşlı ve Kiracıları* – Memduh Şevket Esendal
E) *Yaprak Dökümü* – Reşat Nuri Güntekin

7. Kimse henüz nereye sürüldüğünü bilmiyordu. Herkesin zihninde klasik sürgün yerleri, Yemen ve Fizan korkunçluğu dolaşıyordu. O gece Vehbi Dede, Rabia'ya gelmiş, babasının Şam'a gideceğini haber vermiş; kızın zihnini de elini de Tevfik'in çamaşırı ve yemeği ile bütün gece meşgul etmişti.

Aşağıdaki eserlerden hangisi yukarıdaki parçanın yazarına ait değildir?

- A) *Seviye Talip* B) *Sonsuz Panayır*
C) *Yeni Turan* D) *Akşam Güneşi*
E) *Yolpalas Cinayeti*

8. Başkahramanı aynı zamanda bir harp zengini olan İsmet'in dikkatiyle Mütareke Dönemi İstanbul'undan realist sahneler sunduğu *İstanbul'un Bir Yüzü*; ikinci sürgün yıllarında yabancıların vapurlarıyla yaptığı seyahat esnasında gözlemlediği yerli yabancı kişiler ve Hatay, Şam, Beyrut civarına ait izlenimlerini anlattığı *Yezidin Kızı* gibi romanları, yazarın önemli yapıtları arasında sayılabilir.

Aşağıdaki eserlerden hangisi yukarıdaki parçada sözü edilen eserlerin yazarına aittir?

- A) *Çete* B) *Damga* C) *Bir Sürgün*
D) *Kalp Ağrısı* E) *Bir Kadın Düşmanı*

9. Adını Kitabı Mukaddes'te geçen dinî bir öyküden alan bu eser, Mütareke Dönemi İstanbul'unu, ahlaksızlıkları sonucu Allah tarafından helak edilen bir şehre benzetir. Romanda gösterilen tablo, biraz abartılı olsa da çökmekte olan devletin başkentinde yaşanan ahlaksızlığı göstermeye yeter. İstanbul'un Batılılaşmayı taklit düzeyinde algılayan kibar kadınları, kendilerini işgalci subaylara beğendirmek için âdeta birbiriyle yarış ederler. Yapı olarak üç farklı zihniyetin çatışması üzerine kurulan romanda Leyla, mütareke yıllarında İstanbul'da sürdürülen modern hayatı; Necdet, aynı çevrede uyanmakta olan millî şuuru; Captain Jackson Read ise işgal kuvvetlerini temsil etmektedir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen eser ve bu eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Yaprak Dökümü* – Reşat Nuri Güntekin
B) *Sinekli Bakkal* – Halide Edip Adıvar
C) *İstanbul'un İcyüzü* – Refik Halit Karay
D) *Sodom ve Gomora* – Yakup Kadri Karaosmanoğlu
E) *Ayaşlı ve Kiracıları* – Memduh Şevket Esendal

10. I. Grup II. Grup
I. Reşat Nuri Güntekin Kirpi
II. Yakup Kadri Karaosmanoğlu Durum hikâyesi
III. Refik Halit Karay *Hep O Şarkı*
IV. Halide Edip Adıvar *Tanrı Misafiri*
V. Memduh Şevket Esendal

Yukarıda I. grupta verilen yazarlardan hangisi, II. grupta verilenlerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

11. Eserde, 1930'lu yıllarda Cumhuriyet idaresinin simgesi olan yeni başkentinde sürdürülen çarpık ve yanlış Batılılaşma, Ankara'nın taşrasından gelen İbrahim Efendi'nin pansiyon özelliğindeki dokuz odalı bir evine toplanan toplumun değişik kesimlerinden seçilmiş kişilerin davranışları, konuşmaları ve yaşam tarzları anlatılmıştır.

Yukarıdaki parçada sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refik Halit Karay B) Mithat Cemal Kuntay
C) Memduh Şevket Esendal D) Reşat Nuri Güntekin
E) Halide Edip Adıvar

12. I. Mithat Cemal Kuntay
II. Memduh Şevket Esendal
III. Yakup Kadri Karaosmanoğlu
IV. Reşat Nuri Güntekin

Aşağıdaki eserlerden hangisi yukarıdaki yazarlardan birine ait değildir?

- A) *Sönmüş Yıldızlar* B) *Dağa Çıkan Kurt*
C) *Üç İstanbul* D) *Mendil Altında*
E) *Rahmet*

Cumhuriyet Döneminde Olay Çevresinde Oluşan Edebi MetinlerAnlatmaya Bağlı Edebi Metinler (Hikâye – Roman)
Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Eserler**TEST
2**

1. Maupassant tarzı hikâyede asıl olan "olay"dır. Okuyucunun hikâyeyi şöyle ya da böyle yorumlamasına imkân verilmez. Çünkü hikâyedeki olay, mantıklı bir seyir takip eder. Kişilerin portreleri, özenle ve ayrıntılı olarak çizilir.

Olay ağırlıklı hikâye tarzıyla ilgili

- I. Ömer Seyfettin,
II. Memduh Şevket Esendal
III. Refik Halit Karay
IV. Reşat Nuri Güntekin
V. Sait Faik Abasıyanık

yukarıdaki sanatçılardan hangileri eser vermemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I. ve II.
D) II. ve V. E) III. ve V.

2. I. *Ateşten Gömlek*
II. *Yaban*
III. *Küçük Ağa*
IV. *Tutunamayanlar*
V. *Vurun Kahpeye*

Yukarıda numaralanmış eserlerden hangisi Kurtuluş Savaşı'nı konu edinen eserlerden biri değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Sadece Millî Edebiyat'ın değil, Türk edebiyatının da ünlü roman yazarlarındandır. Öğretmenlik ve Millî Eğitim Bakanlığı müfettişliği görevlerinde bulunur. - - - - roman, hikâye, tiyatro, gezi ve çeviri alanlarında eser vermesine karşın edebiyatımızda romancı olarak tanınır. Özellikle *Çalıkuşu* romanı, yazarın ününü pekiştirmiş, öyle ki edebiyat tarihine *Çalıkuşu* yazarı olarak girmiştir. Batı edebiyatını tanıyarak geliştirdiği roman tekniğini yerli konuları, insanları ve Türkiye coğrafyasını temel alarak kullandı. Toplumun eğitimle kalkınacağına inanan yazar, idealist öğretmen tipleri çizerek Millî Edebiyat'ın düsturlarından olan "mektepten memlekete" anlayışına katkı sağlar. Mesleğinden dolayı daha çok, eğitim sorunlarına eğilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu B) Tarık Buğra
C) Halit Ziya Uşaklıgil D) Mehmet Rauf
E) Reşat Nuri Güntekin

4. 1910'da yayımlanan ilk romanı *Seviye Talip* ile 1911'de

I
yayımlanan ilk öykü kitabı *Harap Mabettler* edebiyat çevrelerinde ilgiyle karşılandı. Romanlarının kadınları, Batılı bir anlayışla idealize edilmiş, güçlü ve kültürlü kadınlardı. Kahramanlarının kişiliklerine, ruh yapılarına ve davranışlarına önem vererek bu özelliğiyle Türk romanında yeni bir adım attı. Kurtuluş Savaşı döneminde ulusçu, millî duyguları öne çıkaran roman ve öyküler yazdı. *Yeni Turan*.

II
bu dönemin ürünüdür. *Ateşten Gömlek* İzmir'in işgali

III
üzerine şehri kurtarmaya çalışan millî mücadele hareketlerinin hedeflerine ulaşmasını anlatır. *Miskinler Tekkesi*

IV
romanında gelenekten uzaklaşmış insanların sosyal ilişkilerini ele almıştır. En tanınmış romanı *Sinekli*

V
Bakkal'da Sinekli Bakkal Mahallesinde yaşayan insanlar, aydınlar ve saray çevresi gibi II. Abdülhamit döneminin farklı toplum kesimleri canlandırılır.

Halide Edip Adıvar ve eserlerinin tanıtıldığı bu parçadaki numaralanmış bilgilerden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

5. Romanlarının ve hikâyelerinin neredeyse tamamında sosyal temaları işleyen yazarı sağlam bir gözlemcilik yeteneği vardır. Eserlerinde realizmin etkisi görülür fakat buna rağmen kendi düşüncelerini de belirtir. İşgal altındaki İstanbul'un acıklı manzarasını görüp büyük bir ümitsizliğe düşen yazar, Millî Mücadele'nin başarıya ulaşmasının ardından tekrar hayata ve olaylara yönelir. 1922 yılında Ankara ve Batı Anadolu'ya yaptığı gezilerinde Türk köylüsünün hayatını yakından tanır. Sanatçı, toplumumuzun Tanzimat'tan günümüze değin geçirdiği aşamaları romanlarında işlemiştir. *Kiralık Konak*'ta Tanzimat'tan I. Dünya Savaşı'na kadar yetişen üç kuşak arasındaki çatışmayı, *Ankara*'da Cumhuriyetin ilk dönemini, *Panorama*'da 1954'ten sonraki gelişmeleri anlatır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
B) Halide Edip Adıvar
C) Refik Halit Karay
D) Reşat Nuri Güntekin
E) Peyami Safa

6. I. *Acımak*
II. *Hüküm Gecesi*
III. *Vurun Kahpeye*
IV. *Üç İstanbul*

Aşağıdaki yazarlardan hangisi yukarıdaki eserlerden herhangi birinin yazarı değildir?

- A) Mithat Cemal Kuntay
B) Memduh Şevket Esendal
C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
D) Reşat Nuri Güntekin
E) Halide Edip Adıvar

7. Servetifünun sanatçıları konularını İstanbul'la sınırlıdır. Anadolu'yu tümünden ihmal ettiler. Daha sonra Millî Mücadele yıllarından başlayarak genç nesiller arasında "okuldan memlekete" düşüncesi hâkim olmuş, böylece Anadolu'nun kapılarını zorlayan sanatçılar olmuştur.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi, Anadolu'ya açılan sanatçıları arasında sayılamaz?

- A) Halit Ziya Uşaklıgil
B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
C) Halide Edip Adıvar
D) Reşat Nuri Güntekin
E) Refik Halit Karay

8. Türk sosyal yaşamı, Yakup Kadri'nin romanlarının başlıca temalarıdır: *Kiralık Konak*'ta Tanzimat'tan Birinci Dünya

I
Savaşı'nın sonuna kadar yetişmiş üç neslin düşünüş ve yaşayışındaki değişikliği ele alır. *Sodom ve Gomora* adlı

II
romanında mütareke yıllarındaki İstanbul'un vahim durumunu gözler önüne serer. *Bir Sürçün*, "Millî Mücadele

III
Dönemi Anadolu'sunu anlatır. *Hüküm Gecesi* romanında,

IV
Ahmet Kerim adındaki İttihat ve Terakki muhalifi gazetecinin yaşadıkları anlatılır. Hüküm gecesi onun idama mahkûm olduğu gecedir. *Yaban* romanın kahramanı

V
kültür ikiliği yaşayan Batı hayranı bir tip olan Doktor Hikmet'tir.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu ve eserlerinin tanıtıldığı bu parçadaki yanlışlığı gidermek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) I. ve II. B) I. ve V. C) II. ve III.
D) II. ve IV. E) III. ve V.

9. Aşağıdakilerden hangisi Millî Edebiyat zevk ve anlayışıyla eser veren sanatçılardan birine ait değildir?

- A) *Çalıkuşu* B) *Üç İstanbul*
C) *Mor Salkımlı Ev* D) *Panorama*
E) *Yılanı Öldürseler*

10. I. Grup II. Grup
I. Reşat Nuri Güntekin *Dudaktan Kalbe*
II. Yakup Kadri Karaosmanoğlu *Ayaşlı ve Kiracıları*
III. Refik Halit Karay *Sodom ve Gomora*
IV. Halide Edip Adıvar *Dağa Çıkan Kurt*
V. Memduh Şevket Esendal

Yukarıda I. grupta verilen yazarlardan hangisi, II. grupta verilenlerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

11. İzmir'in işgalinde Yunanlıların, kocasını ve oğlunu öldürmeleri üzerine önce İstanbul'a gelen ve sahip olduğu Türklük şuuru ve mücadele azmiyle İstanbullu gençlerin bilinçlenmesini sağlayan Ayşe'nin uyandırdığı heyecana kapılan subaylar Anadolu'ya geçerler. Çeteler düşmanla savaştaktadır. Ayşe kendisini seven ve evlenme teklif eden İhsan'a cevabını ancak İzmir alındıktan sonra vereceğini söyler. Peyami, sevgisini Ayşe'ye açıklayamamaktadır. Cepheye İhsan şehit düşer, Ayşe orada can verir. Peyami kafasına aldığı kurşunla hastahanece ölür.

Yukarıdaki parçada sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
B) Refik Halit Karay
C) Memduh Şevket Esendal
D) Reşat Nuri Güntekin
E) Halide Edip Adıvar

12. Aşağıdakilerin hangisinde, yazar – eser eşleştirmesinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Refik Halit Karay – *Kızılıcak Dalları*
B) Reşat Nuri Güntekin – *Yeşil Gece*
C) Halide Edip Adıvar – *Harap Mabettler*
D) Memduh Şevket Esendal – *Ayaşlı ve Kiracıları*
E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu – *Yaban*

Cumhuriyet Döneminde Olay Çevresinde Oluşan Edebî Metinler

Anlatmaya Bağlı Edebî Metinler (Hikâye – Roman)

Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Eserler

TEST
3

1. Kurtuluş Savaşı'nı hem bir yazar hem bir gazeteci hem de asker olarak yaşamış bir sanatçı kuşağı var. Yakup Kadri, Halide Edip, Reşat Nuri, bu bir yönüyle şanslı, bir başka yönüyle bahtsız olan bu kuşaktan. Şanslı olmaları, âdeta efsaneler, destanlar çağına özgü bir büyük kaostan inanılmaz biçimde yepyeni heyecanlarla yepyeni bir devletin kuruluşuna tanıklık etmeleri idi. Bahtsızlıkları ise yokluğun, yoksulluğun, ölümlerin, yıkımların en acı tablolarını bizzat yapılrken görmekten ileri geliyordu.

Parçada sözü edilen kuşağın hangi anlayışla eser verdiği söylenebilir?

- A) Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışı
B) Toplumcu Gerçekçi Anlayış
C) Bireyin İç Dünyasını Ele Alan Anlayış
D) Modernizmi Esas Alan Anlayış
E) Fecriatî Edebiyatı Anlayışı
2. I. Yakup Kadri Karaosmanoğlu *Ankara* romanında, yeni kurulan devletin ve başkent *Ankara*'nın yaşadığı hızlı toplumsal değişimin yol açtığı sorunlara değinmiştir.
II. Reşat Nuri Güntekin, *Yaprak Dökümü*'nde değişen toplumsal düzene, çıkar ve zevk üzerine kurulan insan ilişkilerine uyum sağlayamayan Ali Rıza Bey'in hikâyesini anlatır.
III. Hâlide Edip Adıvar, *Ateşten Gömlek*'te Kurtuluş Savaşı'nın sıcak günlerini roman kahramanları Ayşe, Binbaşı İhsan ve Peyami'nin acıklı bir sonla biten hikâyeleriyle anlatır.
IV. Yakup Kadri Karaosmanoğlu, *Yaban* romanında Çukurova'da pamuk ırgatlığıyla geçinen yoksul köylülerin dramını sıcak bir gerçekçilikle ele almıştır.
V. Reşat Nuri Güntekin, *Yeşil Gece*'de Öğretmen Şahin'in kişiliğinde Meşrutiyet yıllarından Cumhuriyet'e uzanan değişim dönemini eğitim ekseninde ele alır.

Yukarıdaki romanlarla ilgili değerlendirmelerin hangisinde bilgi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.
3. I. Reşat Nuri Güntekin
II. Halide Edip Adıvar
III. Yakup Kadri Karaosmanoğlu
IV. Refik Halit Karay

Aşağıdaki yapıtlardan hangisi yukarıda verilen sanatçılardan biriyle ilişkilendirilemez?

- A) *Nilgün* B) *Kiralık Konak*
C) *Küçük Ağa* D) *Dudaktan Kalbe*
E) *Ateşten Gömlek*

4. Cumhuriyet Dönemi'nde Millî Edebiyat zevk ve anlayışı ile eser veren sanatçılar için;

- I. Romancılar realist (gerçekçi) bir anlayışla eser vermiştir.
II. Birinci Dünya Savaşı ve Millî Mücadele ile ilgili konular işlenmiştir.
III. Bazı eserlerde İstanbullu ve bürokrat kökenli aydınlar ile halk arasındaki çatışma anlatılır.
IV. Hikâyelerde olay (Maupassant) tarzına uygun örnekler verilmiştir.
V. Bu dönemde İstanbul ve bu şehirdeki yaşama kültürü yeniden ele alınmaya başlanmıştır.

yargılarından hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. . . . Millî Savaş Hikâyeleri'nde Anadolu'nun Millî Mücadele'de ve sonrasında yaşadıklarını en çarpıcı sahnelerle anlatır. Halide Edip de . . . aynı temayı işleyerek belki de kaybolup gidecek birçok gerçek hayat tablosunu öyküleriyle ölümsüzleştirmeyi başarmışlardır.

Yukarıdaki boşluklara aşağıdakilerden hangisi sırayla getirilmelidir?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu – *Dağa Çıkan Kurt*'ta
B) Refik Halit Karay – *Memleket Hikâyeleri*'nde
C) Reşat Nuri Güntekin – *Harap Mabetler*'de
D) Memduh Şevket Esendal – *Ateşten Gömlek*'te
E) Ömer Seyfettin – *Maske ve Ruh*'ta

6. Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren sanatçılarımız, edebiyatımızın klasikleri olarak nitelendirilebilecek eserleri veren kuşaktır aynı zamanda. Böylesine bir değerlendirmeyi fazla abartılı bulanlar olabilir. Klasik payesi, bir eserin konu ve temasından ziyade dil ve üslup mükemmelliğini ifade etmek için kullanılır. Nasıl ki Fransız dilinin en yetkin düzeyine ulaştığı 19. yüzyıl bu dilin klasiklerinin de çağı olmuşsa Millî Edebiyat Dönemi'nde sadeleşmeye ve kendi yatağını bulmaya başlayan Türkçe de 20. yüzyılın ilk çeyreğiyle birlikte en güzel meyvelerini vermeye başlamıştır. Bu anlamda . . . gibi romanlar belirli bir edebî zevk edinmek ve Türkçenin dil gelişimini takip etmek isteyen herkes tarafından mutlaka okunması gereken eserlerdir.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdaki eserlerden hangisinin getirilmesi uygun olmaz?

- A) *Kiralık Konak* B) *İnce Memed* C) *Çalikuşu*
D) *Sinekli Bakkal* E) *Ankara*

7. Sanatçının yaşamı tezatlar, çelişkilerle doludur. Cumhuriyet'ten önce takındığı muhalif tutum nedeniyle yaşadığı sürgünlere, bunda mizahçılığının da etkisi olduğu düşünülebilir. Yaşadığı pişmanlıkta samimi olduğuna kanaat getirilen yazar, affedilince yurda dönmüştür. İlginç olansa ona türlü acılar yaşatan bu sürgün yıllarının, Anadolu'dan ve dolaştığı ülkelerden derlediği konularla edebiyatımıza hikâye türünün en önemli örnekleri arasında sayabileceğimiz *Gurbet Hikâyeleri* ve *Memleket Hikâyeleri* adlı eserleri kazandırmıştır.

Bu parçada kendisinden söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halide Edip Adıvar
B) Reşat Nuri Güntekin
C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
D) Memduh Şevket Esendal
E) Refik Halit Karay

8. I. Halide Edip Adıvar
II. Yakup Kadri Karaosmanoğlu
III. Refik Halit Karay
IV. Reşat Nuri Güntekin
V. Memduh Şevket Esendal

Yukarıdaki sanatçılardan hangisi hikâye tarzı ve ele aldığı konular bakımından diğerlerinden ayrılır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. I. Edebiyata, kendisi gibi genç ve heyecanlı bir grup sanatçıyla birlikte Fecriatî Dönemi'nde başlamıştır.
II. Ömer Seyfettin ve Ali Canip Yöntem'le birlikte *Genç Kalemler*'i kuran ekip içinde yer alarak Millî Edebiyat Topluluğu'na katılmıştır.
III. Cumhuriyet Dönemi romanında mistik ve metafizik damarın bir temsilcisi olarak öne çıkmıştır.
IV. Romanları yanında siyasi, edebî ve toplumsal tanıklıklarını içeren anı kitaplarıyla da önemli eserlere imza atmıştır.
V. Arkadaşlarıyla çıkardığı *Kadro* dergisinin Cumhuriyet Dönemi düşünce hayatında önemli etkileri olmuştur.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu ile ilgili yukarıdaki değerlendirmelerden hangileri yanlıştır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve V.
D) III. ve IV. E) III. ve V.

10. . . . romanı, . . . en bilinen eserleri arasındadır. Roman da babasını yanlış tanımış genç bir bayan öğretmenin zamanla ve tesadüflerin de yardımı ile onu asıl kimliği ile yeniden keşfetmesi anlatılır. Katı ve sorumsuz bir kişiliği olduğunu düşündüğü babasının ölümünden sonra eline geçen günlüğü, genç öğretmen Zehra'nın şefkat ile ilgili bütün ön yargılarını da değiştirecektir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Çalikuşu* – Reşat Nuri Güntekin'in
B) *Yezidin Kızı* – Refik Halit Karay'ın
C) *Kalp Ağrısı* – Halide Edip Adıvar'ın
D) *Handan* – Halide Edip Adıvar'ın
E) *Acımak* – Reşat Nuri Güntekin'in

11. Sanatçı Eser
I. Memduh Şevket Esendal (A) *Yeşil Gece*
II. Reşat Nuri Güntekin (B) *Bir Sürgün*
III. Refik Halit Karay (C) *Ayaşlı ve Kiracıları*
IV. Halide Edip Adıvar (D) *Zeyno'nun Oğlu*
V. Yakup Kadri Karaosmanoğlu (E) *İstanbul'un İç yüzü*

Yukarıdaki sanatçı – eser gruplarının doğru eşleşmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A)	B)	C)	D)	E)
I-C	I-A	I-C	I-E	I-C
II-D	II-C	II-A	II-B	II-A
III-A	III-E	III-E	III-D	III-D
IV-E	IV-D	IV-D	IV-C	IV-E
V-B	V-B	V-B	V-A	V-B

12. "Selma Hanım Neşet Sabit'le evlenir, bu iki insan yeni hayatın imar ve inşasında el ele vererek büyük bir aşkla çalışır, yeni değerleri halk yığınlarına götürürler. Harf İnkılabı, Tarih Cemiyeti, Yüksek İktisat Enstitüsü, Halk Evleri gibi daha birçok alanda büyük atılımlar, büyük yenilikler gerçekleşir. Selma Hanım ve Neşet Sabit fırsat buldukça Anadolu'nun muhtelif yerlerine seyahat eder, bu seyahatlerinde gördükleri yerlerin yeni çehresiyle karşılaşılır. Anadolu'yu toprağı, suyu, kırı, bayırı, dağı, taşıyla eşsiz güzelliğiyle cennetten bir parça gibi tasavvur ederler, bundan doyumsuz bir haz alırlar.

Yukarıdaki parça, . . . önemli romanlarından biri olan . . . üçüncü bölümünün özetidir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Halide Edip Adıvar'ın – *Sinekli Bakkal*'ın
B) Reşat Nuri Güntekin'in – *Gökyüzü'nün*
C) Refik Halit Karay'ın – *İstanbul'un Bir Yüzü'nün*
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun – *Ankara'nın*
E) Nihat Sırrı Örik'in – *Abdülhamit Düşerken'in*

Cumhuriyet Döneminde Olay Çevresinde Oluşan Edebi Metinler

Anlatmaya Bağlı Edebi Metinler (Hikâye – Roman)
Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Eserler

TEST
4

1. Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluşunu anlatan *Devlet Ana*, *Osmancık* romanları, farklı çerçevelerde Türk tarihini bilinmeyen bir dönemini aydınlatır.

Yukarıdaki parçada numaralarla gösterilen eserlerin yazarları aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I.	II.
A) Kemal Tahir	Orhan Kemal
B) Reşat Nuri Güntekin	Halide Edip Adivar
C) Kemal Tahir	Tarık Buğra
D) Reşat Nuri Güntekin	Tarık Buğra
E) Kemal Tahir	Reşat Nuri Güntekin

2. Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren roman ve hikâyelerde, I. Dünya Savaşı ve Millî Mücadele Dönemi, bu dönemden sonra Atatürk ilke ve inkılaplarının Anadolu'ya benimsetilmesi ile ilgili konular işlenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen romanlardan biri değildir?

- A) *Ankara* B) *Üç İstanbul* C) *Yaban*
D) *Kıralık Konak* E) *Yalnızız*

3. Anadolu'da öğretmen tipini işleyen önemli romanlardan, bu romanın başkahramanı ile Türk halkının mücadelecilik ruhunu yansıtmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) *Çalıkuşu* – Feride B) *Acımak* – Zehra
C) *Yeşil Gece* – Şahin D) *Vurun Kahpeye* – Aliye
E) *Ateşten Gömlek* – Peyami

4. romanında, Cumhuriyet'in ilan edilmesiyle başlayan olaylar konu edilir. Roman, milletvekili olan Neşet Sabit ile bağ komşusu olan, zengin, Orta Anadolu bölgesinin özelliklerini de barındıran Mansurzade Hüseyin Efendi'nin konuşmalarıyla başlar. *Ankara* romanının devamı niteliğindeki bu eser, kronolojik bir sıra gözeterek kaleme aldığı romanlardandır.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Vassaf Bey* – Memduh Şevket Esendal
B) *Gizli El* – Reşat Nuri Güntekin'in
C) *Mahşer* – Peyami Sefa'nın
D) *Panorama* – Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun
E) *Zeyno'nun Oğlu* – Halide Edip Adivar'ın

5. Onu yerli Çehov olarak tanımlayanlar yazarımızı mı Çehov'u mu övmektedirler, bilemiyorum. Yazın dünyamıza bütünüyle egemen olan Batı hayranlığının, öz değerlerimizin büyüklüğünü gereğince görmemize engel olduğu bir gerçek. Kendisiyle yapılan bir söyleşide Çehov'un adından başka hiçbir şeyini bilmediğini söylemesi de eleştirmenlerimizin, edebiyat tarihçilerimizin pek umurunda değildir. *Otlakçı* yazarını özgün kabul etmektense onu hemencecik durum öykücüsü, Çehov tarzının bir sürdürücüsü gibi göstermek kolaylarına geliyor. Öyle ya, biz kim kendiliğinden bir tarz sahibi olmak kim?

Bu parçada kendisinden söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Saîd Faik Abasıyanık
B) Sabahattin Ali
C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
D) Memduh Şevket Esendal
E) Refik Halit Karay

6. Cumhuriyet Dönemi'nin önemli eleştirmenlerinden Fethi Naci, bu roman için, "Pek ilkel tesadüfler, durmadan veremden ölmeler, kaldırılan cenazeler, gereksiz ayrıntılar, süslü ifadeler, vecize ve paradoks çabaları romanın güçsüz yanları. Ama bunlara rağmen, üç ayrı dönemin toplum gerçeğini yansıtmaması, Adnan'la Belkıs gibi unutulmaz iki roman kişisi yaratması bakımından Mithat Cemal'in bu romanı bugün de ilgiyle okunmaktadır." değerlendirmesini yapmıştır.

Fethi Naci'nin sözünü ettiği roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Ayaşlı ve Kiracıları* B) *Yezidin Kızı*
C) *Sonsuz Panayır* D) *Sodom ve Gomora*
E) *Üç İstanbul*

7. Derinliğine bakıldığında hepsi birer sembol hüviyetinde olan roman kişilerinden Vehbi Efendi, insanı yücelten erdemleri; Tevfik, bir hayal oyunundan ibaret olan dünyayı; Peregrini, aşk ve fedakârlığı; aslı kişi Rabia ise ancak bir kadının kimliğinde gerçekleşebilen üstün insanı sembolize eder.

Yukarıda kahramanlarından söz edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Sinekli Bakkal* B) *Zeyno'nun Oğlu*
C) *Sonsuz Panayır* D) *Kalp Ağrısı*
E) *Handan*

8. Yakup Kadri Karaosmanoğlu, daha ilk romanı kendisine has o yüksekten bakan aristokrat üslubuyla, çöken konak ve geleneksel aile, Abdülhamit'ten Cumhuriyet'e uzanan çizgide üç neslin çatışması, çekirdek ve modern aileye dönüş gibi değerlerin yıkılışından dolayı duyulan buruk bir hüznün ile yoğrularak yeni ufuklara kapı açar. Yakup Kadri, değişen aileyi konu alan bu romanından sonra, ile aslı fonksiyonlarını kaybetmiş olan Bektaşî tekkesine yönelir. Tekkenin iç yüzü, dağılan ve can sıkıntısından yeni arayışlara giren İstanbul'un kibar muhitinin tükenişini, eski-yeni çatışması içinde hikâye eder. Aile ve tekkeden sonra dikkatlerini ile Meşrutiyet'in ilk günlerine, İttihat ve Terakki Partisi'nin siyasi kavgalarına çevirir. Bu tavrı ile biraz da mevcut iktidardan hoşnutsuzluğunu sezdirmektedir. Ertesi yıl yayımlanan ile dikkatlerini Mütareke yılları İstanbul'undaki ahlaki bozulmaya çevirir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Kıralık Konak'ta* – *Nur Baba* – *Hüküm Gecesi* – *Sodom ve Gomora*
B) *Yaban'da* – *Ankara* – *Hüküm Gecesi* – *Bir Sürgün*
C) *Hep O Şarkı'da* – *Nur Baba* – *Bir Sürgün* – *Sodom ve Gomora*
D) *Ankara'da* – *Panorama* – *Kıralık Konak* – *Yaban*
E) *Hüküm Gecesi'nde* – *Ankara* – *Yaban* – *Panorama*

9. Millî Mücadele Dönemi romancılarından olan yazar, Reşat Nuri'nin *Feridesini* kıskandırırçasına kendini yüksek ideallere adanmış Aliye Öğretmen'i Anadolu'ya gönderir. Ancak Aliye, Feride'nin zıddına törelere ve toplum baskısına yenik düşecek, zaferin hemen arefesinde taşlanarak öldürülecektir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen eser ve bu eserin yazarı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) *Vurun Kahpeye* – Halide Edip Adivar
B) *Refik Halit Karay* – Yezidin Kızı
C) *Miras* – Memduh Şevket Esendal
D) *Sözde Kızlar* – Peyami Sefa
E) *Acımak* – Reşat Nuri Güntekin

10. Aşağıdaki yazar – eser eşleştirmelerinin hangisinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Halide Edip Adivar – *Sonsuz Panayır*
B) Reşat Nuri Güntekin – *Acımak*
C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu – *Kıralık Konak*
D) Aka Gündüz – *Dikmen Yıldızı*
E) Refik Halit Karay – *Miskinler Tekkesi*

11. Cumhuriyet Dönemi Romanı için "kuruculuk" görevi üstlenenlerden ilki Reşat Nuri'dir. O, öğretmenlikten gelen alışkanlıkla ikinci romanı aşk kırgını romantik "Feride"yi Anadolu'ya öğretmen olarak gönderir. Bu zarif İstanbul kızı, Anadolu'nun muhtelif köşelerinde halkın şaşkın ve hayranlık dolu bakışları altında Cumhuriyet ideolojisini yayarken romantik köy ve kasaba tasvirleriyle desteklenen Anadolu imajı, kahramanı ile birlikte Cumhuriyet nesli öğretmenin uzun yıllar rehberi olacaktır. Romanın sağladığı şöhret ve gördüğü alâka yazarını sarmış olacak ki "Feride"nin ardından pek çok kişiyi Anadolu'ya gönderir. Hepsini de idealist olan bu gençlerden kimi *Yeşil Gece*'deki laik öğretimi, medrese karşısında başarılı kılmak için dinî müesseselerdeki bozulmayı anlatmaya çalışan kimileri *Acımak*'taki gibi ailevi bir kırgınlık sonucu Anadolu'yu aydınlatmaya koşan olacaktır.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Çalıkuşu*'nda – Şahin Bey – Zehra Hanım
B) *Gökyüzü*'nde – İstanbullu İmam – Lale Hanım
C) *Miskinler Tekkesi*'nde – Şahin Bey – Zehra Hanım
D) *Akşam Güneşi*'nde – Zehra Hanım – Şahin Bey
E) *Yaprak Dökümü*'nde – Zehra Hanım – Şahin Bey

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren eserlerle ilgili bir yanlışlık vardır?

- A) "Yeni Lisan"da ifade edilen sade dil terk edilmiş, özellikle Fransızca hayranı bir dil anlayışı ortaya çıkmıştır.
B) Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren hikâyelerde Maupassant tarzının özellikleri görülür.
C) Atatürk ilke ve inkılapları savaş sonrası hayatı anlatma romanlarının genel konularındandır.
D) Romanlarda genellikle, realizm akımından etkilenilmiş, Cumhuriyet Dönemi'nin hazırlayıcıları olan I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı konu edilmiştir.
E) Roman ve hikâyelerde toplumsal ve kültürel farklılıklar, ülke ve toplum sorunları, Kurtuluş Savaşı, eski-yeni çatışması gibi konular ağırlıklı işlenmiştir.

Cumhuriyet Döneminde Olay Çevresinde Oluşan Edebi Metinler

Anlatmaya Bağlı Edebi Metinler (Hikâye – Roman)

Toplumcu Gerçekçi Eserler

**TEST
1**

1. Başlangıçta Sabahattin Ali ve Sadri Ertem'in eserleriyle ortaya çıkan ve esasen Anadolu köy ve kasabalarının sorunlarını anlatan toplumcu gerçekçi roman ve hikâye 1930'ların sonunda - - - - ve - - - - gibi yazarlarla alanını genişletmiştir. 1950'den sonra Köy Enstitüsü çıkışlı yazarlarla yaygınlaşan "köy romanı" bu dönemden sonra toplumcu düşüncenin etkisiyle ideolojik bir yön kazanarak gelişmeye devam etmiştir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Kemal Bilbaşar – Samim Kocagöz
B) Peyami Safa – Abdülhak Şinasi Hisar
C) Memduh Şevket Esendal – Adalet Ağaoğlu
D) Oğuz Atay – Tarkan Buğra
E) Bilge Karasu – Vüs'at O. Bener

2. 1950'li yıllarda Köy Enstitülü yazarların çabalarıyla köy olgusu, romanlarda daha farklı bir şekilde ele alınmaya çalışılmıştır. - - - - 1950'de köy notlarını içeren *Bizim Köy* adlı kitabının yayımlanmasıyla, köye ve köy hayatına ilgi daha da artmıştır.

Yukarıda parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Talip Apaydın'ın B) Fakir Baykurt'un
C) Sadri Ertem'in D) Mahmut Makal'ın
E) Aziz Nesin'in

3. 1930'lu yıllarda, konularını köylünün, işçinin, orta sınıfın sıkıntılarından alan romanlar yazmıştır. Sanatsal üsluba, karakter ve duygu tahlillerine önem vermemiştir. Yani estetiği düşünmemiş; sadece ekonomik, sosyolojik, sınıfsal gerçekleri anlatmaya çalışmıştır. Yazar, *Çıkrıklar Durunca* adlı romanında, yerli dokuma tezgâhlarının ucuz Avrupa malı karşısında ortadan kalkışını anlatır. Yazarın diğer eserleri arasında *Bir Varmış Bir Yokmuş* ve *Düşkünler'i* sayabiliriz.

Yukarıda parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abbas Sayar B) Sadri Ertem
C) Muzafer İzgi D) Fakir Baykurt
E) Sabahattin Ali

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

4. Roman, İlahsızın Yusuf, Köse Hasan ve Pehlivan Ali'nin, Ç. köyünden yola çıkışlarıyla başlar. İstasyon ve trendeki konuşmalarından yolculuğun amacını öğreniriz. Şehirde iş bulup üç beş kuruşla köye dönmektir bu. Köse Hasan ayrıca kızına saç tokasıyla üstü işli bir tarak da almayı düşünmektedir. Yusuf ise köydekilerin adını bile duymadıkları bir gaz ocağı ile dönmek gibi hayaller de kurmaktadır. Bu gaz ocağı, romanın sonuna doğru önem kazanmış ve simgeleşmiştir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen eser ve bu eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Kuyucaklı Yusuf* – Sabahattin Ali
B) *Zübük* – Aziz Nesin
C) *Bereketli Topraklar Üzerinde* – Orhan Kemal
D) *Yılanların Öcü* – Fakir Baykurt
E) *Yorgun Savaşçı* – Kemal Tahir

5. Romana konu olan Yusuf ile Muazzez'in çocukluk yıllarına kadar uzanan, yer yer romantik öğelerle süslü temiz aşkları, eşrafın temsilcisi Şakir'in ve onun yanında yer alan Kaymakam İzzet Bey'in, karakol komutanının entrikalarıyla kirlenir. Yusuf ile Muazzez evlenir ama bu beraberlik uzun sürmez, bazı koşullar ve kişiler yüzünden Yusuf'un karısı ölür. Nazilli'nin Kuyucak köyünde başlayıp Edremit'te sona eren olaylar, yazarın tezine uygun olarak Yusuf'un intikamını almak için yeniden kasabaya dönmek üzere dağa çıkışıyla sona erer.

Aşağıdakilerden hangisi, yukarıdaki parçada sözü edilen eserin yazarına aittir?

- A) *Köyün Kamburu* B) *Binboğalar Efsanesi*
C) *Avare Yıllar* D) *Kalpakkılar*
E) *Kürk Mantolu Madonna*

6. Köy romanının önde gelen yazarlarından. Toplumcu gerçekçi bir çizgide köyü ve köylüyü, gurbetçilerin yaşamını oldukça canlı bir şekilde anlatan yazarın öykülerinin yanı sıra özellikle *Yılanların Öcü*, *Kaplumbağalar*, *İrızca'nın Dirligi* adlı romanları ünlüdür.

Yukarıdaki parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Samim Kocagöz B) Kemal Bilbaşar
C) Fakir Baykurt D) Abbas Sayar
E) Necati Cumalı

7. *Baba Evi*, *Avare Yıllar* ve *Cemile* yazarın kendi hayatından alınmış romanlardır. Yanyalı bir göçmen olan Murtaza'nın görevine düşkünlüğünün, onu işçilere düşman etmesi ve zalimliği ile gülünç duruma düşmesinin anlatıldığı *Murtaza* romanı, yazarın şöhrete adım attığı ilk eseridir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşar Kemal B) Orhan Kemal
C) Kemal Tahir D) Kemal Bilbaşar
E) Fakir Baykurt

8. Türkiye'de tarımdan sanayileşmeye geçiş evresi olarak nitelenebilecek 1950'li yıllarda, Çukurova'nın geniş biçimde makineleşmeye açılması ve verimli topraklar üzerindeki ağalar arası rant savaşının kızışması, bunun yoksul Çukurova köylüsü üzerindeki sonuçları yazarın romanlarının ilk evresinin ana temasını oluşturmuştur. Yazarın, ağa baskısı karşısında dağa çıkan eşkıyanın yaşamını anlatırken aynı zamanda toplumsal yapıdaki aksaklıkların da eleştirisini yaptığı romanı ünlüdür.

Yukarıdaki parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşar Kemal B) Necati Cumalı
C) Orhan Kemal D) Samim Kocagöz
E) Abbas Sayar

9. Yazar, otobiyografik karakterli ikinci romanı "İçimizdeki Şeytan"da, doğruyu bildiği hâlde savunmaktan korkan bir aydın olan Ömer'in kararsızlığını, yalnızlığını, kendini bulma sürecindeki bunalımlarını ve iç çatışmalarını ele almıştır.

Yukarıdaki parçada sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fakir Baykurt B) Kemal Bilbaşar
C) Yaşar Kemal D) Sabahattin Ali
E) Kemal Tahir

10. I. Grup II. Grup
I. *Hanımın Çiftliği* Kara Bayram
II. *Yılanların Öcü* Abdi Ağa
III. *Yorgun Savaşçı* Meryemce
IV. *Orta Direk* Güllü
V. *İnce Memed*

Yukarıda I. grupta verilen romanlardan hangisi, II. grupta verilen roman kahramanlarından herhangi biriyle eşleştirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Doğru (D) / Yanlış (Y)" şeklinde değerlendirilirken bir **yanlışlık** yapılmıştır?

- A) Kemal Tahir'in *Yediçinar Yaylası*, *Köyün Kamburu*, ve *Büyük Mal* romanları, köy serisi oluşturan nehir romanlarıdır; bu romanlarda İç Anadolu köylüsünün yaşantısı ayrıntılarıyla yansıtılmıştır. (D)
B) Küçük hikâyeden romana geçmiş olan Yaşar Kemal, hikâyelerini *Ekmek Kavgası*, *Önce Ekmek* gibi eserlerde toplamış ve hikâyelerinde iyi bildiği işçi çevresini anlatmıştır. (Y)
C) Kemal Bilbaşar'ın *Cemo* ve onun devamı olan *Memo* romanı, Cumhuriyet'in ilk yıllarında, Şeyh Said İsyanı sırasında Doğu Anadolu'da ağa – köylü, ağa – memur ilişkileri üzerinde duran hazin bir aşk hikâyesini anlatır. (D)
D) Orhan Kemal, *Teneke* adlı romanında, Çukurova yöresindeki çeltik ağalarına karşı mücadele eden ve köylünün yanında yer alan genç ve idealist bir kaymakamın trajik öyküsünü işler, aydının mücadelesini gücü'nü dile getirir. (Y)
E) Fakir Baykurt'un *Sağirdere* romanında köyünde rahat bir insan olan Yamörenli Mustafa'nın çalışmak için gittiği Ankara'da şaşkın ve çekingen yaşayışı anlatılırken; *Körduman* romanı ise *Sağirdere*'nin devamı olup Mustafa'nın köye dönüşünü ve Yamören'deki yaşantısını anlatır. (D)

12. Kemal Tahir, toplumcu gerçekçi bir romancıdır. Tasvire önem veren yazarın eserlerinde anlaşılır bir dili ve yalın bir anlatımı vardır. Osmanlı Devleti'nin kuruluşunu anlattığı, Osmanlı toplumunun gelişim sürecinin Batı'dan farklı olduğunu ileri sürdüğü *Devlet Ana* romanıyla ve Kurtuluş

Savaşı yıllarını konu edindiği *Küçük Ağa* romanlarıyla tanınmıştır. *Yol Ayrımı* romanında da Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki çok partili hayata geçiş denemesini anlatmıştır. *Kurt Kanunu* romanında ise İzmir suikastini ele almıştır.

Yukarıdaki parçada numaralı yerlerin hangisinde bilgi **yanlışı** yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

1. Anadolu romancılığını başlatan isim olarak gösterebileceğimiz sanatçı, eserlerinde son derece sade bir dil kullanır. Dili konuşma diline çok yakındır. Roman ve hikâyelerinde deyimlerden, halk söyleyişlerinden bolca faydalanır. Cümleleri kısa ve anlaşılması kolaydır, son derece akıcı bir üslubu vardır. Eserlerinde seçtiği kişiler köylüsü, sanatçısı, çocuğu, yaşlısı ile Anadolu insanıdır. *Kürk Mantolu Madonna*'da yer alan birkaç yabancı tip de son derece siliktir. Olay örgüsünü ve kişilerini gözlemlerinden yararlanarak oluşturur. Örneğin *Kuyucaklı Yusuf*'un başkişisi, yazarın bizzat Aydın cezaevinde tanıdığı ve öyküsünü öğrendiği biridir.

Bu parçada tanılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sabahattin Ali B) Rıfat Ilgaz
C) Yaşar Kemal D) Orhan Kemal
E) Sadri Ertem

2. Eserlerini Cumhuriyet Dönemi'nde veren Yaşar Kemal, yazmış olduğu *Dağın Öte Yüzü* üçlemesiyle bir mitin oluşmasındaki şartları, yaratılışını ve sonuçlarını ortaya koymayı amaçlamıştır. Halkın sözlü ve yazılı edebiyatından, halk edebiyatı motiflerinden çokça yararlanmıştır.

- I. Ortadirek
II. *Murtaza*
III. *Yer Demir Gök Bakır*
IV. *Ölmez Otu*
V. *Kurt Kanunu*

Yukarıda verilen eserlerden hangileri *Dağın Öte Yüzü* üçlemesini oluşturur?

- A) I. II. ve III. B) I. III. ve IV. C) II. III. ve IV.
D) II. III. ve V. E) III. IV. ve V.

3. Aşağıdakilerden hangisi toplumcu gerçekçi eser veren sanatçılardan biri değildir?

- A) Dursun Akçam B) Kemal Bilbaşar
C) Samim Kocagöz D) Orhan Pamuk
E) Muzaffer İzgü

4. Aşağıdakilerin hangisinde toplumcu gerçekçi sanatçılarla ilgili bir bilgi yanlıştır vardır?

- A) Sabahattin Ali, *Kuyucaklı Yusuf*'ta, Yusuf karakterinin çevresinde esnaf ve eşrafın hükümet güçleriyle işbirliği yapıp yoksul halkı nasıl ezdiğini işler. Yusuf'un düzene karşı çıkışı, Orhan Kemal ve Yaşar Kemal gibi romancıları örnek teşkil edecektir.
B) Orhan Kemal, *Kardeş Payı* ve *Önce Ekmek*'le 1969 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı; yine *Önce Ekmek* kitabıyla 1969 Türk Dil Kurumu Öykü Ödülü'nü kazandı.
C) Yaşar Kemal, yapıtlarında Torosları, Çukurova'yı, Çukurova insanının acı yaşamını, ezilişini, sömürülüşünü, kan davasını, ağalık ile toprak sorununu çarpıcı bir biçimde ortaya koyar.
D) *Yorgun Savaşçı* romanında Kemal Tahir, Millî Mücadele Dönemi'nin 1919 – 1920'li yıllarını, tüm olumlu veya olumsuz yanlarıyla, gerçekçi ve tarafsız bir şekilde yansıtmaya çalışmıştır.
E) Sadri Ertem *Yılanların Öcü*'nde yıllar önce bir köyde geçmiş toprak kavgasını anlatır. Bu köyün yitlik kahramanı Bayram ve onun haklı mücadelesi konu edilmiştir.

Sanatçı	Eser
I. Sabahattin Ali	A. <i>İnce Memed</i>
II. Yaşar Kemal	B. <i>Avare Yıllar</i>
III. Orhan Kemal	C. <i>İçimizdeki Şeytan</i>

Yukarıda I. grupta verilenler, II. grupta verilenlerle aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I.	II.	III.
A)	A	B	C
B)	C	B	A
C)	B	A	C
D)	C	A	B
E)	B	C	A

6. I. Dursun Akçam
II. Samim Kocagöz
III. Fakir Baykurt
IV. Reşat Nuri Güntekin
V. Peyami Safa

Yukarıda numaralanmış sanatçılardan hangisi toplumcu gerçekçi anlayışla eser vermemiştir?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

7. Orhan Kemal, edebiyatımızda toplumcu gerçekçi akımın roman ve hikâyedeki en önemli temsilcilerinden biridir. Hemen hemen bütün romanlarında işlediği ana tema ezen – ezilen, köylü – şehirli çatışmasıdır. Romanlarında başlıca üç kategori dikkati çeker: Kendi hayatını anlattığı romanlar: Baba Evi, *Avare Yıllar*.

Devlet Ana gibi.

II

Çukurova insanını, köylü–şehirli çatışmasını, fabrika işçileriyle patronlar arasındaki mücadeleyi anlattığı romanlar: *Bereketli Topraklar Üzerinde*, *Hanımın Ciftliği* gibi

III

IV

İstanbul'un yoksul semtlerindeki ezilen insanların mücadelesini anlattığı romanlar: *Murtaza*, Müfettişler Müfettişi

V

gibi eserlerdir.

Yukarıda numaralanmış eserlerden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. — Sarı Memet sen misin?
— Benim!
— Bu ameleyle sen mi önyak oluyorsun?
— Ne gibi?
— Tezgâh başında dikiliyor, iş yapmıyorlarmış. Böyle hareket etmelerini sen tavsiye ediyormuşsun.
— Ne münasebet? Onu sana söyleyen halt etmiş!
— Ne biçim konuşmak bu? Bir amirin, bir büyüğün önünde böyle mi konuşulur?
— Büyüğün önünde böyle konuşulmaz, biliyorum.
— Konuşuyorsun işte!
— Konuşmuyorum, terbiyemi bilirim ben.
— Konuşuyorsun işte be!
— Ben senin önünde konuşuyorum!
— Ben senin büyüğün değil miyim? Ekmek veriyorum sana!
— Sen? Bana ekmek veriyorsun ha! Sen kimsin de bana ekmek vereceksin? Çalışıyorum ben, alnımın teriyle kazanıyorum onu... Bana ekmek veriyormuş! Ben çalışmayayım da sen bana ekmek ver... Ulan siz değil ekmek, günahınızı bile vermezsiniz bedavadan!

Yukarıdaki metinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hikâye işçi – işveren sorununu ele almıştır.
B) Söyleşmeye bağlı anlatım kullanılmıştır.
C) Kişiler karakterlerine uygun konuşturulmuştur.
D) Halkın anlayabileceği bir dil kullanılmıştır.
E) Millî Edebiyat zevk ve anlayışı hâkimdir.

9. I. *İnce Memed* Yaşar Kemal
II. *Baba Evi* Orhan Kemal
III. *Bizim Köy* Mahmut Makal
IV. *Kürk Mantolu Madonna* Sabahattin Ali
V. *Yılanların Öcü* Rıfat Ilgaz

Yukarıda numaralanmış eserlerden hangisi karşısındaki sanatçı ile ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Genç bir köy öğretmeninin heyecanı, azmi, köylünün sorunlarına eğilmesi ve çaresizliği çarpıcı bir dille anlatılmaktadır. Eserin dili sade ancak edebî yönü çok yüksek değildir. Buna rağmen gerçekçi tasvirler okuyucuyu sürüklemekte ve eserin bir solukta okunmasını sağlamakta, ayrıca Köy Enstitülerinin işlevsel özelliği üzerine de düşünmeye sevk etmektedir. Geçim derdi, köy hayatından sahneler, inanışlar, okul ve okuma bölümlerinde toplanmış notlarla kısa hikâyelerden oluşmaktadır.

Parçada sözü edilen toplumcu gerçekçilik anlayışını başlatan eser ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Kanlı Dere'nin Kurtları* – Dursun Akçam
B) *Cemo* – Kemal Bilbaşar
C) *Bir Çift Öküz* – Samim Kocagöz
D) *Bizim Köy* – Mahmut Makal
E) *Yorgun Savaşçı* – Kemal Tahir

11. Aşağıdakilerin hangisinde toplumcu gerçekçi sanatçılarla ilgili bir bilgi yanlıştır vardır?

- A) Toplumcu gerçekçiler, toplumdaki düzensizlik ve çatışmalar ile köy gibi küçük yerleşim yerlerinin sorunları üzerinde yoğunlaşırlar; eserlerini ağa–köylü, öğretmen–imam, halk–yönetici, zengin–fakir, güçlü–güçsüz, aydın–cahil gibi belirgin farklılıklar üzerine kurarlar.
B) Eserlerde, üsluptan çok topluma iletilmek istenen mesaj ön plana çıkmıştır.
C) Realizmden ve naturalizmden etkilenmiş, kişileri iç ve dış yönleriyle tasvir etmişlerdir.
D) Eserlerinde, Anadolu coğrafyası ve insanı konu edilir, büyük şehirlere göçün ortaya çıkardığı problemler üzerinde durulur. Olaylar ve kişiler, bir düşünceyi doğrulamak veya haklı göstermek üzere düzenlenip anlatılır.
E) Eserler, okuryazarlığı olan halkın zor okuyup anlayabileceği bir dil ve anlatım özelliğine sahiptir. Yazarlar, okuyucuyu kendi düşünceleri doğrultusunda yönlendirmek istemezler.

12. Yoğun bir duygusallıkla toplumcu şiirler yazdı. Ardından roman ve öyküye yöneldi. Köy edebiyatını izleyen yazarlar arasında yer aldı. İlk romanı *Sarı Traktör*'de tarımda makineleşme konusuna umutla yaklaştı. Yarbükü'nde ise köylüler arasında toprak ve su çekişmelerinin olduğu zorlu yaşam koşullarını anlattı. Öykü ve romanlarında doğa betimlemeleriyle birlikte insan ilişkilerini de kendi doğallığı içinde yansıttı. Anı, oyun, çocuk edebiyatı türlerinde de eserler verdi.

Bu parçada tanılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Talip Apaydın B) Aziz Nesin
C) Kemal Tahir D) Orhan Kemal
E) Sadri Ertem

1. Sanatçı Eser
- I. Fakir Baykurt (A) *Kürk Mantolu Madonna*
- II. Sabahattin Ali (B) *Kaplumbağalar*
- (C) *Yılanların Öcü*
- (D) *Tırpan*
- (E) *Kuyucaklı Yusuf*
- (F) *Değirmen*

Yukarıdaki eserler sanatçılarla üçerli eşleştirildiğinde doğru gruptandırma aşağıdakilerden hangisidir?

	I.	II.
A)	B-C-F	A-D-E
B)	C-D-E	A-B-F
C)	B-C-D	A-E-F
D)	A-D-E	B-C-F
E)	A-C-F	B-D-E

2. Şiirlerinde halk edebiyatı veriminden yararlanmış, bu tarza çağdaş bir aş yapımıştır. Ancak onun asıl başarısı toplumcu gerçekçi romanımızın ilk başarılı örneklerinden olan *Kuyucaklı Yusuf* romanı ile her biri başlı başına özgün ve sürükleyici konusuyla olay tarzı hikâyecimizin çok başarılı örnekleri olan *Değirmen*, *Kağrı*, *Ses* gibi eserleridir. Bu öyküler, sonraki toplumcu ürünlerde kendini açık açık ortaya koyan keskin bir ideolojik hava taşımazlar. Yüreği; yoksul, çaresiz insanlar için gerçekten atan ince, duygulu bir sanatçının ağıtları, türküleri, yanık ezgileridir. Böyle olduğu için toplumun her kesimi tarafından aynı oranda benimsenmiş, okunmuştur.

Bu parçada kendisinden söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sabahattin Ali B) Orhan Kemal
- C) Yaşar Kemal D) Fakir Baykurt
- E) Rıfat Ilgaz

3. I. Rıfat Ilgaz
- II. Kemal Tahir
- III. Orhan Kemal
- IV. Talip Apaydın

Aşağıdaki yapıtlardan hangisi yukarıda verilen sanatçılardan biriyle ilişkilendirilemez?

- A) *Karartma Geceleri* B) *Kurt Kanunu*
- C) *Yer Demir Gök Bakır* D) *Cemile*
- E) *Ortakçılar*

4. Cumhuriyet Dönemi toplumcu gerçekçi roman ve hikâyesi için;

- I. Yazarlar, realist (gerçekçi) bir anlayışla eser vermiştir.
- II. 1930'lu yıllarda Sadri Ertem, Sabahattin Ali gibi yazarlar bu anlayışla eserler vermeye başlamıştır.
- III. Yoksul ve çaresiz halkın yaşadığı acılar ve cehaletin yol açtığı sıkıntılar anlatılmıştır.
- IV. Hikâyelerde Çehov tarzı da denen durum hikâyesi ön plandadır.
- V. Roman ve hikâyelerde köyden kente göç olgusu sıklıkla ele alınır.

yargılarından hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. I. Yaşar Kemal
- II. Aziz Nesin
- III. Orhan Kemal
- IV. Muzaffer İzgü
- V. Kemal Tahir

Yukarıdaki sanatçılardan hangileri toplumcu gerçekçi temaları güldürü ağırlıklı bir üslupla ele almıştır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve IV.
- D) III. ve IV. E) III. ve V.

6. Bu iki sanatçı hem içinden çıktıkları bölgenin, Çukurova'nın, hem de – klasik deyişle – yerelden hareketle halkın içindeki yoksul, bir köşede unutulmuş, o güne dek ihmal edilmelerinde bir sakınca görülmemiş bir kesimin temsilcileri oldular. Gerek ---- gerekse ---- yazdıkları birçok romanla toplumcu gerçekçi edebiyatın akla gelen ilk isimleri olmayı başarmışlardır.

Yukarıdaki boşluklara aşağıdakilerden hangisi sırayla getirilmelidir?

- A) Necati Cumalı – Talip Apaydın
- B) Dursun Akçam – Kemal Bilbaşar
- C) Abbas Sayar – Rıfat Ilgaz
- D) Orhan Kemal – Yaşar Kemal
- E) Kemal Tahir – Fakir Baykurt

7. I. *Körduman*'da Çorum'un bir köyünde yaşayan Kamil'in kişiliğinde köydeki üretim ilişkilerini, köylünün sorunlarını, etik değerlerini işledi.
- II. *Esir Şehrin İnsanları*'nda Mütareke Dönemi İstanbul'unu, halkın içinde bulunduğu koşullarla birlikte anlattı.
- III. *Devlet Ana*'da yeni kurulan Cumhuriyet'in halka kol kanat veren ulusçu anlayışını ele almıştır.
- IV. *Yorgun Savaşçı* romanında Mütareke'den Millî mücadele'ye kadarki yılları Yüzbaşı Cemil'in kişiliğinde kendi bakış açısıyla yeniden ele alıp değerlendirdi.
- V. *Yedi Çınar Yaylası* ve *Köyün Kamburu* romanları Çorum bölgesini anlattığı diğer eserleridir.

Kemal Tahir'in romanları ile ilgili yukarıdaki değerlendirmelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. ----, bu küçük romanında bir atın özgürlüğe kanat açan hüznünlü hikâyesini anlatır. İşe yaradığı dönemde boğaz tokluğuna da olsa bakılan Dorukısrak, zamanla işe yaramaz görülünce dağlara salınmıştır. Ancak pes etmesi, bir köşede sefalet, açlık içinde ölmesi beklenen kısarak, yılmaz ve dağdaki diğer yabancı ya da terk edilmiş atlarla birlikte hayata tutunur. Köye dönüp tayını da yanına alan Dorukısrak dağlara doğru uzaklaşır. Bir daha da kendisinden haber alınamaz. ---- isimli bu roman köylünün içinde bulunduğu açmazlar, çaresizliklerle ilgili eğretilmeleriyle türünün başarılı örnekleri arasındadır.

Yukarıdaki boşluklara gelecek sanatçı ve eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kemal Bilbaşar – *Ay Tutulduğu Gece*
- B) Abbas Sayar – *Yılkı Atı*
- C) Talip Apaydın – *Bozkırdaki Günler*
- D) Dursun Akçam – *Dağların Sultanı*
- E) Orhan Kemal – *Avare Yıllar*

9. Orhan Kemal için;

- I. Babasının sürgün olarak bulunduğu Suriye, Lübnan gibi ülkelerden derlediği izlenimlerini, *Baba Evi*, *Avare Yıllar* isimleriyle romanlaştırdı.
- II. Süse ve gösterişe önem vermeyen, sade, açık bir anlatımı vardır.
- III. Çocukluğunun ve gençliğinin geçtiği Adana ve Çukurova yöresindeki yoksulların yaşamını güçlü gözlem yeteneği ile aktardı.
- IV. Yalın bir gerçekçilikle ele aldığı roman kişilerini olumlu ve olumsuz özellikleriyle anlattı.
- V. İstanbul'a taşındıktan sonra Burgaz Ada'ya yerleşti ve İstanbul öykücüsü olarak tanındı. Burada yaşayan balıkçıların, azınlık insanların yaşamına eğilen eserler kaleme aldı.

yargılarından hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Talip Apaydın ile ilgili aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Doğru (D), Yanlış (Y)" değerlendirmesinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Köy Enstitüsü kökenli yazarlardandır. (D)
- B) Toplumcu gerçekçi bir tutum benimsemiştir. (D)
- C) Anlatımı süslü, karmaşık ve yer yer pürüzlüdür. (Y)
- D) En ünlü eserlerinden biri olan *Sarı Traktör*'de Türk köylüsünün makinelî tarıma geçişte yaşadığı sıkıntıları anlatmıştır. (Y)
- E) Romanlarının yanında anı, şiir, öykü, tiyatro ve çocuk edebiyatı alanlarında da eserleri vardır. (D)

11. I. Rıfat Ilgaz, toplumcu şiirin öncü isimlerinden olmanın yanı sıra aynı anlayışla kaleme aldığı romanı hikâye ve tiyatro eserleri ile de tanınır. ()

- II. Fakir Baykurt, *Bizim Köy* isimli romanı ile köye ve köylüye toplumcu bir bakışla eğilen ilk yazarlardandır. ()

- III. Toplumcu roman ve hikâye yazarları olaylara ve kişilere Marksist bir bakış açısıyla yaklaşır. ()

Yukarıdaki cümlelerden doğru olanın yanına (D), yanlış olanın yanına (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	(D)	(D)	(Y)
B)	(D)	(Y)	(D)
C)	(Y)	(D)	(Y)
D)	(D)	(D)	(D)
E)	(Y)	(D)	(D)

12. Aşağıdakilerden hangisi Orhan Kemal'in farklı türde bir eseridir?

- A) *Ekmek Kavgası*
- B) *Hanımın Çiftliği*
- C) *Eskici ve Oğulları*
- D) *Murtaza*
- E) *Bereketli Topraklar Üzerinde*

1. Bir öğretmen olan yazar, Kaymakam Selahattin Bey'in büyütmesi köy kökenli Yusuf'u bu toprağın namus – onur – aşk – ahlâk – iş – şeref – çatışma... tohumlarını taşıyarak bir kasabanın içine atar. Yaşadığı dönemin sorgulamasından kurtulmak için Meşrutiyet ve Birinci Dünya Savaşı yıllarına kaydirdiği roman vakasını fert – idare, eşraf – halk çatışması üzerine oturtur. Yusuf ile Muazzez'in masumane aşkları eşrafın temsilcisi Şakir ve idarenin temsilcisi Kaymakam İzzet Bey'in entrikaları ile kirlenir. Roman tezine uygun olarak Yusuf'un bütün değerlerini kaybetmiş bir hâlde dağa çıkması ile sona erer.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda özet verilen eserin yazarının farklı türdeki bir eseridir?

- A) Değirmen B) Kağı
C) İçimizdeki Şeytan D) Ses
E) Sırça Köşk

2. Aşağıdakilerin hangisinde toplumcu gerçekçi romanla ilgili bir bilgi yanlıştır vardır?

- A) Toplumcu gerçekçi eser veren yazarların bir bölümü özellikle köy sorunlarına yönelmiştir. Köy Enstitülerinde yetişen köy kökenli yazarlar konularını daha çok toprağa bağlı insanların hayatlarından alan eserler yazmışlardır.
B) Mahmut Makal'ın 1950'de köy notlarını içeren *Bizim Köy* adlı kitabının yayımlanmasıyla, Fakir Baykurt ve Talip Apaydın gibi yazarların eserleriyle köye ve köy hayatına ilgi daha da artmıştır.
C) 1940'lı yıllardan sonra ağırlık kazanan toplumcu gerçekçi roman ve hikâye, Marksist ve sosyalist fikirlerle örülü bir sanat anlayışına sahiptir.
D) Bu düşüncenin yazarları toplumsal eleştiri, sömürüye karşı duruş, emek, hak, ağılık ve devlet zorbalığına karşı durma gibi klasik toplumcu konuları işlemiştir.
E) Özellikle romanlarda sanatsal üslup dikkat çeker. Bu romanlarda yazar, estetik kaygıları ön planda tutar.

3. Aşağıdakilerden hangisi Sadri Ertem'in eserlerinden biri değildir?

- A) Yaşar Ne Yaşar Ne Yaşamaz
B) Silindir Şapka Giyen Köylü
C) Çıkrıklar Durunca
D) Bir Varmış Bir Yokmuş
E) Bacayı İndir Bacayı Kaldır

4. Romanda Meryemce, yol boyunca, bir uğurböceğini ak başörtüsünün içinde taşımıştır. Çukurova'ya inince açar başörtüsünü, bakar ki uğurböceği ölmüş, kurumuş. Alır kurumuş böceği, bir çiçeğin üstüne koyar. "Kadersizim, kimsesizim, burada uyul" der. Dışardan bakınca, bütün Meryemcelerin, Alilerin, Eliflerin durumu da uğurböceğinin durumu gibidir: "Kadersizim, kimsesizim..."

Yukarıdaki parçada sözü edilen eser ve bu eserin yazarı aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Yılanların Öcü – Fakir Baykurt
B) Hanımın Çiftliği – Orhan Kemal
C) Ortadirek – Yaşar Kemal
D) Sağırdere – Kemal Tahir
E) Kuyucaklı Yusuf – Sabahattin Ali

5. Aşağıdakilerin hangisinde Kemal Tahir'in romanlarıyla ilgili bir bilgi yanlıştır vardır?

- A) Çocuğu bir aşkla tutulduğu kıza kavuşamayan Mustafa'nın köye katlanamayıp Ankara'ya çalışmaya gitmesi, orada bütün zorluklara rağmen tutunmaya çalışması, kent hayatını görüp kendini sorgulamaya başlaması, sonrasında ise değişerek köye geri dönmelerini anlatan *Sağırdere*, bir yandan da naif bir aşk ve ergenlik hikâyesidir.
B) 1919 ve 1920 yıllarında İstanbul'daki örgütlenmeleri ve Anadolu direnişini anlatan *Küçük Ağa*, Cumhuriyet'in kuruluşuna giden sürecin romanı olarak da okunabilir.
C) *Esir Şehrin İnsanları*'nda Birinci Dünya Savaşı sırasında İstanbul'daki sivil aydınların durumu ele alınır. İmparatorluk ordularının yenilgiyi kabullenip silahlarını teslim ettikleri bir dönemde aydınların en umutsuz koşullar altında savaşı üstlenişleri anlatılır.
D) *Devlet Ana*, Osmanlı Devleti kurulmadan önceki Anadolu'nun görünümünü ve Anadolu insanının özelliklerini anlatırken, onların güçlü, güvenli, adaletli bir devlete duyduğu ihtiyacı da açığa çıkarmaktadır.
E) *Rahmet Yolları Kesti*'de kendi düzenini kurmuş eşkiya eskisi iki ağanın genç yaşta bir kızı kaçırmak için tezgâhladığı oyunlar ve uzun, yağmurlu bir kış gecesinde meydana gelen olaylar hem eşkiya-ağanın hem halkın hem de zulme uğrayanların gözünden olanca canlılığıyla anlatılmıştır.

6. I. Toplumcu gerçekçi edebiyat, halkçılık, köycülük kavramları ile hümanist bir düşünce etrafında şekillenen bir edebiyattır.
II. Toplumcu gerçekçi edebiyat, programa dayalı ve tezi olan bir edebiyattır.
III. Sanatçılar, köy gerçeğini bilmeden köy ve köylü sorunlarına eğildikleri için eserler başarıya ulaşamamıştır.
IV. Marksizm, sosyalizm gibi felsefe ve ideolojilerden beslenmişlerdir.
V. Toplumcu gerçekçi anlayışın ekseninde "insan, toplum ve üretim ilişkileri" vardır.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisi toplumcu roman anlayışını ön plana çıkaran yazarların özelliklerinden biri değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

	Kahraman	Eser
I.	Yüzbaşı Cemil	A. Hanımın Çiftliği
II.	Haceli	B. İnce Memed
III.	Hatçe	C. Yorgun Savaşçı
IV.	İflahsızın Yusuf	D. Yılanların Öcü
V.	Muzaffer Bey	E. Bereketli Topraklar Üzerinde

Yukarıdaki tabloda gösterilen kahraman – eser eşleşmelerinin doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

	I.	II.	III.	IV.	V.
A)	A	B	C	D	E
B)	C	D	B	A	E
C)	E	D	C	B	A
D)	C	D	B	E	A
E)	B	A	C	D	D

8. Öykü ve romanlarında günlük yaşamın değişik yönlerini işledi. Kahramanlarını çoğunlukla sömürülen, yoksul insanlardan seçti. Bu insanların yaşamlarını, sorunlarını, iç dünyalarını yansıtırken kinsiz, sevecen, umutlu bir yaklaşım benimsedi. *Babaevi*'nde çocukluk yıllarını, *Avare Yıllar*'da gençliğini anlattı. Eserlerinin hemen hepsinde toplumsal yapıdaki çelişkileri ustaca vurguladı. Güçlü gözlem gücüyle, özgün ve yalın anlatımıyla hâlâ çok okunan ve sevilen eserler yarattı.

Yukarıdaki parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kemal Tahir B) Orhan Kemal
C) Yaşar Kemal D) Sabahattin Ali
E) Fakir Baykurt

9. Aşağıdakilerden hangisi Aziz Nesin'in anlatmaya bağlı edebî eserlerinden biri değildir?

- A) Zübük B) Toros Canavarı
C) Gol Kralı Sait Hopsait D) Erkek Sabahat
E) Tatlı Betüş

10. Aşağıdakilerden hangisi toplumcu gerçekçi anlayışla kaleme alınan eserlerden değildir?

- A) Tırpan
B) Yer Demir Gök Bakır
C) Rahmet Yolları Kesti
D) Matmazel Noraliya'nın Koltuğu
E) Irazca'nın Dirliği

11. I. Yaşar Kemal, 1952'de ilk öykü kitabı *Sarı Sıcak*'ı, 1955'te ise bugüne dek kırktan fazla dile çevrilen romanı *İnce Memed*'i yayımladı. ()
II. Kemal Tahir'in *Bereketli Topraklar Üzerinde* adlı romanında, Çukurova'ya inen mevsimlik işçilerin, tarlalarda ve fabrikalardaki çalışmaları anlatılır. ()
III. Fakir Baykurt, *Kaplumbağalar* adlı eserinde köy sorunlarını ve gerçeklerini gözler önüne sermeye çalışır. ()

Yukarıdaki yargılardan doğru olanın yanına (D), yanlış olanın yanına (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	(D)	(Y)	(D)
B)	(D)	(D)	(Y)
C)	(Y)	(D)	(Y)
D)	(Y)	(D)	(D)
E)	(D)	(D)	(D)

	Sanatçı	Eser
I.	Aziz Nesin	A. Bizim Köy
II.	Fakir Baykurt	B. Cemo
III.	Mahmut Makal	C. Yedek Parça
IV.	Kemal Bilbaşar	D. Tırpan

Yukarıda I. grupta verilen sanatçılarla, II. grupta verilen eserler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I.	II.	III.	IV.
A)	A	B	C	D
B)	D	C	B	A
C)	C	D	A	B
D)	B	C	A	D
E)	C	A	B	D

1. Cumhuriyet Dönemi'nde konularını kent ve kasabalardan aldığı hâlde, kişilerinin bireysel sorunlarını ön plana çıkaran yazarlar da vardır. Toplumsal değişimin bir fon olarak kullanıldığı romanlarda, kendilerine bir yer edinmeye çalışan kişilerin iç dünyasına ayna tutulur.

Aşağıdakilerin hangisinde, eserlerini yukarıdaki parçada sözü edilen anlayışla yazan yazarlar bir arada verilmiştir?

- A) Peyami Safa – Mustafa Kutlu – Tarık Buğra
B) Talip Apaydın – Reşat Nuri Güntekin – Fakir Baykurt
C) Sadri Ertem – Halide Edip Adivar – Yusuf Atılgan
D) Kemal Bilbaşar – Rıfat Ilgaz – Dursun Akçam
E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu – Samim Kocagöz – Abbas Sayar

2. Aşağıdakilerin hangisi bireyin iç dünyasını esas alan eserlerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Bireyin iç dünyasını esas alan eserlerde; bunalım, yabancılaşma, bireyin toplumla hesaplaşması, yalnızlık, sıkıntı, bilinçaltı, bireysel sorgulamalar, evrenin düzeni gibi konular ele alınır.
B) Yazarlar, bireyin iç dünyasını anlatmak için, düşünce analizi (bireyin gördüğü rüyayı içerik olarak çözümlemek) ve bilinç akışı (insanın zihninden geçirdiklerini, çağrışımları, sınır koymadan, doğrudan peş peşe anlatmak) yollarından yararlanmışlardır.
C) Mekân, olay ve zaman, bireyin iç dünyasını esas alan eserlerde toplumun sorunlarını, sınıflar arasındaki farklılıkları vermek için bir araç olarak kullanılır.
D) Bireyin iç dünyasını esas alan eserlerde çağrışımlara açık sanatsal bir üslupla ruh tahlillerine yer verilir.
E) Bireyin iç dünyasını esas alan yazarlar, insan gerçekliğini farklı bir bakışla anlatmak, modern hayatın insan üzerindeki etkilerini tespit etmek için psikoloji biliminden faydalanmışlardır.

3. hasta bir gencin yıkık ve perişan psikolojisini, amansız bir hastalık karşısında insanın acizlik ve karamsarlığını dile getiren otobiyografik bir romandır. Yazarın gençlik çağlarında geçirdiği rahatsızlıkların bu romanı yazmasındaki payı yadsınamaz., bu romanı ile psikolojik çözümlemelere ağırlık vermeye başlar. 15 yaşında bir gencin geçirmekte olduğu kemik veremi nedeniyle içine düştüğü ruhsal bunalımlar ve "madde" ile olan ilişkilerini sorgulaması romanda ana çatıyı oluşturur.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) *Fahim Bey ve Biz* – Abdülhak Şinasi Hisar
B) *Huzur* – Ahmet Hamdi Tanpınar
C) *Küçük Ağa* – Tarık Buğra
D) *İbrahim Efendi Konağı* – Samiha Ayverdi
E) *Dokuzuncu Hariciye Koşuşu* – Peyami Safa

4. Romanı mekân bakımından değerlendirsek gerçek ve gerçeküstü mekânların bir aradaki varlığından söz edebiliriz. Olayların geçtiği gerçek mekânların yanı sıra bir de hayalî mekân olan "Simeranya" vardır. Romanda İstanbul, insanların karamsarlık içerisinde var oldukları bir açık mekân olarak karşımıza çıkar. İlerleyen teknoloji ve değişen insan ilişkileri kent yaşamında bireyi yalnızlığa iter. Kendisini değişen toplumun ahlâk kurallarına ve yapısına yabancı hissetmeye başlayan birey, yaşadığı mekânı değiştirme yolunu seçebilir. İşte bu aşamada Meral ve arkadaşlarının soyut mekân olarak Paris, Samim tarafından da hayalî bir yer olarak Simeranya gündeme gelir.

Yukarıdaki parçada, anlatmaya bağlı edebî metinlerin yapı unsurlarından biri olan "mekân (yer)" hakkında bilgi verilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Yalnızız* B) *Fatih Harbiye*
C) *Huzur* D) *Küçük Ağa*
E) *Dokuzuncu Hariciye Koşuşu*

5. Romanın kadın karakteri olan Neriman, Doğu ile Batı arasında gelgitler yaşar. Bu ikilem Neriman'ın bir seçim yapmasını gerektirir. Aşkın, bu karşıtlık içerisinde bağlayıcı bir rolü vardır. Neriman bu iki kutbu temsil eden erkekleri tanır ve bu birlikteliklerin sonunda bağlı olduğu kültürün nimetlerinin farkına varır. Karakterin vardığı bilinçlenmeye roman son bulur.

Aşağıdaki eserlerden hangisi, yukarıdaki parçada sözü edilen romanın yazarına ait değildir?

- A) *Canan* B) *Siyah Kehribar*
C) *Mahşer* D) *Şimşek*
E) *Bir Tereddüdün Romanı*

Roman	Kadın (Seçici)	Doğu	Batı
<i>Sözde Kızlar</i>	Müberra	Fahri	Behiç
<i>Biz İnsanlar</i>	Vedia	Orhan	Rüştü
<i>Fatih Harbiye</i>	Neriman		

Yukarıdaki tabloda Peyami Safa'nın romanlarında Doğu ve Batıyı temsil eden kahramanlar verilirken boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Müfit – Sacit B) Nadir – Necati
C) Pervin – Ali D) Şinasi – Macit
E) Nihad – Alaaddin Bey

7. İlk romanı *Siyah Kehribar*'da yönetim baskılarına direnen aydınların soylu direnişlerini anlatan, Cumhuriyet Dönemi romanının önemli isimlerinden, ele aldığı konu ve konuları işleyiş tarzı bakımından kendisinden en çok söz ettiren romancılardandır. romanında Kurtuluş Savaşı yıllarını; romanında ise Kurtuluş Savaşı sonrası Ankara'daki dış kaynaklı entrikaları, yeni yönetimden pay kapmak isteyenlerin siyasi çatışmalarını anlatmıştır.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar – *Huzur* – *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*
B) Abdülhak Şinasi Hisar – *Fahim Bey ve Biz* – *Çamlıcadaki Eniştemiz*
C) Tarık Buğra – *Küçük Ağa* – *Firavun İmanı*
D) Peyami Safa – *Fatih Harbiye* – *Yalnızız*
E) Kemal Tahir – *Yorgun Savaşçı* – *Devlet Ana*

8. Romanda, Mümtaz ile Nuran'ın aşkı çerçevesinde Doğu ile Batı, eski ile yeni, geçmişin değerleriyle var olan değerler, aşk ile toplumsal sorumluluk arasındaki çatışma ve bu çatışmanın doğurduğu bireysel bunalımlar anlatılmıştır. Eleştirmenlerin çoğunun her okuyuşta başka ve zengin bir tarafiyla karşılaştığını belirttiği roman, çeşitli yorumlara göre en güzel aşk romanı olmaktan başlayarak Türk aydınının trajedisinin; Doğu–Batı, eski–yeni problematiğinin; bir medeniyetin yükseliş ve çöküşünün; tabiatı, semtleri, tarihi ve sanat eserleriyle İstanbul'u yeniden keşfetmenin romanıdır.

Yukarıdaki parçada sözü edilen roman ve bu romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Sözde Kızlar* – Peyami Safa
B) *İbrahim Efendi Konağı* – Samiha Ayverdi
C) *Gençliğim Eyvah* – Tarık Buğra
D) *Fahim Bey ve Biz* – Abdülhak Şinasi Hisar
E) *Huzur* – Ahmet Hamdi Tanpınar

9. *İbiş'in Rüyası* adlı roman, bir sanatçının iç dünyasını anlatması bakımından önemlidir. Bir Milli Mücadele romanı olan *Küçük Ağa*'da roman kahramanının psikolojik değişim süreci, sağlam bir kurgu ve başarılı bir anlatımla verilmiştir. *Osmancık*'ta Osmanlı'nın kuruluş devrini anlatmıştır. Öykülerinde ise aşk ve aile hayatı gibi bireysel konuları işlemiştir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abdülhak Şinasi Hisar
B) Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Kemal Tahir
D) Tarık Buğra
E) Mustafa Kutlu

10. Cumhuriyet Dönemi önemli öykü yazarlarındandır. İlk kitabından başlayarak sürekli bir gelişme gösteren yazar, sokakta dolaşan, sokağı ve oradaki insanları gören ve onlarla arasına mesafe koymayan bir anlatıcıdır. Hikâyelerindeki yeni biçim ve üslup denemeleriyle dikkat çekmiştir. Hikâyelerinde zamanı ve eşyayı sorgulayan bireyi anlatmıştır. *Yoksulluk İçimizde*, *Mavi Kuş*, *Uzun Hikâye* önemli yapıtları arasındadır.

Yukarıdaki parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar
B) Sait Faik Abasıyanık
C) Halikarnas Balıkcısı
D) Memduh Şevket Esendal
E) Mustafa Kutlu

11. Aşağıdaki Peyami Safa ile ilgili cümlelerin hangisinde "Doğru (D) / Yanlış (Y)" şeklinde değerlendirilirken bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Annesi Server Bedia'nın adından uyarladığı "Server Bedi" takma adını kullanmış, bu takma adla çok sayıda eser vermiştir. (D)
B) Bir hastanın psikolojisini anlattığı *Matmazel Noraliya'nın Koltuğu* adlı romanı, aynı zamanda otobiyografik bir romandır. (Y)
C) İnsan psikolojisini ve Doğu–Batı çatışmasını eserlerindeki karakterlerde somutlaştırarak işlemiştir. (D)
D) Bir psikolojik roman olan *Dokuzuncu Hariciye Koşuşu*'nda, kahraman hasta gencin Nüzhet'e aşkı dile getirilmiştir. (D)
E) *Cingöz Recai*, *Cumbadan Rumbaya* gibi edebî değer yönünden zayıf sayılan polisiye romanlar da kaleme almıştır. (Y)

12. Yayımladığı ilk romanı *Aşk Bu İmiş* konusunu Firavunlar döneminde geçen ve ilahî aşka ulaşmayı hedefleyen bir menkıbeden; *İbrahim Efendi Konağı* ise kişisel anılara dayalı geçmişe ait konak hayatından alır.

Yukarıda eserlerinden söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Peyami Safa B) Mustafa Kutlu
C) Samiha Ayverdi D) Halikarnas Balıkcısı
E) Abdülhak Şinasi Hisar

Cumhuriyet Döneminde Olay Çevresinde Oluşan Edebi Metinler**Anlatmaya Bağlı Edebi Metinler (Hikâye – Roman)****Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Eserler****TEST
2**

1. I. Grup II. Grup
- I. Sâmiha Ayverdi *Mesihpaşa İmamı*
- II. Yakup Kadri Karaosmanoğlu *Gurbet Hikâyeleri*
- III. Refik Halit Karay *Sodom ve Gomora*
- IV. Halide Edip Adivar *Seviye Talip*
- V. Memduh Şevket Esendal

Yukarıda I. grupta verilen yazarlardan hangisi, II. grupta verilen eserlerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

2. I. Gerçeğin, insanlar tarafından farklı şekillerde algılanacağı düşüncesinden hareket ederler.
- II. Dil ve anlatım bakımından seçkin, mükemmeliyetçi bir anlayış hâkimdir.
- III. Zaman, psikolojik sorunlar, hastalık, bireysel bunalım, Doğu-Batı sorunsalı, kaçış, geçmiş-şimdi, birey-toplum, değer yargıları, korku gibi bireysel konuları ele alırlar.
- IV. Romanların bir kısmında romanın gelişim çizgisi dıştan içe, yani eşya ve olaylardan kişilerin iç dünyasına yönelmek biçimindedir.
- V. Eserlerde siyasi ideolojiler ön plana çıkar. Roman ve hikâyelerde sağlam kurgu görülmez.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisi, bireyin iç dünyasını konu alan hikâye ve romanların özelliklerinden biri değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Bireyin iç dünyasını konu alan yazarlar, toplumcu gerçekçilerden farklı olarak insan gerçekliğini toplumsal yönüyle değil; psikolojik yönüyle anlatma gayreti içine girmişlerdir. Olaylardan ve insanlardan hareketle bireyin iç dünyasını anlatmışlardır. Toplumda bireyin yabancılaşmasını anlatırken bunun sosyoekonomik yönünden çok bireyin ruh durumunu analiz etmeye çalışmışlardır. Psikolojik roman ve öyküde yazarın dikkati, bireyin iç dönüşümlerine ve manevi olarak yeniden doğuşuna yönelmiştir. Olay örgüsüne bağlı merak unsuru ikinci planda kalmış bireyin ruh hâli ve iç çatışmaları gerçekçi psikolojik tasvirlerle verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bireyin iç dünyasını konu alan yazarların yöneldiği konulardan biri değildir?

- A) Ahlak bunalımları
- B) Kişi-toplum çatışmaları
- C) Yalnızlık duygusu
- D) Toplumdan kaçış ve tabiata yönelme
- E) Egzotik ve fantastik temalara yönelme

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

4. Birinci Dünya Savaşı ile birlikte Osmanlı Devleti eski gücünü, heybetini kaybetmeye başlamış, isyanlar ve işgallerle zayıf duruma düşmüştür. Kitapta, bir Anadolu kasabası olan Akşehir'den yola çıkılarak kurtuluş mücadelesinin bir bölümü anlatılmaktadır. Olaylar Akşehir'in bir kasabasında başlar ve gelişir. Eserde, vatan ve millet sevgisi, bağımsızlık duygusu, Kurtuluş Savaşı'nın küçük bir kasabadan görünüşü vardır. Olaylar İstanbullu Hoca, Salih, Çerkez Ethem, Doktor Haydar Bey, Ali Emmi ekserinde gelişir.

Bu parçada tanıtılan eser ve bu eserin yazarı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarık Buğra – *Küçük Ağa*
- B) Ahmet Hamdi Tanpınar – *Huzur*
- C) Peyami Safa – *Sözde Kızlar*
- D) Mustafa Kutlu – *Sır*
- E) Semiha Ayverdi – *Yaşayan Ölü*

5. Sanat, edebiyat, felsefe, psikoloji, sosyoloji gibi değişik alanlarda yazdığı yazılarla çok yönlü bir yazar oldu. 43 yıl hiç durmadan yazdı. İlk döneminde değişik ilgi alanları içinde sosyalist eğilimli akımlara ilgi gösterdi. 1930'da basılan ve genç bir hastanın psikolojisini yansıtan otobiyografik romanı "Dokuzuncu Hariciye Koğuşu"nun ilk baskısını "Nâzım Hikmet'e ithaf etmişti. Ama II. Dünya Savaşı'ndan sonra Nazileri savundu. Ölümünden bir süre önce metapsişik (ruh ötesi) konulara yöneldi. 1949'da yayınlanan son eserlerinden *Matmazel Noraliya'nın Koltuğu*'nda da tıp öğrenimi yaparken bunalıma girerek felsefeye yönelen ve sonuçta mistik dünya görüşünde karar kılan bir gencin öyküsünü anlattı. Edebiyat ve siyaset tartışmalarının hep içinde bulundu. Nâzım Hikmet, Nurullah Ataç, Muhsin Ertuğrul, Aziz Nesin'le polemiklere girdi.

Bu parçada tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mehmet Rauf B) Sâmiha Ayverdi
- C) Mustafa Kutlu D) Peyami Safa
- E) Ahmet Hamdi Tanpınar

6. I. *Sözde Kızlar*
- II. *Canan*
- III. *Yalnızız*
- IV. *Osmancık*
- V. *Bir Tereddüdün Romanı*

Yukarıda numaralanmış eserlerden hangisi Peyami Safa'ya ait değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlısı vardır?

- A) Peyami Safa, hayatını yazıları ile kazandı. Kardeşi İlhami ile çıkardığı "Yirminci Asır" adlı gazetede "Asrın hikâyeleri" başlığıyla magazin hikâyeleriyle dikkat çekti. Para kaygısıyla yazdığı yazılarda annesinin adından esinlenerek yarattığı "Server Bedi" takma adını kullandı.
- B) Ahmet Hamdi Tanpınar, Osmanlı Devleti'nin son döneminde seçkin bir çevrenin yaşayışını sergileyen *Mahur Beste* adlı romanın ardandan, kendi yaşamından da izler taşıyan *Huzur* romanını yayımladı.
- C) Abdülhak Şinasi Hisar, yazmaya Millî Edebiyat Dönemi'nde başlamıştır. Romanlarında Rumelihisarı, Büyükkada, Çamlıca üçgeninde varlıklı, gününü gün eden, sorunsuz insanların yaşamını işler.
- D) Mustafa Kutlu'nun, ilk dönemi oluşturan *Ortak Adam* ve *Gönül İş*, henüz Sait Faik ve Kemal Tahir etkisinden sıyrılmadığı, ama (özellikle ikincisinde) kendi sesini oluşturacağının sinyallerini kuvvetli bir biçimde verdiği eserlerdir.
- E) *Yarın Diye Bir Şey Yoktur* ve *İki Uyku Arasında* adlı iki öykü kitabını yayımladıktan sonra *Küçük Ağa* ve *Siyah Kehribar* ile romana geçen Sâmiha Ayverdi, ilk öykülerinden başlayarak başlıca üç konu üzerinde durmuştur. Öykülerinin bir bölümünde taşra yaşayışına eğilen Ayverdi, sorunları ele alış yönüyle gerçekçi yazarlardan ayrılır.

8. - - - - Yazmaya Millî Edebiyat Dönemi'nde başlamıştır. Geçmişi özellikle çocukluk anılarını yazan sanatçı aristokrat bir ailedir. - - - - geçen hayatı, Osmanlı soylu ailelerinin değer yargılarını işler. Geçmiş zamanı işleyişi ona özel bir üslup kazandırır. Eserlerinde şiirsel bir dil ve özgün bir teknik kullanılır. Yazarın önemi eserleri arasında *Fahim Bey* ve *Biz*'de sayılabilir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Abdülhak Şinasi Hisar – *Çamlıca'daki Eniştemiz*
- B) Ahmet Hamdi Tanpınar – *Huzur*
- C) Tarık Buğra – *Küçük Ağa*
- D) Semiha Ayverdi – *İbrahim Efendi Konağı*
- E) Peyami Safa – *Dokuzuncu Hariciye Koğuşu*

9. I. Mustafa Kutlu *Yokuşa Akan Sular*
- II. Peyami Safa *Canan*
- III. Abdülhak Şinasi Hisar *Fahim Bey ve Biz*
- IV. Tarık Buğra *Firavun İmanı*
- V. Sâmiha Ayverdi *Mahur Beste*

Yukarıda numaralanmış sanatçılardan hangisi karşısında eserler ile ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Aşağıdaki cümlelerin karşısına doğru ise (D), yanlış ise (Y) yazıldığında hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Bireyin iç dünyasını esas alan yazarlar insan gerçekliğini farklı yönlerden anlatmışlardır. (D)
- B) Bireyin iç dünyasını esas alan yazarların tamamı Maupassant tarzı hikâyeler yazmışlardır. (Y)
- C) Bireyin iç dünyasını esas alan yazarlar, birey kavramından yola çıkarak toplumu yönlendiren eserler vermeye çalışmışlardır. (Y)
- D) Bireyin iç dünyasını yansıtan eserlerde olay örgüsü, insana özgü bir gerçekliği ifade etmek üzere düzenlenir. (D)
- E) Bireyin iç dünyasını yansıtan eserlerde olaylardan ve insanlardan hareketle bireyin iç dünyası anlatılır. (Y)

11. I. Grup II. Grup
- I. Sâmiha Ayverdi A. *İbişin Rüyası*
- II. Tarık Buğra B. *Mabette Bir Gece*
- III. Peyami Safa C. *Yalnızız*

Yukarıda I. grupta verilen şairlerle II. grupta verilen eserler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

12. Aşağıda açıklaması yapılan eserlerden hangisi Tarık Buğra'ya ait değildir?

- A) Kars'ın Göle kazasından İstanbul'a göç eden Cevher Bican'ın hikâyesi olan *Yokuşa Akan Sular*, kent ile köyün mukayesesıyla başlar.
- B) *Osmancık*'ta Kara Osman'ın Osman Gazi olarak tarih sahnesine çıkışı ve Osmanlı Devleti'nin kuruluşu anlatılmaktadır.
- C) Dil, üslup ve teknik özelliklerini en iyi belirten romanlarından birisidir. Eser, konu bakımından da tiyatro ve sinemanın ilgisin çekmiş, Devlet Tiyatroları'nda sahneye başarıyla uygulanmış
- D) *Firavun İmanı*'nda Sakarya Savaşı öncesi ve sonrasındaki çıkarıcılar, üç kâğıtçı, vurguncular, satılmışlar ve bunlara karşı olan eşsiz yiğitler, yeni bir devletin kuruluş günleri anlatılmaktadır.
- E) Kurtuluş Savaşı'na merkezden değil, bir kasabadan bakılan *Küçük Ağa*'da, yakın tarihe resmî tarih anlayışının dışında bir yorum getirildi.

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

Cumhuriyet Döneminde Olay Çevresinde Oluşan Edebî Metinler
Anlatmaya Bağlı Edebî Metinler (Hikâye – Roman)
Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Eserler

TEST
3

1. Romanları da bütünüyle anı havası taşıyan - - - - özellikle eski İstanbul hayatına duyduğu büyük hayranlık ve özlemi nostaljik bir dille anlattı. Dil ve zevk olarak eskiye bağlı olan yazar, İstanbul ve Boğaziçi'ne dair sosyal yaşamı, aile hayatını anlattığı bu eserleri ile edebiyatımızda özgün bir yer edindi.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki sanatçılarından hangisi getirilmelidir?

- A) Abdülhak Şinasi Hisar B) Ahmet Hamdi Tanpınar
 C) Ahmet Haşim D) Yahya Kemal Beyatlı
 E) Refik Halit Karay

2. I. İnsan gerçekliğini farklı yönlerden ele alıp değerlendirmişlerdir.
 II. Bu anlayışla eser veren sanatçılar belli bir ideolojiye bağlı olmakla nitelendirilemez.
 III. İnsan psikolojisine eğilme, onu anlama çabası ön plana çıkar.
 IV. İnsanın yaşadığı toplum içindeki uyum sorunu, özlemleri, açmazları, birey olma çabası en çok işlenen temalardandır.
 V. Maupassant tarzı öykülerle, gerilimi yüksek romanlar yazmışlardır.

Bireyin iç dünyasını esas alan eser ve sanatçılarla ilgili olarak yukarıdaki değerlendirmelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Sanatçı	Eser
I. Abdülhak Şinasi Hisar	(A) <i>Ateş Ağacı</i>
II. Samiha Ayverdi	(B) <i>Çamlıca'daki Eniştemiz</i>
	(C) <i>Fahim Bey ve Biz</i>
	(D) <i>İbrahim Efendi Konağı</i>
	(E) <i>Mesih Paşa İmamı</i>
	(F) <i>Boğaziçi Mehtapları</i>

Yukarıdaki eserler, sanatçılarla üçerli eşleştirildiğinde doğru gruptandırma aşağıdakilerden hangisidir?

I.	II.
A) B-C-F	A-D-E
B) C-D-E	A-B-F
C) B-C-D	A-E-F
D) A-D-E	B-C-F
E) A-C-F	B-D-E

4. I. Toplumcuların dili yer yer slogan ve söylev özelliği gösterirken bireyin iç dünyasını esas alanlar, üslup ortaklığı taşımazlar.
 II. Toplumcu gerçekçi anlayışta sanat yapmak birinci amaç değildir, bireyin iç dünyasını esas alanlar ise mesaj ve toplumsal gaye taşımazlar.
 III. Toplumcu gerçekçiler belli bir ideoloji ve dünya görüşüne bağlıdır, bireyin iç dünyasını esas alanlar farklı düşünce ve dünya görüşleri taşırlar.
 IV. Toplumcu gerçekçiler ezilen ve emeği sömürülen yoksul halkı ve köylüyü konularının merkezine yerleştirirken bireyin iç dünyasını esas alanlar daha çok bireyin kimlik, kişilik sorunlarını yaşadığı topluma uyum çabalarını anlatmıştır.
 V. Toplumcu gerçekçiler kişilerini özellikle büyük şehirlerden seçerken bireyin iç dünyasını esas alanlar köye ve kırsala yönelmişlerdir.

Toplumcu gerçekçilerle bireyin iç dünyasını esas alan sanatçıları karşılaştıran yukarıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Ahmet Hamdi Tanpınar'la ilgili olarak;

- I. Romancılığının yanı sıra siyaset adamlığı ve toplum önderi kişiliği ile de ön plana çıkmıştır.
 II. Eserlerinde İstanbul ve buraya özgü yaşam biçimi ve kişiler ağırlıklı olarak işlenmiştir.
 III. Geçmişten bugüne toplumsal değişimin bireye yansımaları, kişilerin içinde bulundukları topluma uyum sağlama çabaları romanlarında en çok işlediği temalardandır.
 IV. Kendine özgü anlatımı ile eserlerinde iç – biçim uyumunu en başarılı biçimde yansıtmayı başarmıştır.
 V. Romancılığının dışında öykü, deneme ve makaleleri ile de edebiyatımızda özgün ve kalıcı bir yer edinmiştir.

yargılarından hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. I. *Oğlumuz*
 II. *Yarın Diye Bir Şey Yoktur*
 III. *Yalnızlar*
 IV. *Gençliğim Eyvah*
 V. *İbiş'in Rüyası*

Yukarıdaki eserlerden hangi ikisi Tarık Buğra'nın hikâye kitabıdır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve IV.
 D) III. ve IV. E) III. ve V.

7. Toplumcu edebiyatın önemli ve her açıdan özgün roman-cılarından Kemal Tahir, bu niteliğini büyük ölçüde Osmanlı'ya bakışına borçludur. Onun Osmanlı'nın aşiretten koca bir devlete dönüşmesi sürecini ele aldığı - - - - ile onunla aynı edebî geleneğe dâhil edemeyeceğimiz Tarık Buğra'nın - - - - romanı arasında konu ve tema kardeşliği bulunması, Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatımızda sık görmeye alışık olmadığımız ilginç ve güzel bir tesadüftür.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki eserlerden hangileri getirilmelidir?

- A) *Kurt Kanunu – Küçük Ağa*
 B) *Devlet Ana – Osmancık*
 C) *Yedi Çınar Yaylası – Dönemeçte*
 D) *Yol Ayrımı – Firavun İmanı*
 E) *Bozkırdaki Çekirdek – Siyah Kehribar*

8. Bu roman sıradan okur için güç okunur bazı nitelikler taşısa da edebiyata emek verenler ve kalıcı olanı önceleyenler için her zaman bir başyapıt niteliği taşımaktadır. Romanda İhsan, Nuran, Suat ve Mümtaz'la birlikte bir başka kişinin varlığını daha hissederiz: İstanbul. Bu kent yazarın benzersiz anlatımı ile ete kemiğe bürünür, roman kahramanları ile birlikte onun da kalp atışları hissedilir. Kanımca sıradan okuyucuyla roman kurgusu arasına giren İstanbul silüeti, aslında bu romanın bu denli özgün bir yer edinmesindeki en büyük avantajı olarak da kabul edilebilir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen eser ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Fatih-Harbiye – Peyami Safa*
 B) *Huzur – Ahmet Hamdi Tanpınar*
 C) *Biz İnsanlar – Peyami Safa*
 D) *Saatleri Ayarlama Enstitüsü – Ahmet Hamdi Tanpınar*
 E) *Boğaziçi Yalıları – Abdülhak Şinasi Hisar*

9. Peyami Safa için;

- I. Eserleri, Tanzimat Edebiyatı'yla başlayan psikolojik roman türünün en yetkin örnekleri arasındadır.
 II. Romancılığı kadar fıkra yazarlığı ve düşünce adamı kimliği de önemlidir.
 III. Hayatını kazanmak için diğer eserleri kadar nitelikli olmayan romanlar kaleme almak durumunda kalmıştır.
 IV. Romanlarında olaydan çok kişileri derinlemesine ele aldığı psikolojik tahliller ön plandadır.
 V. Olaylara ve kişilere yaklaşımı toplumcu gerçekçi bakış açısına yakın olduğunu gösterir.

yargılarından hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Bireyin iç dünyasını esas alan roman ve hikâye anlayışı ile ilgili aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Doğru (D), Yanlış (Y)" değerlendirmesinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Sanatçılar eserlerinde ideolojik tutumlarını öne çıkarmamışlardır. (D)
 B) Olaylara ve kişilere bakışları kendilerine özgü nitelikler barındırır. (D)
 C) Roman ve hikâyelerde iyi insan, iyi vatandaş idealini yerleştirmeyi amaçlamışlardır. (Y)
 D) Eserlerinde ortak biçim özellikleri, söyleyiş kalıpları görülür. (Y)
 E) Servetifünun, Fecriati çizgisi olarak nitelendirilebilecek ağır, yapmacık bir dil anlayışları vardır. (D)

11. I. Hikâyeciliği ile ön plana çıkan sanatçının deneme ve incelemeleri de vardır.
 II. Bazı hikâyeleri, hacim bakımından roman sınırına yaklaşıp da konu, konunun işleniş yönüyle hikâye olarak nitelendirilebilir.
 III. Son derece duru, yalın akıcı bir üslubu vardır.
 IV. Ömer Seyfettin'e benzeyen, başı sonu belli olay hikâyeciliğinin bir temsilcisidir.
 V. Kişilerini geniş tasvir ve tahlillerle değil, olaylar ve durumlarla birlikte anlatmayı yeğler.

Mustafa Kutlu ile ilgili yukarıdaki değerlendirmelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. I. Peyami Safa
 II. Ahmet Hamdi Tanpınar
 III. Haldun Taner
 IV. Nazlı Eray
 V. Abdülhak Şinasi Hisar

Yukarıdaki isimlerden hangileri "bireyin iç dünyasını anlatan" eserleri ile ön plana çıkmış sanatçılardan değildir?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve IV.
 D) III. ve IV. E) III. ve V.

1. Peyami Safa'nın pek çok yapıtında egemen konu, Doğu-Batı ikilemi ve bu karşıtlıktan kaynaklanan sorunsallardır. "Doğulu muyuz yoksa Batılı mı?" sorusunu, yarattığı "Doğu-Batı sentezi"yle yanıtlamaya çalışır. Safa, bu temayı ele aldığı yapıtlarında çatışma ortamını dört kişiden oluşan bir modelle ifade etmeye çalışır. Bu modelde seçici durumunda bir kadın, onun karşısında Doğu ve Batı'yı temsil eden erkekler ve bir "bilge kişilik" konumundaki ve daha çok yazarı temsil eden bir karakterin varlığından söz edilebilir. Aşk temasının egemen olduğu bu modelde bireyler arası ikili karşıtlıklarla Doğu-Batı sorunsalı tartışmaya açılır. Peyami Safa'nın yapıtlarında yer alan kadın karakterlerden biri de - - - - kadın karakter - - - -.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) *Huzur*'daki – Nuran'dır
B) *Matmazel Noraliya'nın Koltuğu*'ndaki – Nuriye Hanım'dır
C) *Yalnızız*'daki – Feriha'dır
D) *Fatih Harbiye*'deki – Neriman'dır
E) *Dokuzuncu Hariciye Koşuşu*'ndaki – Nüzhet'tir

GÜR YAYINLARI

3. Romanda huzurun öznelere olan İhsan, Tevfik Bey ve Emin Dede kültürleri, yaşayış tarzları ve hayalleriyle romanın başlıca temlerinden biri olan İstanbul ve klasik Türk kültürünü temsil ederler. Onların bu kişilik özellikleri romanda Nuran ve Mümtaz'a da sinmiştir. Dolayısıyla Nuran ve Mümtaz bir yanıyla huzurun öznelere aittir. Ama aslında huzur ile huzursuzluk arasında gidip gelmektedirler. Yani araftadırlar.

Aşağıdakilerden hangisi, yukarıda değerlendirmesi yapılan romanın yazarına ait değildir?

- A) *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*
B) *Sahnenin Dışındakiler*
C) *Mahur Beste*
D) *Fahim Bey ve Biz*
E) *Aydaki Kadın*

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde Ahmet Hamdi Tanpınar ile ilgili bir bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) Eserlerinde, zaman üzerinde durur. Romanda özel bir başarı gösteren sanatçı Batı'daki gelişmeleri yakından izlemiştir.
B) *Saatleri Ayarlama Enstitüsü* romanında Cumhuriyet Dönemi'nde değişen insanın iç buhranlarına değinir. Bu bunalımları anlatırken yazarın o dönemde Avrupa'da yaygın bir akım olan egzistansiyalizm akımından etkilendiği görülür.
C) Eserlerinde rüyaya geniş yer verir. Rüya insanı rahatlatan önemli bir etken olarak görülür. Sanatçının rüyaya verdiği önemi "Abdullah Efendi'nin Rüyalari" adındaki hikâyelerinde görürüz. Sürrealizmden izler taşıyan hikâyeler, yazarın gerçeklerden kaçışını da ifade eder.
D) *Beş Şehir* adlı eserinde Ankara, Erzurum, Bursa, Konya, İstanbul'un tabiatından kültürüne kadar tanıtıldığı görülür. Makalelerini *Yaşadığım Gibi* adıyla kitap hâline getirmiştir.
E) *Çamlıca'daki Eniştemiz*'de dâhil olmak üzere bütün romanlarında Rumelihisarı, Büyükkada, Çamlıca üçgeninde varlıklı, gününü gün eden, sorunsuz insanların yaşamlarını yansıtır. Bu çevrelerin dışındaki yaşamı basit ve aşağı bulur.

5. I. *Fahim Bey ve Biz* Abdülhak Şinasi Hisar
II. *Biz İnsanlar* Peyami Safa
III. *Yağmur Beklerken* Sâmîha Ayverdi
IV. *Hüzün ve Tesadüf* Mustafa Kutlu
V. *Mesihpaşa İmamı* Tarık Buğra

Yukarıdaki numaralanmış eserlerden hangi ikisi yer değiştirirse eser – yazar eşleşmelerindeki yanlışlık giderilmiş olur?

- A) I. ve V. B) II. ve IV. C) I. ve III.
D) II. ve IV. E) III. ve V.

GÜR YAYINLARI

6. Kitabın yazarı bu eseri için şunları söylemektedir: "Bu kitap ne bir hikâyedir ne masal ne de roman... Zamanı, mekânı, vakaları, şahısları, isimleri hatta vakalarının seyri, sırası ve detaylarının yüzde doksani ile otantik ve yaşanmış bir devrin, gerçek ve yaşanmış bir hayat tablosudur." - - - *İbrahim Efendi Konağı* adlı eseri hem bir ailenin hem de bir devletin dramıdır. Eserdeki hikâyeye, görkemli bir konakla birlikte muhteşem bir devletin yıkılışıdır. Pek çok eleştirmen *İbrahim Efendi Konağı*'nı yazarın en büyük eseri olarak görmektedir.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdaki yazarlardan hangisi getirilmelidir?

- A) Sâmîha Ayverdi'nin B) Halide Nusret Zorlutuna'nın
C) Abdülhak Şinasi Hisar'ın D) Tarık Buğra
E) Ahmet Hamdi Tanpınar

7. "Her zelzele tam olmuyor. Bazı an da ancak sismografların kaydedeceği kadar hafif geçiyor. Hem bizim konuştüğümüz bu değil. Her şey, olabilmek için, kendine mahsus şartlara muhtaç. Rüya "premonition" ları (ön sezi) da niçin böyle olmasın? Tecrübe iradesinden kaçan hadiseleri inkâr etmek lazım gelirse, laboratuvarların emrinde olmayan birçok tabiat ve cemiyet hadiselerine de inanmayalım. Tarihe inanmayalım. Çünkü her hadisesi ancak bir defa olmuştur ve ilmin arzusuyla tekrar edilemez. Premonition hadiseleri ise bir değildir milyarlarca defa olmuştur..."

Yukarıda bir bölümü verilen "Yalnızız" romanı ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Sigmund Freud'un psikanaliz yöntemine başvurulmuştur.
B) Bilinç akımı (şuur akışı) ve iç monolog tekniklerinin sık sık kullanıldığı görülür.
C) Psikoloji ve psikiyatri bilimlerinden yararlanılmıştır.
D) Peyami Safa'nın, psikoloji tekniğini kullandığı tek romanıdır.
E) Eser, insanlığı materyalizmin kör çemberini kırmaya, kaybettiği ruhunu bulmaya çağırmaktadır.

8. - - - - romanındaki Necla ve Leyla ile - - - - romanındaki Neriman, eğlenme ve giyinme konusunda aynı düşünülmektedirler. Ali Rıza Bey ise tıpkı Faiz Bey gibi geçmiş değerleri yaşamaktadır ancak Faiz Bey, mücadele konusunda, Ali Rıza Bey'den daha başarılı bir tiptir.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *İstanbul'un İç Yüzü – Saatleri Ayarlama Enstitüsü*
B) *Yaprak Dökümü – Fatih Harbiye*
C) *Acımak – İbiş'in Rüyası*
D) *Sinekli Bakka – Huzur*
E) *Kıralık Konak – Yalnızız*

9. - - - - , kendi hayat hikâyesinden izlerin bulunduğu *Uzun Hikâyeye*'de, Göçmen Ali ve onun eser boyunca adını öğrenemediğimiz, belki bu sebeple biraz daha sahiplendiğimiz oğlunun başından geçen olayları, bir devrin panoramasını ince fırça darbeleriyle çizerek üstün bir dil ve üslup kudretiyle hikâyeleştirmiş, edebiyatımıza uzun hikâye türünün en güzel örneklerinden birini kazandırmıştır.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdaki yazarlardan hangisi getirilmelidir?

- A) Haldun Taner B) Orhan Duru C) Mustafa Kutlu
D) Tarık Buğra E) Rasim Özdenören

10. Türk edebiyatında Doğu – Batı ikileminin işlendiği romanlarda bazı kahramanların ön plana çıktığı görülür. Bu kahramanların birbiriyle ortak bazı özelliklerinin olduğu söylenebilir ancak yazarların dünyaya bakışı, kahramanlar arasında da bazı farklılıklar oluşmasına zemin hazırlamıştır. Bu kahramanların fiziksel özelliklerindeki farklılığın yanı sıra kültürel olarak da birbirinden ayrılan özellikler gösterdiği bilinmektedir. Kültürel birikimler bakımından Mümtaz'ın, hem Bihruz'dan, hem Efruz'dan, hem Naim Efendi'den ve hem de Rakım Efendi'den farklı bir özelliğe sahip olduğunu görüyoruz. Rakım ile Mümtaz arasında benzerlik görülürse de bu ortaklığın derecesi ayrılıklardan fazla değildir.

Yukarıdaki parçada adı geçen kahramanlardan hangisi aşağıdaki romanların herhangi birinde yer almamıştır?

- A) Kıralık Konak B) Huzur
C) Araba Sevdası D) Dönemeçte
E) Felatun Bey ile Rakım Efendi

11. I. Bireyin iç dünyasını esas alan sanatçılar insanın farklı yönlerini ele almaya gayret etmişlerdir. ()
II. Bu tarz eserlerde olay ön planda tutulmuş ve okuyucunun merakını kamçılayan bir anlatım tek amaç olmuştur. ()
III. Toplumsal olayları ele alma ve topluma ideolojik bir mesaj verme amacı, bu eserlerin genel özelliklerindendir. ()
IV. Mustafa Kutlu, Peyami Safa, Sâmîha Ayverdi gibi sanatçılar, bireyin iç dünyasını esas alan eserler kaleme almışlardır. ()

Bireyin iç dünyasını esas alan eserlerle ilgili olarak söylenen yukarıdaki cümlelerden doğru olanın yanına (D), yanlış olanın yanına (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.	IV
A)	(D)	(Y)	(Y)	(Y)
B)	(D)	(Y)	(Y)	(D)
C)	(Y)	(D)	(Y)	(Y)
D)	(D)	(D)	(Y)	(D)
E)	(Y)	(D)	(D)	(D)

12. Tarık Buğra'nın, konusu Anadolu'da geçen romanları Türk siyasi tarihinin dönüm noktalarını esas alır. - - - - Millî Mücadele Dönemi'ni, - - - - Serbest Fırka'nın kurulduğu 1930 yılını, - - - - ise çok partili hayata geçiş yıllarını, bu yıllarda yaşanan siyasi, sosyal ve ekonomik değişimlerin kasabalı tarafından nasıl karşılandığını, bu olaylar sırasında Anadolu insanının nasıl düşündüğünü, nasıl hareket ettiğini anlatır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Küçük Ağa – Yağmur Beklerken – Dönemeçte*
B) *Osmancık – İbiş'in Rüyası – Firavun İmanı*
C) *Küçük Ağa – Osmancık – Gençliğim Eyvah*
D) *Yağmur Beklerken – Dönemeçte – Küçük Ağa*
E) *Osmancık – Yağmur Beklerken – Dönemeçte*

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

1. Modernizm, Türk edebiyatında ---- *Tutunamayanlar* romanıyla görülür. *Tutunamayanlar*'ın ardından ---- *Anayurt Otel*, ---- *Hakkârî'de Bir Mevsim* eserleriyle modernist ilk ürünler 1970'lerde verilmeye başlanmıştır.
- Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?**
- A) Orhan Pamuk'un – Abbas Sayar'ın – Adalet Ağaoğlu'nun
B) Yusuf Atılgan'ın – Nezihe Meriç'in – Latife Tekin'in
C) Bilge Karasu'nun – Füzûzan'ın – Oğuz Atay'ın
D) Oğuz Atay'ın – Yusuf Atılgan'ın – Ferit Edgü'nün
E) İnci Aral'ın – Tomris Uyar'ın – Rasim Özdenören'in

2. Roman, Turgut Özen'in bir gezi sırasında tanıştığı ve sonradan adresine postalayacağı romanı için gazetecinin yazdığı ön sözle başlar; Turgut Özen'in basımı için romana iliştilmiş mektubuyla sona erer. Bu eserde yazar, alışılmışın tersine çok farklı bir yöntem denemiş, esere konu olan romanın yazım ve basım aşamalarını da vermekle, postmodern romanın da yolunu açmıştır.
- Yukarıdaki parçada sözü edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) *Anayurt Otel* B) *Tutunamayanlar*
C) *Yeni Yalan Zamanlar* D) *Yılkı Atı*
E) *Destan Gönüller*

3. Yazarın ---- adlı ilk romanında, aydın bir kişiliğe sahip olan C'nin gerçek sevgiyi bulabileceği tek kadını araması ve kahramanın ruhsal durumu anlatılmıştır. Kahraman bu arayış sırasında İstanbul'da üniversite öğrencileri ve sanatçılar çevresinde dolaşır. Yazarın ---- adlı romanında ise olay örgüsü, Zebercet adlı otel kâtibinin ruhsal dünyasının açığa çıkarılması üzerine şekillenmiştir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) *Kara Kitap – Sessiz Ev*
B) *Tutunamayanlar – Bir Bilim Adamının Romanı*
C) *Yılkı Atı – Çelo*
D) *Aganta Burina Burinata – Ötelerin Çocuğu*
E) *Aylak Adam – Anayurt Otel*

4. Postmodernizm, modernizmin sorgulanmadan, herkes tarafından kabul edilmesi gereken evrensel değerler olduğu görüşünü reddederek ortaya çıkmıştır. Bu anlayışta, gerçeklik unsurundan çok kurmaca ön plandadır. Tek bir konu, tek bir bakış açısından verilmez; çok yönlü, çok kültürlü, değişik bakış açılı romanlar yazılır. Gerçek yaşamda karşılaşılan kişilerle hayal dünyasının kişileri, masal kişileri, çizgi film kahramanları birlikte verilebilir. Bu anlayışla yazan yazara göre hayat bir oyundur. Yaşamı kurmacaya dönüştüren roman da oyun içinde oyundur.

Aşağıdakilerden hangisi, yukarıda özelliği verilen "postmodernizm"i benimseyen yazarlardan biri değildir?

- A) Orhan Pamuk B) Oğuz Atay
C) Latife Tekin D) Dursun Akçam
E) Bilge Karasu

5. Fantastik gerçekçilik, gerçekçiliğin mekân, zaman, karakter kavramlarını, canlı cansız ayrımını tanımayan ve bildik dünyamızın ötesinde alternatif bir dünyayı işin içine katan anlatılarda söz konusudur. Gerçeklikten uzaklaştırılmış ama ondan tamamen koparılmamış kurgu, fantastik gerçekçiliği oluşturur. Rüya ve gerçeklik arasında bir yere koyabileceğimiz fantastik gerçekçilik, idealleştirilmiş dünya ürünüdür. İdealleştirilmiş dünya söz konusu olunca hayal edilen, tasarlanan yeni bir dünyanın anlatımı bize fantastik gerçekçiliği verir. Türk edebiyatında fantastik gerçekçiliğe yönelen yazarlar arasında ---- sayılabilir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Nazlı Eray B) Latife Tekin
C) Muzaffer İzgü D) Mehmet Eroğlu
E) Bilge Karasu

6. *Sevgili Arsız Ölüm* özgünlüğünü kısmen geleneksel hikâyemizin özellikleriyle modern romanın özelliklerini kaynaştırmasına borçludur. Yazar, roman öncesi ve roman sonrası anlatı tekniklerini kaynaştırıp uzlaştırdığı bu başarılı yenilikçi yapıtı ile, 1980'lerde klasik gerçekçi Türk roman geleneğinin sınırlarını aşarak yeni bir roman türü arayan akımı başlatanlar arasında yerini almış ve yazını-mıza taze bir hava getirmiştir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pınar Kür B) Latife Tekin
C) İnci Aral D) Bilge Karasu
E) Orhan Pamuk

7. Edebiyata hikâye ile başlayan yazar, son yıllarda postmodern romanın en iyi örneklerini veren yazarlar arasında yerini almıştır. Yazarın *Yeni Yalan Zamanlar* adlı yapıtı, son yılların en ilginç romanlarından. Yazarın bir çeşit bulmaca çözme hedeflercesine düzenlediği bölümler, kitabın farklı düzenlenmiş adı ve kapak resmi, değişik okumalara imkân vermektedir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnci Aral B) Ferit Edgü
C) Nezihe Meriç D) Selim İleri
E) Füzûzan

8. Öykücülükle romancılığı bir arada yürüten yazarın *Gece* romanı, simgelerin çok kullanıldığı kapalı bir postmodern romandır. Bu romanda yazarın denediği tekniklerden biri, farklı anlatıcılar kullanmasıdır. Öyle ki kimi zaman anlatıcılar ile yazarın (yazar anlatıcının) birbirine karıştığı olur. Olayların kimin tarafından kime nakledildiği net değildir. Yazarın son romanı *Kılavuz* ise, polisiye ve fantastik unsurların kullanıldığı bir romandır.

Yukarıdaki parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adalet Ağaoğlu B) Bilge Karasu
C) İnci Aral D) Nezihe Meriç
E) Vüs'at O. Bener

9. Romanlarında klasik anlatım tekniklerinden saparak bilinç akışı, iç monolog gibi yeni anlatım teknikleriyle kendine özgü bir yol benimsemiştir. Yazarın *Bir Düşün. Gecesi* adlı romanı, bir yanılla 12 Mart dönemini işleyen romanlar arasında yer almasına rağmen daha çok modernist özellikler taşır. Romana asıl estetik kazandıran, konusundan çok anlatıcıyı tamamen ortadan kaldıran ve onun yerine Türk romanında belki ilk kez "bağımsız iç konuşma" yönteminin denendiği anlatım tekniğidir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sevgi Soysal B) Latife Tekin
C) Leyla Erbil D) Adalet Ağaoğlu
E) Rasim Özdenören

10. 1950'lerden günümüze Latife Tekin, Nazlı Eray, Bilge Karasu, Orhan Pamuk, eserleriyle modernist edebiyatın öncülüğünü yapmışlardır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi yukarıdaki yazarlardan birine ait değildir?

- A) *Kara Kitap* B) *Ay Falcısı*
C) *Gül Yetiştiren Adam* D) *Sevgili Arsız Ölüm*
E) *Kılavuz*

11. Eserleri içinde daha çok öz yaşam öyküsel nitelik taşıyan öyküleriyle bilinir. Yazar, ham gerçekliği edebî bir temele oturarak ele alır. Gündelik olaylarla, bilinçaltında birikmiş yaşam parçalarını birleştirir. Sürekli yeni anlatım biçimleri arayan yazar, bu yönüyle zaman zaman şematizme düşmekle, dış gerçekleri yanlış yerlere koymakla, hatta bozmakla eleştirildi. Yazarın eserlerinde ölüm iziyle ilgili önemli bir yer tutar. *Dost* adlı öyküsüyle adından söz ettirdi.

Yukarıdaki parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vüs'at O. Bener B) Nezihe Meriç
C) Rasim Özdenören D) Selim İleri
E) Ferit Edgü

12. İlk eseri *Parasız Yatılı* ile 1972 Sait Faik Hikaye Armağanı'nı kazanınca ünlendi. İlk romanlarında düşmüş kadınlar ve kötü yola sürüklenen küçük kızların, çöküş sürecindeki burjuva ailelerin, yeni yaşama koşullarından bunalan, yurt özlemi çeken göçmenlerin, yoksulluk içinde yaşama savaşı veren, tek silahları sevgi olan yalnız kalmış kadınların, çocukların dramlarına sevecen bir bakışla eğildi. Yazarın yapıtları arasında *47'li*, *Berlin'in Nar Çiçeği* gibi eserleri sayabiliriz.

Yukarıdaki parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rasim Özdenören B) Nezihe Meriç
C) Nazlı Eray D) Füzûzan
E) Adalet Ağaoğlu

1. Aşağıdakilerden hangisi modernizmi esas alan sanatçılarından birine ait değildir?

A) Lüzumsuz Adam B) Aylak Adam
C) Parasız Yatılı D) Fikrimin İnce Gülü
E) Bizim Köy

2. Turgut Özben'in intihar ettiği söylenen Selim Işık'ın hayatını çözmeye ve onu anlamaya çalışması etrafında oluşmaktadır. Turgut, Selim'in arkadaşlarıyla tanıştıkça Selim'in bir farklı yönünü de öğrenmiş olacaktır. Bu şekilde arkadaş Selim'in kişiliğini tüm yönleriyle tanımış olacak Turgut Özben. Turgut Özben, Selim Işık'ın annesini sık sık ziyaret eder ve ziyaretlerde Selim Işık'ın odasını, kitaplarını ve notlarını inceleme fırsatı bulur. Bu şekilde arkadaş hakkında daha ayrıntılı bilgi sahibi olur. Daha sonra Selim'in kız arkadaşı Günseli ile tanışır ve ondan Selim hakkında birçok bilgi edinir. Edindiği bilgilerden sonra Selim'in farklı biri olduğunu anlar. Turgut Özben bir gün trende karşılaştığı bir yolcuya bu hayat hikâyesini yazılı olarak verdikten sonra ortalıktan kaybolur ve bir daha ortaya çıkmaz.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda özet verilen eserin yazarına ait değildir?

A) Tehlikeli Oyunlar
B) Bir Bilim Adamının Romanı
C) Korkuyu Beklerken
D) Cevdet Bey ve Oğulları
E) Oyunlarla Yaşayanlar

3. I. Adalet Ağaoğlu
II. Oğuz Atay
III. Yusuf Atılgan
IV. Fakir Baykurt
V. Sabahattin Ali

Yukarıda adları verilen sanatçılarımızın hangi ikisi modernizmi esas alan eser veren sanatçılarından değildir?

A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve III.
D) II. ve V. E) IV. ve V.

4. Aşağıdakilerden hangisi modernizmi esas alan sanatçıların özelliklerinden biri değildir?

A) Millî unsurlara ve toplumsal faydaya özen göstermişlerdir.
B) Yerleşik kurallara, bayağılıklara isyan etmişlerdir.
C) Nesnelerin göründüklerinden farklı yönlerini vermişlerdir.
D) Varoluşçuluk akımından etkilenmişlerdir.
E) Kişilerin bunalımlarına, toplumla çatışmalarına yer vermişlerdir.

5. Bireyin yalnızlığını, yabancılaşmasını, kuşak çatışmasını, modernlik, gelenek gibi sorunları, değerlerinden koparmış ve modern kentlerin varışlarında kısırlanmış bireyin veya ailenin acılarını yerli-İslami bir duyarlılık ve bakış açısıyla öykülerine taşımıştır. Hikâyelerinde varoluşçu felsefeden izler görülür, bireyin bilinçaltına iner, ruhsal çözümlerle bulunur. Hikâyeleri dışında denemeleri de vardır. *Hastalar ve Işıklar, Çözümle, Çok Sesli Bir Ölüm, Çarpılmışlar, İmkânsız Öyküler* hikâyelerinden bazılarıdır.

Yukarıda tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Oğuz Atay B) Sait Faik Abasıyanık
C) Rasim Özdenören D) Yusuf Atılgan
E) Füzûzan

6. Modernizm, geleneksel olanı, yeni olana tabi kılma tavrı; yerleşik ve alışılmış olanı, yeni ortaya çıkana uydurma eğilimi ve düşünce tarzıdır. Modernizm, nesnelerin, varlıkların, durumların göründükleri gibi olmadıkları düşüncesine dayalıdır. (I) Modernist eserlerde toplumdaki değer çatışmaları, bireyin bunalımları, karmaşık ruh hâli ve bireyin kozmik yalnızlığı, yerleşik değerlere isyan, şiire özgü söyleyişlerden de yararlanarak çağrışımlara açık bir biçimde sembollerle anlatılır. (II) Modernizmi esas alan eserlerde yalnızlık ve toplumdaki kaçış, geleneksel değerlere başkaldırı gibi konular işlenir. (III) Klasik (geleneksel) romanın içeriğe, anlatılana önem vermesine karşın modern roman, sanatsal boyuta, tekniğe, kurgulama yöntemine, dilin kullanımına, dile dayalı oyunlara, biçime önem verir; dil ve anlatımda geleneksel tekniklerin dışında arayışlara gidilir. (IV) Klasik (geleneksel) roman, dış dünyayı, çevreyi ve toplumsal olanı önemser; dışa dönük bir özelliğe sahiptir. (V) Modern roman ise dışa dönük yapıyı daha da geliştirir; bireyin iç dünyasına, ruhuna, bilinçaltına eğilmez.

Modernizmi esas alan hikâye ve romanla ilgili yukarıda oluşturulan paragrafta numaralanmış yerlerden hangisinde bir bilgi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Çağdaş Türk hikâyeciliğinde bir dönüm noktası yaratmıştır. İnsan gerçeğini kavramaya çalışırken bireyden ve daha çok kendisinden yola çıkmıştır Hikâyelerinde İstanbul balıkçılarını, yoksul insanları, doğa sevgisini, yaşama sevincini, avarelik ve yalnızlık duygularını anlatmıştır. Olaya, kişilere, entrikaya, başlangıç ve sonuca dayanan öykücülük anlayışını kırmış, daha çok atmosfer öyküsü denebilecek ürünler vermiştir. *Semaver, Samiç, Son Kuşlar* etkileyici eserleri arasında sayılabilir.

Bu parçada sözü edilen yazar, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Haldun Taner B) Peyami Safa
C) Refik Halit Karay D) Halide Edip Adivar
E) Sait Faik Abasıyanık

8. I. Grup II. Grup
I. Yusuf Atılgan A. *Buzul Çağının Virüsü*
II. Vüs'at O. Bener B. *Aylak Adam*
III. Nezihe Meriç C. *Korsan Çıkmazı*

Yukarıda I. grupta verilen yazarlarla II. grupta verilen eserler eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

9. 1985'te yayımlanan tarihî romanı *Beyaz Kale* ile ününü yurt içinde ve yurt dışında genişletti. New York Times gazetesinin "Doğu'da bir yıldız yükseldi." sözleriyle karşılaştığı bu kitap, belli başlı bütün Batı dillerine çevrildi. *Kara Kitap* romanı karmaşıklığı, zenginliği ve doluluğuyla çağdaş Türk edebiyatının üzerinde en fazla tartışılan ve en çok okunan romanlarından biri oldu. Esrarengiz bir kitaptan etkilenen üniversiteli gençleri hikâye ettiği *Yeni Hayat* adlı romanı Türk edebiyatının en çok okunan kitaplarından biri oldu. *Benim Adım Kırmızı* adlı romanı olağanüstü bir ilgi gördü. Romanları yirmi dile çevrilen - - - - yirmi beş yıldır tuttuğu defterler, dergi ve gazetelere yazdığı yazılar, denemeler, eleştiri yazıları, röportajlar ve gezi notlarından yaptığı titiz bir seçme ile daha önce yayımlanmamış *Pencereden Bakmak* adlı uzun hikâyesini *Öteki Renkler* başlığıyla kitaplaştırdı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Orhan Pamuk B) Pınar Kür
C) Adalet Ağaoğlu D) Vüs'at O. Bener
E) Oğuz Atay

10. Modernizm, Türk edebiyatında Oğuz Atay'ın *Tutunama-*

*yanları*yla görülür. Tutunamayanlar'ın ardından Yusuf Atılgan'ın *Anayurt Otel*i, Ferit Edgü'nün *Hakkâri'de Bir*

Mevsim ile modernist ilk ürünler 1970'lerde verilmeye başlanır. 1970'lerden günümüze ise Latife Tekin *Sevgili*

Arsız Ölüm, Bilge Karasu *Ay Falcısı*, Orhan Pamuk *Kara*

Kitap eserleriyle modernist edebiyatın öncülüğünü yaparlar. Ayrıca Adalet Ağaoğlu, Nazlı Eray, Peride Celal, Erhan Bener, Ahmet Altan, Selim İleri, Nedim Gürsel, Ayla Kutlu modernist öğelere ağırlık verirler.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisinde bir bilgi yanlıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. I. Durum hikâyesinin önemli temsilcilerindendir. Kahramanlarını balıkçılar, yoksullar, avareler, serseriler ve sıradan kişiler oluşturur. *Kayıp Aranıyor, Medar-ı Maîşet Motoru* adlı romanları vardır.
II. *Bir Bilim Adamının Romanı* yazarın üniversiteden hocası Mustafa İnan'ın hayatını anlattığı biyografik romandır. Tutunamayanlar'ın devamı niteliğindeki *Tehlikeli Oyunlar*'da da benzer tema ve tekniklerle karşılaşırız.
III. Klasik romandan bilinç akışı tekniğine hemen bütün anlatım biçimlerini kullanarak öze biçimin dengelediği ürünler verdi. *Fikrimin İnce Gülü* ile tanındı.
IV. 1950'de New York Herald Tribune gazetesi ile Yeni İstanbul gazetesinin ortaklaşa düzenledikleri öykü yarışmasına katıldı; *Dost* adlı öyküsüyle dikkat çekti.

Numaralanmış cümlelerde aşağıdaki sanatçılarından hangisine ait özelliklere yer verilmemiştir?

A) Oğuz Atay B) Rasim Özdenören
C) Adalet Ağaoğlu D) Sait Faik Abasıyanık
E) Vüs'at O. Bener

12. Yusuf Atılgan'ın bu alandaki şöhretinin hakkını verir şekilde psikolojik yabancılaşma ve yalnızlık konuları başarıyla işlenmiştir. Romanda birbirine benzeyen, geçici ilişkilerle geçen günlerle dolu; yalnız, tek başına ve küçük ayrıntıların tekdüze şaşmazlığında sürüklenen bir hayatın, gecikmeli Ankara treniyle gelen adını bile bilmediğimiz kadının otelde bir gece kalmasıyla değişmesi ve bu değişimin sonuçları anlatılıyor. Bu roman aynı adla, 1987'de yönetmen Ömer Kavur tarafından beyaz perdeye aktarılmış, bu film de tüm zamanların en iyi 3. Türk filmi seçilmiştir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Anayurt Otel* B) *Tutunamayanlar*
C) *Yılkı Atı* D) *Tütün Zamanı*
E) *Her Gece Bodrum*

Cumhuriyet Döneminde Olay Çevresinde Oluşan Edebi Metinler

Anlatmaya Bağlı Edebi Metinler (Hikâye – Roman)

Modernizmi Esas Alan Eserler

**TEST
3**

1. Edebiyatımızda talihli bir biçimde geç anlaşılan bazı eserler ve yazarlar vardır. . . . 1970 yılında TRT Sanat Ödülleri Yarışması'nda Başarı Ödülü alan . . . isimli romanı bunların başında gelir. Sonraki yıllar içinde herkes tarafından bilinen ancak bilindiği oranda okunmayan bu roman modern edebiyatımızın kilometre taşlarından biri kabul edilir. *Bir bilim Adamının Romanı* ve *Korkuyu Beklerken* yazarın diğer önemli eserleridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki sanatçı ve eserlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Oğuz Atay'ın – *Tutunamayanlar*
B) Ahmet Hamdi Tanpınar'ın – *Huzur*
C) Füzûzan'ın – *47'iler*
D) Selim İleri – *Her Gece Bodrum*
E) Yusuf Atılgan – *Anayurt Otel*

2. I. Geleneksel anlatım kalıplarını, türlere özgü bilinen yapısal özellikleri reddederler.
II. Modern toplumun bayağı alışkanlıklarına karşı çıkarlar.
III. Toplumsal yapıyı yeni ve eleştirel bir gözle yeniden değerlendirirler.
IV. Şaşırtıcı bir gözlem ve bakış açısıyla alışkanlıklarımızın tuhaflıklarına dikkat çekerler.
V. Toplumu bilinçlendirmeyi ve dönüştürmeyi sanatlarının amacı olarak görmüşlerdir.

Modernizmi esas alan sanatçılarla ilgili olarak yukarıdaki değerlendirmelerin hangisinde bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. I. Edebiyatımızın modern bir kimlik kazanmasında onun hikâyeye getirdiği yeni anlayışın payı yadsınmayacak denli önemlidir.
II. Modern edebiyata yaptığı katkılardan dolayı Mark Twain Derneği tarafından ödüllendirilmiştir.
III. Hikâyelerinin konusunu Anadolu'dan ve tarihimizin önemli kişiliklerinin yaşamından almıştır.
IV. Sade, süsten, özentiden uzak, doğal bir anlatımı vardır.
V. Daha çok durum hikâyesine yakın olsa da onu da aşan kendine özgü, modern bir anlatımı vardır.

Sait Faik Abasıyanık ile ilgili yukarıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. I. *Semaver*
II. *Sarnıç*
III. *Medarı Maişet Motoru*
IV. *Kayıp Aranıyor*
V. *Az Şekerli*

Yukarıdaki eserlerden hangi ikisi Sait Faik Abasıyanık'ın roman türündeki eserleridir?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve IV. E) III. ve V.

5. I. *Cevdet Bey ve Oğulları*'nda Refik, önce köy kalkınma projeleri, ardından köklü bir kültür devrimi gerçekleştirmek için makaleler, raporlar yazar. Yine Refik'in mühendis arkadaşı Muhittin, çirkinliğini ve yalnızlığını şiir yazarak gölgelemeye çalışır.
II. *Sessiz Ev*'de yazıyı hayatının merkezine yerleştirmiş roman kişileri vardır. Meşrutiyet aydını Selahattin Darvinoğlu, tüm hayatını bir türlü tamamlamadığı ansiklopedisini yazarak tüketir. Oğlu Doğan ile torunu Faruk'un durumu da ondan farklı değildir.
III. *Beyaz Kale*'de de Hoca ile Venedikli Köle bir taraftan Doğu ve Batı'ya dair birikimlerini birbirleriyle paylaşmak için ayrı ayrı öte taraftan padişahı etkilemek için birlikte risaleler, kitaplar, raporlar hazırlar.
IV. *Benim Adım Kırmızı*'da, Enişte Efendi, Kara'dan, padişah için gizlice hazırladığı kitaptaki minyatürlerin her biri için hikâyeler yazmasını ister.
V. *Ölmeye Yatmak* romanında, romanının başkışısı Ayşel, üniversitede profesördür, bilimsel araştırmalar ve makalelerle ilgilenir.

Yukarıda konuları verilen eserlerden hangisi diğerlerinden farklı bir yazara aittir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Rasim Özdenören ile ilgili aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Doğru (D), Yanlış (Y)" değerlendirmesinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Hikâyelerinde insanın evrensel yönünü anlatmayı yeğlemiştir. (D)
B) *Çok Sesli Bir Ölüm* isimli hikâyesi televizyon filmi hâline getirilmiştir. (D)
C) *Aylak Adam* yazarın roman türündeki tek eseridir. (D)
D) Modern anlatı kalıplarının dışına çıkarak farklı özgün bir anlatım yakalamıştır. (D)
E) Eserlerini, toplumcu – gerçekçi anlayışla kaleme almıştır. (Y)

7. . . . , edebiyatımızda çok yönlü kişiliği ile tanınan sanatçılarımızdandır. *Ölmeye Yatmak*, *Bir Düşün Gecesi*, *Fikrimin İnce Güllü* gibi romanlarının yanı sıra *Yüksek Gerilim*, *Sessizliğin İlk Sesi* gibi öykü kitaplarıyla da tanındı.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdaki sanatçılardan hangisi getirilmelidir?

- A) Atilla İlhan B) Tezer Özlü
C) Nazlı Eray D) Adalet Ağaoğlu
E) Leyla Erbil

8. Yusuf Atılgan'la ilgili olarak;

- I. Az sayıdaki eserine karşın modern Türk edebiyatının ustaları arasında yer aldı.
II. Eserlerinde insanın, yaşadığı topluma karşı yabancılaşması ve yalnızlık temalarını işledi.
III. Eserlerinde psikolojik tahlillerden çok kişilerin eylemleri ile kişilikleri arasındaki bağı ön plana çıkarmaya çalıştı.
IV. İlk romanı *Cemo* ile çeşitli edebiyat ödülleri almıştır.
V. En önemli eserleri *Aylak Adam* ve *Anayurt Otel*'dir.

yargılarından hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. I. Sait Faik Abasıyanık
II. Oktay Akbal
III. Haldun Taner
IV. Leyla Erbil
V. Latife Tekin

Aşağıdaki eserler,

- *Önce Ekmekler Bozuldu*
– *Berber Aynası*
– *Bizans Definesi*
– *Suçumuz İnsan Olmak*
– *İstinye Suları*

yukarıda numaralanmış yazarlardan hangisine aittir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. I. Halikarnas Balıkcısı
II. Orhan Pamuk
III. Atilla İlhan
IV. Sait Faik Abasıyanık
V. Tank Dursun K.

Yukarıdaki sanatçılardan hangileri deniz ve balıkçılar gibi ortak temaları işlemeleri yönüyle benzerlik taşımaktadır?

- A) I.- II. ve III. B) I.- IV. ve V.
C) II.- III ve IV. D) II.- IV. ve V.
E) III. ve IV.-V.

11. Dünya gazetesinin sanat sayfasını ve Argos dergisini yönetti. Çok sayıda dergi ve gazetede eleştiri ve inceleme yazıları ile öyküleri yayımlandı. On dokuz yaşındayken yayımlanan *Cumartesi Yalnızlığı* adlı ilk öykü kitabında tutturduğu edebî düzeyle dikkatleri üzerine çekti. Öykülerinde bireyin zengin iç dünyasını yansıtmaya öncelik veren yazarın ilk romanlarında bireyler arasındaki iletişimsizlik öne çıktı. TDK Roman ödülü alan *Her Gece Bodrum* adlı romanı sinemaya da uyarlandı. Daha sonraları ise bazı siyasal konulara da yer veren yazar, son romanlarında yakın tarihte yaşamış bazı tanınmış kişilerin yaşamlarını ele aldı.

Bir tanıtım yazısından alınan yukarıdaki sözler, aşağıdaki sanatçılardan hangisini anlatmaktadır?

- A) Bilge Karasu B) Onat Kutlar
C) Selim İleri D) Vüsat o. Bener
E) Nazlı Eray

12. Modern Türk edebiyatının bazı sanatçıları ile ilgili aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Doğru (D), Yanlış (Y)" değerlendirmesinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Onat Kutlar'ın öykü kitabı *İshak*, eleştirmen Fethi Naci tarafından büyüklü gerçekçiliğin ilk eseri kabul edilir. (D)
B) Öyküleri ile Türk Dil Kurumu, Sait Faik Armağanı gibi ödüller alan Nezihe Meriç eserlerinde daha çok çocuk ve kadın sorunlarına eğildi. (D)
C) Ferid Edgü, Onat Kutlar tarafından senaryolaştırılan *O/Hakkari'de Bir Mevsim* romanı ile tanındı. (Y)
D) Füzûzan, birçoğu edebî değer taşımayan aşk ve macera romanları ile geniş bir okuyucu kesimine ulaştı. (Y)
E) Tahsin Yücel; *Haney*, *Uçan Daireler* gibi öykü, *Bıyık Söylencesi* ve *Mutfak Çıkmazı* ve *Sonuncu* gibi romanlarıyla tanınmış bir isimdir. (Y)

1. Aşağıdakilerden hangisi modernizmi esas alan bir anlayışla yazılmıştır?

- A) Gece
B) Parasız Yatılı
C) Cemo
D) Bir Kara Derin Kuyu
E) Akış Olmayan Sular

2. Postmodern romanlarda, kimi zaman başka türlerin üslubu taklit edilir. . . . , *Sevgili Arsız Ölüm*'de destan, halk hikâyesi, masal gibi sözlü edebiyat ürünlerinin üslubunu taklit etmiştir. Kimi zaman da belli bir metnin "konusu" taklit edilir. Örneğin . . . , *Benim Adım Kırmızı* romanında daha adından itibaren Umberto Eco'nun *Gülün Adı* romanını taklit etmiştir.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Adalet Ağaoğlu – Yusuf Atılgan
B) Füzûzan – Orhan Pamuk
C) Latife Tekin – Bilge Karasu
D) Füzûzan – Yusuf Atılgan
E) Latife Tekin – Orhan Pamuk

3. Tanzimat'tan 12 Mart'a kadarki dönemlerde, Türk romanı konusu ve kişileri itibarıyla gerçeğe uygunluk göstermiştir. Fakat 1970 sonrasında başlayarak gerçeğe bağlılık reddedilmeye başlanmıştır. Bunun nedeni ise Batı'da da kendini gösteren postmodernizm akımının etkilerinin bize de sıçramasıdır.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda sözü edilen romanlardandır?

- A) Ayaşlı ve Kiracıları
B) Kara Kitap
C) Kuyucaklı Yusuf
D) Fatih – Harbiye
E) Acı Tütün

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde postmodern romanlarla ilgili bir bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) Geleneksel romanlardaki klasik olay kurgusuna karşın postmodern romanlarda kurgulanmış bir olay yoktur.
B) Postmodern romanlarda yaşanan "an"lar vardır. Yazar, duruma göre zamanda geriye dönüş veya zamanda atlama gibi karışık zaman dilimlerini anlatır.
C) Geleneksel romanlardaki ilahi anlatıcı, postmodern eserlerde konumdan konuma geçer. Yani bir eserde ilahi, kahraman ve gözlemci bakış açıları iç içe kullanılır.
D) Yazar, anlatımında romanın sınırlarına saygılıdır, romanının içinde başka anlatı türlerine yer vermez.
E) Postmodern metinlerde yazar, anlatımın bir kurmaca olduğunu okura hissettirir; genellikle okurla konuşur ve anlatının bir hayal ürünü olduğunu vurgular.

5. Oğuz Atay, insan ve topluma bakışı ile varoluşçu ya zarlarla aynı çizgidedir. Varoluşçu yazarlar çağımız insanının yalnızlığını, umutsuzluğunu, güvensizliğini belirtmekle kalmazlar; kişinin kendini tanımasını, baskıdan kurtulmasını da isterler. Nitekim *Tutunamayanlar*'ın kahramanları; Turgut Özen ve onun romandaki karakteri . . . ; *Tehlikeli Oyunlar*'ın başkahramanı . . . , bu psikolojiye sahip karakterlerdir. İstemeden içine atıldıkları dünya, onlar için bir huzursuzluk diyarıdır.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Zebercet – Bay C
B) Ali – Meryemce
C) Mümtaz – Hayri İrdal
D) Peyami – Neriman
E) Selim Işık – Hikmet Benol

6. *Kılavuz*'un merkez kişisi Uğur, aynı zamanda özne anlatıcı olarak da romanı aktarıyor. Anlatıcı, "yaşantılarını sıcaklığına, aradan zaman geçmeden hemen kaleme aldığı" için onu, "özdeş anlatıcı" olarak kabul ediyoruz. Uğur'a yakınlıklarıyla merkezde yer alan diğer kişiler: Bülent, İhsan, Mümtaz Bey ve Yılmaz Bey'dir. Romanın bel kemiğini oluşturan bu kişileri, üç adıl çevresinde toplayabiliriz. Hikâyeyi anlatması bakımından Uğur'u "ben"; anlatıcıya muhatap olmaları bakımından Yılmaz Bey, Mümtaz Bey ve İhsan'ı "sen"; adının geçmesi bakımından Bülent'i "o" adıyla simgeleştirebiliriz.

Yukarıdaki parçada kişilerinin değerlendirilmesinin yapıldığı "*Kılavuz*" romanı aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?

- A) Orhan Pamuk
B) Füzûzan
C) Bilge Karasu
D) Yusuf Atılgan
E) Pınar Kür

7. I. *Parasız Yatılı* Nezihe Meriç
II. *Yeni Yalan Zamanlar* İnci Aral
III. *Masumiyet Müzesi* Orhan Pamuk
IV. *Bir Cinayet Romanı* Pınar Kür
V. *Bir Kara Derin Kuyu* Füzûzan

Yukarıdaki numaralanmış eserlerden hangi ikisi yer değiştirirse eser – yazar eşleşmelerindeki yanlışlık giderilmiş olur?

- A) I. ve V. B) II. ve IV. C) I. ve III.
D) II. ve IV. E) III. ve V.

8. Sanatçı, *Denize Açılan Kapı* adlı eseriyle 1984 yılında Türkiye Yazarlar Birliği Yılın Hikâyecisi Ödülü'ne layık görülmüştür. *İki Dünya* adlı deneme kitabı da 1978'de Türkiye Millî Kültür Vakfı tarafından fikir dalında Jüri Özel Ödülü'nü kazanmıştır. *Çok Sesli Bir Ölüm* ve *Çözülme* adlı hikâyeleri TV filmi yapılmış, bunlardan *Çok Sesli Bir Ölüm*, Uluslararası 1977 Prag TV Filmleri Festivali'nde Jüri Özel Ödülü almıştır.

Yukarıdaki parçada tanıtılan sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rasim Özdenören B) Vüs'at O. Bener
C) Ferit Edgü D) Bilge Karasu
E) Füzûzan

9. Aşağıdakilerden hangisi, Haldun Taner'in hikâyelerinden biri değildir?

- A) *Keşanlı Ali Destanı*
B) *Tuş*
C) *Ayışığında Çalışkur*
D) *Yaşasın Demokrasi*
E) *Şişhane'ye Yağmur Yağıyordu*

10. I. İlk yazısını N.Ufuk imzasıyla İstanbul dergisinde yayımlanan Nezihe Meriç, kadın ve çocuk sorunlarıyla ilgili çalışmalarıyla tanındı. *Korsan Çıkmazı* adlı romanıyla Türk Dil Kurumu Roman Ödülü'nü kazandı. ()
II. Pınar Kür'ün ilk romanı *Ölmeye Yatmak* 1973'te basıldı. Sanatçı doğa, toplum, zaman ilişkilerinin insanın iç dünyasındaki yansımalarını düşünce üretebilecek boyutlarda irdeledi. ()
III. Füzûzan, ilk hikâyesi *Parasız Yatılı* ile 1972 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı ve 1975 yılında da *47'li* romanı ile Türk Dil Kurumu Roman Ödülü'nü kazanmıştır. ()
IV. Orhan Pamuk, "Benim Adım Kırmızı" romanında Osmanlı ve İran nakkaşlarını, Batı dışındaki dünyanın görme ve resmetme biçimlerini bir aşk ve aile romanının entrikasıyla hikâye ederek anlatmıştır. ()

Modernizmi esas alan eserlerle ilgili olarak söylenen yukarıdaki cümlelerden doğru olanın yanına (D), yanlış olanın yanına (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.	IV
A)	(D)	(Y)	(Y)	(Y)
B)	(D)	(Y)	(D)	(D)
C)	(Y)	(D)	(Y)	(Y)
D)	(D)	(D)	(Y)	(D)
E)	(Y)	(D)	(D)	(D)

11. Aşağıdakilerden hangisi, Sait Faik Abasıyanık'ın hikâyelerinden biri değildir?

- A) *Alemdağ'da Var Bir Yılan*
B) *Son Kuşlar*
C) *Semaver*
D) *Otlakçı*
E) *Havada Bulut Yok*

	Yazar	Eser
I.	Bilge Karasu	<i>Gece</i>
II.	Orhan Pamuk	<i>Kara Kitap</i>
III.	Adalet Ağaoğlu	<i>Bir Düşün Gecesi</i>
IV.	Vüs'at O. Bener	<i>Dost</i>
V.	Rasim Özdenören	<i>Hakkari'de Bir Mevsim</i>

Yukarıdaki yazar – eser eşleşmelerinin hangisinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

1. I. Cumhuriyet Dönemi Türk tiyatrosunda; değişen yaşam tarzının sonucunda yaşanan aile dramaları, diğer çatışmaları, köy gerçekliği, gelenekler, köyden kente göçün oluşturduğu problemler ele alınmıştır.
- II. Sade, açık bir dille tiyatrolar yazılmış; Türk edebiyatında ilk manzum tiyatro örnekleri verilmiştir.
- III. Geleneksel tiyatroyla (karagöz, orta oyunu vs.) modern tiyatronun özelliklerinin bir arada görüldüğü eserler ortaya konmuştur.
- IV. Cumhuriyet Dönemi'ndeki Atatürk ilke ve inkılaplarının sonucunda akılcılık ve bilimin öne çıktığı eserler yazılmıştır.
- V. Bireysel duygu ve düşünceler de sosyal kurumlarındaki değişimler de tiyatrolarda ele alınmış; epik ve absürt tiyatro çeşitlerinden yararlanılmıştır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisi, Cumhuriyet Dönemi göstermeye bağlı edebî metinlerin özelliklerinden biri değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. Düşünce ve Yeni Çağ isimli dergileri de çıkaran yazar, edebiyata şiirle başlamış, bunu tarihsel oyunlar izlemiştir. Yunus Emre İme Hizmet Vakfı Ödülü ve Türk Dil Kurumu Oyun Ödülü sahibi olan yazarın bazı oyunları, Devlet Tiyatrosu ve Şehir Tiyatroları tarafından sahneye konmuştur. Bilinen oyunları arasında *İsyancılar*, *Sarı Naciye*, *Yunus Emre* ve *Mevlana* sayılabilir.

Yukarıdaki parçada tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Recep Bilginer B) Orhan Asena
C) Turgut Özakman D) Turan Ofazoğlu
E) Güngör Dilmen

3. *Köşebaşı*, yazarın en önemli ve meşhur eseridir. Bir mahallenin yirmi dört saatlik hayatında ölüm, doğum, evlenme gibi önemli olaylar ile dostluk, vefa, sadakat gibi duyguların dile getirildiği, geleneksel tiyatromuzdan da başarıyla yararlanılmış bir tiyatro eseridir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen tiyatro yapıtının yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Asena B) Aziz Nesin
C) Ahmet Kutsi Tecer D) Refik Erduran
E) Faruk Nafiz Çamlıbel

4. ---, yazarın diğer eserleri gibi kuvvetli bir sosyal ve siyasi eleştiri niteliğindedir. Gecekondu semtlerinde devlet otoritesinin yerini zorbalara doldurması ciddi bir tehlike olarak işaret edildiği gibi, büyük şehirlerin etrafında yeni yerleşim birimlerinin, gecekonduların, büyük şehre uyma yerine, kendi değerlerini şehre yansıtma eserinde işlenmiştir. *Eşeğin Gölgesi* adlı tiyatro eserinde de ---, siyasi bir eleştiri yapmıştır. Oyunda iki budala çırağ, kiralanan eşeğin gölgesinden kiracının faydalanıp faydalanmayacağı tartışmasına başlarlar. Bu abes tartışma, niteliğini kaybedip bütün sosyal, ticari, dinî ve siyasi kurumları karşı karşıya getirerek neredeyse milletler arası boyuta yükselir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) *Tarılar ve İnsanlar* – Orhan Asena
B) *Deli İbrahim* – Turan Ofazoğlu
C) *Keşanlı Ali Destanı* – Haldun Taner
D) *Yağmur Duası* – Refik Erduran
E) *İsyancılar* – Recep Bilginer

5. I. Recep Bilginer – *Ben Devletim*
II. Orhan Asena – *Ölü Kentin Nabızı*
III. Refik Erduran – *Cengiz Han'ın Bisikleti*
IV. Turan Ofazoğlu – *Allah'ın Dediği Olur*
V. Necati Cumalı – *Zilli Zariye*

Yukarıdaki yazar – eser eşleştirmelerinden hangisinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Kendi çocuklarına saltanat yolunu açmak için Şehzade Mustafa'yı ortadan kaldırmak amacıyla hazırladığı düzenin istediği gibi sonuçlanmasına rağmen, Hürrem Sultan'ın korkularını anlatan bir oyundur. Eserin Hürrem Sultan'ın "Korkuyorum" kelimesiyle başlayıp yine onun bu sözü ile bitmesi anlamlıdır.

Aşağıdakilerden hangisi, yukarıdaki parçada sözü edilen tiyatro yapıtının yazarına ait değildir?

- A) *Simavnalı Şeyh Bedrettin*
B) *Tohum ve Toprak*
C) *Ölü Kentin Nabızı*
D) *Atçalı Kel Mehmet*
E) *Fazilet Eczanesi*

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen bilgi, ayrıç içindeki yazara ait değildir?

- A) *Boş Beşik* adlı tiyatro yapıtında, geleneklerin gücü karşısında kadının kaderinin sadece mutsuzluk olduğu temasını işlemiştir. (Necati Cumalı)
B) Türk edebiyatında ilk epik tiyatroyu yazmış olan yazar, kabare tiyatrosunun tanınmasına ve gelişmesine de katkıda bulunmuştur. (Haldun Taner)
C) İktidar arzusununu ve mücadelesini işleyen oyunlardan olan *Ya Devlet Başa Ya Kuzgun Leşe* önemli tiyatro yapıtlarındandır. (Recep Bilginer)
D) Bir perdelik eser olan *Canlı Maymun Lokantası*, yazarın en başarılı tiyatro yapıtlarındandır. (Güngör Dilmen)
E) *Elif Ana* adlı yapıtında köy kadınının çilesini tragedya (trajedi) olarak işlemiştir. (Turan Ofazoğlu)

8. Cumhuriyet Dönemi oyun yazarlarımızdandır. Yazar, geleceğimizin az bildiği tragedya türündeki eserlerinde, tarihimize aldığımız konuları işlemiştir. Yazarın, konusunu Osmanlı tarihinden aldığı ilk oyunu *Deli İbrahim*dir. Bu oyunu IV. Murat, Genç Osman ve Kösem Sultan izler.

Yukarıdaki parçada tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Asena B) Turan Ofazoğlu
C) Recep Bilginer D) Refik Erduran
E) Güngör Dilmen

9. Cumhuriyet Dönemi tiyatrolarında, konularını kapalı bir toplum olan köyden alan ve kendi kurallarına göre yaşayan köylünün hayatından kesitler veren örnekler, Faruk Nafiz Çamlıbel'in *Canavar* adlı eseriyle başlamıştır diyebiliriz. Cahit Atay'ın *Karaların Memetleri*, Orhan Asena'nın

II
Fadik Kızı, Turan Ofazoğlu'nun *Kezibanı*, Recep Bilginer'in
III IV
Bir Kilo Namusu köy hayatını anlatan tiyatro metinleri
V
arasında sayılabilir.

Yukarıdaki parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Cumhuriyet Dönemi tiyatro yazarlarındandır. Muhsin Ertuğrul'un isteği üzerine, oyun yazarlığı dersleri vermesi için Ankara Üniversitesi'ne davet edilen Amerikalı yönetmen Kenneth McGowan'a birkaç ay asistanlık yaptı. Bu deneyimden sonra ilk profesyonel tiyatro oyunu *Deliyi* yazdı. Oyun, İstanbul Şehir Tiyatrolarında oynandı ve bunu ardı ardına yazdığı diğer oyunları takip etti. Daha çok güldürü ve vodvil türünde oyunlar yazdı. *Bir Kilo Namus* ve *Cengiz Han'ın Bisikleti* adlı oyunuyla ün yaptı.

Yukarıdaki parçada tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Haldun Taner B) Recep Bilginer
C) Turan Ofazoğlu D) Refik Erduran
E) Orhan Asena

11. Toplum dışına sürülmüş kişilerin toplumla uyumsuzluğunu veren yazarlardan biri olan yazar, bu kuşağın yazarları arasında, aşağılık duygusunu toplumsal koşullar açısından inceleyişleriyle dikkati çeker. *Güneşte On Kişi*, *Ocak*, *Paramparça*, *Komşularımız* bu konuyu aile yaşayışı çerçevesinde verdiği oyunlardır. İlk oyunu olan *Pembe Evin Kaderinde* ve *Kaneviçede* kuşaklar arasındaki kopuşu, yabancılaşmayı ele alan yazar, *Duvarın Ötesinde* adlı oyununda, toplumun suçlu insanları bir kenara itişini eleştirerek onlara daha uygarca davranmak gerektiğini savunur. Yazar, son yıllarda *Şu Çılgın Türkler* adlı eseriyle geniş okuyucu kitlesine ulaşmıştır.

Yukarıdaki parçada tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Turgut Özakman B) Orhan Asena
C) Haldun Taner D) Refik Erduran
E) Recep Bilginer

12. I. *Bir Adam Yaratmak*
II. *Sokrates Savunuyor*
III. *Hazan Bülbülü*
IV. *Koçyiğit Köroğlu*
V. *Körebe*

Yukarıdaki eserlerden hangileri Cumhuriyet Dönemi tiyatro yazarlarından birine ait değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I. ve II.
D) II. ve III. E) III. ve V.

1. Aşağıdakilerden hangisi Necati Cumalı'nın tiyatrolarından biridir?

- A) Vatan Kurtaran Şaban
B) Boş Beşik
C) Deli İbrahim
D) Fazilet Eczaanesi
E) Tohum ve Toprak

2. Evrensel kavramları tarihte ve günümüzde arar. Türk tiyatrosunun Shakespeare'i olarak kabul edilen ----, ilk oyunu *Tanrılar ve İnsanlar* adlı eserini 1954'te sahneye koymuştur. Oyunlarının konusunu daha çok tarihsel ve güncel olaylardan seçen sanatçı, 50'ye yakın oyun yazmıştır. Bu oyunlar içerisinde *Hürrem Sultan*, *Fadik Kız* oldukça önemlidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Turan Ofazoğlu
B) Recep Bilginer
C) Muhsin Ertuğrul
D) Orhan Asena
E) Haldun Taner

3.	I. Grup	II. Grup
I.	Refik Erduran	<i>Yaşasın Demokrasi</i>
II.	Muhsin Ertuğrul	<i>Sarı Naciye</i>
III.	Recep Bilginer	<i>IV. Murat</i>
IV.	Turan Ofazoğlu	<i>Karayar Köprüsü</i>
V.	Haldun Taner	

Yukarıda I. grupta verilen yazarlardan hangisi, II. grupta verilenlerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

4. I. Turan Ofazoğlu
II. Turgut Özakman
III. Orhan Asena
IV. Recep Bilginer

Aşağıdaki eserlerden hangisi yukarıdaki yazarlardan birine ait değildir?

- A) *İsyancılar*
B) *Ah Şu Gençler*
C) *Tohum ve Toprak*
D) *Kösem Sultan*
E) *Sersem Kocanın Kumaz Karısı*

5. Aşağıdaki cümlelerde verilen bilgi, ayrıca içindeki yazara ait değildir?

- A) Geleneksel Türk tiyatrosundan da yararlanarak, *Köşebaşı*, *Bir Pazar Günü*, *Satılık Ev* adlı oyunlarında ele almıştır. *Koçyiğit Köroğlu* ise hak ve adalet kavramını bir Türk efsanesinden yararlanarak ortaya koyduğu oyundur. (Ahmet Kutsi Tecer)
B) Oyunlarında köy sorunlarını da ele alan sanatçı, *Mine'de* ve *Nalınlar'da* kadını bir mal gibi kullanan ve bunu doğal sayan bir çevrenin yaşamını vermiştir. Bununla birlikte *Yeni Çıkan Şarkılar*, *Aşk Duvarı*, *Zorla İspanyol* adlı oyunları ise toplum sorunlarından çok bireyin iç dünyasını verir. (Necati Cumalı)
C) Devlet kurumlarıyla halk arasındaki kopukluğu ele alan sanatçı, *Sağırlar Sövuşmesi* adlı oyununda bu kopukluğu yansıtırken, *Hacivat Politikacı'da* bu kopukluğu halkın kötüye kullanışını ve politikacının çıkarıcılığını vurgular. *Fadik Kız* adlı oyununda ise bir kızın toplumumuzun çeşitli aşamalarında nasıl sömürüldüğünü ortaya koyar. (Necip Fazıl Kısakürek)
D) Toplumumuzdaki geleneksel, ataeril ailenin, değişen ve modernleşen değerler karşısında ortadan kalktığını ortaya koyduğu *Gölgeler* ve *O Öyle İstemezdi* adlı oyunları ile tanınmıştır. (Ahmet Muhip Diranas)
E) Bireyi hareket noktası olarak alan sanatçı, *Fazilet Eczaanesi* ve *Huzur Çıkmazı* adlı oyunlarında değişen toplum koşulları karşısında bağnazca düşünceleri yüzünden yanlış bir ahlak düşüncesiyle yaşamdaki değişikliklere karşı çıkanları verir. (Haldun Taner)

6. ----- Türkiye'de epik tiyatro türü ve kabare tiyatrosunun öncüsüdür. Yazarın eserlerinde gözlemin, mizahın ve yerginin önemli yeri vardır. Büyük şehrin düzensiz ve çelişkilerle dolu yapısını, görgüsüzlük ve bilgisizliğini yansıtan öyküleriyle tanınmıştır. Eğitim gördüğü yıllarda ağır bir tüberküloza yakalanmıştır. Skeç, öykü, oyun, kabare, senaryo, hiciv, fıkra, köşe yazısı türlerinde yazdı. *Devekuşu Kabare'yi*, *Bizim Tiyatro'yu*, *Tef Kabare Tiyatrosu'nu* kurdu. *Küçük Dergi'yi* çıkardı. Öykülerini ve yazılarını *Yedigün*, *Ülkü*, *Yücel*, *Varlık*, *Küçük Dergi*, *Yeni İnsan* dergilerinde, *Yeni Sabah*, *Milliyet*, *Tercüman* gazetelerinde yayımladı. *Tercüman* ve *Milliyet* gazetelerinde uzun yıllar, *Devekuşuna Mektuplar* başlığıyla fıkralar yazdı. *Keşanlı Ali Destanı* adlı epik oyunu ile dünya çapında tanındı, oyun Atıf Yılmaz tarafından sinemaya aktarıldı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Haldun Taner
B) Recep Bilginer
C) Turan Ofazoğlu
D) Refik Erduran
E) Orhan Asena

7. Şiire Millî Mücadele yıllarında başlayan sanatçı, 1933 yılından itibaren piyes ve hikâyeler de kaleme almaya başlamıştır. Oyunlarında da şiirlerinde olduğu gibi metafizik sorunlara, korku ve düşünce temalarına yer veren sanatçı *Tohum*, *Bir Adam Yaratmak* gibi önemli eserler kaleme almıştır. Tiyatroları, bir ikisi hariç, vasatın üstünde, eşiği geçmiş eserlerdir. Birinci sınıf bir eser olan *Bir Adam Yaratmak*, onun isterse bu düzeyde yapıtlar ortaya koyabileceğini ispat eder. Ne var ki o, her zamanki kendine güveni yüzünden, düşündüklerini bir an önce iletme, duyurma kaygısıyla edebî kıymeti az olan, didaktik sayılabilecek örnekler de ortaya koymuştur. Piyeslerinin tiyatro tekniği açısından, yer yer teferruata boğulmuş olduğu gözlenir. Eserlerde oyuncunun yorumuna imkân verecek yapı ve anlam boşlukları görülmez.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Peyami Safa
B) Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Tarık Buğra
D) Haldun Taner
E) Necip Fazıl Kısakürek

8. Yazar, *Atçalı Kel Mehmet* oyunuyla 1970 TRT Başarı Ödülü'nü ve Türkiye İş Bankası Büyük Tiyatro Ödülü'nü almıştır. Yazara, Kültür Bakanlığınca Devlet Sanatçısı ödülü verilmiştir. *Tanrılar ve İnsanlar* adlı eseriyle üne kavuşmuştur.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Recep Bilginer
B) Ahmet Turan Ofazoğlu
C) Haldun Taner
D) Refik Erduran
E) Orhan Asena

9. I. Zilli Zarife
II. *Yaşasın Demokrasi*
III. *İstanbul Efendisi*
IV. *Keşanlı Ali Destanı*

Yukarıdaki eserlerden hangileri Cumhuriyet Dönemi tiyatro yazarlarından birine ait değildir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I. ve II.
D) II. ve III.
E) III. ve V.

10. Aşağıdakilerden hangisi Orhan Asena'ya ait tiyatro eserlerinden biri değildir?

- A) Sokrates Savunuyor
B) Hürrem Sultan
C) Tohum ve Toprak
D) Ya Devlet Başa Ya Kuzgun Leşe
E) Fadik Kız

11. Aşağıdakilerde hangisinde bir bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) Recep Bilginer, devlet – vatandaş ilişkilerinde devleti değil, vatandaş sorumlu tutan biri olarak karşımıza çıkıyor. *Ben Devletim* oyununda, yüksek düzeydeki yöneticilerle ilişkilerde, vatandaşın haksızlık yapmadan ve hakkını çiğnetmeden savaşıması gerektiğini ortaya koyar.
B) Refik Erduran, *Ayı Masalı*nda sınıflanmış bir toplumun çeşitli sorunlarını, *Direkler Arasında* adlı oyunuyla ise kadının çarşafı gezdiği zamanlardan günümüze değin gelen birtakım sorunlara ve alışkanlıklara değinir.
C) Tarık Buğra'nın *Ayakta Durmak İstiyorum*unda özgürlükleri için savaşıyor insanları buluyoruz.
D) Aziz Nesin'in, *IV. Murat*, *Kösem Sultan*, *Genç Osman*, tarihsel konulu oyunlar olarak önem taşır.
E) Kendi deyişiyle, "daha düzenli, daha iyi ve daha güzel olana erişmeyi amaçlamış tiyatro anlayışını" benimseyen Muhsin Ertuğrul, çağdaş Batı Tiyatrosunu Türkiye'de kurumsallaştıran, 60 yıllık sanat yaşamı boyunca çağdaş tiyatro kültürünü kurumlarıyla getiren ve uygulayan kişidir.

12. Haldun Taner, *Lütfen Dokunmayın* adlı oyununda ilk olarak bireyden olaylara geçmeye başlamıştır. Devlet otoritesinin güçsüzlüğü ve politikacılar, Haldun Taner'i de ilgilendiren bir konu olmuştur. *Günün Adamı'nda*, devlet adamlarına dayanarak büyük vurgunlar yapanların açık göz-lülüklerini belirtirken devletteki düzensizliği eleştirir. *Keşanlı Ali Destanı'nda* da devlet otoritesi olmayan bir toplumda özellikle yoksul çevrenin çektiği sıkıntıyı gözler önüne serer. *Gözlerimi Kapatırım Vazifemi Yaparım* olaylara

IV
daha değişik açıdan bakan iki oyundur. *Gözlerimi Kapatırım Vazifemi Yaparım'da* Türkiye'de geçimini güçlekle sağlayan kişilerin yıllarca sömürülüşlerini güldürü havasında verirken, *Sişhaneye Yağmur Yağıyordu* adlı oyununda

IV
hayali bir ülkede sermaye patronlarının üstünlüğünü sergiler.

IV
Haldun Taner'in yukarıda numaralanmış eserlerinden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

1. Aşağıda açıklamaları verilen tiyatro terimlerinden hangisi parantez içindeki karşılığıyla uyuşmamaktadır?

- A) Yabancı dile ve kültüre ait bir tiyatro eserini yer, kişi, gelenek ve isimleri ile yerli hayata uyarlama. (Adapte)
- B) Bir durumu, olayı ya da düşünceyi canlandırarak anlatma. (Dramatize etme)
- C) Tiyatro oyunu sahnelenirken oyuncuların olaya uygun giydikleri kıyafet. (Kostüm)
- D) Tiyatro oyununun ana bölümleri içinde kalan alt bölümlerinden her biri. (Perde)
- E) Tiyatro oyununda oyuncuların rollerine uygun takındıkları yüz ifadesi. (Mimik)

2. Cumhuriyet Dönemi tiyatrosunu etkileyen "uyumsuz" tiyatro ilgili olarak;

- I. İzleyicinin başından sonuna takip edebileceği belli bir olay dizisine yer verilmez.
- II. Mantık ve genel kabullerin dışına çıkılır.
- III. Herkesin üzerinde uzlaşacağı net bir iletisi yoktur.
- IV. Toplumun yerleşik değerlerine ve geleneklere karşı çıkar.
- V. Üç birlik kuralından hareketle olaylar yirmi dört saat içinde başlar ve biter.

yargılarından hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Cumhuriyet Dönemi tiyatrosuna teorik ve akademik düzeyde yapmış olduğu katkıların yanı sıra vermiş olduğu birbirinden değerli ve özgün eserleri ile de geride önemli bir repertuar bırakan Haldun Taner'in oyunları arasında sayılabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki eserlerden hangisi getirilemez?

- A) Mikado'nun Çöpleri
- B) Sersem Kocanın Kumaz Karısı
- C) Fazilet Eczanesi
- D) Gözlerimi Kapatım Vazifemi Yaparım
- E) Keşanlı Ali Destanı

- 4. I. Sahneye ve hayatın kendisine eleştirel bir gözle bakabilmeyi amaçlar.
- II. Seyircinin edilgen durumdan kurtularak oyuna katılmasını sağlamaya çalışır.
- III. Kapitalizmin toplumda yol açtığı açlık, işsizlik, bencillik gibi durumlara dikkat çeker.
- IV. Dünya edebiyatındaki öncüsü Bertolt Brecht'tir.
- V. Türk edebiyatındaki ilk örneği, *Keşanlı Ali Destanı* ile Haldun Taner vermiştir.

Yukarıda özellikleri verilen tiyatro türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pantomim B) Absürt (uyumsuz) tiyatro
- C) Epik tiyatro D) Natüralist tiyatro
- E) Soyut tiyatro

- 5. I. Toplumsal konulara yer verilerek halk, belli düşünceler etrafında bilinçlendirilmeye çalışılmıştır.
- II. Bireysel konular işlenerek izleyicinin kendisi ve çevresindeki kişiler hakkında düşünmesi amaçlanmıştır.
- III. Cumhuriyetle birlikte yerleştirilmeye çalışılan devrimlerin halka yayılması hedeflenmiştir.
- IV. Geleneksel tiyatroya özgü öğelere zaman zaman yer verilmiştir.
- V. Tarihsel konu, kişi ve temalardan tümüyle uzak durulmuştur.

Cumhuriyet Dönemi tiyatrosunda işlenen konu ve temalarla ilgili yukarıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

- 6. I. Haldun Taner
- II. Orhan Asena
- III. Turan Oflazoğlu
- IV. Adalet Ağaoğlu
- V. Aziz Nesin

Yukarıda numaralanmış isimlerden hangileri Cumhuriyet Dönemi tiyatrosunda özellikle tarihî konu ve temaları işlemeleri yönüyle ön plana çıkmış sanatçılardır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve IV.
- D) III. ve IV. E) III. ve V.

7. Necip Fazıl Kısakürek'le ilgili olarak;

- I. *Tohum* isimli eserinde Maraş'ın kurtuluşunu işlemiştir.
- II. En ünlü tiyatro eseri kişinin varoluş problemini işlediği *Bir Adam Yaratmak*'tir.
- III. Tiyatro eserlerinde millî ve manevî değerlerle ilgili mesajlar dikkat çeker.
- IV. Epik tiyatronun önemli örneklerinden biri olan *Keşanlı Ali Destanı*'nı yazmıştır.
- V. Eserlerinde günlük konuların yanı sıra tarihten alınma olay ve kişilere de yer vermiştir.

yargılarından hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Aşağıdakilerin hangisinde açıklama ile ayraç içinde verilen eser uyuşmamaktadır?

- A) Melih Cevdet Anday'ın, bireylerin iç dünyalarına ve diğer insanlarla olan ilişkilerine eğildiği oyunudur. (*Mikado'nun Çöpleri*)
- B) Haldun Taner'in bir mahalledeki insan ilişkilerini işlediği tiyatro eseridir. (*Fazilet Eczanesi*)
- C) Turan Oflazoğlu'nun konusunu tarihten aldığı oyunudur. (*Tohum ve Toprak*)
- D) Yusuf Ziya Ortaç'ın hece ölçüsüyle yazdığı başarılı manzum bir tiyatrodur. (*Binnaz*)
- E) Cevat Fehmi Başkut'un bir öğretmenin hüznü hikâyesini anlattığı eserdir. (*Paydos*)

- 9. I. Sait Faik Abasıyanık
- II. Recep Bilginer
- III. Melih Cevdet Anday
- IV. Turgut Özakman
- V. Güngör Dilmener

Yukarıda numaralanmış yazarlardan hangisinin tiyatro eseri yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Cumhuriyet Dönemi edebiyatı birçok açıdan yenilikler barındırır. Bu yeniliğe tiyatro ve sahne sanatları alanında yapılanlar da dâhildir. Faruk Nafiz Çamlıbel gibi şairliği ile öne çıkmış isimlerin de değerli tiyatro çalışmaları olduğunu biliyoruz. *Akın*, *Yayla Kartalı*, *Özyurt*, *Canavar* ve *Balıkesir Muhasebecisi* bunlardan bir kısmıdır.

Yukarıdaki parçada numaralı yerlerin hangisinde bir bilgi yanlıştır yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. Tiyatro türleri ile ilgili olarak;

- I. Bütün sözleri baştan sona bestelenmiş esere opera denir.
- II. Sessiz, yalnızca hareket, jest ve mimikle sergilenen tiyatroya pantomim denir.
- III. Oyuncuların ana konuya bağlı kalmak şartıyla diyalogları içlerinden geldiği gibi gerçekleştirdikleri oyun türüne meddah denir.
- IV. İçinde şarkıların da olduğu hareketli, eğlenceli bir konuya sahip hafif komediye vodvil denir.
- V. Çoğunlukla masalların sergilenmesine dayanan ve içinde peri, cin, şeytan gibi varlıkların olduğu tiyatro türüne feeri denir.

yargılarından hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Doğru (D), Yanlış (Y)" değerlendirmesinde bir yanlısılık yapılmıştır?

- A) Cumhuriyet Dönemi tiyatrosu, Şinasi'nin *Şair Evlenmesi* ile başlayan geleneği Batı'daki yenilikleri de izleyerek çok daha ileri bir noktaya taşımıştır. (D)
- B) Cumhuriyet Dönemi tiyatrosu, sinema ve televizyonun olumsuz etkilerine rağmen birçok ilde açılan Şehir ve Devlet Tiyatroları sayesinde önceki dönemlere göre çok daha yaygın bir sanat hâline gelmiştir. (D)
- C) Tiyatro yazarları eserlerinde aynı ideal etrafında birleşerek yalnızca Cumhuriyet Dönemi'ndeki inkılapların yerleşmesi doğrultusunda hareket etmişlerdir. (Y)
- D) Tiyatro yazarları dram, komedi olmak üzere ağırlıklı olarak iki tür üzerinde yoğunlaşmış, trajedi türünde önemli sayılabilecek eser vermemişlerdir. (D)
- E) Güngör Dilmener, Recep Bilginer, Turan Oflazoğlu, Orhan Asena gibi kendini tiyatroya adanmış yazarların yanında, başka türlerde verdikleri eserlerle tanınmış ancak çok başarılı tiyatro eseri de kaleme alan yazarlar yetiştirilmiştir. (Y)

Cumhuriyet Döneminde Olay Çevresinde Oluşan Edebi Metinler**Göstermeye Bağlı Edebi Metinler (Tiyatro)****TEST
4**

1. Özellikle 1930'lu yıllarda, Atatürk'ün belirlediği amaç doğrultusunda, konusunu Türk tarihinden, uygarlığından, destan ve efsanelerinden halk kültüründen, Cumhuriyet'in erdemlerinden, devrimlerinden alan birçok oyun yazılmıştır.

Bu yıllarda yazılan;

- Faruk Nafiz Çamlıbel'in *Akın, Kahraman ve Özyurt*;
- Halide Edip Adivar'ın *Maske ve Ruh, Kenan Çobanları*;
- Behçet Kemal Çağlar'ın *Çoban, Ergenekon ve Attila*;
- Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın *Koçyiğit Köroğlu ve Köşebaşı*;
- Halit Fahri Ozansoy'un *Ali Baba ve Kırk Haramiler* adlı oyunu akla ilk gelen eserlerdendir.

Yukarıdaki cümle, numaralanmış ifadelerden hangisi ile devam ederse bir bilgi yanlış ortaya çıkar?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. Konularına mistik açıdan yaklaşan Necip Fazıl Kısakürek, görünenin ardındaki görünmeyen gerçeklere yaklaşmak ister. Kalıtım ve çevrenin insan üzerindeki etkisini her eserinde gösterir. Serimsiz oyunları bir aksiyonla başlar. Olacakları önceden sezdirenen yazarın eserlerinde olacakların şekli sırdır. Yazar oyunlarında insanların ruhsal bunalımlarının nedenleri üzerinde durur. Bu insanlar topluma yabancı, uyumsuz kişilerdir. Kaleme aldığı eserler aylarca kapalı gişe sahnelenmiştir. adlı oyunu uzun süre tiyatro sahnelerinde seyirciyle buluşmuştur.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdaki eserlerden hangisi getirilemez?

- A) Bir Adam Yaratmak B) Tohum
C) Reis Bey D) Siyah Pelerinli Adam
E) Kafatası

Yazar	Eser
I. Hüseyin Rahmi Gürpınar	<i>Kadın Erkekleşince</i>
II. Recep Bilginer	<i>İsyancılar</i>
III. Nazım Hikmet Ran	<i>Yayla Kartalı</i>
IV. Reşat Nuri Güntekin	<i>Hançer</i>
V. Turan Oflazoğlu	<i>IV. Murat</i>

Yukarıdaki yazar – eser eşleştirmelerinin hangisinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. Devlet Konservatuarında 1941-1947 yıllarında sahnelenen tek yerli oyun, Ahmet Kutsi Tecer'in *Yazılan Bozulmaz* adlı oyunudur. Devlet Tiyatrosu'nun kuruluş tarihi 1949'a kadar geçen iki yılda yerli oyun olarak sadece *Kadınlar Arasında*, Ahmet Kutsi Tecer'in, Cevat Fehmi Başkut'un adlı piyesleri sahnelenir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Oktay Rıfat'ın – *Köşebaşı* – *Paydos*
B) Reşat Nuri Güntekin'in – *Hazan Bülbülü* – *Buzlar Çözülmeden*
C) Nazım Hikmet Ran'ın – *Koçyiğit Köroğlu* – *Canavar*
D) Güngör Dilmen'in – *İşsizler* – *Küçük Şehir*
E) Orhan Asena'nın – *Taş Bebek* – *Deli Deli Küpeli*

5. (I) Uyumsuz tiyatro insanın durumunun önemi ile bu duruma mantıksal yaklaşımın gerekliliğini ifade eder. (II) Uyumsuz tiyatro yazarlarına göre tiyatronun işlevi, insanın korkularını, kaygılarını, umarsızlığını, yabancılaşmışlık duygusunu, yalnızlığını, bu dünyada bir sürgün oluşunu ve bunların fark edilmesiyle ortaya çıkan iç dramı dile getirmek olmalıdır. (III) İnsana sunumu yapılan gerçekler aslında birer aldatmacadır. (IV) Uyumsuz tiyatronun amacı da bu aldatmacaya son verip insanları bilinçlendirerek kendi trajedilerini seyrettirmek ve avunmanın yerine uyumsuz olanın bilincine vardırıktır. (V) Bir başka ifadeyle uyumsuz tiyatro yalancı gerçeğe karşı bir protestodur.

Yukarıdaki parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bir yanlışlık söz konusudur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Aşağıdakilerden hangisi Turgut Özakman'a ait tiyatro eserlerinden biri değildir?

- A) *Hürrem Sultan* B) *Fehim Paşa Konağı*
C) *Ah Şu Gençler* D) *Karagöz'ün Dönüşü*
E) *Bir Şehnaz Oyun*

7. 1959 yılındaki bir yarışmada ödül alan oyunu *Midas'ın Kulaklarının* önemi yalnızca içerik düzeyinde taşıdığı zenginlikten kaynaklanmaz. Yapıt koronun kullanılışı, dansların ve sözsüz oyunların zenginliği, ulusal motiflerin efsaneyle uyumlu bir biçimde kullanılması, Türkçenin şiir dilinin zenginliği gibi yönleriyle de övgü kazanmıştır. Oyun kimi eleştirmenlerce "eşek kulaklarından yaratılan bir mucize" olarak övgü almış, hatta *Şair Evlenmesi*'nden bu yana tiyatro edebiyatımızın en güzel eseri sayılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi parçada sözü edilen eserin yazarına ait değildir?

- A) *Canlı Maymun Lokantası*
B) *Simavnalı Şeyh Bedrettin*
C) *Deli Dumrul*
D) *Ben Anadolu*
E) *Troya İçinde Vurdular Beni*

8. Haldun Taner, ile düzenin yarattığı, karşıt özelliklerle donatılmış iki bireyi, Efruz ve Vıcdani'yi sahneye getirerek siyasal ve ekonomik yapının sonuçlarını sergiler., Toros Canavarı'nda değerlerini korumak için bilinçli ya da bilinçsiz olarak içine, evine, ailesine kapanan, suskunluğu yeğleyen bireyin, "canavarlığın" itibar gördüğü bir düzendeki zavallılığını, ezilmişliğini vurgular. Bu anlamıyla oyun yazarları toplumda ve bireyde izlenen bozulmanın nedeni olarak siyasal ekonomik yapıdaki bozukluğu görürler.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *İspinozlar* – Orhan Asena
B) *Canlı Maymun Lokantası* – Cevat Fehmi Başkut
C) *Mikado'nun Çöpleri* – Adalet Ağaoğlu
D) *Keşanlı Ali Destanı* – Recep Bilginer
E) *Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım* – Aziz Nesin

9. Hapiste kaldığı süre boyunca mahallede efsaneleşen Ali, genel aften yararlanarak tahliye edilince kendisini Sinekli'yi kurtaracak muhtar aday olarak ilan eder. Ali ile Zilha arasındaki aşk ve Zilha odağında işlenen sınıf atlama çabası da olay dizisine eklemlenmiştir. "Ya sünepe olup okkanın altına gideceksin ya da üste çıkıp ezeceksin. İkisinin ortası yok!" diyen *Keşanlı Ali*, tiyatromuzun en renkli ve sempatik karakterlerinden biridir.

Aşağıdakilerden hangisi parçada sözü edilen eserin yazarına ait değildir?

- A) *Gözlerimi Kaparım, Vazifemi Yaparım*
B) *Zilli Zarife*
C) *Atçalı Kel Mehmet*
D) *Eşeğin Gölgesinde*
E) *Sersem Kocanın Kurnaz Karısı*

Yazar	Eser
I. Orhan Asena	<i>Ya Devlet Başa Ya Kuzgun Leşe</i>
II. Turan Oflazoğlu	<i>Kösem Sultan</i>
III. Necati Cumalı	<i>Nalınlar</i>
IV. Refik Erduran	<i>Cengizhan'ın Bisikleti</i>
V. Recep Bilginer	<i>Midas'ın Kulakları</i>

Yukarıdaki yazar – eser eşleştirmelerinin hangisinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet Dönemi'nde ortaya çıkan uyumsuz (absürt) tiyatronun özelliklerinden biri değildir?

- A) Yazarın iyi bir şekilde düzenlediği alışılmış klasik oyun örgüsünü reddeder.
B) Önceden tahmin edilebilecek, başlangıçta durumunun verilerine veya tiyatro yapısının başlığına göre cereyan edebilecek olgu veya olayı sergilemez.
C) Her okuyucuya veya izleyiciye hikâyenin sonunu kendi zevkine ve anlayışına göre hayal etme fırsatı verir.
D) Tiyatro yazarı ve oyuncular seyirciyi bir amaca yönlendirmeyi amaçlar.
E) Cereyan edecek olaya uygun bir şekilde düzenlenmiş bir dekoru reddeder; her seyirci, imgelerden ve kendi subjektif gerçeğiyle hareket ederek bu olayı zihninde oluşturabilir.

12. Sinekliadağ, büyük bir kentin eteklerinde yer alan, gece-kondulardan oluşmuş, ezilen, yoksul insanların yaşadığı bir varoştur. Keşanlı Ali, Çamur İhsan'ı öldürmekten hapse düşmüştür ve hapisten bir kahraman olarak çıkagelir. Ali'nin iki dramı vardır: Birincisi, suçsuzdur; ikincisi, aşık olduğu Zilha, Çamur İhsan'ın yeğenidir ve ona düşmanca davranmaktadır. Muhtar seçilen Ali, Sinekliadağ'da yeni bir düzen oluşturur ama yüreğiyle beyni arasında ciddi çatışma yaşamaktadır. Şef olarak toplumuna; insan olarak, duyduğu aşka sorumludur. Ali "destan"ı kullanmaya karar vermiştir. Çünkü "Bu toplumda sessiz, sakın, efendi olursan her zaman dayak yer, ezilirsin. Ama terbiyesiz, güçlü, zalim, ne dediğini bilmeyen biri olursan o zaman saygı görürsün." Ali, hapiste bunu öğrenmiş ve yeni bir Ali'yi fark etmiştir.

Yukarıda özeti verilen eserle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Haldun Taner'in *Keşanlı Ali Destanı* adlı eserin özeti dir.
B) Oyun, Türk edebiyatındaki ilk absürt tiyatrodur.
C) Haksızlığa karşı başkaldırı teması işlenmiştir.
D) Mekân olarak bir gecekondu mahallesi seçilmiştir.
E) Oyun, klasik tiyatro anlayışından farklı bir teknikle yazılmıştır.

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

Cumhuriyet Döneminde Olay Çevresinde Oluşan Edebi Metinler

Genel Özellikler

TEST
1

1. Roman, ellisini geçmiş Musdu Ağa'nın, yoksul bir köylü ailesinin 'on üç yaşındaki kızı Dürü'yü almak için kızın anasına babasına nasıl baskı yaparak onları razı ettiğini ve kendisine varmak istemeyen Dürü tarafından düğün gecesi nasıl öldürüldüğünü anlatır. Dürü'nün Musdu'yu öldürmesi, zenginlerin yoksulları ezdiği bir düzene başkaldırı anlamına gelir çünkü bu davranış bireysel bir cinayet değildir. Dürü Musdu'yu yalnızca kişisel nedenlerden ötürü öldürmüyor, kendi gibi kızları almaya kalkışacak başka Musdulara ders olsun diye, onları yıldırma için öldürüyor.

Yukarıdaki parçada tanılan eser, bu eserin bağlı olduğu gelenek ve eserin yazarı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

Eser	Gelenek	Yazar
A) <i>Canan</i>	Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Eserler	Peyami Safa
B) <i>Aylak Adam</i>	Modernizmi Esas Alan Eserler	Yusuf Atılgan
C) <i>Kalp Ağrısı</i>	Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Eserler	Halide Edip Adıvar
D) <i>Tırpan</i>	Toplumcu Gerçekçi Eserler	Fakir Baykurt
E) <i>Hanımın Çiftliği</i>	Toplumcu Gerçekçi Eserler	Orhan Kemal

2. Konusunu köy yaşamından alan romanlarda kadınların zorla evlendirilmesi gibi problemlerle karşılaşırız ama köydeki kızların kurban gitmesine neden olan görücü usulü değil, başlık parası âdetidir. Örneğin, - - - - sevgili Hatçe'nin Abdi Ağa'nın yeğeni ile evlenmesini isteyen Hatçe'nin, anasıdır. - - - - *Memo* adlı eserinde Sanem'i zengin aşiret beyine satan da Sanem'in üvey babasıdır. İki roman kahramanının da yaşamı bu sebeple eziyetler, takipler, hapislerle geçer.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) *Murtaza'nın* – Fakir Baykurt'un
B) *Kara Bayram'ın* – Talip Apaydın'ın
C) *İnce Memed'in* – Kemal Bilbaşar'ın
D) *Muzaffer Bey'in* – Kemal Tahir'in
E) *Yusufulun* – Samim Kocagöz'ün

3. Cumhuriyet Dönemi'nin gülmece yazarıdır. İlk romanı olan *Gecekondulu*'da, Güney Anadolu kentlerinden birinde gecekondu halkının yoksul yaşantısını verir. İlyas Efendi, bir nüfus memurunun parasızlık yüzünden çektiği sıkıntıyı yansıtır. *Halo Dayı* da köyden kente göçü konu alan bir romanıdır. Gülmecenin işlevinin güldürmek değil, olaya parmak basmak olduğu görüşünün romanlarına yansıtmıştır.

Yukarıdaki parçada tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Muzaffer İzgü
B) Rifat Ilgaz
C) Aziz Nesin
D) Kemal Tahir
E) Oğuz Atay

4. - - - - tarafından yazılan *Bir Düğün Gecesi*, 1970'li yıllardaki Türk toplumunun genel bir tablosunu sunan panoramik bir roman. Aynı zamanda birkaç aydının birey olarak iç dünyalarında yaşadıkları sarsıntının anlamını irdeleyen ve bundan ötürü başka bir yönüyle de dramatik bir roman. Daha önce Halide Edip Adıvar da - - - - romanında benzer bir yöntem kullanmıştı. Roman kahramanı Rabia'yı Abdülhamit Dönemi İstanbul'unun çeşitli çevreleri arasında dolaştırarak fakir bir Müslüman mahallesini, bir nazır konağını, saray çevresini ve Jön Türkler teşkilatını teker teker romana alarak böylece toplumun panoramik bir tablosunu çizmiştir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Pınar Kür – *Ateşten Gömlek*
B) Adalet Ağaoğlu – *Sinekli Bakkal*
C) İnci Aral – *Seviye Talip*
D) Nazlı Eray – *Tatarcık*
E) Nezihe Meriç – *Handan*

5. - - - - , ilk romanı olan *Miras'ta* II. Abdülhamit Dönemi'nde İstanbul'da yaşayan bir paşa ailesinin yaşamını ele alırken *Ayaşlı ile Kiracıları*'nda Cumhuriyet'in ilanından sonra, 1930'lu yılların Ankara'sında yeni bir yaşamın başlangıcını anlatır. - - - - ise tek romanı olan *Üç İstanbul*'da Abdülhamit'in istibdat yönetiminin son yıllarından başlayarak II. Meşrutiyet, İttihat ve Terakki ile Mütareke yıllarının İstanbul'unu verir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Orhan Kemal – Refik Halit Karay
B) Memduh Şevket Esendal – Mithat Cemal Kuntay
C) Abdülhak Şinasi Hisar – Sevgi Soysal
D) Yusuf Atılgan – Leyla Erbil
E) Refik Halit Karay – Abbas Sayar

6. - - - - romanında, Yüzbaşı Cemil yeni evlidir ama o yönü romanın ilk bölümünde söz konusu edildikten sonra bir yana bırakılır ve Yüzbaşı Cemil, Kurtuluş Savaşı'na katılan bir İttihatçı kimliği ile yaşar romanda. - - - - bu romanının dışında Kurtuluş Savaşı'nı konu alan birçok roman vardır. Bu romanlar arasında - - - - sayılabilir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) *Küçük Ağa* – Tarık Buğra'nın – *Kalpaklılar*
B) *İnce Memed* – Atilla İlhan'ın – *Kurt Kanunu*
C) *Esir Şehrin İnsanları* – Orhan Kemal'in – *Sahnenin Dışındakiler*
D) *Yorgun Savaşçı* – Kemal Tahir'in – *Küçük Ağa*
E) *Devlet Ana* – Yaşar Kemal'in – *Toz Duman İçinde*

7. Romanın iki öyküsü ve iki başkahramanı vardır: Turgut Özben ve Selim Işık. Birinci öykü, Turgut Özben'in, arkadaşları Selim'in intihar nedenini araştırırken bir kişilik değişimiyle sonuçlanan ruhsal gelişimini sergiler. İkinci öykü ise, bu araştırma süresi içinde ortaya çıkan Selim ile ilgili bilgilerden oluşur. Romanda Selim'in öyküsü, Turgut'un öyküsünün içine yerleştirilmiştir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen eser ve bu eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Tutunamayanlar* – Oğuz Atay
B) *Kara Kitap* – Orhan Pamuk
C) *Aylak Adam* – Yusuf Atılgan
D) *Parasız Yatılı* – Füzûzan
E) *Huzur* – Ahmet Hamdi Tanpınar

8. - - - - romanlarında toplumsaldan bireysale geçeriz ama bu yazar da bireysellik bireyin kendi kişisel sorunlarına eğilmek anlamına gelmez. - - - - romanında, kimseyle iletişim kuramayan, toplumun dışına itilmiş ve bundan dolayı da kurtuluşu ölümden bulan kahraman Zebercet, bu yalnızlığı ve anlamsız yaşamı ile insanlığın durumunu gözler önüne sermiştir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlerin her ikisine de aşağıdaki yazarlardan hangisi getirilebilir?

- A) Mahmut Makal
B) Talip Apaydın
C) Muzaffer İzgü
D) Yusuf Atılgan
E) Sabahattin Ali

9. Yazar, *Yürümek*, *Yenişehir'de Bir Öğle Vakti* ve *Şafak* adlı üç romanıyla anılmaktadır. *Yürümek*, bir kadını bir erkekte hareket edilerek kadınlık sorunlarının ele alındığı bir romandır. *Yenişehir'de Bir Öğle Vakti*'nde, 27 Mayıs 1960'a yakın bir tarihte Yenişehir'de öğle vakti bir kavağın devrilişi anlatılırken bir dönem Türkiye'sinin panoraması çizilir. *Şafak* ise 12 Mart olayını ve 12 Mart'a götüren olayları süzgeçten geçiren bir romandır.

Yukarıdaki parçada tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nezihe Meriç
B) Muzaffer İzgü
C) Bilge Karasu
D) Vüs'at O. Bener
E) Sevgi Soysal

10. I. *Fahim Bey ve Biz*, *Çamlıca'daki Eniştemiz*, *Ali Niyazi Bey'in Alafrangılığı* ve *Şeyhliği* romanlarında, kendisinin de tat alarak yaşadığı, geçmişte kalan yaşayışa duyduğu özlemi dile getirmiştir.

- II. İlk romanı *Aganta Burina Burinata*'da küçük yaşta başlayan deniz tutkusunu dile getirirken *Uluç Reis* ve *Turgut Reis*'te Osmanlı İmparatorluğu'nun denizlerde sınırlarını genişletmek için yaptığı savaşları anlatır.

Yukarıda eserlerinden söz edilen yazarlar sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

I.	II.
A) Abdülhak Şinasi Hisar	<i>Halikarnas Balıkcısı</i>
B) Memduh Şevket Esendal	<i>Sabahattin Ali</i>
C) Selim İleri	<i>Vüs'at O. Bener</i>
D) Latife Tekin	<i>Füzûzan</i>
E) Orhan Kemal	<i>Samiha Ayverdi</i>

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere ayraç içindeki yazar getirilemez?

- A) - - - - , ilk romanı *Sarduvan*'da bir köy romanı yazarı görünümündedir. Onu izleyen *Rezil Dünya* ve *Drina'da Son Gün* ise II. Dünya Savaşı yıllarını kapsayan romanlarıdır. (Faik Baysal)
- B) - - - - , daha sonra *Hakkari'de Bir Mevsim* adıyla birleştirilen *Kimse* ve *O* romanlarında köy konusunu işleyen bir yazar olarak görünür. (Ferit Edgü)
- C) - - - - , romanlarının korularını kendi yerleşim yeri olan Urla çevresinden almıştır. Bir üçlü oluşturan *Tütün Zamanı*, *Acı Tütün*, *Yağmurlar* ve *Topraklar*'ın ikinci baskısı *Zeliş* adıyla yapılmıştır. (Necati Cumalı)
- D) İlk romanı *Yılkı Atı*'nda, yılkılığa bırakılmış bir atın öyküsünü anlatan - - - - , *Çelo* ve *Can Şenliği*'nde değişik açılardan köy yaşayışını ele alır. (Talip Apaydın)
- E) *Her Gece Bodrum* romanıyla tanıtılan - - - - , bu romanıyla bir anlık roman örneği vermiş ve bilinç akışını kullanmıştır. (Selim İleri)

12. Aşağıdakilerin hangisinde eser – yazar – tür eşleştirmesinde bir yanlılık yapılmıştır?

Eser	Yazar	Tür
A) <i>Teneke</i>	Yaşar Kemal	Roman
B) <i>Çözülme</i>	Rasim Özdenören	Hikâye
C) <i>Kösem Sultan</i>	Turan Oflazoğlu	Tiyatro
D) <i>Küçük Dünyalar</i>	Mükerrem Kamil Su	Roman
E) <i>Tehlikeli Oyunlar</i>	Adalet Ağaoğlu	Hikâye

Cumhuriyet Döneminde Olay Çevresinde Oluşan Edebi Metinler

Genel Özellikler

TEST
2

1. Yazar, insanı dış dünya ile ilişkisi içinde ele alarak üslubunu oluşturur. Romanlarında kişilerin iç çözümlemelerine ve çatışmalarına fazla yer vermez. Onun kişilerinin en önemli özelliği iradesizlikleridir. *Kürk Mantolu Madonna*'nın Raif Bey'i son derece silik ve içine kapanık bir roman karakteridir. *Kuyucaklı Yusuf*'un Selahattin Bey'i ve *İçimizdeki Şeytan*'ın Ömer'i de iradesiz roman karakterlerine örnektir. Sanat yaşamında romantizm, gözlemci gerçekçilik, eleştirel gerçekçilik ve toplumsal gerçekçilik aşamalarını iç içe aşarak ilerlemiştir. Sınıfsal farklılıklar, halkın devlete ve yöneticilere duyduğu güvensizlik, aydın kesimin Anadolu insanını küçümseyen yaklaşımı, köylünün sömürülüşü öykü ve romanlarının başlıca konularıdır.

Bu parçada tanılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadri Ertem B) Kemal Tahir
C) Yaşar Kemal D) Orhan Kemal
E) Sabahattin Ali

2. Aşağıdakilerden hangisi Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren roman ve hikâyenin özelliklerinden biri değildir?

- A) Toplumsal ve kültürel farklılıklar, ülke ve toplum sorunları, Kurtuluş Savaşı, eski-yeni çatışması, köy ve kasaba insanının çelişkileri, tarihî konular, yanlış Batılılaşma konuları ağırlıkla işlenmiştir.
B) Millî Edebiyat dönemi roman ve hikâyeleri arasında; Anadolu coğrafyasını ve halkını anlatma bakımından bir ortaklık olmakla birlikte Atatürk ilke ve inkılaplarını konu edinme, savaş sonrası hayatı da anlatma bakımından farklılıklar söz konusudur.
C) Atatürk ilke ve inkılaplarına uygun bir bakışla eserler yazılmış, yanlış Batılılaşma konusu ele alınmıştır. Batıl inançlar ve hurafeler eleştirilmiştir.
D) Realizm akımından etkilenilmiş, Cumhuriyet Dönemi'nin hazırlayıcıları olan I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı konu edilmiştir.
E) Hikâyelerde ağırlıklı olarak Çehov tarzının (durum hikâyesi) özellikleri görülür:

3. I. Beyaz Kale
II. Cevdet Bey ve Oğulları
III. Bir Bilim Adamının Romanı
IV. Kar
V. Kara Kitap

Yukarıda numaralanmış eserlerden hangisi Orhan Pamuk'a ait değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

4. Toplumcu gerçekçi sanat anlayışı doğrultusunda ürünler veren, Ege insanının sorunlarını anlatır. Konularını toprak sorunlarından alan yazar, alışılmış teknik ve anlatıma bağlı kalarak sınıflar arası çıkar çatışmaları, ekonomik nedenlerle değişen düzen ve dünya görüşlerini inceler. Türk Dil Kurumu'nun Hikâye Ödülü'nü kazandıran *Yağmurdaki Kız* değişen insan ilişkilerinin eleştirel bir dille kaleme alınması sonucu doğmuştur. İlerleyen teknoloji karşısında içine düştüğü sıkıntıyı *Bir Karış Toprakta* anlatan yazar, *İzmir'in İçinde* adlı romanında toplumsal karışıklığı çeşitli kesimlerden seçtiği karakterler aracılığıyla verir. *Alandaki Delikanlı* romanıyla Lions Kulübü Hikâye Ödülü'nü, *Mor Ötesi* ile Ferid Oğuz Bayır Sanat Ödülü'nü ve *Eski Toprak* ile 1989 Orhan Kemal Roman Armağanı'nı kazanan sanatçının eserlerinden bazıları farklı dillere çevrilmiştir. Konuları yalın bir dille ve gerçekçi bir tutumla yansıtan sanatçı güçlü bir gözlem gücüne sahiptir. 1950'de Yeni İstanbul gazetesi ve New York Herald Tribune gazetesinin ortaklaşa düzenlediği Dünya Hikâye Yarışması'nda *Sam Amca* öyküsüyle birincilik kazanan sanatçının *Doludizgin* adlı romanı oldukça önemlidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Samim Kocagöz B) Adalet Ağaoğlu
C) Nezihe Meriç D) Talip Apaydın
E) Sadri Ertem

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere ayraç içindeki yazar getirilemez?

- A), *Kalpakkıllar* roman Kurtuluş Savaşı sürecini anlatır. Yer yer çok canlı parçalara rastlanmakla birlikte eserin dili savruktur. (Samim Kocagöz)
B), *Parasız Yatılı* ile 1972 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı kazanınca ünlendi. İlk romanlarında düşmüş kadınlar, kötü yola sürüklenen küçük kızların, çöküş sürecindeki burjuva ailelerin, yeni yaşama koşullarından bunalan, yurt özlemi çeken göçmenlerin, yoksulluk içinde yaşama savaşı veren, tek silahları sevgi olan yalnız kalmış kadınların, çocukların dramlarına sevecen bir bakışla eğildi. (Füruzan)
C), ilk romanı *Ölmeye Yatmak*'ta doğa, toplum, zaman ilişkilerinin insanın iç dünyasındaki yansımalarını düşünce üretebilecek boyutlarda irdeledi. (Adalet Ağaoğlu)
D) Kadın yazarlardan, *Küçük Dünya* adlı romanıyla adını duyurmuş, *Azap Toprakları*, *Tutsak*, *Çiçekler Büyür* adlı romanlarıyla dış Türklere yönelmiştir. (Emine Işinsu)
E) *Aylak Adam* ve *Anayurt Oteli* adlarını taşıyan iki romanıyla 1960-1970'li yılların yazarları arasında yer almıştır. (Vüs'at O. Bener)

6. I. Grup II. Grup
I. Emine Işinsu *Panorama*
II. Nezihe Meriç *Yılkı Atı*
III. Abbas Sayar *Çiçekler Büyür*
IV. Halide Edip Adıvar *Korsan Çıkmazı*
V. Yakup Kadri Karaosmanoğlu

Yukarıda I. grupta verilen yazarlardan hangisi, II. grupta verilenlerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

7. Aşağıdakilerden hangisi toplumcu gerçekçi eser veren sanatçılardan biri değildir?

- A) Yaşar Kemal B) Samim Kocagöz
C) Sabahattin Ali D) Peyami Safa
E) Abbas Sayar

8. I. *Gece* romanında ve öykülerinde Modern Türk edebiyatının dili kullanım biçimi, nesneleri, nesnelerin arasındaki ilişkiyi derinlerde seyreterek anlatır. Bu dil, çok katlıdır, uzantıları, kapsadıkları ve öteledikleri bakımından üzerinde dilbilimsel çalışmaları gerekli kılar.
II. İlk yazısını N.Ufuk imzasıyla yayımlayan sanatçı, kadın ve çocuk sorunlarıyla ilgili çalışmalarıyla tanındı. Öyküleri Amerika, Almanya, Fransa ve Rusya'da yayımlanan çeşitli öykü antolojilerinde yer aldı. *Bozbulanık*, *Topal Koşma*, *Menekşeli Bilinç* bazı eserleridir.

Yukarıda eserlerinden söz edilen yazarlar sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

I.	II.
A) Abdülhak Şinasi Hisar	Halikarnas Balıkcısı
B) Bilge Karasu	Nezihe Meriç
C) Selim İleri	Vüs'at O. Bener
D) Latife Tekin	Füruzan
E) Orhan Kemal	Samiha Ayverdi

9. Aşağıdakilerden hangisi modernizmi esas alan sanatçılardan birine ait değildir?

- A) Yeni Hayat B) Aylak Adam
C) Parasız Yatılı D) Fikrimin İnce Gülü
E) Acımak

10. Dergilerde yayımlanan yazılarıyla ünlendi. 1979'da Dünya gazetesinin sanat sayfasını yönetti. 1968'de yayımlanan ilk öykü kitabı *Cumartesi Yalnızlığında* sınırlı ilişkiler içinde sıkışan insanların yaşamlarını anlattı. *Pastırma Yazı* ve *Bir Denizin Eteklerinde* öykü kitaplarında gençlerin tutkularını, sıkıntılı ilişkilerini, orta tabakadan insanların acılarını, yalnızlıklarını, kurtuluş arayışlarını anlattı. 1973'ten sonra romana yöneldi. *Her Gece Bodrum* romanıyla büyük başarı kazandı. İç konuşma tekniğini kullandığı bu romanda, toplumsal kargaşa içinde bunalıma düşen aydınların arayışlarını ve çıkmazlarını ele aldı. Roman ve öykülerinin yanı sıra senaryolar, denemeler ve edebiyatla ilgili incelemeler de yazdı.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadri Ertem B) Ferid Edgü
C) Yusuf Atılgan D) Oğuz Atay
E) Selim İleri

11. her ne kadar ardına kadar açık olduğunu söylese de aslında Türk edebiyatının kapalı bir kapısı olarak kalmıştır. *Yılkı Atı* ile TRT Roman Ödülü, ikinci romanı *Çelo* ile Türk Dil Kurumu Roman Ödülü, üçüncü romanı *Can Şenliği* ile de 1975 Madaralı Roman Ödülü'nü kazanmış olmasına rağmen edebiyatımızda bir çok yazarın başına geldiği gibi vefasızlığa uğramış, ömrünün son yıllarında iyiden iyiye unutulmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Abbas Sayar B) Bilge Karasu
C) Nezihe Meriç D) Talip Apaydın
E) Latife Tekin

12. Aşağıdaki cümlelerin karşısına doğru ise (D), yanlış ise (Y) yazıldığında hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Bireyin iç dünyasını esas alan yazarlar insan gerçekliğini farklı yönlerden anlatmışlardır. (Y)
B) Halide Nusret Zorlutuna, *Şişhaneye Yağmur Yağıyor*, *On İkiye Bir Var* eserleriyle toplumcu gerçekçi bir anlayışı benimsemiştir. (Y)
C) *Huzur*, hem bir aşk hem de Reşat Nuri Güntekin'in İstanbul'a olan derin sevgisinin romanıdır. (Y)
D) Mustafa Kutlu'nun, klasik şark üslubundan hareket ederek kendi hikâye tarzını bulduğu ve hikâyelerinde "sosyal değişim"i bütün yönleriyle işlediği, *Yokuşa Akan Sular*, *Yoksulluk içimizde*, *Ya Tahammül Ya Sefer*, *Bu Böyledir* ve *Sır* bu dönemin ürünleri olarak değerlendirilebilir. (D)
E) Peyami Safa, olaylardan ve insanlardan hareketle bireyin iç dünyası anlatılır. (D)

Cumhuriyet Döneminde Olay Çevresinde Oluşan Edebi Metinler

Genel Özellikler

TEST
3

1. Ağırlığı kadın sorunlarına veren yazar, *Küçük Oyuncu*, *Asılacak Kadın*, *Yarın Yarın*, *Bir Cinayet Romanı* ve *Bitmeyen Aşk* romanlarıyla yankı uyandırmıştır. Romanlarında değişik yönden kadınların karşılaştıkları sorunları ele alırken aşkı da değişik biçimde verişiyle dikkati çeker.

Yukarıdaki parçada tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nezihe Meriç B) Samim Kocagöz
C) Dursun Akçam D) Pınar Kür
E) Sabahattin Ali

2. *Korsan Çıkmazı* romanı ile Cumhuriyet Dönemi yazarları arasında yer almıştır. Romanda, 1970'li yıllarda daha yoğunlaşan, kadının erkeklerin baskısından kurtulma sorununa değinmiştir. Yazar, *Bozbulanık*, *Topal Koşma* gibi hikâye eserleri de kaleme almıştır.

Yukarıdaki parçada tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nezihe Meriç B) Rasim Özdenören
C) Bilge Karasu D) Adalet Ağaoğlu
E) Vüs'at O. Bener

3. I. Grup II. Grup
I. Talip Apaydın A. Modernizmi Esas Alan Eserler
II. Mustafa Kutlu B. Toplumcu Gerçekçi Eserler
III. Orhan Pamuk C. Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Eserler

Yukarıda I. grupta verilenler, II. grupta verilenlerle aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	C	A	B
C)	A	B	C
D)	C	B	A
E)	B	C	A

4. I. Peyami Safa genellikle büyük şehir ağırlıklı mekânlara ve bu çevreye ait kişi kadrosuna yer verirken, Kemal Tahir İstanbul dışına çıkmış Orta Anadolu'nun insanlarını anlattığı romanlar kaleme almıştır.
II. Peyami Safa, eserlerinde insan psikolojisinin derinliklerine inmeye çalışmıştır oysa Kemal Tahir psikolojik tahliller yerine olayları, bu olayların tarihî ve sosyolojik arka planını ön plana almıştır.
III. Peyami Safa toplumcu gerçekçi sanat anlayışını tercih etmiştir, buna karşılık Kemal Tahir Millî Edebiyat geleneğine bağlı bir sanatçıdır.
IV. Peyami Safa zaman ve mekân olarak yaşadığı dönemi ve şehri seçmiş, psikoloji biliminden yararlanmıştır; Kemal Tahir ise tarihten, sosyolojiden beslenmiştir.
V. Peyami Safa romancılığının yanı sıra gazete, fıkra yazarlığı ile de tanınmıştır, Kemal Tahir'in ikinci önemli uğraşı sinema olmuştur.

Kemal Tahir'le Peyami Safa'yı karşılaştıran yukarıdaki değerlendirmelerin hangisinde bilgi yanlışdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Necip Fazıl Kısakürek'le ilgili olarak;

- I. Şiir dışında en başarılı olduğu edebî tür tiyatrodur.
II. Ağaç ve Büyük Doğu gibi Türk sanat ve düşünce hayatında önemli yeri olan dergileri çıkarmıştır.
III. Sanatçı kişiliği ile düşünce adamlığı yönlerini birlikte yürütmeye çalışmıştır.
IV. Hayatın ikinci döneminde millî ve manevi değerlere yöneldiği iki dönem vardır.
V. Üslubu hemen dikkat çeker, öz Türkçe kullanımına önem vermiştir.

yargılarından hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. I. *Yağmur Kaçağı* (Roman)
II. *Bıçağın Ucu* (Deneme)
III. *Elde Var Hüzün* (Şiir)
IV. *Dersaadet'te Sabah Ezanları* (Roman)
V. *Sisler Bulvarı* (Şiir)

Yukarıda Atilla İlhan'ın eserleri ve türü gruplandırmasının hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

7. Haldun Taner'le ilgili olarak;

- I. Hikâye türüne yeni ve özgün örnekler kattı, bu türün modern bir kimlik kazanmasına katkıda bulundu.
II. Konularını daha çok şehir yaşamından, insanın modern hayat içindeki sıkıntı ve anlamsızlaşan alışkanlıklarından aldı.
III. Tiyatro sanatının gelişmesine dönük çalışmaları ile de tanınmıştır.
IV. Kişinin modern hayatın dayatmalarına isyanı temasını işleyen birçok romanı vardır.
V. Hikâyeciliğinin yanında epik tiyatronun edebiyatımızdaki ilk örneği olan *Keşanlı Ali Destanı* ile de tanındı.

yargılarından hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. 33 yaşında genç bir avukat olan Galip'in ev ile iş arasına sıkışan rutin hayatını değiştiren olay, eşi Rüya'nın kendisini terk etmesidir. Rüya, geride on dokuz kelimelik bir mektup bırakarak kaybolur. Günlük yaşamdaki bu basit olay, kurmacanın dünyasına girdiği andan itibaren çok karmaşık bir nitelik kazanır. Aynı anda yine hayranı olduğu gazeteci Celal Salik'in de ortadan kaybolması olayları daha karmaşık bir hâle getirir. Celal Salik'in evine gizlice giren Galip, tiryakisi olduğu bir konuda açılan ilk müzeyi heyecan, sevgi, hayranlık ve saygıyla gezen bir meraklı gibi, hastalıklı bir titizlikle düzenlenmiş evin oda ve koridorlarını gezdikten, yazarlığına hayran olduğu Celal'in yazılarını okuduktan sonra, onun pijamalarını giymeye, onun yatağında yatmaya, kimliğini üstlenmeye ve zamanla onun adına gazeteye yazı yazmaya başlayacaktır.

Yukarıda bir bölümü özetlenen Orhan Pamuk'a ait roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kara Kitap B) Her Gece Bodrum
C) Kayıp Aranıyor D) Aylak Adam
E) O/ Hakkârî'de Bir Mevsim

9. Aşağıdaki eserlerden hangisi farklı bir edebî anlayışın ürünüdür?

- A) *Yağmur Beklerken* B) *Mesihpaşa İmamı*
C) *İnce Memed* D) *Hüzün ve Tesadüf*
E) *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*

10. edebiyat yaşamına şiirle başladı. Şiirlerini, toplumcu gerçekçi bir yaklaşımla yazdığı kısa öyküler ve köy notları izledi. 1955'te çıkan ilk kitabı *Çilli*'de, Seçilmiş Hikâyeler ve Beraber dergilerinde yayımladığı öykülerini topladı. Sonraki öykü kitapları *Efendilik Savaşı*, *Cüce Muhammet*, *Anadolu Garajı*, *İçerdeki Oğul* ile *Yılanların Öcü*, *İrazcanın Dirdiği*, *Tırpan* gibi romanlarında köy yaşamını, köylünün bilincinde ve bilinçaltındaki isteklerini, tepkilerini ve ilişkilerini yansıttı. Bunu yaparken halka mal olmuş deyiş özelliklerine ve deyimlere de yer verdi. Bir dönem göç sorunun ele alarak Almanya'daki Anadolu insanının değişim süreci içinde yeniden biçimlenmesinin getirdiği sıkıntıları, farklı bir kültüre uyum sağlamak için gösterilen çabaları çok boyutlu bir şekilde aktardı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Fakir Baykurt B) Adalet Ağaoğlu
C) Nezihe Meriç D) Talip Apaydın
E) Sadri Ertem

11. I. *Tohum*
II. *Bir Adam Yaratmak*
III. *Örümcek Ağı*
IV. *Namı Diğer Parmaksız Salih*
V. *Reis Bey*

Necip Fazıl Kısakürek'in yukarıda numaralanmış eserlerden hangisi tiyatro türünde bir eseri deşildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

12. I. Grup II. Grup
I. Peyami Safa A. Toplumcu gerçekçi
II. Samim Kocagöz B. Bireyin iç dünyasını esas alan
III. Orhan Pamuk C. Modernizmi esas alan

Yukarıda I. grupta verilen sanatçılarla II. grupta verilen anlayışlar eşleştirilirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.
A)	B	A	C
B)	A	B	C
C)	B	C	A
D)	A	C	B
E)	C	B	A

1. Kahraman Eser
- I. İlahsızın Yusuf A. Ankara
- II. Zebercet B. Tutunamayanlar
- III. Neşet Sabit C. Yılanların Öcü
- IV. Turgut Özben D. Bereketli Topraklar Üzerinde
- V. İrazca E. Anayurt Otel

Yukarıdaki tabloda gösterilen kahraman-eser eşleşmelerinin doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

	I.	II.	III.	IV.	V.
A)	D	E	A	B	C
B)	C	D	B	A	E
C)	E	D	C	B	A
D)	D	C	A	E	B
E)	B	A	E	D	C

3. Toplumcu gerçekçi romanla ilgili olarak söylenen aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir bilgi yanlıştır?

- A) Toplumcu gerçekçi roman, 1930'lu yıllardan itibaren köylü, işçi ve dar gelirli kişilerden söz eden, toplumun gelişmesi amacıyla kaleme alınmış, ideolojik söylemleri olan bir anlayışın ürünüdür.
- B) Toplumcu gerçekçi romanlar insana özgü bir gerçeklikten yola çıkarak ezilen insanı ifade etmek üzere düzenlenmiştir.
- C) Bu tür romanlar; ağa-köylü, öğretmen-imam, halk-yönetici, zengin-fakir, güçlü-güçsüz, aydın-cahil gibi belirgin farklılıklar üzerine kurulmuştur.
- D) Toplumcu gerçekçi yazar, olayları ve kişileri bir düşünceyi doğrulamak veya haklı göstermek üzere düzenler ve okuyucuyu kendi düşünceleri doğrultusunda yönlendirme amacı taşır.
- E) Bu tür romanlarda mekân pek önem verilmez, anlatım kusursuzluğu ve pürüzsüz bir dil kullanılmaya çalışılır.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlıştır vardır?

- A) Zeyyat Selimoğlu, özellikle denizcileri anlatan öyküleriyle, Türk edebiyatında kendine has bir yer edinmiştir. Onun kaleme aldığı *Deprem* ve *Tutkunun Köşeleri* adlı iki romanında da yerleşik ekonomik ve sosyal düzen karşısında bireyin yaşadığı yıkımı işlemiştir.
- B) Sevgi Soysal'ın *Tutkulu Perçem*, *Tante Rosa* ve *Yürümek* adlı yapıtlarda ağırlıklı olarak kendilerinden hoşnutsuz bir psikolojiyle okuyucu karşısına çıkan kadın karakterlere yer verilmiştir.
- C) 1972 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı *Parasız Yatılı* adlı kitabıyla kazanan Füzûzan, *Kuşatma* adlı eseriyle adlı öyküsüyle Türk edebiyatında önemli bir yer edinmiştir.
- D) Yazı hayatına öykü ile başlayan ve bu türdeki ilk eseri *Ağda Zamanını* 1979'da yayımlayan Adalet Ağaoğlu, *Ölü Erkek Kuşlar*, *Yeni Yalan Zamanlar*, *Hiçbir Aşk Hiçbir Ölüm*, *İçimden Kuşlar Göçüyor*, *Mor*, *Taş ve Ten*, *Safran Sarı* adlı romanların sahibidir.
- E) Latife Tekin'in ilk kitabı *Sevgili Arsız Ölüm* 1983'te yayımlanmıştır. Sanatçı, Anadolu'daki köy yaşamı ve insanların masalımsı bir atmosferde anlattığı bu ilk romanıyla büyük ün kazanmıştır.

5. Aşağıdaki eserlerden hangisi Tahsin Yücel'e ait değildir?

- A) Yalan B) Gökdelen
- C) Sonuncu D) Yeni Hayat
- E) Peygamberin Son Beş Günü

6. 1945 yılında yayımlanan roman *Halikarnas Balıkçısı*'nın eserlerinin genel özelliklerini yansıtır. Romanda, deniz sevgisi, denizin çekiciliği, denizcilerin yaşadığı zorluklar, güzellikler genel olarak denizdeki yaşam bir kahraman vasıtasıyla anlatılmaktadır. Eserde, deniz bir başkahraman gibi işlenmiş, bu yüzden roman, yayımlandığı zaman çok ilgi görmüştür. Eserin başkışısı olan Mahmut bütün engellere karşı koyan; okulu, disiplini, yerleşik hayatı sevmeyen bir karakterdir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Turgut Reis B) Ötelerin Çocuğu
- C) Deniz Gurbetçileri D) Uluç Reis
- E) Aganta Burina Burinata

7. Babamın bir âdeti vardı: Cuma günleri hepimizi toplayıp kıra götürmek... Bu huyunu, memleketten beri hiç sevmeydim. Beyrut'ta da öyle... Kırdı Adana çiğ köftesi yemek gelenek hâlini almıştı. Erkekler, ayrı otururlardı. Bu arada babam, bir yolunu bulup bahsi dine getirir, kara kaplı defterini çıkarır, not ettiği ayet ve hadislerden parçalar okur, onları izah ederken heyecanlanırdı. Kalabalığa bazen; hahamlar papazlar, bazen de hocalar karışır. Bin şu kadar seneden beri, incelenen incelenen imanı gevremiş meseleler, tekrar ele alınır, nefesler tüketilir, saatler geçer, lakin hiçbir sağlam karara bağlanmadan gün aşar giderdi."

Orhan Kemal'in *Baba Evi* adlı romanından alınan yukarıdaki parçadan hareketle sanatçı ve eseri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanatçı Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatına uygun, sade bir dil kullanmıştır.
- B) Eserde olaylar, kahraman bakış açısıyla okura iletilmiştir.
- C) Mekân olarak Anadolu dışında bir yer seçilmiştir.
- D) Olaylar eleştirel bir tavırla ele alınmıştır.
- E) İşlediği konu bakımından Kemal Tahir'in "Devlet Ana" adlı eseriyle paralellik gösterir.

8. "Modern romanın amaçlarından biri var olan bir şeyi anlatmak değil var olmayan bir şeyi yaratıp varmış gibi kabul ettirmek ve okuyucuyu oraya sokmak. Benim roman anlayışım bu. Süregelenin dışında var olması zor fantastik bir dünyayı ustaca yaratıp oradaki kişileri bütün zenginliğiyle böyle bir İngiliz danteli gibi hissettirip sonra da noktayı koyabilmek. Bence yaratı budur. Düş var gerçek var."

Roman anlayışını bu şekilde ifade eden sanatçı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Nazlı Eray B) Fakir Baykurt
- C) Halide Edip Adıvar D) Yaşar Kemal
- E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

9. I. Grup II. Grup
- I. Orhan Pamuk A. *Beyoğlu'nda Gezersin*
- II. Latife Tekin B. *Çok Sesli Bir Ölüm*
- III. Nazlı Eray C. *Masumiyet Müzesi*
- IV. Rasim Özdenören D. *Sevgili Arsız Ölüm*

Yukarıda I. grupta verilen sanatçılarla, II. grupta verilen eserler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I.	II.	III.	IV.
A)	A	B	C	D
B)	D	C	B	A
C)	C	D	A	B
D)	B	C	A	D
E)	C	A	B	D

10. Durum öyküleri, bir olayı değil günlük yaşamın herhangi bir kesitini ele alıp anlatan öykülerdir. Serim, düğüm, çözüm planına uyulmaz. Belli bir sonucu da yoktur. Merak ve heyecandan çok duygu ve hayallere yer verilir; fikre önem verilmez, kişiler kendi doğal ortamlarında hissettirilir. Olayların ve durumların akışı okuyucunun hayal gücüne bırakılır.

Aşağıda verilen Cumhuriyet Dönemi sanatçılardan hangisi durum öykücülüğünün temsilcilerindendir?

- A) Reşat Nuri Güntekin
- B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- C) Refik Halit Karay
- D) Halide Edip Adıvar
- E) Memduh Şevket Esendal

11. *Çıkrıklar Durunca*, Atatürk Dönemi'nde . . . tarafından yazılmış bir roman olarak, Osmanlı'nın ekonomi politikalarını da eleştirmektedir. Batı'ya tanınan kapitülasyonlar nedeniyle fabrika üretimi malların Osmanlı iç pazarını ele geçirmesi ve bunun sonucunda alt yapı-üst yapı ilişkilerinin derinden sarsılması, *Çıkrıklar Durunca*'da merkezî idare-eşraf-köylü sarmalında ele alınır.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdaki sanatçılardan hangisi getirilmelidir?

- A) Orhan Kemal B) Yaşar Kemal
- C) Fakir Baykurt D) Sadri Ertem
- E) Talip Apaydın

12. Aşağıdaki eserlerden hangisi türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) *Reis Bey* B) *Ah Şu Gençler*
- C) *Ortadirek* D) *Hürrem Sultan*
- E) *Fazilet Eczanesi*

KAYNAKÇA

AKYÜZ, Kenan, Modern Türk Edebiyatının Ana Çizgileri, İnkılap Kitabevi, İstanbul 1994.

ARTUN, Erman, Türk Halk Edebiyatına Giriş, Kitabevi, İstanbul 2004.

AYYILDIZ, Mustafa - BİRGÖREN, Hamdi, Edebiyat Bilgi ve Teorileri, Akçağ Yayınları, Ankara 2005.

BAKIRCIOĞLU, M. Ziya, Başlangıcından Günümüze Türk Romanı, Ötüken Yayınları, İstanbul 1986.

BORATAV, Pertev Naili, Halk Hikâyeleri ve Halk Hikâyeciliği, Adam Yayınları, İstanbul 1988.

ÇETİŞLİ, İsmail, Edebî Akımlar, Akçağ Yayınları, Ankara 2004.

ÇETİŞLİ, İsmail, Metin Tahlillerine Giriş 1, Akçağ Yayınları, Ankara 2004.

ÇETİŞLİ, İsmail, Metin Tahlillerine Giriş 2, Akçağ Yayınları, Ankara 2004.

DEMİRAY, Kemal, Edebiyatta Türler, İnkılap Kitabevi, 1971.

DEMİRAY, Kemal, Sözlü Yazılı Kompozisyon İlkeleri, İnkılap Kitabevi, İstanbul 1991.

DİLÇİN, Cem, Örneklerle Türk Şiir Bilgisi, TDK Yayınları, Ankara 2005.

ELÇİN, Şükrü, Halk Edebiyatına Giriş, Akçağ Yayınları, Ankara 2004.

ENGİNÜN, İnci, Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı, Dergâh Yayınları, İstanbul 2008.

ERCİLASUN, Bilge, Servet-i Fünunda Edebî Tenkit, Akçağ Yayınları, Ankara 2004.

GÖKER, Osman, Uygulamalı Türkçe Bilgileri, MEB Yayınları, Ankara 2001.

GÜLENSOY, Tuncer, Türkçe El Kitabı, Bizim Gençlik Yayınları, Kayseri 1995.

GÜNAY, Umay, Türk Destanları

GÜNAY, Umay, Türkiye'de Aşık Tarzı Şiir Geleneği ve Rüya Motifi, Akçağ Yayınları, Ankara 1993.

HUYUGÜZEL, Ömer Faruk, Halit Ziya Uşaklıgil (Hayatı, Eserleri, Eserlerinden Seçmeler), MEB Yayınları, İstanbul 2004.

İPEKTEN, Haluk, Bâkî Hayatı Sanatı Eserleri, Akçağ Yayınları, Ankara 1993.

İPEKTEN, Haluk, Fuzûlî Hayatı Sanatı Eserleri, Akçağ Yayınları, Ankara 1991.

KABAKLI, Ahmet, Türk Edebiyatı, (Cilt: I-II-III-IV), Türk Edebiyatı Yay., 1991.

KAPLAN, Mehmet, Şiir Tahlilleri I-II, Dergâh Yayınları, İstanbul 1984.

KAPLAN, Mehmet, Türk Edebiyatı Üzerinde Araştırmalar 1, Dergâh Yayınları, İstanbul 1992.

KARAALIOĞLU, S. Kemal, Edebiyat Akımları, İnk. Ve Aka Kit., 1980.

KOCAKAPLAN, İsa, Açıklamalı Edebî Sanatlar, MEB Yayınları, İstanbul 1992.

KOLCU, Ali İhsan, Batı Edebiyatı, Akçağ Yayınları, Ankara 2003.

KOLCU, Ali İhsan, Servet-i Fünûn Edebiyatı, Salkım Söğüt Yayınları, Ankara 2005.

KORKMAZ, Ramazan - ARGUNŞAH, Hülya - KOLCU, Ali İhsan - İSLAM, Külahioğlu Ayşe - GARİPER, Cafer - GÜNDÜZ, Osman - ÖZCAN, Tarık, Yeni Türk Edebiyatı El Kitabı (1839 – 2000), Grafiker Yayınları, Ankara 2005.

KORKMAZ, Zeynep - ERCİLASUN, Ahmet B. - ZÜLFİKAR, Hamza - AKALIN, Mehmet - GÜLENSOY Tuncer - PARLATIR, İsmail - BİRİNCİ, Necatî, Yükseköğretim Öğrencileri İçin Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri, Yükseköğretim Kurulu Matbaası, Ankara 1997.

GÜR YAYINLARI

GÜR YAYINLARI

KÖPRÜLÜ, Fuad, Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 1991.

KUDRET, Cevdet, Örneklerle Edebiyat Bilgileri (Cilt: I-II), İnkılap Kitabevi, İstanbul 2003.

KUTLU, Şemseddin, Servet-i Fünûn Türk Edebiyatı Antolojisi

KÜLEKÇİ, Numan, Açıklamalar ve Örneklerle Edebî Sanatlar, Akçağ Yayınları, Ankara 2005.

LASS, Abraham H., Dünya Edebiyatından Seçmeler 100 Büyük Roman (I-II-III), MEB Yayınları, İstanbul 1995.

MACİT, Muhsin - SOLDAN, Uğur, Edebiyat Bilgi ve Teorileri El Kitabı, Grafiker Yayınları, Ankara 2004.

MENGİ, Mine, Divan Şiirinde Hikemî Tarzın Büyük Temsilcisi Nâbî, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara 1991.

MENGİ, Mine, Eski Türk Edebiyatı Tarihi, Akçağ Yayınları, Ankara 2005.

MORAN, Berna, Edebiyat Kuramları ve Eleştirisi, İletişim Yayınları, İstanbul 1991.

MORAN, Berna, Türk Romanına Eleştirel Bir Bakış, İletişim Yayınları, İstanbul, 1991.

NECATİGİL, Behçet, Edebiyatımızda Eserler Sözlüğü, Varlık Yayınları, İstanbul, 2005.

NECATİGİL, Behçet, Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü, Varlık Yayınları, İstanbul, 2006.

OĞUZKAN, Ali, Örneklerle Türkçe ve Kompozisyon Bilgileri, MEB Yayınları, İstanbul 2001.

ONAY, Ahmet Talat, Türk Halk Şiirlerinin Şekil ve Nev'i, Akçağ Yayınları, Ankara 1996.

ÖZDEMİR, Emin, Sözlü Yazılı Anlatım Sanatı, Remzi Kitabevi, İstanbul 1998.

ÖZDEMİR, Emin, Türk ve Dünya Edebiyatı, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1994.

ÖZDEMİR, Emin, Yazınsal Türler, Ümit Yayıncılık, Ankara 1994.

ÖZSOY, Bekir Sami, Başlangıcından Günümüze Örneklerle Türk Şiiri, Akçağ Yayınları, Ankara 2005.

PALA, İskender, Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü (Cilt I-II), Akçağ Yayınları, Ankara 1990.

TANPINAR, Ahmet Hamdi, 19. Asır Türk Edebiyatı Tarihi, Çağlayan Kitabevi, İstanbul 1988.

TİMURTAŞ, Faruk K., Tarih İçinde Türk Edebiyatı, Akçağ Yayınları, Ankara 2005.

Türk Dili, Türk Şiiri Özel Sayısı III (Halk Şiiri), TDK Yayınları, 1989.

Türk Dili, Türk Şiiri Özel Sayısı IV (Çağdaş Türk Şiiri), TDK Yayınları, 1992.

Türk Dünyası El Kitabı (Üçüncü Cilt Edebiyat), Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 1992.

Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2008.

ÜNLÜ, Mahir - ÖZCAN Ömer, 20. Yüzyıl Türk Edebiyatı 1 (1900 – 1940), İnkılap Kitabevi, İstanbul 2003.

ÜNLÜ, Mahir - ÖZCAN Ömer, 20. Yüzyıl Türk Edebiyatı 2 (1940 – 1960), İnkılap Kitabevi, İstanbul 2003.

ÜNLÜ, Mahir - ÖZCAN Ömer, 20. Yüzyıl Türk Edebiyatı 3 (1940 – 1960), İnkılap Kitabevi, İstanbul 2003.

Yazım Kılavuzu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2008.

YETKİN, Suut Kemal, Edebiyatta Akımlar, Remzi Kitabevi, 1967.

www.wikipedia.org
 www.turkceciler.com
 www.edebiyatogretmeni.net
 www.tdk.gov.tr
 www.eba.gov.tr